

Trøndelag fylkeskommune
Tröndelagen fylhkentjielte

ÅRSRAPPORT 2021

Med regnskap og årsberetning

Innhold

1	Årsberetning	1
1.1	Innledning	1
1.2	Elever/brukere/tjenester	4
1.3	Samfunnsutvikling	5
1.4	Medarbeidere	7
1.5	Økonomi.....	10
1.6	Statlige styringssignaler.....	28
1.7	Helse, miljø og sikkerhet (HMS)	28
2	Klima- og miljørapportering	31
2.1	Klimarapportering i henhold til satsninger i klimabudsjett 2021	31
2.2	Miljøfyrtårn	34
3	Administrativ og politisk virksomhet	36
3.1	Innledning	36
3.2	Anskaffelsesstrategi	36
3.3	Digitaliseringsstrategi og IKT-strategi	36
3.4	Eiendomsstrategi	37
3.5	Politisk styring og kontrolloppgaver	38
3.6	Arbeidsgiverpolitikk.....	39
3.7	Økonomi.....	42
4	Avdeling utdanning og kompetanse	44
4.1	Resultatvurdering	44
4.2	Elever/lærlinger	46
4.3	Samfunnsutvikling	48
4.4	Økonomi.....	53
5	Avdeling plan, næring og kulturminner	56
5.1	Resultatvurdering	56
5.2	Brukere	56
5.3	Samfunnsutvikling	58
5.4	Økonomi.....	59
6	Avdeling kultur og folkehelse.....	61
6.1	Resultatvurdering	61
6.2	Brukere	61
6.3	Samfunnsutvikling	63
6.4	Økonomi.....	65
7	Seksjon tannhelse	66
7.1	Resultatvurdering	66
7.2	Brukere	66
7.3	Samfunnsutvikling	68
7.4	Økonomi.....	68
8	Avdeling samferdsel.....	69

8.1	Resultatvurdering	69
8.2	Brukere	70
8.3	Samfunnsutvikling	73
8.4	Økonomi.....	75
9	Avdeling veg.....	77
9.1	Resultatvurdering	77
9.2	Brukere	78
9.3	Samfunnsutvikling	80
9.4	Økonomi.....	80
10	Investeringer	82
10.1	Administrasjon	82
10.2	Skolebygg	83
10.3	Tannhelse.....	87
10.4	Kollektivtrafikk	87
10.5	Fylkesveg	89
11	Vedlegg.....	96

1 Årsberetning

1.1 Innledning

For Trøndelag fylkeskommune ble 2021 nok et år preget av koronapandemien. Tjenestetilbudet til våre innbyggere har langt på vei vært opprettholdt gjennom et år fylt med utfordringer og inngripende smitteverntiltak.

Regnskapet viser et netto driftsresultat på 450 millioner kroner. Det er investert for 1,8 milliarder kroner i vei og skolebygg. Det høye investeringsnivået har bidratt til å øke gjelden vår ytterligere, og gjeldsnivået ved utgangen av 2021 er 11,2 milliarder kroner. Høyt investeringsnivå, økende gjeldsnivå og tilhørende økte finanskostnader vil begrense handlingsrommet i årene som kommer.

Koronapandemien skapte stor usikkerhet

Koronapandemien har påvirket store deler av vår tjenesteproduksjon innen kollektivtrafikk, videregående opplæring og tannhelse. Som følge av redusert etterspørsel har vi hatt store mindreinntekter innenfor kollektivtrafikken, men staten har kompensert for dette, med økninger i rammetilskuddet. Staten har også kompensert for mindreinntekter og merutgifter innen tannhelse og opplæring.

Planlagte aktiviteter og prosjekter har blitt utsatt eller redusert i omfang og slik sett bidratt til å forskyve utgifter fram i tid.

Godt økonomisk resultat

Med 450 millioner kroner i netto driftsresultat fikk Trøndelag fylkeskommune et godt økonomisk resultat i et år preget av usikre prognoser og utsatte aktiviteter på flere områder. Dette tilsvarer 4,6 % av driftsinntektene og er betydelig høyere enn budsjettert netto driftsresultat, som var på 0,5 %. Likevel har Trøndelag fylkeskommune i 2021 det laveste netto driftsresultatet blant fylkeskommunene, og dette skyldes blant annet høye finansutgifter.

Skatteinngangen ble om lag 200 millioner kroner over budsjett og gir et vesentlig bidrag til det gode resultatet. Bedre konjunkturer og høy sysselsetting ga høy skattevekst, spesielt de siste månedene i 2021. Utsatte aktiviteter og mindre forbruk generelt, på flere områder, bidrar også til resultatet. Dette gjenspeiles i mindreforbruk på tjenesteområdene med 576 millioner kroner, og i økt avsetning til bundne fond.

Høyt investeringsnivå

Trøndelag fylkeskommune har opprettholdt et høyt investeringsnivå i 2021. Det er investert for 1,8 milliarder kroner i skolebygg, veier og annen infrastruktur. Innenfor skolebygg har de største prosjektene vært utvikling av tomt og byggestart for Johan Bojer videregående skole, bygging av Tiller videregående skole, utviklingsplan ved Oppdal og Levanger videregående skoler.

Åstfjordbrua, som er del av fylkesvei 714 laksevegen, ble åpnet i 2021. Dette er en av Trøndelag fylkeskommunes største investeringer med en kostnadsramme på 1,4 milliarder kroner.

Gjelden øker

Gjelden har økt med 1,3 milliarder kroner fra 2018 til 2021, og den er nå 11,2 milliarder kroner. Det planlagte investeringsnivået er også høyt de kommende årene. Finanskostnader i form av renter og avdrag vil derfor ta en stadig større andel av driftsbudsjettet på bekostning av vår tjenesteproduksjon. Utviklingen er ikke økonomisk bærekraftig over tid.

Klimaomstilling og klimarapportering

Klimaomstillingsstrategien ble vedtatt i oktober 2020, og handlingsplan for klimaomstilling ble vedtatt i februar i 2021. Det systematiske arbeidet med klima i ulike deler av organisasjonen viser at prosjekter innenfor vei, samferdsel og eiendom fører til reduksjon av klimagassutslippene fra egen virksomhet.

En tilpasningsdyktig organisasjon

Årsrapporten for 2021 viser at Trøndelag fylkeskommune har en tilpasningsdyktig organisasjon som kan møte store utfordringer. Fylkesdirektøren vil rette en stor takk til medarbeidere, ledere og politikere som har lagt ned en uvurderlig innsats i løpet av året.

Dokumentet er signert digitalt av følgende undertegnere:

- CARL-JAKOB MIDTTUN, signert 31.03.2022 med ID-Porten: BankID

Carl-Jakob Midttun

fylkesdirektør

Virksomhetsstyring

Trøndelag fylkeskommune har et helhetlig system for virksomhetsstyring. Rapportering skal skje i henhold til styringsperspektivene og de strategiske målene. I arbeidet har vi tatt utgangspunkt i hovedmålene for Trøndelag, i vedtatt visjon og verdier, Trøndelagsplanen (høringsutkastet), vedtatte strategier, samt lover og forskrifter som regulerer de ulike tjenesteområdene.

Tabell 1: Visjon, styringsperspektiv og strategiske mål

Visjon	Vi skaper historie			
Styringsperspektiv	Elever/brukere/tjenester	Samfunnsutvikling	Medarbeidere	Økonomi
Strategiske mål	Yte tjenester av god kvalitet til innbyggerne i Trøndelag	Trøndelag skal være en attraktiv region ved å utnytte regionens fortrinn, utvikle bolyst og livskvalitet og fremme bærekraft, verdiskapning og kompetanse i hele Trøndelag	Trøndelag fylkeskommune er en utviklingsorientert organisasjon med engasjerte og kompetente medarbeidere som samarbeider for å nå felles mål	Trøndelag fylkeskommune skal ha en bærekraftig økonomi og sikre at oppgavene blir løst gjennom optimal utnyttelse av ressursene

For styringsperspektivet elever/brukere/tjenester er det særskilte formuleringer for avdeling utdanning og kompetanse, avdeling plan, næring og kulturminner, avdeling kultur og folkehelse, seksjon tannhelse, avdeling samferdsel og avdeling veg.

Avdeling utdanning og kompetanse:

Opplæringen skal gi elevene framtidshåp og fremme danning, nysgjerrighet og lærelyst for å utvikle kompetanse og livsmestring i et samfunn i endring.

Avdeling plan, næring og kulturminner:

I samhandling med andre yte gode tjenester til kommuner, næringsliv og øvrige interessenter i Trøndelag.

Avdeling kultur og folkehelse:

Gi tjenester av høy kvalitet, og i samspill med andre legge til rette for gode kulturopplevelser i hele regionen.

Seksjon tannhelse:

Trøndelag fylkeskommune skal fremme god tannhelse og tilby tannhelsetjenester av god kvalitet til befolkningen i alle deler av fylket.

Avdeling samferdsel:

Økt tilgjengelighet gjennom bedre mobilitet og kommunikasjon i hele Trøndelag. Vi skal tenke nytt for å bidra til økt bærekraft.

Avdeling veg:

Fylkesvegnettet skal bidra til en samlet infrastruktur som ivaretar trafikksikkerhet, fremkommelighet, miljø og balansert regional utvikling. Dette vil bidra til at regionen på bærekraftig vis er attraktiv for bosetting, etablering og utvikling av næringsvirksomhet og et senter innenfor forskning og utdanning.

I kapitlene for avdelingene og seksjon tannhelse redegjøres det mer detaljert for alle fire styringsperspektivene. Her presenteres også kritiske suksessfaktorer som er utarbeidet av avdelingene. Kritiske suksessfaktorer er det som skal til for å nå de strategiske målene.

1.2 Elever/brukere/tjenester

Strategisk mål:

Trøndelag fylkeskommune skal yte tjenester av god kvalitet til innbyggerne i Trøndelag. (Se egne formuleringer for avdelingene ovenfor)

Avdeling utdanning og kompetanse

Elevene ved våre videregående skoler har gjennom elevundersøkelsen svart at de i stor grad trives på skolen og det er rapportert om lite mobbing. Elevfraværet er redusert de siste årene. Det er nå 78,5 % som har fullført og bestått videregående opplæring innen fem/seks år. Det er de yrkesfaglige utdanningsprogrammene som har den beste gjennomføringen, sammenliknet med nasjonalt snitt for utdanningsretningene.

Avdeling plan, næring og kulturminner

Fylkeskommunen har en viktig rolle i å utarbeide regionale planer for myndighetsområdene. Gjennom regionale planer kan det utøves god kommuneveiledning, sikres et kommuneoverskridende perspektiv og behov for differensiering og stedstilpassing. Samtidig vil regionale planer være et viktig instrument for myndighetsutøvelse. Vi jobber også systematisk med å utvikle samarbeidsformer og rutiner for å utøve fylkeskommunens myndighetsrolle på en forutsigbar og tydelig måte som sikrer likebehandling.

Regionalt planforum¹ har fungert svært godt også i 2021, på tross av koronapandemien. Så godt som alle møter har vært avholdt heldigitalt. Kommunene og regionale myndigheter gir gode tilbakemeldinger.

Avdeling kultur og folkehelse

Fylkeskommunen er en betydelig (del)eier i en rekke kulturinstitusjoner og det er etablert god dialog med disse og med alle institusjoner som mottar driftstilskudd. Fylkeskommunens ulike støtteordninger har som mål at innbyggerne skal kunne ta del i ulike kultur- og idrettsaktiviteter. Det samme gjelder tilskudd til ulike arrangement og regionale idrettsanlegg.

Avdelingen har en del driftsoppgaver (bl.a. Vrimmel, den kulturelle skolesekken, bibliotekbuss, UKM, barnehagekonserter), men rådgivningsrollen er også svært sentral. Koronapandemien har preget aktiviteten i kulturlivet og idretten i stor grad. Det er fra fylkeskommunens side lagt vekt på god dialog og fleksibilitet for å avhjelpe situasjonen i den grad det har vært mulig.

Seksjon tannhelse

Tannhelsetjenestens prioriteringer har vært i samsvar med pasientgruppers rettigheter etter tannhelsetjenesteloven. Andel undersøkt og behandlet har økt i alle grupper sammenlignet med 2020. Dette var forventet etter nedstengningen i forbindelse med pandemihåndtering i 2020. Det er likevel gledelig å se at antallet pasienter undersøkt/behandlet i institusjon har økt også sammenlignet med 2019. Ventetid for narkose har gått noe ned i 2021 og flere er behandlet. Kapasiteten på narkose er under pandemien økt med totalt en dag per uke i fylket som helhet.

Ventetid for tilrettelagt behandlingstilbud for tortur- og overgrepsofre og pasienter med tannbehandlingsangst er redusert til 22 måneder i 2021 mot 24 måneder i 2020. Tilbudet i fylkeskommunal regi er utvidet med to tannbehandlingsteam. Det er derfor grunn til å tro at ventetiden vil reduseres ytterligere i 2022.

¹ Kommunene i Trøndelag, Trøndelag fylkeskommune, Statsforvalteren i Trøndelag, Statens vegvesen, NVE, Bane NOR, Sametinget, Kystverket, Fiskeridirektoratet, Mattilsynet, Forsvarsbygg, Statsbygg, Direktoratet for mineralforvaltning samt Kartverket.

Avdeling samferdsel

I kollektivtrafikken har det vært store variasjoner i antall reisende i takt med smitteverntiltak i samfunnet. Det har vært en økning i antall reisende fra 2020 til 2021, men antall reisende i kollektivtilbudet totalt ligger fortsatt 20 % lavere enn i 2019. AtB har målt kundetilfredsheten og svarene viser en økning av kundetilfredsheten for reisende med busstransport. Det var en liten nedgang for båttrafikken, men kundetilfredsheten er fortsatt på et høyt nivå.

Individuell tilrettelagt skoleskyss er en rettighetsbasert tjeneste for elever med særlige behov. I august 2021 hadde vi oppstart av ny anbudskontrakt, og det ble raskt klart at operatørene hadde store utfordringer med å levere tjenestene i henhold til forventet kvalitet. I de første 12 ukene av anbudet rapporterte AtB om 1586 avvik. Utover vinteren har konfliktnivået senket seg og partene har fått til et samarbeid om utfordringene, som har forbedret situasjonen. Det var fortsatt avvik i slutten av året, så det er viktig å holde fokus på området utover 2022.

Avdeling veg

Det er i 2021 gjort oppgraderinger og nybygging på viktige deler av fylkesvegnettet. Noe som har gitt et løft i sikring av fremkommelighet og trafiksikkerhet på flere strekninger i fylket. Andel av fylkesvegnettet som har dårlig/svært dårlig dekketilstand har likevel hatt en forverring fra 44,8 % i 2020 til 55,8 % i 2021. Også det generelle vedlikeholdsetterslepet på fylkesvegnettet er fortsatt stort. Noe som utfordrer drift av vegnettet som tilsvarer krav og forventninger fra samfunnet.

Gjennom 2021 har det innenfor investeringsprosjekter vært jobbet målrettet for å få nødvendige avklaringer på plass, og flere prosjekter og kontrakter er nå klare for utbygging i 2022. Dette gjelder også innenfor Miljøpakken.

Andel fylkesveg som er åpnet for modulvogntog har økt også i 2021. Til grunn for arbeidet ligger kartlegging som sikrer at åpning for modulvogntog ikke skjer på bekostning av trafiksikkerhet, fremkommelighet eller vesentlig forverring av vegstandard.

Utviklingen innenfor treffsikkerheten på fylkesvegnettet har i 2021 hatt en positiv trend med en liten nedgang i antall personskader.

Med sikte om å redusere klimagassutslippet fra arbeidet som utføres på fylkesvegnettet, er det i 2021 utlyst tre asfaltkontrakter der klimagassutslipp ble vektet som en del av konkurransen. For investeringsprosjekter er det i 2021 jobbet med utvikling av bonusordning som skal belønne entreprenør for å redusere klimagassutslipp fra bygging av ny veg.

1.3 Samfunnsutvikling

Strategisk mål:

Trøndelag skal være en attraktiv region ved å utnytte regionens fortrinn, utvikle bolyst og livskvalitet og fremme bærekraft, verdiskaping og kompetanse i hele Trøndelag.

Avdeling utdanning og kompetanse

Resultatene i utdanningssektoren i Trøndelag viser en positiv utvikling. Vi jobber målrettet med å heve nivået på de mest sentrale resultatområdene, som er gjennomføring, læringsresultater og elevenes læringsmiljø.

For Trøndelag fylkeskommune som skoleeier går rollen som samfunnsutvikler ut på å bidra til, og legge til rette for gode opplæringsarenaer. Dette gjelder både i skole og på læreplassen, samt andre arenaer der fylkeskommunen har ansvar for opplæringen, blant annet knyttet til institusjoner innen barnevern og helse.

Fylkeskommunene har fått et forsterket ansvar for å bidra til bedre samsvar mellom etterspørsel etter arbeidskraft i arbeidslivet og den enkeltes utvikling og bruk av kompetanse i egen region.

Dette betyr at fylkeskommunene har et helhetlig ansvar for kompetansepolitikken i fylket, blant annet gjennom oppdaterte regionale planer, et godt kunnskapsgrunnlag og et systematisk samarbeid med kompetanseaktørene regionalt. Kompetanseforum Trøndelag er nå godt etablert, og Trøndelag fylkeskommune har ansvar for å lede og koordinere forumet. I tillegg er statistikkutvalget, som er et underutvalg av Kompetanseforum Trøndelag, blitt en velfungerende arena som har ansvar for å utvikle og vedlikeholde et kunnskapsgrunnlag bl.a. gjennom portalen Trøndelag i Tall.

2021 har vært preget av koronapandemien, og situasjonen har satt en demper for mye av planene og aktiviteter som skolene har hatt. Noe har blitt avlyst, utsatt eller endret form. Blant annet melder skolene om at mange av de fysiske kursene og møtene har blitt digitale. Det har vært utfordringer knyttet til sosiale aktiviteter og spesielt internasjonalt samarbeid har ikke vært mulig å gjennomføre.

Avdeling plan, næring og kulturminner

I klimabudsjettet og i Strategi for klimaomstilling er det sammenfallende mål om kutt i klimautslipp i Trøndelag. Handlingsplan for klimaomstilling ble vedtatt i fylkesutvalget i februar 2021.

For fylkeskommunen er det viktig å bidra til at offentlig sektor som innkjøper kan bidra til å utvikle og ta i bruk nye miljø- og klimavennlige teknologier, produkter og løsninger. Vi har derfor fokus på kunnskapsformidling, prosesser og løsninger som kan bidra til en slik utvikling. I dette arbeidet jobber vi systematisk inn mot nasjonale og internasjonale forsknings- og kunnskapsmiljø slik at vi også kan ha en rolle i å formidle denne kunnskapen både internt og eksternt.

Fylkeskommunen jobber sammen med ulike miljø for å sikre en sirkulær tankegang i både produksjonsprosesser og i forbruk. Det er også viktig å være med å legge til rette for satsinger på nye forretningsmodeller og verdiskaping i et bærekraftperspektiv.

Fylkeskommunen er også opptatt av at vi gjennom god dialog og samarbeid med kommunene bidrar med kunnskap og veiledning om bla vannforvaltning, naturmangfold og klimatilpasning. Det er et samarbeid med Stasforvalteren om Nettverk for klimatilpasning.

Avdeling kultur og folkehelse

Våre virkemidler omfatter kompetanse, regionale strategier, økonomiske tilskudd og forvaltningsoppgaver. Vi bruker egen kompetanse for å stimulere til utvikling og samarbeid mellom ulike kulturaktører. Dette gjelder både kommuner, frivillige lag- og organisasjoner, i tillegg til kunst- og kulturinstitusjoner.

Avdelingen vurderer at gjennomførte aktiviteter, kompetanseheving og kommunikasjon med kommuner og samarbeidspartnere har vært et positivt bidrag til utvikling, til tross for at koronapandemien har påvirket aktiviteten i svært stor grad.

Seksjon tannhelse

Tannhelsetjenesten har fått på plass overordnende samarbeidsavtale med alle kommunene i fylket. Klinikstrukturen er ikke endret i forbindelse med eller etter sammenslåingen. Ønsket om et desentralisert tilbud til hele befolkningen må veies mot krav til effektiv drift og levering av tjenester av høy kvalitet.

Tannhelsetjenesten rekrutterer godt til klinikker i "sentrale strøk", men slet i 2021 med å få rekruttert til stillinger langs kysten. Også i 2021 var det mange permisjoner og interne skifter i stillinger, og ved årsskiftet var 8 tannlegestillinger ledige.

Avdeling samferdsel

Fylkeskommunen har jobbet med en rekke utviklings- og tilretteleggingsprosjekt på samferdselsområdet. Vi har jobbet videre med prosjektet fremtidens hurtigbåt for å realisere utslippsfrie hurtigbåter og stimulere til nytenkning og innovasjon. I 2021 ble anbud på design av batteribåter utlyst og tildelt 6 konsortier bestående av norske selskaper. Dette er et samarbeidsprosjekt med Vestland, Nordland og Troms og Finnmark fylkeskommuner.

Vi har fått gjennomført regional godsstrømsanalyse som viser et bilde av dagens godsstrømmer og blir et verktøy for å analysere konsekvenser av utviklingstrekk fremover. Prosjektet Jøa t´land ser på fleksible og høyteknologiske transportkonsept som bidrar til økt mobilitet for regionens øysamfunn.

Det er i løpet av 2021 også utarbeidet og vedtatt et veikart for bredbånd. Dette veikartet vil være et viktig verktøy i arbeidet med å rulle ut digital infrastruktur i hele fylket i årene framover.

Avdeling veg

Det pågår et aktivt innovasjonsarbeid innenfor vegområdet, herunder datafangst i driftskontraktene og elektronisk overvåking av bærende konstruksjoner. Avdeling veg har gjennom 2021 jobbet videre med nyskaping og innovasjon innenfor vegbygging og fornying samt utvikling av driftsfaget. På fylkesveg 704 Tanem-Tulluan er det igangsatt et pilotprosjekt knyttet til modellbasert planlegging og prosjektering. Bruken av droneteknologi til overvåking, planlegging og prosjektering av vegprosjekter er videreført. I tilknytning til brufornyingsprosjekter er det tatt i bruk nye innovative løsninger som både reduserer kostnader og byggetid.

Det har vært gjennomført 300 hovedinspeksjoner og 359 enkeltinspeksjoner innen bruområdet, og det kan konstateres at bruer med middels til høy skadegrad (8 eller mer) har økt fra 483 stk. i 2020 til 548 stk. i 2021.

Forutsigbar fylkeskommunal forvaltning er svært viktig for effektiv behandling av forvaltningssøknader, og vi har utviklet og tatt i bruk en digitaliseringsløsning for området.

1.4 Medarbeidere

Strategisk mål:

Trøndelag fylkeskommune er en utviklingsorientert organisasjon med engasjerte og kompetente medarbeidere som samarbeider for å nå felles mål.

1.4.1 Likestilling

Et delmål i arbeidsgiverpolitikken er at vi skal ha en arbeidsgiverpolitikk som sikrer en mangfoldig sammensetning av medarbeidere. I vedtatt arbeidsgiverpolitikk for 2018–2022 står det at fokus spesielt skal være på å:

- fremme likeverd ved å ha gode arbeidsvilkår og utviklingsmuligheter for alle grupper medarbeidere
- hindre utstøting fra arbeidslivet og ha jobbtillbud til ulike grupper arbeidstakere
- aktivt motvirke rasisme og diskriminering i arbeidslivet

Ansatte

Pedagogisk personale i videregående skoler er fylkeskommunens største yrkesgruppe. Kvinneandelen blant det pedagogiske personalet i skolene er på rundt 55 %. Årsrapport for HMS (Helse, miljø og sikkerhet) viser at det har vært en liten nedgang i antall ansatte med funksjonsnedsettelse, fra 50 personer i 2020 til 45 personer i 2021.

Ledere

I toppledelsen, det vil si fylkesdirektør og direktører, er det to kvinner og fem menn. Men for både rektorer og seksjonsledere er det flere kvinner enn menn, 63 % av våre rektorer er kvinner og 56 av våre seksjonsledere er kvinner. Samlet for alle ledere er det en liten overvekt av kvinner, med 51 %. Avdelingsledere på de videregående skolene inngår ikke disse tallene.

Fra 2020 til 2021 øker kvinneandelen blant våre ledere, fra 48 % til 51 %. Men noe av denne økningen skyldes også at åtte kvinnelige overtannleger regnes som ledere i 2021.

Tabell 2: Lederstillinger, kvinner og menn

	2020				2021			
	Kvinner		Menn		Kvinner		Menn	
	Antall	Andel %	Antall	Andel %	Antall	Andel %	Antall	Andel %
Fylkesdirektør og direktører	3	43	4	57	2	29	5	71
Rektorer	20	61	13	39	22	63	13	37
Assisterende rektorer	12	48	13	52	12	48	13	52
Seksjonsledere	18	55	15	45	18	56	14	44
Fagledere	87	47	100	53	95	51	93	49
Teamledere	10	33	20	67	11	33	22	67
Overtannleger					8	100	0	0
Alle ledere	150	48	165	52	168	51	160	49

Lønn og stillingsstørrelser

Hovedtariffavtalen har tre ulike tilnærminger for fastsetting av lønn. I kapittel 4 (lærere og de fleste andre ansatte) skjer lønnsfastsettelsen gjennom en kombinasjon av sentrale og lokale forhandlinger, med hovedvekt på sentrale reguleringer. I kapittel 3 (ledere) og 5 (blant annet tannleger, rådgivere og ingeniører) skjer all lønnsregulering lokalt. Tabellen under viser gjennomsnittlig lønn i de ulike kapitlene for 2020 og 2021 samt lønn kvinner delt på lønn menn. I 2021 er det bare for pedagogisk personale at kvinner har høyere lønn enn menn.

Tabell 3: Lønnsnivå, kvinner og menn, hovedkapitler i hovedtariffavtalen

	2020			2021		
	Kvinner	Menn	Lønn kvinner/ lønn menn	Kvinner	Menn	Lønn kvinner/ lønn menn
Kapittel 3 - Ledere	825 624	819 360	101	862 400	860 930	100
Kapittel 4 - Pedagogisk personale	561 040	554 126	101	598 500	593 677	101
Kapittel 4 - Andre ansatte (eksl. lærlinger)	461 175	494 200	93	483 726	514 537	94
Kapittel 5 - Tannleger	768 774	784 172	98	774 713	826 450	94
Kapittel 5 - Rådgivere og ingeniører mm.	657 952	653 799	101	691 872	691 574	100
Kapittel 5 - Tkmidt	770 546	818 091	94			

Eksklusive bonus og funksjonstillegg

Det er en økning i stillingsstørrelser fra 2020 til 2021, bortsett fra for menn pedagogisk personale. I 2021 har både kvinner og menn en gjennomsnittlig stillingsstørrelse på over 90 %, snittet i 2020 er betydelig lavere. Gjennomsnittlig stillingsandel for menn har økt fra 85 til 92 %, mens for kvinner har gjennomsnittet økt fra 84 til 91 %.

Tabell 4: Stillingsstørrelser %, kvinner og menn

	2020		2021	
	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
Pedagogisk personale	79,6	81,5	80,1	81,2
Servicepersonale skole	87,4	85,2	94,9	95,0
Tannhelsepersonale	90,5	98,3	95,4	93,9
Andre ansatte, utenom skole og tannhelse (ekskl. ledere og politikere)	92,5	94,3	96,8	98,2
Totalt	84,3	85,7	91,8	92,1

1.4.2 Diskriminering

Likestillings- og diskrimineringsloven stiller krav om hvordan arbeidsgivere må jobbe for å fremme likestilling og hindre diskriminering gjennom aktivitets- og redegjørelsesplikten. Januar 2020 ble denne plikten skjerpet. Fylkesdirektøren har startet opp et prosjekt, *Likestilt Arbeidsliv*. Prosjekt *Likestilt arbeidsliv* bygger opp under FNs bærekraftsmål. Spesielt bærekraftsmålene som handler om å utrydde fattigdom, om likestilling mellom kjønn, anstendig arbeid til alle, og ikke minst målet om samarbeid mellom aktører i samfunnet. Prosjektperioden er satt til to år.

Prosjektet skal bidra til at:

- Fylkeskommunen jobber mer systematisk for likestilling og mot diskriminering innen alle diskrimineringsgrunnlagene
- Arbeidsgiver sertifiseres i *Likestilt arbeidsliv* og at likestillings- og diskrimineringsperspektivet innlemmes i alle deler av personalpolitikken
- *Likestilt arbeidsliv* tas inn i kompetansestrategien for Trøndelag (eventuelt at det utarbeides en egen regional plan) og etableres regionale partnerskap i likestillings- inkluderings- og mangfoldsarbeidet

Tilsettingsreglementet er endret slik at ledere med tilsettingsmyndighet plikter å gi økt oppmerksomhet til søkere som tilhører målgruppen for regjeringens inkluderingsdugnad. Våren 2022 vil ledere og tillitsvalgte bli tilbudt kurs i mangfolds-rekruttering. Det er øremerket midler til tre trainee-stillinger for personer som tilhører målgruppen i inkluderingsdugnaden. En stilling i perioden 2021-2023 og to stillinger for perioden 2022-2024.

Trøndelag fylkeskommune er en inkluderende arbeidsplass og har som mål at arbeidsstokken skal gjenspeile mangfoldet i befolkningen. Underrepresenterte grupper kan oppfordres til å søke om det er saklig begrunnet. I alle stillingsannonser er det en fellestekst med: «Fylkeskommunen ønsker en mangfoldig sammensetning av ansatte».

I 2021 mottok vi 9 389 søknader på ledige stillinger, noe som er en nedgang fra 9 755 i 2020. Av disse var 3 557 fra menn, 5 826 fra kvinner og 6 hvor kjønn er ukjent. Av søkerne hadde 526 utenlandsk opprinnelse, 45 funksjons-/yrkeshemming og 114 krevde fortrinnsrett til stillingen de søkte.

1.4.3 Varsling

Fylkeskommunen har en sikker elektronisk løsning som gjør det enkelt og trygt å varsle om kritikkverdige forhold, samtidig som den gir varslere flere valgmuligheter. Funn i forvaltningsrevisjon om varsling viser allikevel at fylkeskommunen må sørge for at *alle* ansatte opplever at det er trygt og nyttig å varsle om kritikkverdige forhold på sin egen arbeidsplass. Fylkesdirektøren har iverksatt ulike tiltak som skal bidra til bedre varslingseffektivitet. I hovedsak handler tiltakene om: Informasjon, opplæringsaktiviteter og ansvarliggjøring. Varslingskanalen er løftet opp og gjort mer synlig både på intranett og på skoleadministrative systemet Canvas. I neste anbud for anskaffelse av varslingskanal, vil vi legge inn krav om valgmulighet for samisk.

Partssamarbeidet er en ressurs i informasjonsarbeidet og tillitsvalgte er oppfordret til å orientere om varsling på medlemsmøter. Fylkeskommunen har tatt i bruk opplæringsfilmer utviklet av arbeidstilsynet og utvikler sin egen e-læring om varsling som blir en obligatorisk del av opplæringen. Varsling og ytringsklima vil få økt oppmerksomhet i lederopplæringen av rektorer og seksjonsledere, og legges inn som fast tema i alle medarbeidersamtaler. Det jobbes videre med utvikling av faste og godt utprøvde spørsmål om varsling som skal innlemmes i medarbeiderundersøkelsen. I forbindelse med siste anbudet for bedriftshelsetjeneste ble Friskgården fylkeskommunens faste samarbeidspartner ved varslingssaker som krever ekstra oppmerksomhet.

I 2021 var det 13 hendelser som varslingssekretariatet har kjennskap til. Totalt var det sju varslingssaker. De andre sakene dreide seg om andre saksforhold, for eksempel konflikt eller personalsak. Varslene handlet om brudd på taushetsplikt og helsefarlig ledelse, uønsket seksuell oppmerksomhet, kritikkverdig og helsefarlig ledelse, misbruk av en skoles eiendeler, mobbing, trusler fra entreprenør.

1.4.4 Oppfølging av medarbeiderundersøkelsen

Medarbeiderundersøkelse for alle ansatte blir gjennomført annethvert år, partallsår. Undersøkelsen kartlegger hvordan de ansatte opplever arbeidshverdagen og samarbeidet seg imellom, og forholdet til ledere. 2021 ble det jobbet med oppfølging av medarbeiderundersøkelsen fra 2020 på alle nivå i organisasjonen.

På overordnet nivå ble funnene behandlet i hovedarbeidsmiljøutvalget og i informasjons-/drøftingsmøte med hovedtillitsvalgte. Hovedarbeidsmiljøutvalget var opptatt av å bevare balansert ledelse, balanse i jobbhverdagen – privatliv og utvikling av samhandling.

Kommunikasjon og samhandling er et av temaene som medarbeiderundersøkelsen viste et forbedringspotensial. Det er satt i gang et arbeid med utarbeidelse av kommunikasjonsstrategi. I den forbindelse er det også gjennomført en internundersøkelse for å få bedre kunnskapsgrunnlag for den interne kommunikasjonen. Funnene i undersøkelsen viser at tilliten til den interne informasjonen er høy, men at informasjonen ikke er lett tilgjengelig. Ledelsen kommuniserer klart og tydelig, men mange ønsker at bakgrunn og årsaker til strategiske beslutninger forklares bedre. Samhandling innad i avdelinger og seksjoner fungerer godt, mens de fleste opplever liten grad av informasjonsdeling og samhandling på tvers av organisasjonen. I arbeidet med kommunikasjonsstrategien vil det bli definert mål og tiltak for å styrke internkommunikasjon og samhandling.

FoU prosjektet «praksisnært partssamarbeid» er et ledd i å utvikle tillitsbasert styring gjennom partssamarbeidet. Samarbeid om utviklingsoppgaver står sentralt i prosjektet.

Lederutviklingsprogrammet som skulle starte i 2020, startet opp høsten 2021. Flere tema vil styrke helhetlig ledelse, endringskompetanse og tillitsbasert styring.

Fylkesdirektøren har startet et arbeid med digitaliseringsstrategi som blant annet har forbedring for brukeren som mål.

1.5 Økonomi

Strategisk mål:

Trøndelag fylkeskommune skal ha en bærekraftig økonomi og sikre at oppgavene blir løst gjennom optimal utnyttelse av ressursene.

1.5.1 Innledning og resultatvurdering

Fylkeskommunen fikk et netto driftsresultat på 449 millioner kroner, tilsvarende 4,6 % av samlede driftsinntekter i 2021. Hovedårsakene til det gode resultatet er høyere skatteinntekter og statlige korona-kompensasjoner som kom i slutten av året. I tillegg er det utsatte aktiviteter og prosjekter innenfor tjenesteområdene, samt lavere finanskostnader og pensjonsavregninger. Det ble investert for 1,8 milliarder kroner i skoler og veier i løpet av året.

Finansielle måltall og handlingsregler

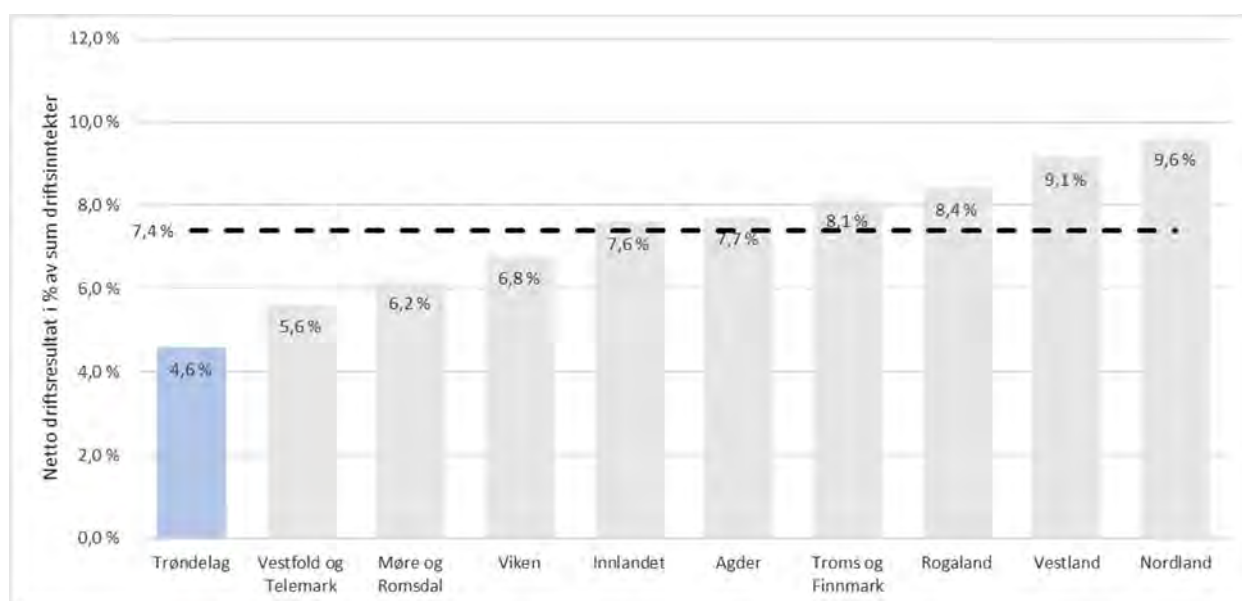
Kommuneloven stiller krav til å forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid og til å vedta finansielle måltall for utviklingen av kommuneøkonomien. Trøndelag fylkeskommune har vedtatt fem viktige finansielle måltall og handlingsregler og disse framkommer av tabell 5.

Tabell 5: Finansielle måltall og handlingsregler for Trøndelag fylkeskommune

Finansielle måltall og handlingsregler	Mål	Resultat 2021	Resultat 2020
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	4,0 %	4,6 %	3,2 %
Fritt disposisjonsfond	4,0 %	5,9 %	3,6 %
Gjeldsgrad	113,0 %	113,7 %	114,1 %
Handlingsregel for rentebufferfond, maksimal andel av låneporteføljen som ikke er sikret	<3%	3,0 %	3,0 %
Handlingsregel for finansutgifter; < 8 % av brutto driftsinntekter skal gå til dekning av finansutgifter	<8 %	6,4 %	5,9 %

Netto driftsresultat i prosent av driftsinntekt i 2021 ble 4,6 % og dette er vesentlig bedre enn forrige års driftsresultat på 3,2 %. Årsakene er blant annet høyere skatteinngang, korona-kompensasjoner, utsatte aktiviteter og prosjekter samt lavere finanskostnader og pensjonsavregninger. Teknisk Beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU) har anbefalt at netto resultatgrad for fylkeskommunene bør være 4 %.

Det gjennomsnittlige driftsresultatet til fylkeskommunene i 2021 ble på 7,4 %. Trøndelag fylkeskommune hadde lavest resultat med 4,6 %, mens Nordland fylkeskommune hadde hele 9,6 % i netto driftsresultat.

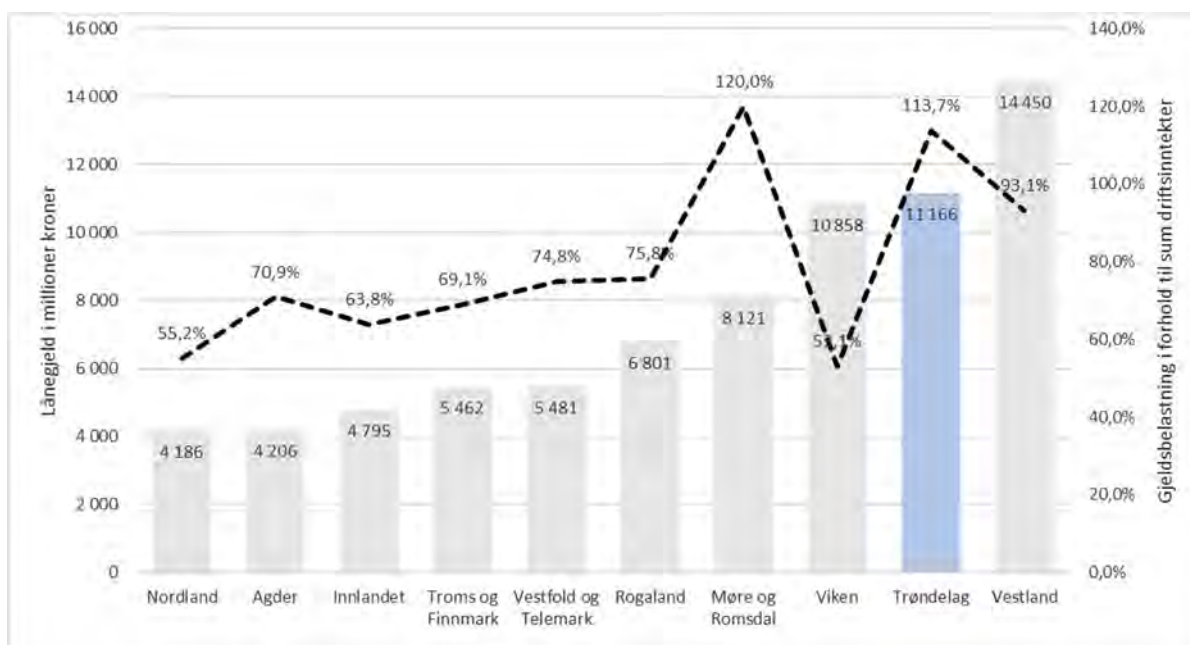

Figur 1: Netto driftsresultat 2021, alle fylkeskommuner

Måltall for **fritt disposisjonsfond (frie ubundne midler)** er vedtatt til 4 % av brutto driftsinntekter. Trøndelag fylkeskommune har et disposisjonsfond på 1,5 milliard kroner per 31.12.2021. Dette er frie midler, men fylkestinget har reservert deler av disposisjonsfondet til bestemte formål. Den andelen som ikke er forbeholdt bestemte formål kalles her «fritt disposisjonsfond» (frie ubundne midler), og den skal helst være på 4 % av brutto driftsinntekter eller høyere. Ved utgangen av 2021 var «fritt disposisjonsfond» på 582 millioner kroner og utgjorde 5,9 % av brutto driftsinntekter på 9,8 milliarder kroner.

Gjeldsgraden endte på 113,7 % av brutto driftsinntekter. Gjelden ved utgangen av 2021 er 11 166 millioner kroner. Måltall for gjeldsgrad er vedtatt til 113 % av brutto driftsinntekter. Måltallet vårt tilsier en lånegjeld på 11 097 millioner kroner. Gjeldsgraden har sunket fra 2020 til 2021 på grunn av høy inntektsvekst.

Sammenlignet med øvrige fylkeskommuner har Trøndelag høy lånegjeld.

Figur 2: Gjeldsgrad og lånegjeld per 31.12.2021, alle fylkeskommuner

Handlingsregelen for rentebufferfond gir et «tak» på 3 % av den andelen av låneporteføljen som ikke er sikret, eller maksimalt 200 millioner kroner. Lånegjelden i lånefondet utgjorde pr 31. desember 11,4 milliarder kroner. Sikrede lån utgjorde 5,6 milliarder kroner og usikrede lån 5,8 milliarder kroner. Det er i 2021 ikke avsatt midler til rentebufferfondet. Fondet størrelse ved utgangen av året var i overkant av 180 millioner kroner eller 3,1 % andelen lånegjeld som ikke er sikret. Det vil si 5,5 millioner kroner over handlingsregelen.

Handlingsregelen for finansutgifter er å bevisstgjøre hvor stor andel av våre tilgjengelige inntekter som går med til å dekke finanskostnader. Perspektivet er at å låne penger er å forbruke nå, på bekostning av fremtiden. Handlingsregelen sier maksimalt 8 % av brutto driftsinntekter skulle gå til dekning av finansutgiftene. I 2021 utgjorde finansutgiftene 6,4 % av brutto driftsinntekter. De ekstraordinære inntektene i 2021 gjør handlingsregelen for finansutgiftene oppfylles.

1.5.2 Nærmere om driftsregnskapet

I dette avsnittet blir driftsregnskapet for 2021 omtalt i form av utdrag fra de økonomiske oversiktene. Detaljerte oversikter finnes i årsregnskapet for 2021.

Omtale av driftsregnskapet til tjenesteområdene finnes i avsnitt 1.5.3.

Netto driftsresultat ble på 449 millioner kroner og av dette er 125 millioner kroner disponert til egenfinansiering av investeringene og 324 millioner kroner i samlet netto overføring til bundne og ubundne driftsfond i tråd med forskrifter og politiske vedtak.

Tabell 6: Økonomisk oversikt drift

Tall i 1000 kroner	Regnskap 2021	Budsjett 2021	Revidert budsjett 2021	Avvik 2021	Regnskap 2020
Sum driftsinntekter	-9 824 160	-8 584 725	-9 349 838	474 322	-9 316 218
Sum driftsutgifter	9 515 196	7 993 013	9 944 783	429 587	9 200 053
Brutto driftsresultat	-308 963	-591 713	594 946	903 909	-116 164
Netto finansutgifter	586 934	608 394	612 298	25 364	514 317
Motpost avskrivninger	-727 083	0	-727 083	0	-700 268
Netto driftsresultat	-449 113	16 681	480 160	929 273	-302 116
Disponering eller dekning av netto driftsresultat:					
Overføring til investering	124 736	3 970	71 593	-53 143	91 816
Netto avsetninger fond	324 377	-20 651	-551 753	-876 130	328 724
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	449 113	-16 681	-480 160	-929 273	302 116

Driftsinntekter

De samlede driftsinntektene til fylkeskommunen ble på 9,8 milliarder kroner og dette er 474 millioner kroner høyere enn budsjetterte inntekter. Om lag 220 millioner kroner gjelder høyere frie inntekter. Øvrige merinntekter gjelder tilskudd i forbindelse med ulike prosjekter på 190 millioner kroner, refusjon fra andre fylkeskommuner (hovedsakelig gjesteelever) med 14 millioner kroner samt refusjon sykepenger og foreldrepenger fra NAV med 50 millioner kroner.

Frie inntekter

Frie inntekter består av skatteinntekter, rammetilskudd og inntektsutjevning og ble på totalt 7 448 millioner kroner i 2021. Totale merinntekter i forhold til revidert budsjett ble på 220 millioner kroner. Anslagene på de frie inntektene har blitt endret tre ganger i løpet av året, i fylkestingssakene 7/21, 48/21 og 78/21 (revisjon årsbudsjett 2021 og driftsrapport 1 og 2).

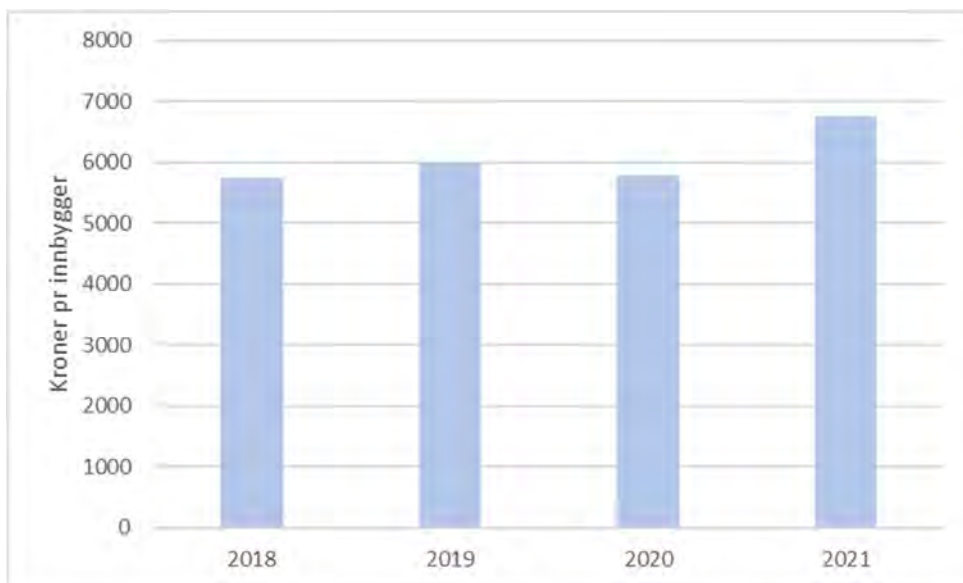
Tabell 7: Frie inntekter

Frie inntekter 1000 kroner	Regnskap 2021	Revidert budsjett	Avvik	Regnskap 2020	Prosentvis Endring 2020-2021
Skatteinntekter	-3 179 689	-3 005 086	-174 603	-2 701 416	17,7 %
Rammetilskudd	-3 958 054	-3 951 751	-6 303	-3 903 133	1,4 %
Inntektsutjevning	-310 690	-271 627	-39 063	-245 665	26,5 %
Sum	-7 448 433	-7 228 464	-219 969	-6 850 214	8,7 %

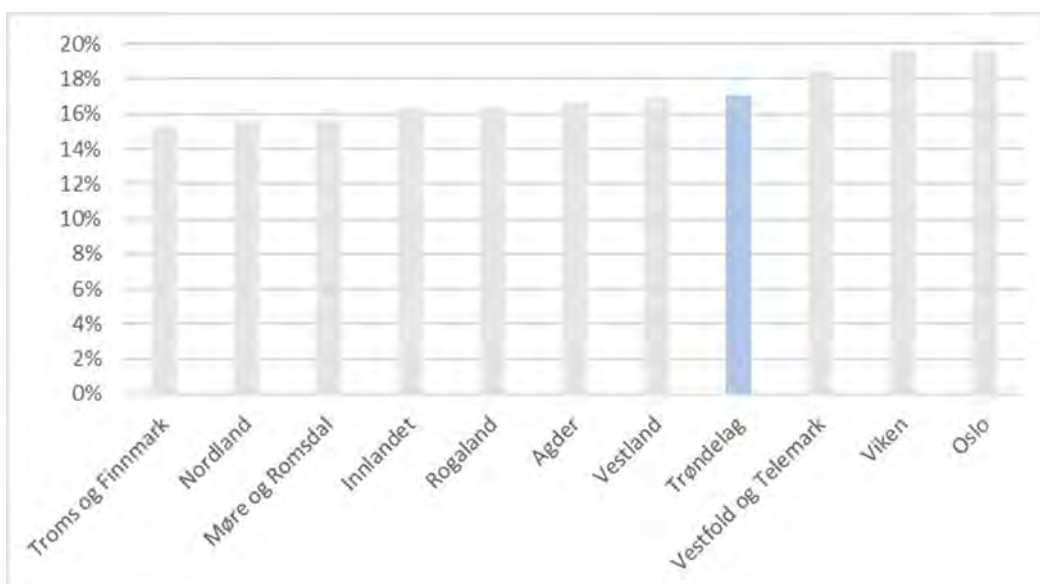
Skatteinngangen (inntektsskatt) i 2021 ble høyere enn forventet og dette kom i slutten av året i forbindelse med de store skatteoppgjørene. Inntektsutjevningen er 39 millioner høyere enn budsjett og skyldes sterkere nasjonal skattevekst enn forutsatt.

Rammetilskudd ble 6 millioner kroner høyere enn forutsatt og skyldes Stortingets nysaldering av statsbudsjettet for 2021 i desember. Dette gjelder økt rammetilskudd til inndekning lavere ferjepriser og mindreinntekter kollektivtrafikken.

Samlet skattevekst fra 2020 til 2021 for alle fylkeskommuner og Oslo var 17,9 %. Trøndelag fylkeskommune fikk i samme tidsrom en skattevekst på 17,1 %. En stor del av skatteveksten skyldes at det fylkeskommunale skattøret ble satt opp med 0,25 prosentpoeng til 2,7 % for 2021. Men skatteinntekter utover våre prognoser skyldes bedre konjunkturer og høyere sysselsetting enn forventet. Skatteinntektene utgjør om lag 40 prosent av våre samlede inntekter, og litt over halvparten av de frie inntektene.

Figur 3: Skatt per innbygger til Trøndelag fylkeskommune 2018–2021

Figur 4: Skattevekst 2020-2021, alle fylkeskommuner

Driftsutgifter

Brutto driftsutgifter ble på 9,5 milliarder kroner og dette er 429 millioner kroner mindre enn budsjettert. Nærmere omtale av avvikene innenfor driften er omtalt i avsnitt 1.5.3

Netto finansutgifter

Netto finansutgifter ble på 587 millioner kroner og dette er 25 millioner kroner mindre enn budsjettert.

Det er mottatt 39 millioner kroner i renteinntekter som er 8 millioner kroner mer enn budsjettert. Det er 10 millioner kroner i renteinntekter på utlån til Vegamot som ikke er budsjettert, lånet er omtalt i note 14.

Renteutgiftene ble på 192,3 millioner kroner. Det er 14 millioner kroner lavere enn budsjettert. Fylkeskommunen har gjennom året hatt god likviditet og har derfor ventet med låneopptak til slutten av året. Låneporteføljen består for det meste av låneavtaler med flytende rente, men en del av porteføljen er sikret gjennom rentebytteavtaler.

Det er betalt 438,4 millioner kroner i avdrag. Av dette utgjør 15,6 millioner kroner selvsfinansierende lån som belastes på det enkelte tjenesteområdet. Avviket skyldes feil budsjettering på noen av de selvsfinansierte lånene.

Det er betalt 88,2 millioner kroner mer i avdrag enn minimumsavdraget.

Netto avsetninger fond

Netto avsetninger til fond ble 324,4 millioner kroner i 2021.

Tabell 8: Netto avsetninger til fond

Tall i 1000 kroner	Regnskap 2021	Budsjett 2021	Revidert budsjett 2021	Avvik
Avsetninger til bundne driftsfond	374 640	2 664	2 664	-371 976
Bruk av bundne driftsfond	-309 005	-14 213	-14 213	294 791
Avsetninger til disposisjonsfond	258 742	25 414	49 400	-209 342
Bruk av disposisjonsfond	0	-34 516	-589 604	-589 604
Netto avsetninger fond	324 377	-20 651	-551 753	-876 130

Bundne driftsfond

Det er avsatt 374,6 millioner kroner og brukt 309 millioner kroner fra bundet fond. Dette er midler som er mottatt til bestemte formål innenfor ulike tjenesteområder. Det er innenfor kollektivtrafikk og opplæring de største avsetningene er gjort på henholdsvis 199 millioner kroner og 143 millioner kroner. Koronapandemien har ført til at avsetningene har vært større de to siste årene enn før pandemien. I 2021 er det brukt deler av avsatte midler fra 2020.

Ved utgangen av året er saldo på bundne fond 745,3 millioner kroner. Det er en økning på 65,6 millioner kroner sammenlignet med 2020.

Disposisjonsfond

I henhold til forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv er det ikke anledning å bruke av disposisjonsfond hvis det medfører et mindreforbruk på bunnlinjen. Vi har et stort mindreforbruk i 2021, og har derfor ikke anledning til å bruke av disposisjonsfondet. Dette gir et avvik på 589,6 millioner kroner på bruk av fond. Revidert budsjett består blant annet av bevilgninger gjort i årsbudsjettet for 2021, gjenbevilgning fra 2020 og disponering av resultatet fra 2020.

Det er avsatt 258,7 millioner kroner til disposisjonsfondet i 2021. Dette er en meravsetning på 209,3 millioner kroner i forhold til revidert budsjett. I henhold til forskriften skal et mindreforbruk som ikke dekker inn et merforbruk, avsettes til disposisjonsfond slik at bunnlinjen blir 0.

Saldo på disposisjonsfondet per 31.12 utgjør 1,516 milliarder kroner, en økning på 258,7 millioner kroner fra 2020. Hele disposisjonsfondet er frie midler, men fylkestinget har tidligere satt av midler på disposisjonsfondet som skal gå til spesielle formål. Nedenfor er det en oversikt over de ulike formål fylkestinget har avsatt midler til og hvordan saldoen har endret seg fra 2020 til 2021.

Tabell 9: Fordeling av midler på disposisjonsfond

Disposisjonsfond Tall i 1000 kroner	31.12.2020	31.12.2021
Frie ubundne midler	421 834	581 892
Mer-/mindreforbruk på seksjoner	406 972	502 211
Rentefond	180 052	180 052
Konsesjonskraft	4 654	4 654
Samferdselsfond	23 789	23 789
Opplæringsfond	29 974	23 733
Regionalt utviklingsfond	46 482	31 482
Marint utviklingsfond	106 385	115 371
Tunnelsikkerhet	19 843	35 543
Innovasjonsfond samferdsel	4 939	4 939
NOx-fond	5 532	5 532
Bergkunstreisen	7 400	7 400
Sum disposisjonsfond	1 257 857	1 516 599

1.5.3 Driftsregnskap tjenesteområder

For tjenesteområdene er det for 2021 et netto mindreforbruk på 576 millioner kroner. Mindreforbruket før sum av netto finansutgifter, overføringer til investeringer og avsetninger og bruk av bundne driftsfond er 703 millioner kroner.

De største avvikene er innenfor administrasjon, opplæring, næring og bostedsutvikling og kulturaktiviteter. En stor del av mindreforbruket skyldes gjenbevilgninger fra tidligere år som ikke er brukt, men det er også utsatte aktiviteter og prosjekter som følge av koronapandemien.

Tabell 10: Bevilgningsoversikt tjenesteområder

Tall i 1000 kr	Regnskap 2021	Budsjett 2021	Revidert budsjett 2021	Avvik
Politisk styring og kontrollorganer	60 229	59 290	62 629	2 400
Administrasjon og adm.lokaler	274 034	335 312	399 856	125 822
Opplæring	3 402 690	3 098 330	3 659 296	256 606
Tannhelse	293 805	252 439	289 638	-4 167
Nærings- og bostedsutvikling	166 792	150 974	253 707	86 915
Fylkesveger	1 370 700	886 773	1 374 255	3 555
Kollektivtrafikk	1 507 635	1 239 170	1 575 566	67 931
Kulturaktivitet	276 343	253 815	313 493	37 151
Sum tjenesteområder	7 352 228	6 276 103	7 928 440	576 213
Netto finansutgifter	16 599	15 817	19 721	3 122
Avskrivninger	727 083	59	727 083	0
Overføring til investering	97 016	0	43 873	-53 143
Avsetninger til bundne driftsfond	374 640	2 664	2 664	-371 976
Bruk av bundne driftsfond	-309 005	-14 213	-14 213	294 791
Andre statlige overføringer	0	-101 717	0	0
Tjenesteområder som fremgår i §5-4 første ledd	906 333	-97 390	779 128	-127 206
Sum bevilgninger drift, netto	6 445 895	6 373 493	7 149 312	703 419

Tjenesteområde politisk styring og kontrollorganer

For tjenesteområdet er det for 2021 et mindreforbruk på 2,4 millioner kroner. Politisk ledelse og kontroll gjelder lønn og godtgjørelser til politikere, overføringer til politiske partier, utgifter til politiske møter og revisjon. Mindreforbruket kommer i all hovedsak fra lavere reiseaktivitet.

Tjenesteområde administrasjon og adm. lokaler

For tjenesteområde administrasjon og adm. lokaler er det for 2021 et mindreforbruk på 125,8 millioner kroner.

Mindreforbruket skyldes i stor grad utsatte utviklingsoppgaver som blant annet gjelder virksomhetsstyringssystem og ERP-system. I tillegg ble planlagt utvidelse av lisenser utsatt på grunn av telefoniavtale og pågående pandemi.

I tillegg kan 30 millioner kroner knyttes til sluttavregning pensjon. Sluttavregning inkluderer premieavvik og amortisert premieavvik med arbeidsgiveravgift, samt avstemming betalt premiefaktura mot tjenesteområdenes avsetning av pensjonsutgift.

Tjenesteområde opplæring

For tjenesteområde opplæring er det et mindreforbruk på 256,6 millioner kroner.

188,8 millioner kroner av dette mindreforbruket gjelder avdeling utdanning og kompetanse, dvs. videregående skoler og fagseksjoner i avdelingen. De videregående skolene har et mindreforbruk på 132,5 millioner kroner. Fagseksjonene har et mindreforbruk på 56,4 millioner kroner, mens Høyere yrkesfaglig utdanning har et merforbruk på 0,1 millioner kroner. Mye av mindreforbruket til skolene er avsetninger av midler til fagfornyelsen, samt oppsparte midler til større innkjøp av nødvendig utstyr de kommende årene. Flere skoler melder også at de har opparbeidet en buffer for å ta høyde for kommende elevtallsendringer. Mindreforbruket i seksjonene i avdeling utdanning og kompetanse på 56,4 millioner kroner er blant annet knyttet til en tilbuds- og driftsreserve. I tillegg har avdelingen midler som er planlagt brukt i 2022 og 2023.

Annet budsjett for tjenesteområdet er midler til eiendomsdrift (skolebygg), IKT, bedriftsintern opplæring (BIO-ordning), elev- og lærlingeombud, samt resultat av årsavregning pensjon.

For eiendomsdrift, BIO²-ordning og ombudene er det et mindreforbruk på henholdsvis 9,1, 8,8 og 0,6 millioner kroner. For IKT er det et merforbruk på 8,8 millioner kroner. Årsavregning pensjon gir en merinntekt på 58,1 millioner kroner. Årsavregning pensjon regnskapsføres på ansvarsområde finans, men fordeles på tjenesteområder etter andel av lønnsmasse.

Tjenesteområde tannhelse

For tjenesteområde tannhelse er det i 2021 et merforbruk på 4,2 millioner kroner. Vesentlige avvik grunnet koronapandemien ble rapportert i prognose både i driftsrapport 1 og 2. Tjenesteområdet er gjennom året blitt styrket med 27,2 millioner kroner på grunn av inntektstap samt prisøkning på dentale forbruksvarer under koronapandemien. Avregning pensjon ved årsslutt gir en merutgift på tjenesteområdet med 4,3 millioner kroner.

Tjenesteområde nærings- og bostedsutvikling

For tjenesteområde nærings- og bostedsutvikling er det i 2021 et mindreforbruk på 87 millioner kroner. I driftsrapport 1 ble tjenesteområdet tilført 4,5 millioner kroner av tiltakspakke for vekst i arbeidsplasser og næringsliv etter at pandemien hadde påvirket store deler av samfunnet. Midlene

² Bedriftsintern Opplæring

ble rettet mot områdene sirkulærøkonomi, opplevelsesnæring/reiseliv og rydding av marint avfall og plast i havet.

Av det totale mindreforbruket på 87 millioner kroner er 43 millioner kroner knyttet til økonomiske virkemidler, tilrettelegging og støttefunksjoner for næringslivet. Arbeidet med lokal og regional utvikling har et mindreforbruk på 38 millioner kroner. Her er 21,5 millioner kroner bundet opp i midler fra Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom) som skal benyttes til mobil og bredbåndsutbygging, prosjekter som ofte strekker seg over 2-3 år etter at midlene er tildelt. En vesentlig del av det samlede mindreforbruket er dermed bundet opp i økonomiske virkemidler og flerårige prosjekter og oppfølging må ivaretas i kommende driftsår. Utsatt eller mindre aktivitet grunnet koronapandemien bidrar også til mindreforbruk. Konesjonskraft er budsjettert med 4,6 millioner kroner mer enn mottatt inntekt.

Tjenesteområde fylkesveg

For tjenesteområde fylkesveg er det for 2021 et mindreforbruk på 3,5 millioner kroner.

Selv om tjenesteområdet fylkesveg har et mindreforbruk samlet sett, er det et merforbruk på 14 millioner kroner innen drift og vedlikehold. I driftsrapport 2 ble budsjettert til tjenesteområdet styrket med 16 millioner kroner som følge av økte priser i driftskontraktene. På tross av dette er det et merforbruk på 11 millioner kroner knyttet til høyere lønns- og prisstigning i driftskontrakter i 3. og 4. kvartal i forhold til prognosene. Ekstraordinære værhendelser i slutten av året medførte ras og vannskader som også ga et merforbruk. Noen oppgaver har medført mindreforbruk som for eksempel vegoppmerking som har blitt utsatt på grunn av værforhold. På grunn av høye driftskostnader er vedlikeholdstiltak på vegnettet lavere i forhold til behovet.

Fylkets trafiksikkerhetsutvalg har et mindreforbruk på 5 millioner kroner som følge av at flere av tiltakene i handlingsprogrammet er utsatt på grunn av koronapandemien.

I administrasjonen av fylkesveger er det et mindreforbruk i underkant av 5 millioner kroner som følge av vakante stillinger, bestilte utbedringer av lokaler som ble forsinket og mindre omfang på reiser/kurs på grunn av korona.

Sluttavregning pensjon utgjør et merforbruk på 2,5 millioner kroner. Sluttavregning inkluderer premieavvik og amortisert premieavvik med arbeidsgiveravgift, samt avstemming betalt premiefaktura mot tjenesteområdenes avsetning av pensjonsutgift.

Mindreforbruket skyldes også en manglende overføring fra drift til investering. I driftsrapport 1 ble det vedtatt overført 6,8 millioner kroner fra drift til investering. Overføringen er budsjettert, men ikke regnskapsført, og dette medfører et mindreforbruk på drift og tilsvarende mindreinntekt i investeringsregnskapet.

Tjenesteområde kollektivtrafikk

For tjenesteområde kollektivtrafikk er det for 2021 et samlet mindreforbruk på 67,9 millioner kroner.

Styrkingen av tjenesteområdet, i driftsrapport 1 og 2, knyttet til mindreinntekter på grunn av pandemien, utgjør til sammen 255,6 millioner kroner. I tillegg kommer styrkinger til inndekning av reduserte ferjepriser, til sammen 17,2 millioner kroner.

Innen kollektivtrafikk er det bevilget 18 millioner kroner til grønn skipsfart. Det er vedtatt at disse midlene skal benyttes til etablering av infrastruktur og klimabonus i forbindelse med nytt hurtigbåtanbud i 2024. Disse midlene står derfor ubrukt i 2021.

Det har vært færre reiser innen tilrettelagt transport (TT-transport) på grunn av koronapandemien. Dette gir et mindreforbruk på 3 millioner kroner.

Det er mange pågående prosjekter innenfor kollektivområdet. Prosjektene rundt ladeinfrastruktur, metro til sjøs, trøndelagsekspressen og prosjektet Mot 2050 er ikke startet opp. Prosjektene fremtidens hurtigbåt del 2, øya til land, innherredsbyen, kunnskapspakke gods og smart transport

er prosjekter som er under arbeid, men ikke slutført. Det er avsatt midler til prosjektene, og til sammen utgjør de et mindreforbruk på 28 millioner kroner.

Fylkeskommunen har en nullpunkts-forpliktelse overfor miljøpakkeområdet på 11,1 millioner kroner. Dette er ikke utbetalt og gir et mindreforbruk i 2021.

I et endelig sluttoppgjør for pensjonsforpliktelsene overfor VY, mottok fylkeskommunen 5,5 millioner kroner i 2021. Disse midlene skal settes av til et fremtidig sluttoppgjør for pensjonsforpliktelsene i andre selskaper.

Tjenesteområde kulturaktivitet

For tjenesteområde kulturaktivitet er det for 2021 et mindreforbruk 37,2 millioner kroner.

30 millioner kroner av mindreforbruket gjelder avdeling kultur og folkehelse. Mindreforbruket skyldes lavere reiseaktivitet, færre driftsutgifter og interne utviklingstiltak, 18 millioner kroner, og mindreforbruk på virkemidler, 12 millioner kroner. I driftsrapport 1, fylkestings sak 48/21, vedtok fylkestinget en styrking til tjenesteområdet på til sammen 22,5 millioner kroner. Styrkingen gjelder avdeling kultur og folkehelse. Tiltak knyttet til midler til frivillighet og idrett vil bli iverksatt først i 2022.

10 millioner kroner av mindreforbruket gjelder kulturminner i avdeling plan, næring og kulturminner. Mindreforbruket skyldes utsatt anleggsoppstart på prosjektet Bergkunstreisen og generelt lavere driftsutgifter.

For tjenesteområdet er det et merforbruk knyttet til idrettsanlegg på 1,8 millioner kroner. Dette gjelder seksjon eiendom (avdeling organisasjon, eiendom og tannhelse).

1.5.4 Pensjon

Fylkeskommunens samlede pensjonskostnader ble i 2021 totalt 331,5 millioner kroner, dette er en økning på 23 millioner kroner, eller 7,5 % sammenlignet med nivå i 2020. Differansen mellom betalt pensjonspremie og netto pensjonskostnad beregnet av aktuar, benevnes premieavvik. Premieavviket i 2021 ble beregnet til 115 millioner kroner. Amortisert premieavvik (nedbetaling av tidligere års premieavvik) ble beregnet til 92 millioner. Netto effekt av premieavvik ble en inntektsføring på 22 millioner kroner. Avvik mot totalt budsjetterte pensjonskostnader er mindreforbruk på 14 millioner kroner. I dette mindreforbruket har fellesordningen, levert av KLP, et større merforbruk grunnet reguleringspremie på 132 millioner kroner, 104 millioner kroner høyere enn tilsvarende regulering i 2020. Reguleringspremien er kostnaden ved å regulere pensjonsforpliktelsene som følge av lønns- og trygdeoppgjør. Ved ny lønn oppgraderer reguleringspremien alle tidligere opptjente rettigheter til ny lønn. Det svares arbeidsgiveravgift av pensjon og denne utgiften kommer i tillegg til de nevnte nivåer over.

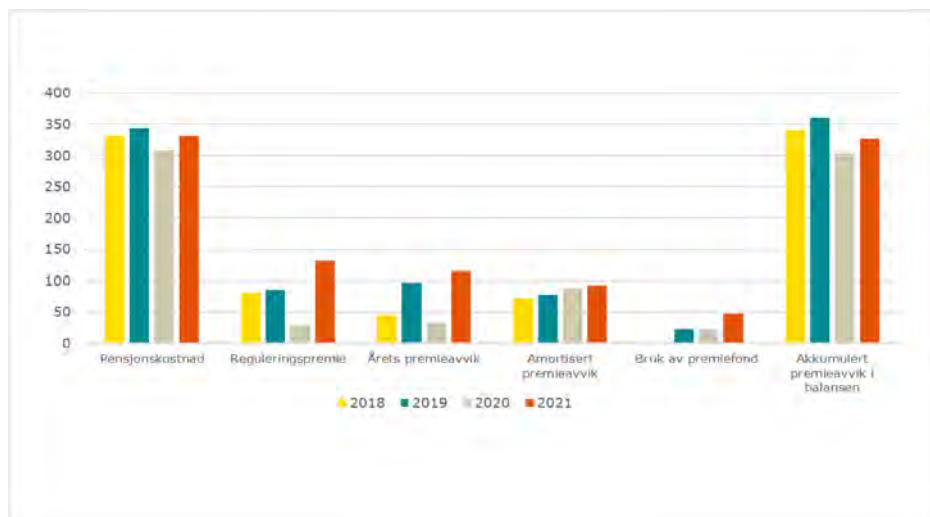
Trøndelag fylkeskommune har et akkumulert premieavvik (eks arbeidsgiveravgift) på 327 millioner kroner ved utgangen av 2021, tilsvarende i 2020 var 304 millioner kroner. Dette skal nedbetales framover og kommer som en kostnad i regnskapet de neste 7 – 10 årene. Premieavvik fra og med 2014 fordeles over 7 år, tidligere års premieavvik fordeles over 10 eller 15 år.

Pensjonsregnskapet avregnes på ansvarsområde finans. Her blir netto avsetning til pensjonskostnad mot betalt premie forholdsmessig fordelt på tjenesteområder etter pensjonsgrunnlaget for ansatte. Resultatet av avregning 2021 ble en redusert utgiftsføring på 40 millioner kroner. Avregning slår noe ulikt ut på tjenesteområdene avhengig av hvilken pensjonsordning (Statens pensjonskasse (SPK) eller KLP) som lønnsmassen er koblet til. Effekt på tjenesteområde opplæring er eksempelvis 58 millioner kroner i reduserte kostnader, mens tannhelse får økt pensjonskostnad med 4,3 millioner kroner.

Avregning av sum premieavvik og amortisert premieavvik inntektsføres på tjenesteområde administrasjon og adm. lokaler og utgjør 25 millioner kroner. I tillegg kommer effekten av redusert arbeidsgiveravgift, beregnet til 8 millioner kroner. Effekten av pensjonsavregningen vil

påvirke regnskapsoppstillinger pr tjenestemråde, men vil ikke være med i regnskapsstatus pr avdeling.

I 2021 er det brukt 47 millioner kroner av premiefondet i KLP (23 millioner kroner i 2020). Årsak til økningen er ekstraordinær tilbakeføring av 91 millioner kroner til premiefondet som følge av at avsetningskravet til fremtidige alderspensjoner er redusert. Uttak av denne ekstraordinære tilbakeføringen fordeles over 4 år med virkning fra 2021. Bruken av premiefondet kan bare benyttes til betaling av fremtidige premiebetaling. Bruk av premiefondsmidler medfører at premieinnbetalingen blir lavere og dette påvirker igjen premieavviket. Bruk av premiefond føres på tjeneste administrasjon, og med motpost i egen tjeneste. Effekt av fondsbruk på premieavviket gir redusert arbeidsgiveravgift. Figuren under viser utvikling fra 2018 av enkelte elementer som påvirker pensjonskostnadene.

Figur 5: Elementer som påvirker pensjonsutgiftene, 2018-2021, arbeidsgiveravgift ikke inkludert.

1.5.5 Investeringer

I 2021 er det investert for nesten 1,8 milliarder kroner i varige driftsmidler, tilskudd til andres investering og investering i aksjer og andeler i selskaper. Omtrent halvparten er finansiert med bruk av lån og resten finansieres med kompensasjon av merverdiavgift, tilskudd fra andre, salg av varige driftsmidler samt overføring fra drift til investering.

Tabell 11: Bevilgningsoversikt investering

	Regnskap 2021	Budsjett 2021	Regulert budsjett 2021	Avvik	Regnskap 2020
Tall i 1000 kroner					
Investeringsutgifter					
Investeringer i varige driftsmidler	1 738 046	1 820 300	1 799 162	61 117	1 866 096
Tilskudd til andres investeringer	3 178	0	0	-3 178	10 549
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	28 952	3 970	27 720	-1 232	62 435
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	4 581	0	4 581	0	529 581
Sum investeringsutgifter	1 774 756	1 824 270	1 831 463	56 707	2 468 661
Investeringsinntekter					
Kompensasjon for merverdiavgift	-306 485	-326 304	-322 251	-15 765	-298 115
Tilskudd fra andre	-365 135	-324 870	-373 473	-8 338	-721 260
Salg av varige driftsmidler	-3 465	0	-175	3 290	-298 636
Salg av finansielle anleggsmidler	-950	0	0	950	-650
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-42	0	0	42	-538 539
Bruk av lån	-980 970	-1 159 126	-1 063 270	-82 300	-545 578
Sum investeringsinntekter	-1 657 047	-1 810 300	-1 759 169	-102 122	-2 402 779
Videreutlån					
Videreutlån	0	0	0	0	0
Bruk av lån til videreutlån	0	0	0	0	0
Avdrag på lån til videreutlån	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på videreutlån	0	0	0	0	0
Netto utgifter videreutlån	0	0	0	0	0
Overføring fra drift og netto avsetninger					
Overføring fra drift	-124 736	-3 970	-71 593	53 143	-91 816
Avsetninger til bundne investeringsfond	7 657	0	0	-7 657	412
Bruk av bundne investeringsfond	-631	0	-702	-71	-1 475
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	0	0	36 997
Bruk av ubundet investeringsfond	0	-10 000	0	0	-10 000
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-117 710	-13 970	-72 295	45 415	-65 881
Fremført til inndekning i senere år	0	0	0	0	0

Tabell 12: Investeringsoversikt tjenesteområder

Tjenesteområde	Regnskap 2021	Budsjett 2021	Revidert budsjett 2021	Avvik	Regnskap 2020
Tall i 1000 kroner					
Administrasjon og adm.lokaler	41 829	13 000	41 948	119	41 437
Opplæring	746 450	646 400	733 903	-12 547	601 822
Tannhelse	2 105	21 500	1 986	-119	3 607
Nærings- og bostedsutvikling	529	0	423	-106	0
Fylkesveger	915 526	1 093 400	994 083	78 557	1 177 046
Kollektivtrafikk	24 690	46 000	20 495	-4 195	40 040
Kulturaktivitet	1 323	0	6 324	5 001	0
Finansiering	5 594	0	0	-5 594	2 144
Investering i varige driftsmidler	1 738 046	1 820 300	1 799 162	61 116	1 866 096

Investering i varige driftsmidler

Ved årets slutt ble brutto investeringsutgifter 61 millioner kroner lavere enn revidert budsjett.

Investeringsbudsjettet har vært justert flere ganger i løpet av 2021 som følge av endring i fremdrift i prosjektene. Den siste korrigeringen ble gjort av fylkestinget i desember basert på en prognose utarbeidet i november. Avvikene mellom revidert budsjett og regnskap er derfor forholdsvis små.

Investeringer innen tjenesteområde opplæring gjelder investeringer i skolebygg og utstyr til de videregående skolene. Det er investert for over 700 millioner kroner i skolebygg og de største prosjektene i 2021 har vært utvikling av tomt og byggestart for Johan Bojer videregående skole, bygging av Tiller videregående skole, utviklingsplan ved Oppdal og Levanger videregående skoler. Vi har også ervervet Meråker videregående skole med idrettshaller og flerbruksløyper fra Meråker kommune.

Det er stor aktivitet i prosjektene og de fleste går over flere år. Endringer i fremdriften på prosjekter påvirker årets resultat, men påvirker ikke nødvendigvis prognose for totalkostnaden for prosjektet.

Det var 12 prosjekter som ble avsluttet i 2021 og sluttrapport ble lagt frem for fylkesutvalget 30. november. Samlet for prosjektene ble det rapportert om et mindreforbruk på 96 millioner kroner. Budsjettet på prosjektene ble redusert av fylkestinget i desember, og mindreforbruket fremkommer derfor ikke i tabellene.

Det er brutto investering til varige driftsmidler på fylkesveger for 915 millioner kroner som er 78 millioner kroner lavere enn revidert budsjett. Av store prosjekter er det Fosenvogene pakke 1 og 2 og Laksevegen trinn 2 som har hatt de største investeringene, hvor det er investert for henholdsvis 113 og 86 millioner kroner, og merforbruk på henholdsvis 10 og 12 millioner kroner. På prosjekter innen fornyingsprogram er det investert for til sammen 310 millioner kroner, som gir et mindreforbruk på 13 millioner kroner i forhold til revidert budsjett.

Miljøpakken består av mange prosjekter og fylkeskommune sin bevilgning på 73,9 millioner kroner er en av flere finansieringskilder. I miljøpakken er det brutto investeringsutgifter på 160 millioner kroner, som gir et mindreforbruk på 87 millioner kroner. Utgiftene i miljøpakken finansieres med blant annet inntekter fra staten, refusjon fra kommuner og bompengeinntekter. Vi har mottatt 87 millioner kroner i inntekter. I tillegg er det overført 11 millioner kroner fra drift som kommer fra belønningsmidlene. Dette gir en mindreinntekt på 55 millioner kroner. Miljøpakken har et mindreforbruk på 33 millioner kroner hvis vi ser på netto investeringer.

Arbeidet med nytt ERP-verktøy (enterprise resource planning) ble videreført i 2021, men prosjektet ble terminert i oktober. Det er investert i nytt ERP for 33 millioner kroner i 2021. Prosjektet er nedskrevet med 59,9 millioner kroner.

Investeringsprosjekter er nærmere beskrevet i kapittel 10 i årsrapporten.

Tilskudd til andres investeringer er regnskapsført med 3,1 millioner kroner. Utgiften gjelder erstatning etter anleggsskader og er ikke budsjettet.

Investeringsinntekter

Kompensasjon for merverdiavgift har en mindreinntekt på 15 millioner kroner i forhold til revidert budsjett. Dettens skyldes at investeringer i varige driftsmidler var noe lavere enn revidert budsjett.

Vi har finansiert vel 980 millioner kroner av investeringene med nye lån. Dette er 82 millioner kroner mindre enn revidert budsjett. Avviket skyldes at behovet for bruk av lån er lavere når investeringene er lavere.

Det er overført 124 millioner kroner fra drift til investering som gir et avvik på 54 millioner kroner i forhold til revidert budsjett. I løpet av 2021 har vi hatt en gjennomgang av tidligere overføringer fra belønningsmidler til veginvesteringer, og det ble oppdaget at vi har brukt for lite belønningsmidler til veginvesteringer i forhold til det som er avtalt. Dette har resultert i for høyt låneopptak i fylkeskommunen. Det er derfor overført 54 millioner kroner fra belønningsmidler til investeringer for å redusere låneopptaket i 2021. Overføringen er ikke budsjettet.

Vi har avsatt 7,6 millioner kroner til bundne investeringsfond som ikke er budsjettet. Flere av våre videregående skoler fikk tilskudd fra Utdanningsdirektoratet til utstyr til yrkesfaglig utdanningsprogram. Siden tilskuddet ble mottatt i desember er det meste av tilskuddet avsatt til bundne investeringsfond.

1.5.6 Langsiktig gjeld og lånefond

Trøndelag fylkeskommune foretar sine innlån fra kapitalmarkedene gjennom eget lånefond. Lånefondet er en ordning for innlån etter kommuneloven §14-14. Lånefondet er en internbank med eget budsjett og regnskap og lånefondet inngår i fylkeskommunenes konsoliderte regnskap.

Samlet langsiktig gjeld i konsolidert regnskap er 16 523 millioner kroner. Herav utgjør pensjonsforpliktelser 5 115 millioner kroner og lånegjeld i Lånefondet utgjør 11 368 millioner kroner. Annen langsiktig gjeld på 40 millioner kroner er til Frøya og Indre fosen kommuner som har forskuttert fylkeskommunale midlet til vegutbygging. Vi betalte 4,5 millioner kroner i avdrag til Indre Fosen kommune i 2021.

Interngjeld mellom lånefondet og fylkeskommunen utgjør 11 126 millioner kroner. Dette blir eliminert i konsolidert regnskap.

Fylkeskommunen har tatt opp nytt internlån fra lånefondet på 980,97 millioner kroner i 2021. Det ble betalt 438 millioner kroner i avdrag. Det fører til en økning i lånegjelden på 543 millioner kroner.

Av fylkeskommunen sin samlede lånegjeld anslås den selvfinansierende gjelden å utgjøre cirka 300 millioner kroner. I tillegg er noen lån knyttet til skolebruksplan 3 selvfinansierende.

Innlån i lånefondet gjøres i sertifikat- og obligasjonsmarkedene og i Kommunalbanken. Kapitalbehovet og kapitalmarkedenes betingelser og vår finansstrategi avgjør hvilken type lån som blir inngått. Innlån i lånefondet utgjør 11 368 millioner kroner og ubrukte lånemidler er 268 millioner kroner. Ved utgangen av 2021 var renten på utlån fra lånefondet beregnet til 1,82 %.

Trøndelag fylkeskommune sitt reglement for finans- og gjeldsforvaltningen sier at lån som forfaller inntil ett år frem i tid ikke skal utgjøre mer enn 40 % av den samlede låneporteføljen. Det er 5 lån som har forfall i løpet av 2022 og de utgjør 18,9 % av samlet låneportefølje.

Andel lån med fast rente skal være minimum 20 %. Vi bruker rentebytteavtaler for å oppnå ønsket rentebinding av låneporteføljen. Rentebytteavtaler, også kalt swapper, er en avtale mellom to parter om bytte av rentebetingelser på lån i samme valuta. Byttet innebærer at den ene part får byttet sin flytende rente mot fast rente, mens den andre part får flytende rente i bytte mot fast rente. Til sammen har vi avtaler på 6 450 millioner kroner. Av disse er det avtaler på 2 050 millioner kroner som har oppstart i 2025. I tillegg til rentebytteavtalene har vi også 2 ordinære fastrentelån i porteføljen. Fastrentelån og aktive rentebytteavtaler utgjør til sammen 48,8 % av låneporteføljen.

Trøndelag fylkeskommune mottar statlig rentekompensasjon for en låneramme på cirka 2 100 millioner kroner som fordeler seg med 1 800 millioner kroner på fylkesveg og 300 millioner på skolebygg. Dette utgjør også en sikkerhet for rentesvingninger.

Alle innlån med flytende rente har en basisrente på 3 måneder NIBOR (internbankrente norske kroner). I tillegg er det en avtalt margin som er fast i låneperioden.

Tabell 13: Oversikt over innlån i lånefondet ved utgangen av 2021

	Lånenummer	Saldo i kroner	Basisrente	Margin	Rentesats 31.12.21	Neste rentereg.	Forfall
Obligasjonslån							
Danske bank	NO0010858848	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,360%	1,280 %	25.03.2022	25.06.2024
Danske bank	NO0010915242	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,319%	1,149 %	18.03.2022	18.12.2025
DNB	NO0010859556	500 000 000	fastrente		2,013%		08.07.2024
DNB	NO0010868250	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,374%	1,164 %	07.02.2022	07.11.2025
DNB	NO0010868847	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,340%	1,130 %	15.11.2022	15.11.2024
Nordea	NO0010831209	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,359%	1,169 %	28.02.2022	28.08.2023
Nordea	NO0010852544	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,323%	1,103 %	16.02.2022	16.05.2024
SEB	NO0010799331	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,474%	1,334 %	23.03.2022	23.06.2022
Swedbank	NO0010788250	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,514%	1,294 %	09.03.2022	09.03.2022
Swedbank	NO0010849888	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,274%	0,904 %	11.01.2022	11.04.2023
Lån med obligasjonsvilkår							
Kommunalbanken	20190157	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,385%	1,225 %	21.03.2022	21.03.2024
Kommunalbanken	20070109	10 541 180	Nibor 3 mnd	0,600%	1,360 %	16.03.2022	20.09.2028
Kommunalbanken	20100314	250 000 000	Nibor 3 mnd	0,600%	1,360 %	16.03.2022	19.06.2030
Kommunalbanken	20100316	200 000 000	Nibor 3 mnd	0,600%	1,360 %	16.03.2022	19.06.2030
Kommunalbanken	20100882	19 409 160	Nibor 3 mnd	0,600%	1,360 %	16.03.2022	16.12.2030
Kommunalbanken	20110510	350 000 000	Nibor 3 mnd	0,600%	1,360 %	16.03.2022	17.09.2031
Kommunalbanken	20120156	200 000 000	Nibor 3 mnd	0,600%	1,360 %	16.03.2022	18.03.2037
Kommunalbanken	20180244	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,380%	1,220 %	22.03.2022	22.06.2023
Kommunalbanken	20180336	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,395%	1,165 %	07.03.2022	06.09.2024
Kommunalbanken	20180541	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,355%	1,165 %	23.02.2022	23.11.2022
Kommunalbanken	20180579	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,480%	1,260 %	11.03.2022	11.12.2023
Kommunalbanken	20200115	500 000 000	fastrente		1,763%		17.03.2025
Kommunalbanken	20200428	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,390%	1,110 %	20.01.2022	20.10.2026
Kommunalbanken	20200554	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,165%	0,945 %	09.03.2022	09.09.2022
Kommunalbanken	20210169	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,249%	1,069 %	10.02.2022	11.05.2026
Kommunalbanken	20210375	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,100%	0,830 %	31.01.2022	30.10.2023
Lån i KLP							
KLP	83175285566	188 405 808	Nibor 3 mnd	0,600%	1,360 %	15.09.2022	21.12.2037
Sertifikatlån							
DNB	NO00111829990	150 000 000	fastrente		0,854 %		21.03.2022
SUM		11 368 356 148					

Tabell 14: Oversikt over rentebytteavtaler i fylkeskommunen ved utgangen av 2021

Renteswap	Start-dato	Slutt-dato	Rest-hovedstol	Fast rente (%)	Variabel rente (%) 31.12.2021	Markedsverdi
Danske bank	15.01.2015	15.01.2025	200 000 000	1,9700 %	0,68 %	- 2 345 263
Danske bank	15.01.2015	15.01.2025	200 000 000	1,6900 %	0,68 %	- 540 270
Danske bank	19.01.2015	15.01.2025	200 000 000	1,7100 %	0,68 %	- 669 198
Danske bank	21.01.2015	15.01.2025	200 000 000	1,6600 %	0,68 %	-346 877
Danske bank	27.01.2015	15.01.2025	200 000 000	1,5900 %	0,68 %	104 371
Danske bank	04.02.2015	15.01.2025	200 000 000	1,6000 %	0,68 %	39 907
Danske bank	27.02.2015	15.01.2025	200 000 000	1,7800 %	0,68 %	-1 120 446
Danske bank	10.03.2015	15.01.2025	200 000 000	1,9300 %	0,68 %	-2 087 407
Danske bank	12.03.2015	15.01.2025	200 000 000	1,8800 %	0,68 %	-1 765 087
Danske bank	10.04.2015	15.01.2025	200 000 000	1,7600 %	0,68 %	-991 518
Danske bank	09.05.2019	15.10.2026	400 000 000	1,9056 %	0,68 %	-3 547 007
Danske bank	09.05.2019	15.10.2027	400 000 000	1,9518 %	0,68 %	-4 649 793
Danske bank	03.05.2019	15.10.2028	400 000 000	2,0342 %	0,68 %	-7 188 924
Danske bank	03.05.2019	15.10.2029	400 000 000	2,0896 %	0,68 %	-9 552 323
Danske bank	15.01.2025	15.01.2030	400 000 000	2,4026 %		-9 274 865
Danske bank	15.01.2025	15.01.2031	400 000 000	2,4982 %		-13 352 100
Danske bank	15.01.2025	15.01.2032	400 000 000	2,5121 %		-16 029 593
<i>Sum Danske Bank</i>			<i>4 800 000 000</i>			<i>- 73 316 393</i>
Nordea	18.12.2013	20.12.2023	100 000 000	3,8380 %	0,76 %	- 4 745 055
Nordea	17.12.2014	16.12.2026	100 000 000	3,8890 %	0,76 %	- 10 323 235
Nordea	02.03.2020	02.03.2033	200 000 000	2,5900 %	0,83 %	- 16 487 890
Nordea	02.03.2020	02.03.2033	200 000 000	2,5900 %	0,83 %	- 16 487 890
Nordea	02.03.2020	02.03.2033	200 000 000	2,6100 %	0,83 %	- 16 898 281
Nordea	02.01.2025	03.01.2039	850 000 000	2,1900 %		- 45 479 143
<i>Sum Nordea</i>			<i>1 650 000 000</i>			<i>- 110 421 494</i>
Sum totalt			6 450 000 000			- 183 737 887

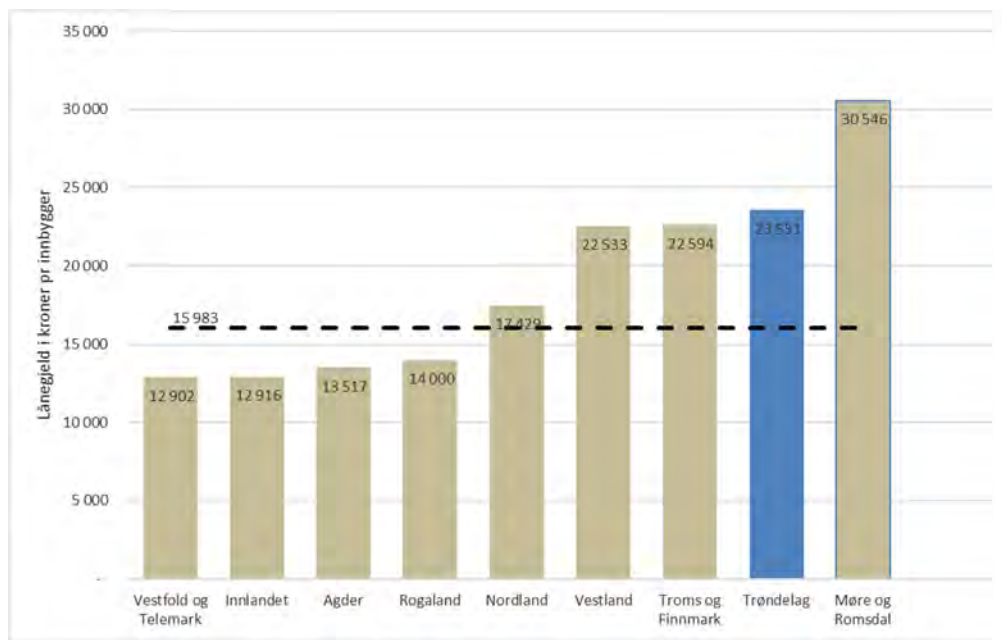
Markedsverdi på rente-swappene er per 31.12.2021 på – 183 737 887.

Verdifastsettelsen er veiledende beregninger fra bankene. Verdien på en rentesikring er null når vi etablerer den, da dette skjer til markedspris. Ved opphør/utløp vil den igjen være null. I mellomtiden varierer verdien i takt med at markedsrenten avviker fra nivået sikringen er etablert på. Jo lengre rentesikringen er jo større vil utslagene i verdi bli.

Negativ markedsverdi betyr at swappene er etablert på et tidspunkt med høyere rente enn det som er i markedet nå og motsatt for positiv verdi.

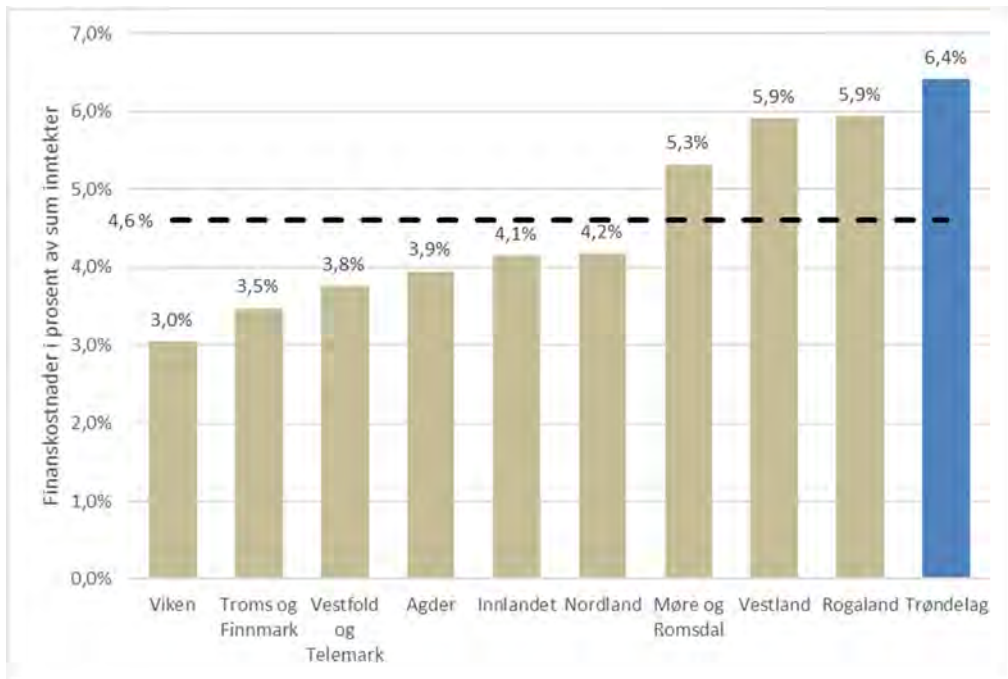
Høy lånegjeld i Trøndelag sammenlignet med andre fylkeskommuner

Trøndelag fylkeskommune har nest høyest gjeld i landet målt i lånegjeld per innbygger. For å komme ned på landsgjennomsnittet må lånegjelda reduseres med 3,6 milliarder kroner. Det vil si åtte år med avdragsbetaling som i 2021, uten å ta opp ny lånegjeld i forbindelse med investeringer.

Figur 6: Lånegjeld i kroner pr innbygger

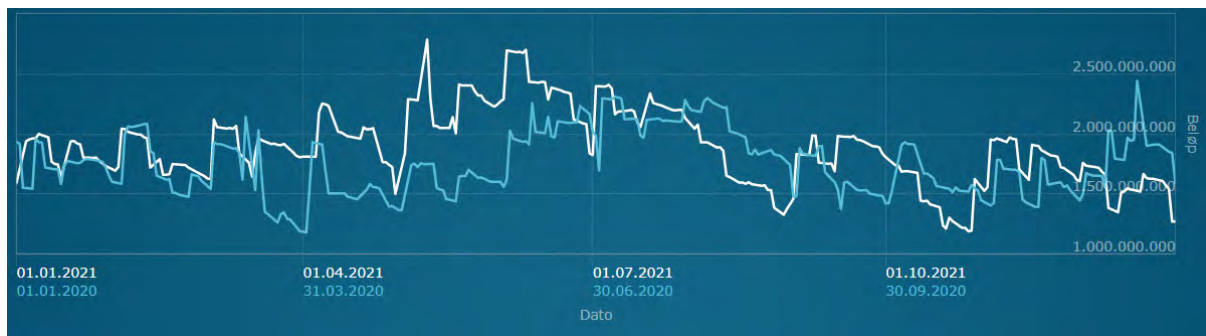
Trøndelag fylkeskommune har de høyeste finanskostnadene i forhold til inntektene i landet. Som omtalt tidligere betalte vi 88 millioner mer i avdrag enn minimumsavdraget i 2021. Dette har vi gjort i et forsøk på å få ned lånegjelda, og bli litt mindre følsom for varslede fremtidige rentehevinger.

Figur 7: Finanskostnader i prosent av sum inntekter

1.5.7 Likviditet

Fylkeskommunen har hatt god likviditet gjennom hele 2021. Vi har hovedbankavtale med Danske bank, og alle likvider til den daglige drift er plassert der. Noe av overskuddslikviditeten er plassert i andre banker for å øke avkastningen. Figur 2 viser total bokført saldo på Trøndelag fylkeskommune sine kontoer i Danske bank i perioden 01.01-31.12. Den hvite grafen viser bokført saldo gjennom 2021 og den blå grafen viser bokført saldo gjennom 2020.

Figur 8: Bokført saldo på kontoer i Danske bank i perioden 1.1-31.12.

Vi har i underkant av 1,3 milliarder kroner plassert i andre banker. I tillegg til bankinnskudd er det plassert vel 600 millioner kroner i pengemarkedsfond.

1.5.8 Konsolidert regnskap

Kommuneloven § 14-6 krever at vi i tillegg til å avlegge årsregnskap for de enkelte regnskapsenhetene også skal utarbeide et samlet regnskap for fylkeskommunen som juridisk enhet. For regnskapsåret 2021 er det utarbeidet konsolidert årsregnskap for enheter i Trøndelag fylkeskommune. I det konsoliderte regnskapet inngår enhetene Trøndelag fylkeskommune, Lånefondet, Kompetansesenteret Tannhelse Midt FKF og UKM Norge. Transaksjonene mellom disse enhetene er eliminert i det konsoliderte regnskapet.

I kommuneloven § 14-7 går det fram at fylkeskommunen skal utarbeide årsberetning for fylkeskommunens samlede virksomhet. Lånefondet har ikke egen årsberetning. I årsberetningen gjør vi hovedsakelig rede for forhold rundt Trøndelag fylkeskommune, som er den største enheten, men vi kommenterer også i forhold til det konsoliderte regnskapet der det er naturlig.

1.6 Statlige styringssignaler

Inntektssystemet for fylkeskommunen

Regjeringsskifte i 2021 gir ikke vesentlige endringer i inntektssystemet til fylkeskommunene.

Ny båt og ferjenøkkel i utgiftsutjevningen er innført fra 2022. Ny nøkkel innebærer at normerte båtkostnader innføres som nytt kriterie, og antall reiser med båt og ferje tas ut. Vektingen av kriteriet lengde kystlinje reduseres. Omleggingen gir et lite tap for Trøndelag fylkeskommune. I 2020 og 2021 ble midlene til veiadministrasjon gitt som en særskilt tildeling. Men i 2022 blir midler til veiadministrasjon lagt inn i innbyggertilskuddet. I 2022 er det også en omlegging av kriterie for veivedlikehold i utgiftsutjevningen. Dette gir et tap for Trøndelag fylkeskommune. Overgangsordninger for disse tre endringene innføres for 2022 og 2023.

I 2021 har vi fått økt rammetilskudd knyttet til målsettingene om lavere ferjepriser. Økningene fra 2021 ble videreført inn i 2022 og målsettingene ble styrket fra og med 2022.

Kompensasjon koronapandemien

Fra mars 2020 og videre inn i 2021 har mye av dialogen med staten vært preget av handtering av koronapandemien. Staten har vist handlekraft og har kompensert fylkeskommunene for mindreinntekter og merutgifter. Staten har tildelt dette som økt rammetilskudd. Kompensasjon for inntektsbortfall innen kollektivtrafikken har vært sentralt.

Vi mottok 281,6 millioner kroner i kompensasjon i 2021. 255,5 millioner kroner til kollektivtrafikk, 6,9 millioner kroner til opplæring og 19,2 millioner kroner til tannhelse. Staten har også delt ut økt rammetilskudd tiltenkt bedriftsintern opplæring til videregående opplæring, 26,2 millioner kroner.

Regionreform og oppgavefordeling

Forhandlinger om overtagelse av fiskerihavner er avsluttet. Resultatet av forhandlingene er at fiskerihavner fortsatt blir et statlig ansvar.

1.7 Helse, miljø og sikkerhet (HMS)

Fylkeskommunen har etter anbud inngått ny avtale med Friskgården bedriftshelsetjeneste. Tre tilbydere konkurrerte om oppdraget som har en kostnadsramme på 12 millioner fordelt over seks år. Avtalen gjelder for tre år, med opsjon på ett år av gangen inntil tre år.

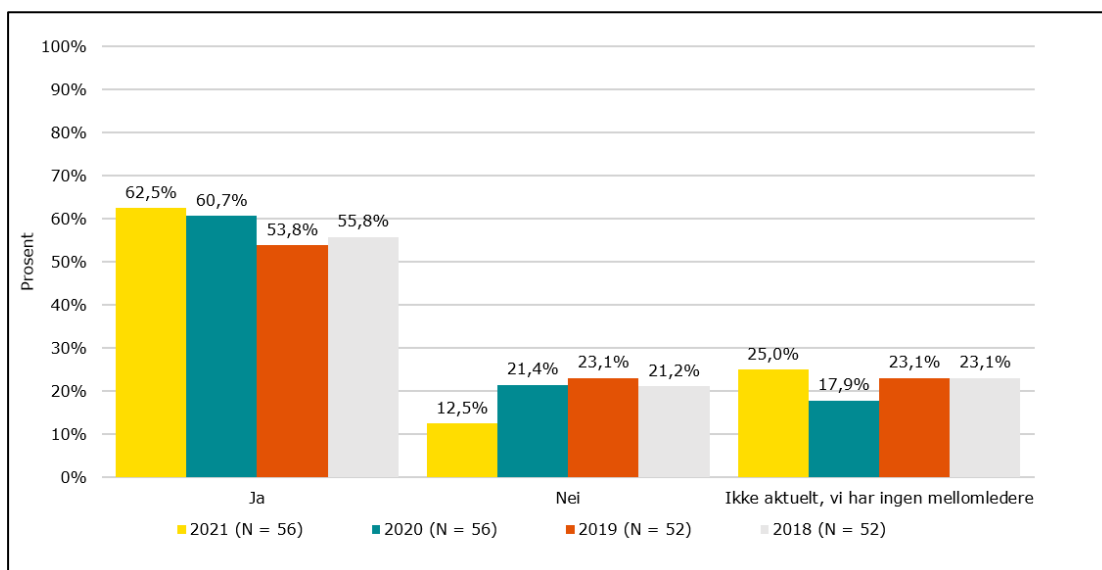
Fylkeskommunen skal ha et godt arbeidsmiljø hvor ansatte trives og utvikles. Derfor gis det økonomiske bidrag til enkeltmiljøer som har utfordringer eller ønsker å jobbe forebyggende med arbeidsmiljøet. Tiltakene retter seg mot større eller mindre grupper på skole eller hele skoler/avdelinger/seksjoner. Det er for 2021 behandlet seks søknader som er innvilget med totalt 107 000 kroner.

Kompetanseutvikling HMS

Det er et mål for HMS-arbeidet i fylkeskommunen at alle ledere, verneombud og AMU-medlemmer gjennomfører det interne HMS-kurset (40-timers kurs/grunnopplæring i arbeidsmiljø) eller kan dokumentere tilsvarende opplæring.

Det ble i 2021 gjennomført to heldigitale interne HMS-kurs (40-timerskurs) for verneombud, ledere og medlemmer i arbeidsmiljøutvalg samt tillitsvalgte. Til sammen fullførte 90 deltagere

grunnkurset. Status for nødvendig HMS-kompetanse for arbeids-/mellomledere for 2021 vises i figur 9.

Figur 9: Svar på spørsmål i HMS-årsrapport «Har alle team-/avdelingsledere nødvendig HMS-kompetanse?»

En partssammensatt arbeidsgruppe har utarbeidet retningslinjer for forebygging og håndtering av vold, trusler og trakassering i fylkeskommunen. Det ble også gjennomført webinar med opplæring i bruk av retningslinjene, kartlegging og risikovurdering for vold, trusler og trakassering på egen arbeidsplass. I HMS årsrapport vises det at 30 av 31 lokale AMU har behandlet retningslinjene i sitt lokale AMU innen utgangen av året.

Ledere og verneombud har deltatt på Friskgårdens bedriftshelsetjeneste sitt Bedriftsforum. Temaene har vært helsefremmende ledelse, helsefremmende arbeidsmiljø, lønnsomt nærvær og medarbeiderutvikling.

Sentraladministrasjonen har deltatt i forskningsprosjektet «Relasjoner og arbeidsglede på den digitale arbeidsplassen» gjennom OsloMet. 169 ansatte i sentraladministrasjonen meldte seg til prosjektet. Formålet var å bygge og opprettholde gode relasjoner på den digitale arbeidsplassen.

To av våre videregående skoler har deltatt i forskningsprosjektet "Motivasjon og inspirasjon på arbeidsplassen" Prosjektet er en del av et internasjonalt samarbeid mellom Handelshøyskolen BI, Institutt for ledelse og organisasjon, Beijing Normal University, School of Psychology og Friskgården. Prosjektet vil gi kunnskap om hvordan man best mulig kan tilrettelegge arbeidssituasjonen for å fremme jobberelatert motivasjon, inspirasjon, glede og glød, i tillegg til positiv jobbadferd på tvers av ulike kulturer.

Sykefraværsutvikling

Målsettingen i inkluderende arbeidsliv (IA) for perioden 2019-2022 har vært 10 % nedgang i sykefraværet fra 2018. Med et snitt på 5,7 % i 2021, viser utviklingen at vi ikke har nådd målsettingen med et snitt på 4,9 %. Koronarelatert sykefravær utgjør 0,15 % av det totale sykefraværet på 5,7 %. Koronarelatert egenmeldt sykefravær utgjør 14,1 % av samlet egenmeldt sykefravær.

I 2021 hadde vi en økning i korttidsfraværet på 0,2 %-poeng sammenlignet med 2020. Vi ser også at vi har det høyeste langtidsfraværet siden målingene startet i 2018 med et snitt på 4,2 %. Dette er 0,7 % poeng over langtidsfraværet i 2020. Det har vært en økning på 0,9 %-poeng i det totale sykefraværet fra 4,8 % i 2020 til 5,7 % for 2021.

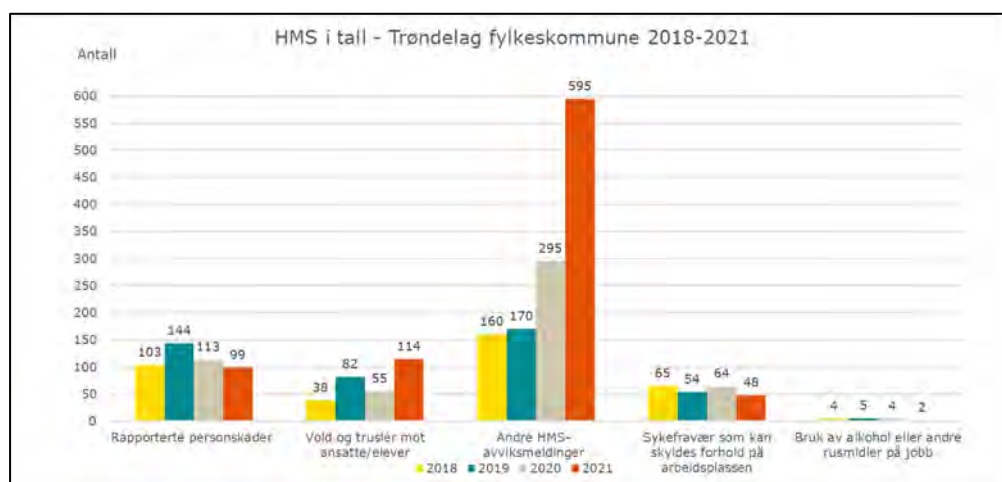
Figur 10: Sykefravær fra 2018 til 2021

Ett av tiltakene for å få ned sykefraværet har vært å delta i Friskgårdsprogrammet "Fra sykmeldt til langtidsfrisk" med 11 deltagere. Målsettingen med kurset er at sykmeldte arbeidstakere kommer tilbake i jobb med styrket arbeidshelse og jobbmatch, samt at medarbeider og leder sammen lærer smarte verktøy for å skape lønnsomt nærvær over tid. Målgruppen har vært sykmeldte medarbeidere, medarbeidere med hyppige sykefravær, langtidssykmeldte eller medarbeidere med risiko for fravær.

Kvalitets/avvikssystem

2021 har blitt brukt til implementering av digitalt avvikssystem og videreutvikling av struktur i systemet. Avvikssystemet er nå i bruk og vil for 2022 sannsynligvis kunne bli et viktig grunnlag for læring på systemnivå. Det har i 2021 blitt prioritert KPI/Måleparameter for HMS-hendelser/avvik, med og uten skade. Det gjenstår fremdeles mer tilpassing av struktur samt å systematisere opplæringen for å treffe behovet for nyansatte og medarbeidere i nye roller.

I HMS årsrapport fra skoler og seksjoner er det, som en overgang, bedt om samlede tall fra papirregistrering og i avvikssystemet. Figur 11 viser noen sentrale HMS-data fra HMS-årsrapport. Vi ser der en god utvikling i registrering av HMS-avvik, selv om det fremdeles må regnes med både underrapportering og feilrapportering. Det mangler fremdeles et helhetlig kvalitetssystem med kartlegging, risikovurdering og kontroll med styrende dokumenter.

Figur 11: Noen sentrale HMS-data fra HMS-rapport

2 Klima- og miljørapportering

For en helhetlig rapportering på klimabudsjettet 2021 redegjøres for avdelingenes arbeid med satsninger på klimaområdet i 2021 og status i arbeid med Miljøfyrtårn.

2.1 Klimarapportering i henhold til satsninger i klimabudsjett 2021

Avdeling plan, næring og kulturminner

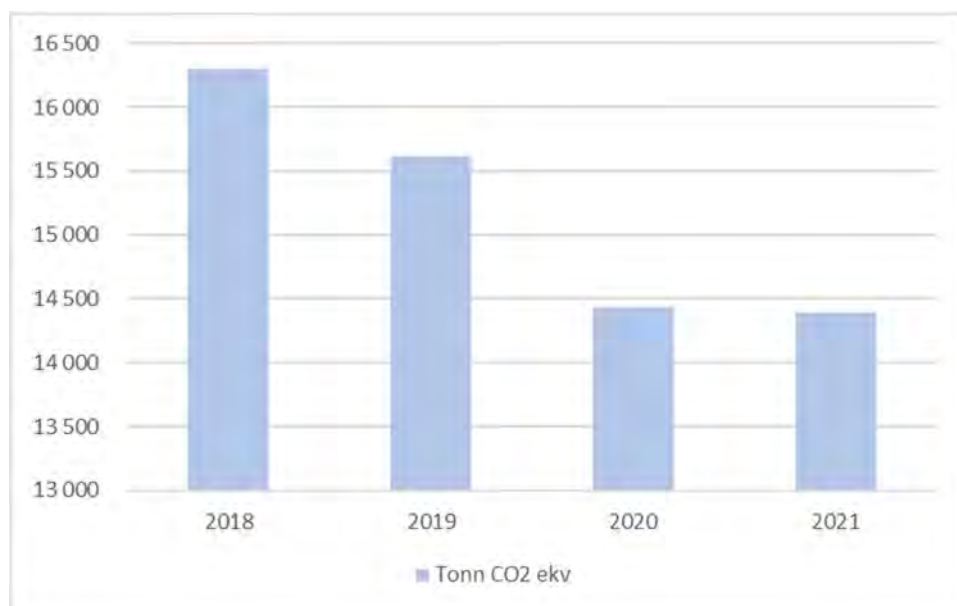
Avdeling plan, næring og kulturminner har ansvar for hvordan fylkeskommunen legger til rette for en samfunnsplanlegging hvor kommunene reduserer risiko knyttet til global oppvarming

Regional strategi for verdiskaping i Trøndelag, vedtatt i desember 2021, beskriver at fylkeskommunen skal jobbe aktivt for å styrke kompetanse i trøndersk næringsliv om klimarisiko og bærekraft.

Plannettverket for kommunene i Trøndelag var samlet i november 2021 for å bygge kompetanse hos samfunnsplanleggere innen arealplanlegging, klimatilpasning og FNs bærekraftsmål. Fylkeskommunen deltar i Statsforvalterens nettverk for klimatilpasning som jobber for å styrke små og mellomstore kommuners arbeid med risiko og sårbarhetsanalyser. Pilotkommunene Åfjord, Oppdal og Stjørdal har deltatt i en pilot for arbeid fra kartlegging til tiltaksplan.

Seksjon eiendom

Seksjon eiendom har ansvar for klima- og miljøpåvirkning knyttet til fylkeskommunens bygningsmasse. Klimagassutslipp som kan knyttes til vår bygningsmasse framgår av figur 12. Både direkte og indirekte klimautslipp inngår i tallene.

Figur 11: Klimagassutslipp knyttet til bygningsdrift, CO2-ekvivalenter

Alle våre nye byggeprosjekt og større rehabiliteringer med prosjektkostnad over 50 millioner kroner skal tilknyttes en prosjektspesifikk miljøprogram og miljøoppfølgingsplan (MOP).

Her følger krav om nullutslipp i bygningsdrift (ZEB O), noe som setter høye krav til utvikling av bygg med lavt energibehov, effektiv gjenvinning av varme og ulike tiltak for lokal energi-produksjon. Ved å stille høye krav til bærekraft ved energiløsninger i våre byggeprosjekt påvirker fylkeskommunen gjennom eget byggeri en rekke rådgivermiljø, leverandører og entreprenører til aktivt å holde fokus på bærekraft og innovasjon gjennom hele verdikjeden og byggeprosessen. Dette gir en direkte effekt for våre prosjekt, men også en klar spinnoff til bransjen.

Det stilles i MOP klare krav til redusert klimafotavtrykk fra materialbruk i våre byggeprosjekt. For rene nybygg som ble lyst ut på konkurranse i 2021 var det satt krav om 45 % klimagassreduksjon målt mot tilsvarende prosjekt der klimafotavtrykk ikke hensyntas. For prosjekt med potensiale for ombruk av eksisterende bygningsmasse settes måltallet høyere ut fra potensiale for ombruk. Krav som utfordrer arkitekter, rådgivere, entreprenører og byggevareprodusenter til et høyt fokus på bærekraft.

Ombruk av byggematerialer, tilrettelegging for framtidig ombruk av materialer og design for framtidig endringer i bygget, er tema det har vært arbeidet aktivt med i ulike prosjekt gjennom 2021. Dette medfører at i alle prosjekt som er under arbeid eller utvikling, er bærekraft og klimafotavtrykk fra materialbruk og ombruk i dag en sentral del av prosjektutviklingen.

I 2021 har det vært arbeidet aktivt på miljøsidene med en rekke prosjekt. Eksempler fra Tiller videregående skole er: Nullutslipp i bygningsdrift - zero emission building (ZEB). Underveis er prosjektet gitt en særlig miljøsignatur med tanke på transformering av eksisterende bygningsmasse. Kravet til ZEB vil oppfylles gjennom lokal energiproduksjon med solceller. Kravet til klimafotavtrykk fra materialbruk ser ut til å være overoppfyllt gjennom en estimert måloppnåelse på 55 %. Trevirke fra rivearbeidet er benyttet til produksjon av nye sponplater. Entreprenøren har i ulike sammenhenger vist til tiltak på Tiller vgs som eksempel på gode løsninger i sitt miljøarbeid, med ditto kunnskapsspredning. Erfaringene fra Tiller benyttes nå til en ytterligere kalibrering i våre miljøkrav og skjerpning av våre måltall for ombruk av bygningsmasse.

Ved Johan Bojer videregående skole vil kravet til ZEB oppfylles gjennom lokal energiproduksjon og der for eksempel varme hentes fra sjøvannskollektorer. Klimafotavtrykk fra materialbruk redusert med 40 prosent gjennom generelt fokus på gjenbruk og bærekraftig materialvalg. Kravet til klimafotavtrykk fra materialbruk ser også her ut til å være oppfylt gjennom en helhetlig bruk av trekonstruksjoner mv. Det er også i samspill med entreprenøren gjort nyttig innspill for tilrettelegging av framtidig ombruk av materialer mv.

Det har i 2021 vært arbeidet aktivt med utvikling av prosjekt som Cissi Klein vgs, som utover våre generelle miljøkrav vil ha en særlig miljøsignatur innen sirkularitet og ombruk.

Tilsvarende er det arbeidet med premissene rundt Verdal vgs. Her skal eksisterende bygningsmasse, kombinert med nye areal, utvikles til et funksjonelt anlegg med høy bærekraft i tett samarbeid med entreprenør, arkitekt og rådgivere.

Premissene for miljøfokus ved oppgradering av Trondheim Katedralskole ble også lagt i 2021, noe det vil arbeides aktivt med sammen med entreprenør og rådgivere i 2022.

Det ble i slutten av 2021 ferdigstilt en konseptutredning som viser ulike mulighetsrom for utvikling av "nullutslippsgården" med utgangspunkt i Mære landbruksskole. Dette utgjør deler av kunnskapsgrunnlaget for videre prioriteringer og tiltak for utvikling av økt bærekraft i landbruket.

Avdeling utdanning og kompetanse

Avdeling utdanning og kompetanse har ansvar for arbeid med klimamesterskapet i 2021. Over 3200 elever fra videregående skoler i Trøndelag deltok i klimamesterskapet. Det er utviklet en egen mobil-app som elevene bruker til å loggføre aktiviteter og tiltak som bidrar til reduserte CO₂-utslipp. Eksempler på slike aktiviteter og tiltak er "*Jeg slo av unødvendig lys i dag*", "*Jeg har ikke kastet mat i dag*", "*Jeg tørker klær på stativ i stedet for tørketrommel i dag*".

Gjennom to uker registrerte elevene at de hadde spart 847 229 kg CO₂, tilsvarende det å fly rundt jorden 86,64 ganger (Kilde: Rapport fra Ducky angående klimamesterskapet 2021).

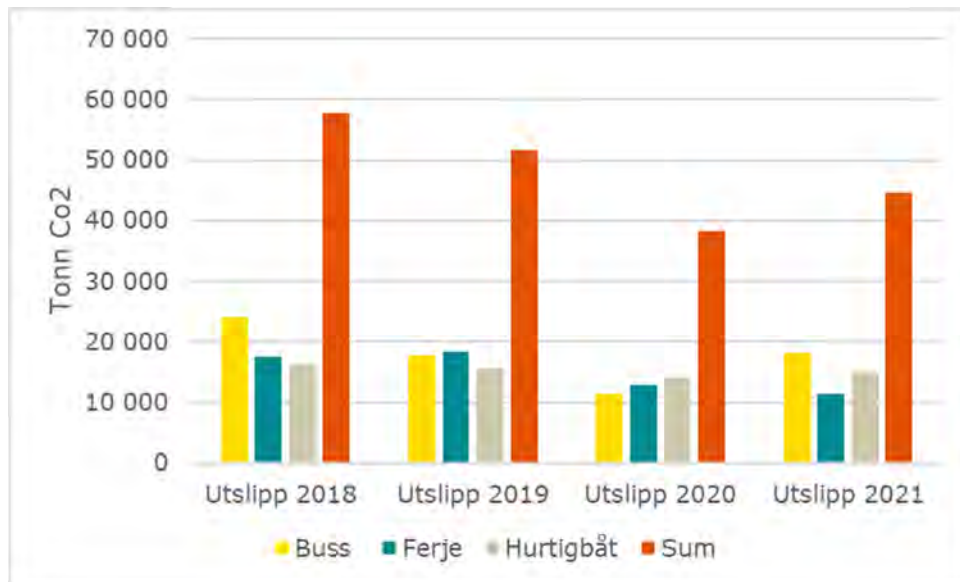
Noen av skolene hadde laget egne undervisningsopplegg i forkant av mesterskapet. Dette bidrar til ytterligere økt læringsutbytte.

Avdeling samferdsel

Klimaregnskap for kollektivtrafikken i Trøndelag omfatter utslipp fra busser, ferger og hurtigbåter kjøpt og administrert av AtB, under forutsetninger gitt av fylkeskommunen direkte og via miljøpakken for Trondheimsområdet. Mindre utslipp som følger av TT-transport, fleksibel transport

og individuelt tilpasset skoleskyss (ITS) med drosje, bygging og drift av kollektiv infrastruktur og lignende, er ikke kvantifisert og regnet med. Rapporteringen her følger prinsippene i Paris-avtalen (SSB-metodikk) og regner sluttbruk av biobrensel og elektrisk kraft som utslippsfri/klimanøytral.

Samlede CO₂-utslipp fra fossile kilder i kollektivtrafikken økte med 16,3 % fra 2020 til 2021. Direkte utslipp fra fossilt drivstoff var likevel 23 % lavere enn i 2018.

Figur 12: Klimagassutslipp kollektivtrafikk, tonn CO₂

Fordelingen i figur 13 viser at utslipp fra buss, ferje og hurtigbåt har ulik utvikling i 2021. Økt elektrisk driftsandel på de batterielektriske fergene på sambandene Flakk-Rørвик og Brekstad-Valset har bidratt til 11,5 % reduksjon av ferjenes klimagassutslipp fra 2020 til 2021.

Elektrisitetsandelen av hybridferjenes energibruk økte fra 53,9 % i 2020, til ca. 71,7 % i 2021. På de resterende fergesambandene i Trøndelag er det ikke vesentlige endringer.

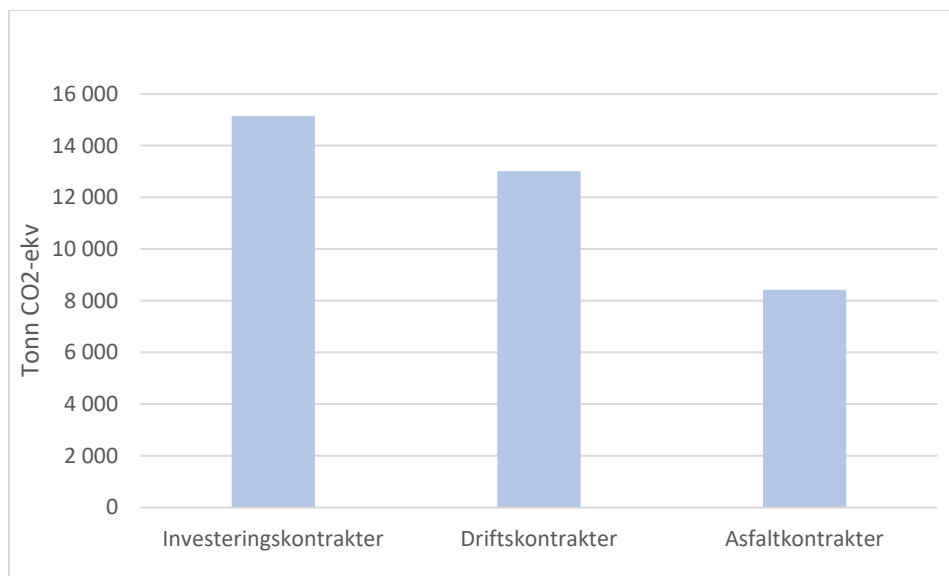
Utslippene fra hurtigbåter har økt med 7 % i fra 2020 til 2021, men var likevel 7 % lavere i 2021 sammenlignet med 2018.

Omfanget av busstilbudet har tilnærmet seg normalen og har økt med 13 % fra 2020 til 2021 (målt i totalt antall kjørte kilometer, i og utenfor rute). Klimautslippene var imidlertid nær 60 % høyere siste år. Årsaken til at utslippene fra bussene har økt mye mer enn transportomfanget er hovedsakelig redusert andel biodiesel (se kap. 8.2 og årsmelding for 2020). Trenden er fortsatt positiv: Antall kjørte busskilometer var 20 % høyere, mens klimagassutslippene var 25 % lavere i 2021, sammenlignet med 2018. Sagt på en annen måte har utslipp av fossilt CO₂ per busskilometer gått ned fra 772 gram per busskilometer i 2018 til 486 g/km i 2021.

Avdeling veg

Avdeling veg har ansvar for status og resultater fra utbedring av kunnskapsgrunnlag og klimaregnskap for vegprosjekter.

Hoveddelen av klimagassutslippet kommer fra arbeidet som utføres på fylkesvegnettet, både utbygging, drift og vedlikehold. Avdelingen har også utslipp knyttet til egne biler og reisevirksomhet, men disse tror vi er små sammenlignet med brøytebiler, gravemaskiner og materialer som entreprenørene bruker. Avdelingen har derfor utarbeidet et forenklet klimagassregnskap for 2021.

Figur 13: Klimagassutslipp knyttet til investeringskontrakter, driftskontrakter og asfaltkontrakter

Klimagassregnskapet for 2021 gir et utslipp på 36 967 tonn CO2-ekv hvor ca. 40 % kommer fra investeringskontrakter, 35 % fra driftskontraktene, 23 % fra asfaltkontraktene og 2 % fra de øvrige fagkontraktene avdelingen har gjort beregninger av, se figur 7.

For å redusere disse utslippene har avdelingen i 2021 fortsatt med å bruke klimagassutslipp som en del av konkurransegrunnlaget i asfaltkontrakter. Det er mye som tyder på at dette har gitt en reduksjon av utslippene fra asfaltkontraktene. Avdelingen har også begynt å teste en bonusordning i investeringskontrakter som skal belønne entreprenøren for å gjennomføre et investeringsprosjekt med lavere utslipp enn vi beregner på forhånd.

I 2020 startet avdelingen å gjøre klimagassberegninger av tidligere investeringsprosjekt med mål om å øke kunnskapen om hvor store utslipp prosjektene har, hva som skaper utslippene, og hvordan ulike typer prosjekt har ulikt utslipp og ulike kilder til utslipp. Hittil er det gjennomført klimagassberegninger på 40-50 investeringsprosjekt av ulike størrelser.

Gjennomsnittlig for alle disse prosjektene er det anleggsmaskiner som er den største enkeltkilden til klimagassutslipp med omtrent 33,3% av utslippene. Hvis vi ser på prosjekt som bare inkluderer bygging av veg i dagen øker denne andelen til nærmere 50 %, mens når vi ser kun på prosjekt med større konstruksjoner (bru og tunnel) reduseres andelen til 20-25 %. Utslipp fra materialer har omtrent motsatt trend.

2.2 Miljøfyrtårn

Det er 69 tjenestesteder i Trøndelag fylkeskommune som er sertifisert gjennom Miljøfyrtårn i 2021. Av disse er det 34 tjenestesteder som har matservering, der to enheter jobber aktivt for å øke andelen økologisk mat. Tre av våre tjenestesteder har utført reparasjon/redesign som erstatter nyinnkjøp og to har også anskaffet noe brukt som erstatter nyinnkjøp. Fylkeskommunen har en innkjøpsrutine for å redusere innkjøp av unødvendig engangsplast. Virksomheten har ikke igangsatt noen anskaffelse av substitusjon/alternative produkter til unødvendig engangsplast. Det stilles ikke krav i nye kontrakter med våre private kantineaktører om å ikke bruke unødvendig engangsplast.

Virksomheter med sertifisering gjennom Miljøfyrtårn skal 1) sette seg mål for å gjøre matserveringen mer bærekraftig, 2) definere tiltak for å nå målene, og 3) sørge for at tiltakene gjennomføres i praksis. Mål og tiltak skal dekke følgende områder:

- Økt andel økologiske produkter. Målet må være på minimum 15 %
- Bærekraftige valg av kjøtt og sjømat
- Redusert forbruk av kjøtt, og økt andel grønnsaker, korn, belgvekster, frukt og bær
- Økt andel kortreist og/eller sesongbasert mat

Når det gjelder andelen lokalprodusert mat, så er mat for 2 millioner kroner (6,1 %) kjøpt fra lokale produsenter, og i tillegg mat for 12,4 millioner kroner (36,7 %) fra konsern med produksjon i Trøndelag. Til sammen gir dette en andel lokal mat på 42,7 % for 2020-2021. Lokal mat betegnes her som mat produsert i Trøndelag, men det er en del usikkerhet i anslagene da geografisk plassering er gjort skjønsmessig ut fra produsentnavn. En del kjøp utenfor rammeavtalen er også identifisert som lokal, men det er en del kjøp der det ikke er mulig å finne produksjonssted uten å studere faktura.

En kartlegging av fylkeskommunens innkjøp av mat gjennom rammeavtaler viser at andelen økologisk mat er lav. Innenfor rammeavtalene er 109 000 kroner, eller 0,3 % kjøpene, økologiske matvarer for 2020 og 2021.

Årene 2020-2021 har vært spesielle med pandemi og nedstengning i lange perioder. Skoler og kantiner har kjøpt mye mindre enn årene før, men om andelene økologisk/lokalprodusert mat er påvirket er ikke godt å si. Dersom lavere aktivitet har gitt smalere sortiment kan det ha påvirket andelen økologisk/lokalprodusert negativt. Pandemien har dessuten påvirket størrelsen på innkjøpene.

2.2.1 Kildesortering av avfall

13 av våre tjenestesteder har avtale for avfallsinnhenting som ivaretar kildesortering av papp/papir, glass/metall, elektrisk/elektronisk avfall og farlig avfall, mens fem tjenestesteder har avtale for avfallsinnhenting som ivaretar kildesortering av plast og matavfall. Det er to tjenestesteder som ikke kildesorterer. 29 tjenestesteder kildesorterer plast, mens kun 5 kildesorterer matavfall. Alle tjenestesteder kildesorterer papp og papir, 16 steder sorterer glass og metall og 13 steder sorterer elektrisk avfall. Det er 21 steder som har rutine for levering av farlig avfall.

3 Administrativ og politisk virksomhet

3.1 Innledning

Kapittel 3 beskriver gjennomgående tema som gjelder hele fylkeskommunen. Det gis en kort oversikt over fylkeskommunens strategier innen anskaffelser, digitalisering og eiendomsforvaltning. I tillegg beskrives arbeidsgiverpolitikken og organiseringen av fylkets politiske virksomhet.

3.2 Anskaffelsesstrategi

Hovedmål i anskaffelsesstrategi for 2018–2021 er at anskaffelsene skal bidra til at fylkeskommunen når mål innenfor tjenesteyting, innovasjon, rekruttering, klima, miljø og det seriøse arbeidslivet, innenfor rammer av lov og forskrift om offentlige anskaffelser.

Også i 2021 er det jobbet strukturert med å forbedre alle deler av anskaffelsesprosessen i de ulike fasene: Forberede konkurranse, konkurransegjennomføring og kontraktsoppfølging. Det er ytet innkjøpsfaglig- og juridisk bistand til alle deler av organisasjonen. Ambisjonene om å øke andelen e-handel er imidlertid ikke oppnådd.

Med utgangspunkt i anskaffelsesstrategi 2018 - 2021 er det i 2021 startet et arbeid med å revidere anskaffelsesstrategien som skal gjelde for perioden 2022 – 2025. Denne anskaffelsesstrategien vil være mindre detaljert enn tidligere strategi, men vil samtidig legge enda større vekt på klima/miljø og bærekraft, digitalisering og innovasjon for våre anskaffelser.

3.3 Digitaliseringsstrategi og IKT-strategi

Trøndelag fylkeskommune jobber kontinuerlig mot en målsetting om å være en attraktiv og effektiv arbeidsplass gjennom tilgang til gode moderne IKT-verktøy og IKT-løsninger, samt økt digitalisering og effektivisering av arbeidsprosesser for både fylkeskommunens ansatte og eksterne brukere.

For å møte kravene, har det internt blitt etablert og gjennomført felles fast møtearena med alle seksjoner/avdelinger med fokus på IKT-leveranser og -prosjekter. Denne gir god oversikt over status på IKT-leveranser og digitalisering.

Det jobbes kontinuerlig med å fremheve attraktiviteten med å jobbe med IKT i fylkeskommunen. I den forbindelse er det utarbeidet en medarbeiderplattform med fokus på profesjonalitet, forretningsforståelse, tillit og tilbakemeldingskultur, åpenhet og deling. Denne bidrar til bedre og mer enhetlige leveranser samt økt samhold.

3.3.1 Digitaliseringsprosjekter

Innføring av ny skybasert personal-/økonomi-/innkjøpsløsning (nytt ERP-system), som etter planen skulle settes i drift i løpet av 2021, ble terminert i oktober. Arbeidsprosesser og noen tekniske løsninger utviklet i prosjektet, blir gjenbrukt i eksisterende løsning og erfaringen fra dette prosjektet blir tatt med videre til neste anskaffelse.

Arbeidet med ny modell for tilgangsstyring i sak- og arkivsystemet 360 var forventet ferdig i 2021, men på grunn av at ERP-prosjektet ble stanset, er ikke dette arbeidet ferdigstilt enda. Det jobbes videre med dette i 2022 basert på at kildedataene hentes fra eksisterende personalsystem.

Teams har blitt innført for alle ansatte i fylkeskommunen for møter, meldinger og samhandling. Teams som plattform muliggjør samhandling og samarbeid på tvers av sektorer og avdeling og er et viktig verktøy for å understøtte effektive arbeidsprosesser i fylkeskommunen.

Det nye Folkeregisteret gir flere tilgjengelig opplysninger, enklere tilgang og nye standardiserte tjenester sammenlignet med det sentrale folkeregisteret. Det nye Folkeregisteret er innført for

ansatte med behov for tilgang til opplysninger registrert der, distribuert via FIKS-plattformen³ til KS. FIKS er bygget med prinsipper om innebygget sikkerhet og rollebasert tilgang som muliggjør dataminimering for etterleving av lovverk.

Det er gjennomført et forprosjekt som har sett på muligheten for å etablere en dataplattform⁴. Samling, deling, analysing og gjenbruk av data er nødvendig for å bli en datadreven organisasjon. Forprosjektet så på ulike tilnærmer til en slik løsning og hva som kreves av organisasjonen for å gjennomføre etablering av en dataplattform. Fylkeskommunen har et stort potensial for videre arbeid med etablering av dataplattform, som et ledd i å gjøre oss til en datadrevet organisasjon og for å stimulere analytikere og konsumenter av analyser til å ta nye gevinster og lage nye tjenester.

Trøndelag fylkeskommune leder et prosjekt på vegne av fire fylkeskommuner for å sette opp en integrasjonsløsning for å automatisere arkivering av saksbehandling i ulike ordninger relatert til regional forvaltning.

En felles skjemaløsning for fylkeskommunen basert på en felles skjemamotor for hele organisasjonen er satt i drift. Det er etablert en tverrfaglig arbeidsgruppe som forvalter løsningen og sørger for å ta imot innspill/bestillinger av nye skjemaer, prioritering blant innspillene og utvikling av nye skjemaer.

Avdeling for utdanning og kompetanse har tatt i bruk en chatbot-løsning som er publisert ut mot innbyggerne via våre hjemmesider. Løsningen svarer opp de fleste spørsmål knyttet til fagopplæring og inntak. Avdelingen har også tatt i bruk en løsning som håndterer søknader for etter- og videreutdanning av lærere.

Avdeling for samferdsel har som intensjon å starte opp et prosjekt der prosessene rundt rettighetsavklaring for skoleskyss utvikles til en mer heldigital løsning. Løsningen, som skal utredes i et forprosjekt, har som hensikt å finne ut hvordan skyssrettigheter kan deles ut fra allerede kjente lagrede data, i stedet for at søkere må foreta en egen praktisk søkeprosess. Det har i 2021 ikke vært mulig å allokere ansatte til oppstart av dette prosjektet. Oppstart vil derfor bli forflyttet til 2022.

Avdeling veg har, som konsekvens av overføring av fylkesvegadministrasjonen fra Statens vegvesen, jobbet videre med anskaffelse av flere IKT-løsninger og digitaliseringsinitiativ, både internt og i samarbeide med andre fylkeskommuner. Dette har hovedsakelig dreid seg om løsninger for FDV (forvaltning, drift og vedlikehold), automatisk datainnsamling, planlegging- og prosjekterings, grunnverv og løsninger for samhandling med entreprenører.

3.4 Eiendomsstrategi

Organisering

Fylkeskommunen forvalter om lag 500 000 kvadratmeter med bygningsmasse (eid/leid) med en estimert realverdi på 7,1 milliarder kroner.

Eiendomsstrategi

Det er nødvendig med helhetlig og langsiktig eiendomsutvikling for å kunne skape grunnlag for høy samfunns- og bruksverdi og optimalisering av realverdier. Den interne eiendom-organiseringen mellom avdelinger fremstår uklar. Arbeidet med å utvikle en helhetlig eiendomsstrategi gjennomføres i 2022, hvor evaluering av fylkeskommunens organisering hensyntas.

³ KS har i oppdrag å samordne digitaliseringsarbeidet i kommunal sektor. Med Fiks-plattformen kan kommuner og fylkeskommuner digitalisere sine tjenester raskere, øke kvaliteten på tjenestene og digitalisere for lavere kostnader enn om alle skulle utviklet tjenester hver for seg.

⁴ En dataplattform er en tjeneste som lar deg innhente, behandle, lagre, få tilgang til, analysere og presentere data. Dataene kan struktureres og gjenbrukes som grunnlag for datadrevet innovasjon og digitaliseringsprosesser.

Det er i 2021 utredet organisering av bygningsdrift, hvor beslutninger om dette gjennomføres i 2022.

Effektive bygg for brukeren

Det er utredet etablering av et enhetlig retningslinjer for bruk av våre bygg for frivilligheten herunder anskaffelse av et digitalt booking-system. Byggeprosjekter gjennomføres med involvering i brukergrupper. Pandemien har preget fremdriften i brukermedvirkningen i flere større byggeprosjekter.

Verdibevaring av bygg

Etter sammenslåing av fylkeskommunene i 2018 har en ikke hatt et felles FDV- verktøy. Det er i 2021 gjennomført konkurranse for anskaffelse et felles FDVU-system (forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling) for hele bygningsmassen.

Bærekraftig eiendomsforvaltning

Det jobbes aktivt og målrettet med bærekraft, både i byggeprosjekter og forvaltningen av eksisterende bygningsmasse. I byggeprosjekter utarbeides det en miljøoppfølgingsplan (MOP) som stiller kontraktskrav til klimabelastning og metoder for oppfølging av disse i gjennomføring av byggeprosjektet.

Nullutslippsbygg med høsting og lagring av energi er sentralt samt bruk av byggematerialer med lavt fotavtrykk for klimagasser. Flere pågående prosjekter vurderer gjenbruk av byggematerialer og inventar og utstyr.

Selskapet Grønt Hjerte AS utvikles til å ivareta fornybar energiproduksjon knyttet til egen bygningsmasse og stimulere til industrialisering. Datterselskapene Grønt Hjerte Utvikling AS og Grønt Hjerte Mære Nærvær AS er etablert i 2021.

Det pågår et innovasjonspartnerskap for utvikling av en digital plattform for ombruk av byggematerialer, hvor fremdriften er noe forsinket knyttet til bemanningsendringer. Det er etablert et samarbeid med Nærings- og Håndverkerforeningen i Trondheim samt Entreprenørforeningen for bygg og Anlegg i Trøndelag for å få økt ombruk der innkjøp av byggeprosjekter er vektlagt.

Seriøsitetsbestemmelser og arbeidslivskriminalitet

Det er etablert en egen SHA-gruppe (sikkerhet, helse, arbeidsmiljø) med ansvar system og rutiner for kontroll av oppfølging av kontraktskrav knyttet til seriøsitetsbestemmelser og arbeidslivskriminalitet i bygge- og veiprosjekter. LO-koordinator er tilknyttet SHA-gruppen.

Kjøp/salg av eiendom

Det har pågått forhandlinger om salg av aksjene i Trondheim Stasjonssenter AS og Fylkets Hus AS, hvor endelige avtaler er inngått etter årsskiftet 2021/22.

Det er gjennomført en konkurranse i markedet for tomter for et nytt bussdepot Øst. Endelig vedtak om lokalisering er forutsatt medio 2022.

3.5 Politisk styring og kontrolloppgaver

Politisk organisering

Politisk organisering i Trøndelag fylkeskommune ligger fast gjennom valgperioden. Det er valgt en formannskapsmodell med fylkesutvalg og fem hovedutvalg.

I tillegg til de lovpålagte medvirkningsorganene (eldreråd, råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne og medvirkningsorgan for ungdom) er andre ikke-lovpålagte rådgivende utvalg/råd videreført i innværende valgperiode. Rådene legger fram egne årsmeldinger med informasjon om virksomhetene gjennom året.

Kontrollutvalget fremmer også egen årsmelding med informasjon om kontroll- og tilsynsvirksomheten, herunder om gjennomført forvaltningsrevisjoner.

Omorganisering av hovedutvalgene og endringer i oppnevninger

Etter stortingsvalget høsten 2021 ble 4 av fylkestingets medlemmer innvilget fritak eller permisjon for å ivareta verv som innvalgte stortingsmedlemmer, og en som politisk rådgiver. Som følge av fritakene/permisjonene ble det endring i fylkesutvalgets sammensetning og vedtatt omorganisering av hovedutvalgene. Det ble også foretatt nye oppnevninger til en rekke fylkeskommunale verv.

Møtegjennomføring og saksbehandling

Også i 2021 ble aktiviteten preget av koronasituasjonen og at en stor del av møtevirksomhet måtte foregå digitalt. Annen aktivitet i form av konferanser, studieturer, befaringer m.m. har også vært redusert sammenlignet med tidligere år.

Digitale verktøy har likevel bidratt til at stort sett alle planlagte møter ble gjennomført, fysisk eller i form av fjernmøter.

Tabell 15: Antall møter og antall saker i perioden 2019-2021

Utvalg	Antall møter i 2019	Antall saker behandlet i 2019	Antall møter i 2020	Antall saker behandlet i 2020	Antall møter i 2021	Antall saker behandlet i 2021
Fylkestinget	5	146	5	133	6	150
Fylkesutvalget	21	349	25	369	19	296
Hovedutvalg for veg	8	66	7	77	6	75
Hovedutvalg for transport	6	78	7	91	8	100
Hovedutvalg for utdanning	7	93	6	88	7	83
Hovedutvalg for kultur	7	83	5	74	6	70
Hovedutvalg for næring	6	123	5	119	5	115
Administrasjonsutvalg	6	6	1	2	2	5
Fylkesvalgstyret	5	9	1	3	6	27
Eldrerådet	8	53	9	65	12	63
Rådet for likestilling av mennesker med nedsatt funksjonsevne	5	42	7	44	7	44
Ungdommens fylkesutvalg	6	36	7	50	10	66
Integreringsutvalget	4	21	4	33	6	37
Regionalt klima- og planutvalg	1	6	4	26	5	26
Trafikksikkerhetsutvalg	6	36	6	31	7	46
Saemien raerie - Samisk råd	2	21	1	13	3	29
Kontrollutvalg	8	55	9	66	11	74
Klagenemda	7	29	8	38	8	32

Fylkestingets møter

Tre av seks møter i fylkestinget ble gjennomført som fysiske samlinger, hvorav ett møte i Trondheim, ett møte på Steinkjer og ett møte på Røros. I tillegg til 150 ordinære saker ble det behandlet 26 interpellasjoner og 29 spørsmål til fylkesordfører.

Endringer i politiske reglement

Fylkestinget vedtok i 2021 endringer i følgende politiske reglement:

- Forskrift om godtgjøring og velferdsrettigheter til folkevalgte, fylkestingssak 17/21
- Forretningsorden for fylkestinget, fylkesutvalget og hovedutvalgene, fylkestingssak 139/21

3.6 Arbeidsgiverpolitikk

3.6.1 Arbeidsgiverpolitiske temaer

Arbeids- og organisasjonskultur

Arbeidsgiverpolitikken inneholder den arbeidskulturen som vi ønsker å ha for å skape et arbeidsmiljø som fremmer best mulig tjenester. Fylkesdirektøren jobber med å få ønsket arbeidskultur på ulike måter i organisasjonen. Det er satt ned ei partssammensatt arbeidsgruppe som skal revidere arbeidsgiverpolitikken /organisasjonspolitikken. Verdien står fast, men den vil

tilpasses de utfordringen som arbeidslivet står overfor framover. Fylkesdirektøren har også startet arbeide med kommunikasjonsstrategi og digitaliseringsstrategi.

Fylkesdirektøren, hovedtillitsvalgte og fylkeshovedverneombudet har startet et FoU-samarbeid med SINTEF om «Trening i driftsnært partssamarbeid». Først ut er ledere og plasstillitvalgte i sentraladministrasjonen, før skolene får samme tilbud. Opplærings- og treningsprogrammet har som mål å utvikle det driftsnære samarbeidet, programmet er faglig sett innenfor Den norske samarbeidsmodellen mellom arbeidsgiver og ansattes representanter på virksomhetsnivå. Den brukes på områder som praktisk ledelse og arbeidsorganisering, produktivitets- og innovasjonsarbeid og kompetanseutvikling. Fokus i programmet vil være hvordan utvikle evnen til å ha partssamarbeidet som en utviklingskraft. En del av treningen vil være å involvere de ansatte på arbeidsplassen i dette utviklingsarbeidet slik at de kan bruke sin kompetanse, sine talenter og sin praksisnære forståelse for god tjenesteproduksjon. Programmet startet høsten 2021 og fullføres i 2022.

Fylkesdirektøren mener at det er viktig å samarbeide med andre for å få til god innovasjon. Fylkesdirektørkollegiet (KS) har blant annet etablert et underkollegium HR, IKT/digitalisering som har som formål å bidra til at fylkeskommunene jobber innovativt og digitalt.

I forbindelse med pandemien de sist to årene har bruk av teknologi og påtvunget hjemmekontor gjort at arbeidslivet har endret seg innenfor mange områder. For sentraladministrasjonen har dette ført til at det er laget en midlertidig ordning med større valgfrihet for hvor ansatte kan jobbe i deler av uka. Faktorer som blir vurdert er arbeidsgivers behov, arbeidets art, fellesskapets behov og enkeltansattes behov. Samfunnsoppdraget/brukeren er kjernen og utgangspunktet.

Arbeidsplasskonsept

I forbindelse med bygging av nye fylkeshus/endring av kontorlokaler, er det satt i gang et arbeid med å lage ramme for nybygg og ombygginger av administrative arbeidsplasser. Konseptet tar utgangspunkt i bærekraft, verdiene våre, forskjellige strategiske planer og tilrettelegging for god tverrgående samhandling og konsentrasjonsarbeid. Konseptet drøfter også ulike muligheten for å tilpasse det fysiske og digitale til fleksibilitet i arbeidsformer. Det ble gjennomført en bred prosess og alle avdelinger/seksjoner har fått gitt uttalelser i høringsrunde. Arbeidet vil bli fullført våren 2022.

Digitale arbeidsprosesser

I forbindelse med forberedelsen i anskaffelse av nytt ERP-system innenfor økonomi, regnskap, innkjøp, lønn og HR med blant annet mål om å effektivisere, er det gjennomført flere strukturelle grep. Det er blant annet standardisert lederstruktur, ryddet opp i stillingskoder, endret ansvarsdimensjon for økonomi og laget roller i innkjøpsprosessen. Alt dette som ledd i standardisering slik at flest mulig prosesser kan bli automatiserte eller forenklet. I prosessen har det vært god dialog med brukere og prosjektet for å få best mulig resultat. På grunn av terminering av kontrakten med leverandør er digitalisering av arbeidsprosesser forsinket, men mye av grunnarbeidet kan benyttes også framover.

Heltidskultur

En partssammensatt gruppe utreder muligheten for bedre heltidskultur. Prosjektet er også koblet mot prosjektet *Likestilt arbeidsliv, se kapittel 1 årsberetning*. Arbeidsgruppa har kartlagt om deltiden er frivillig eller uønsket for de ansatte.

Om lag 88 % av de som har deltid jobber i skolene. Det dekker både undervisningspersonalet, miljøpersonalet og renhold/drift. Miljøpersonalet og renhold/drift følger ofte elevenes skoleår, noe som gjør at de ikke vil oppnå 100 % stilling. I tannhelse er det få som har ufrivillig deltid, de som har deltid har det på grunn av helse eller sosiale årsaker. I sentraladministrasjonen er det bare en ansatt som oppgir ufrivillig deltid. Noen ansatte har deltid på grunn av helsemessige årsaker.

Arbeidsgruppa vil gjøre ytterligere analyse av årsaker og utrede mulige tiltak.

Tabell 16: Antall ansatte deltid, uønsket og ønsket/frivillig deltid

Hovedområde/stillingskategori	Antall ansatte deltid	Uønsket deltid	Ønsket/frivillig deltid					
			Helse-messige årsaker/delvis ufør/AAP	Sosiale årsaker AML kap 12	Delvis AFP	Deltid kombinert med en annen jobb	Belastende arbeids-situasjon	Annet
Skole								
Lærer	422	141	78	17	21	110	4	50
Miljø	104	65	12	1	6	7		9
Merkantil/administrasjon/IKT	74	6	20	1	1	1		4
Renhold/drift/kantine	110	54	21		5	9	8	18
Leder med personalansvar	10		3	1		2		1
Annet	31	12	6		1	3		5
Tannhelse								
Tannlege	22		4	13	1	2		2
Tannpleier	9		3	5		1		
Tannhelsesekretær	26	2	7	4	1	1		1
Tannhelseassistenter	1		1					
Leder med personalansvar								
Annet	2	1				2		
Øvrige seksjoner								
Rådgiverstillinger	15		9	1	2	1		1
Ingeniørstillinger	2		2					
Konsulentstillinger	12	1	6			4		2
Renhold/drift/kantine	4		4					
Leder med personalansvar								
Annet								
SUM	844	282	176	43	38	143	12	93

Administrasjonsutvalget vil få saken om heltidskultur til behandling våren 2022.

3.6.2 Samfunnssikkerhet og beredskap

Mye tid er lagt i deltagelse og logging i kriseledelsen (pandemi) på sentralt nivå, og i orienteringsmøter med samarbeidspartnere. Administrasjonen deltar i fylkeskommunalt nettverk for sikkerhet og beredskap, under pandemien har det vært digitale møter hver 14. dag og en fysisk samling i Oslo.

I lederutviklingsprogrammet er samfunnssikkerhet og risiko planlagt som del i samling 6 for å styrke kompetansen i hele organisasjonen.

Det er lagt ned betydelig arbeid i utredning av talevarslingssystem ved PLIVO hendelser i videregående skoler og fylkeskommunen tar nå høyde for å installere slike i nye skolebygg. (PLIVO er en forkortelse for pågående livstruende vold, det er en prosedyre for samvirke mellom politiet, brannvesenet, redningstjenesten og helsevesenet ved hendelser).

Det ble jobbet noe med konfigurering av det digitale beredskapsprogrammet CIM i 1. halvår, det planlegges å være ferdig implementert i 2022. Det er gjennomført ROS, veiledning og opplæring for nye skoler og IKT.

3.6.3 Informasjonssikkerhet og personvern

Det har i første halvdel av 2021 vært jobbet med å videreutvikle styringssystem for informasjonssikkerhet og personvern. Noen rutiner er etablert, vedtatt og gjort tilgjengelig i personalhåndboka;

- Retningslinjer for bruk av epost
- Rutine for utlevering av elektronisk lagret materiell
- Retningslinjer for bruk av digitale tjenester
- Sikkerhet ved utenlandsreiser

Vi anskaffet digitalt personvernløsningen Samsvar/Sureway i 2020. Det er tatt i bruk på noen få områder, men det gjenstår mye arbeid før man har kartlagt all informasjonsbehandling og registrert behandlingsprotokoller og personvernerklæringer. Med utgangspunkt i mal fra Digitaliseringsdirektoratet har fylkesdirektøren vedtatt mal for databehandleravtale som skal brukes i Trøndelag fylkeskommune.

Det har ikke vært hendelser av alvorlig grad som har rammet informasjonssikkerhet eller personvern.

Våren 2021 ble det utført en grunnmursanalyse/sjekk av sikkerhet i IT-infrastruktur. Analysen ble gjennomført av Atea. Rapporten konkluderer med at det står relativt bra til (karakter B) med den tekniske sikkerheten, men at det er rom for forbedringer på viktige områder som endepunktsikkerhet og overvåkning.

Det er gjennomført andre aktiviteter som har styrket informasjonssikkerheten i organisasjonen, blant annet gjennom prosjektet Ny Tilgangsstyring i Public 360, og skjematløsningen ACOS.

Det overordnede arbeidet med informasjonssikkerhet har vært preget av manglende kontinuitet på grunn av bytte av personer i koordinatrollen for informasjonssikkerhet. I løpet av høsten har det blitt ansatt ny koordinator for informasjonssikkerhet i 100% stilling som tiltrådte 1. januar 2022.

Tiltakene som vil prioritert i 2022 er videre arbeid med styringssystem, verdivurderinger, risikovurderinger og revisjon.

3.7 Økonomi

Strategisk mål:

Trøndelag fylkeskommune skal ha en bærekraftig økonomi og sikre at oppgavene blir løst gjennom optimal utnyttelse av ressursene.

Kritisk suksessfaktor: God økonomistyring / Effektive tjenester

Netto driftsutgifter for avdeling økonomi og digitalisering og avdeling organisasjon, eiendom og tannhelse presenteres i tabell 17, med unntak av seksjon tannhelse som presenteres i kapittel 7.

Tabell 17: Avdeling økonomi og digitalisering, avdeling organisasjon, eiendom og tannhelse

Tjenesteområde (tall i 1000 kroner)	Regnskap	Budsjett	Revidert	Avvik	Regnskap
	2021	2021	budsjett 2021	2021	2020
Politisk styring og kontrollorganer	214	0	0	-214	-805
Administrasjon og adm.lokaler	285 281	315 259	376 491	91 210	323 776
Opplæring	190 543	92 988	190 880	337	51 120
Tannhelse	2 567	0	900	-1 667	-10 230
Nærings- og bostedsutvikling	6 897	-2 794	5 065	-1 832	4 350
Fylkesveger	3 230	1 579	2 518	-712	-2 206
Kollektivtrafikk	34 230	0	35 408	1 177	42 362
Kulturaktivitet	1 274	0	-800	-2 074	-3 528
Finansiering	-2	0	0	2	10 030
Avdeling økonomi og digitalisering og avdeling organisasjon, eiendom og tannhelse	524 234	407 032	610 462	86 229	414 869

De to administrasjonsavdelingene har samlet et mindreforbruk på 86,2 millioner kroner.

Felles for begge avdelingene er besparelser på grunn av utsatte prosjekter. Det rapporteres også besparelser på grunn av lavere energiutgifter, mindre utgifter til reiser, møter og andre aktiviteter. Dette med bakgrunn i koronasituasjonen. Enkelte seksjoner melder også et mindreforbruk på lønn på grunn av vakante stillinger i løpet av året.

Tabell 18: Politisk styring og revisjon

Tjenesteområde (tall i 1000 kroner)	Regnskap 2021	Budsjett 2021	Revidert budsjett 2021	Avvik 2021	Regnskap 2020
Politisk styring og kontrollorganer	52 356	51 291	54 630	2 274	46 874
Kontroll og revisjon	7 223	7 999	7 999	775	8 405
Politisk styring og revisjon	59 579	59 290	62 629	3 050	55 279

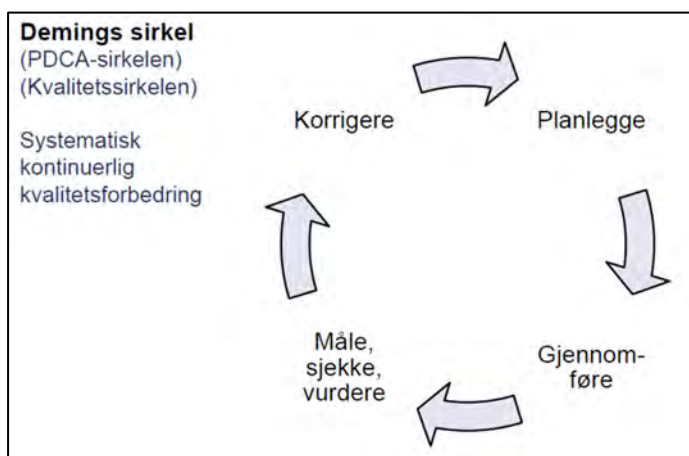
Politisk styring og revisjon gjelder lønn og godtgjørelser til politikere, overføringer til politiske partier, utgifter til politiske møter og revisjon. For tjenesteområdet er det for 2021 et mindreforbruk på 3 millioner kroner. Mindreforbruket kommer i all hovedsak fra lavere reiseaktivitet.

4 Avdeling utdanning og kompetanse

4.1 Resultatvurdering

Avdeling utdanning og kompetanse jobber målrettet for best mulig gjennomføring, læringsmiljø og læringsresultater i videregående opplæring og høyere yrkesfaglig utdanning. Fylkeskommunen har en rolle som samfunnsutvikler og har ansvar for kompetanse i et livslangt perspektiv for befolkningen i Trøndelag. Målet om å oppfylle regionens arbeidskraftbehov er et arbeid som går på tvers av sektorer i fylkeskommunen, og avdeling for utdanning og kompetanse har det koordinerende ansvaret. Trøndelag fylkeskommune skal videreutvikle en desentralisert videregående skole som kan gi ungdommene våre muligheter til en fremtidsrettet utdanning, som svarer til behovet i næringslivet og offentlig sektor, der kunnskap er driveren i utviklingen.

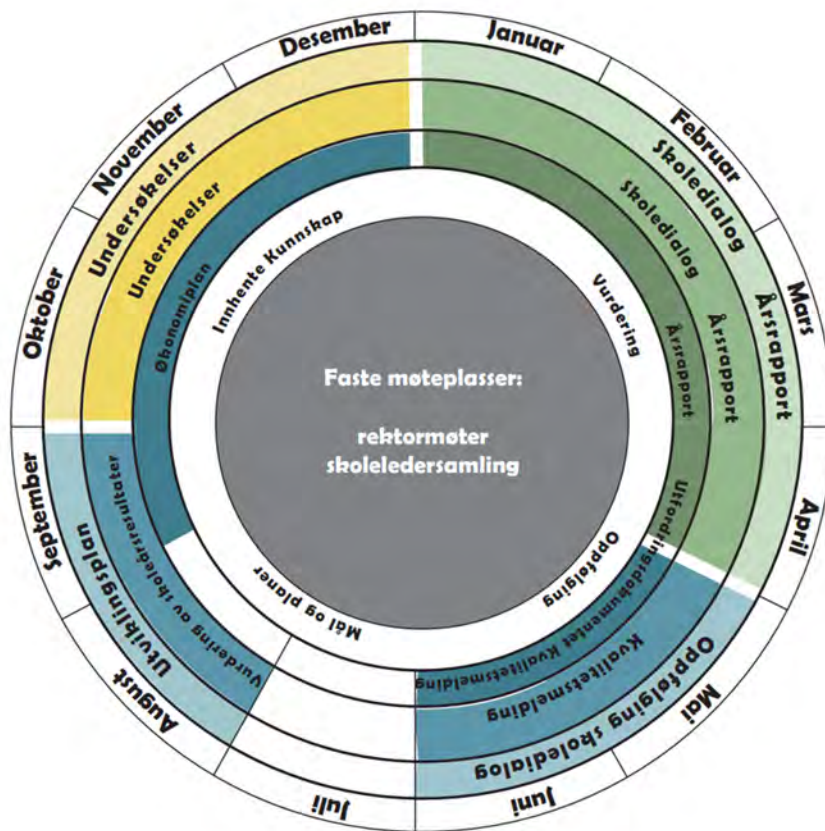
Avdeling utdanning og kompetanse bruker et kvalitetsutviklingssystem basert på Demings sirkel, som er basert på de fire trinnene Plan, Do, Check, Act (PDCA) i resultatoppfølgingen.

Figur 14: Demings (PDCA) sirkel

Målet er kontinuerlig forbedring og læring. Årsrapporten er tatt inn som en del av kvalitetsutviklingssystemet og årshjul for kvalitetsutvikling. Årshjulet gir en oversikt over alle aktiviteter knyttet til resultatoppfølging i utdanningssektoren (se figur 9). Styringskortet for skolene er førende for hvilke resultater som følges opp gjennom årshjulet.

En del av aktivitetene i årshjulet er gjennomgripende på alle nivå, mens noen i hovedsak skjer på skole eller sektornivå. Kvalitetsmelding for videregående opplæring Trøndelag er en lovpålagt tilstandsrapport som legges frem for Fylkestinget i juni hvert år. Den presenterer resultater på sektornivå, og gir et mer utfyllende bilde av resultater enn årsrapporten. Mange av de samme resultatene som legges fram gjennom kvalitetsmeldingen blir også benyttet som et grunnlag for fylkesdirektørens skoledialog. I skoledialogen blir resultater brutt ned på skolenivå og brukt aktivt i dialogen med den enkelte skole. På grunn av pandemisituasjonen ble skoledialogene gjennomført digitalt i 2021. Elevundersøkelsen ble gjennomført i 2021 og er med å danne grunnlag for oppfølging av læringsmiljøet både på skole og sektornivå.

Figur 15: Årshjul for kvalitetsutvikling. Ytre sirkel viser aktivitet på skolene, midterste sirkel viser aktivitet i avdeling for utdanning og kompetanse, og indre sirkel viser dokumenter til politisk behandling

Trøndelag fylkeskommune har et eget system for veiledning og oppfølging av opplæringskontor og lærebedrifter i fylket. Opplæringskontorene i Trøndelag og selvstendige lærebedrifter er deltagende i arbeidet. Aktiviteter i dette systemet omfatter veilednings- og kontrollbesøk med opplæringskontor og lærebedrifter, styremøter i opplæringskontor, fellessamlinger for opplæringskontor og fagsamlinger for lærebedrifter/faglig ledere og lærlingesamlinger. I 2021 ble lærlingeundersøkelsen, lærebedriftsundersøkelsen og årlig rapportering fra lærebedriftene gjennomført.

Seksjonene i avdeling utdanning og kompetanse vurderer at utviklingen av chatbot har bidratt til en utvidelse av kommunikasjonsplattformer med våre brukere. Dette er en forsterkning av vår service og profesjonalitet. Vi har også utviklet digitale skjema for å forenkle prosesser for våre brukere. Også i 2021 har vi hatt svært lav aktivitet når det gjelder lærlinger i utlandet og elever i utveksling. Dette skyldes Covid-19 pandemien. Vi har en positiv utvikling i formidlingstall til tross for pandemien. I 2021 har karrieresenteret hatt en økning i antall veiledningsmøter. Pandemien har medført et forsterket behov for veiledningstjenester.

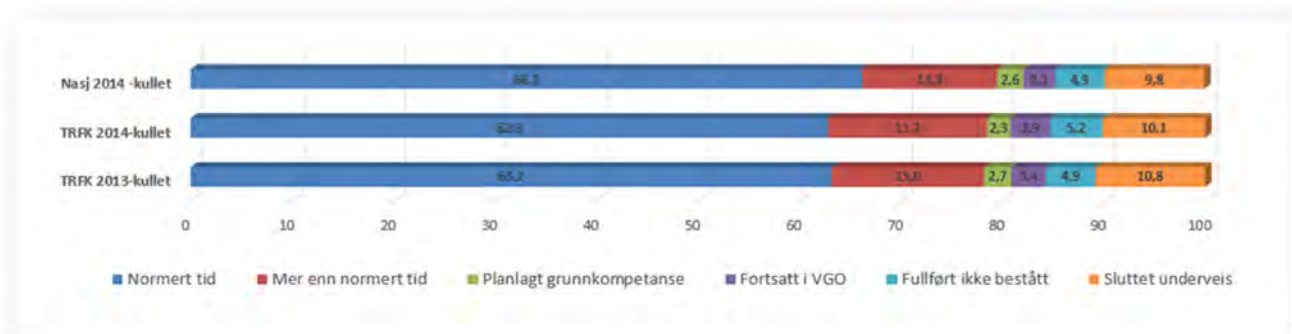
Resultater - Trøndelag ligger i all hovedsak på nasjonalt snitt

På et overordnet nivå ligger resultatene i videregående opplæring i Trøndelag på snittet sammenlignet med nasjonalt nivå. Innen mange resultatområder er resultatene helt like det nasjonale snittet, mens noen områder ligger like under og noen områder like over. Det er noen få områder som skiller seg ut.

Flere gjennomfører videregående opplæring

Gjennomføring av videregående opplæring har stort fokus både nasjonalt, regionalt og lokalt. Vi kan vise til gode resultater i Trøndelag. Det er en økning i andelen som fullfører og består videregående opplæring i løpet av 5/6 år. De nyeste tallene for 2014-kullet fra Statistisk

Sentralbyrå (SSB), viser at vi nå er oppe i 78,5% som har fullført og bestått videregående opplæring innen fem/seks år (figur 10). Dette tilsvarer er en økning på 0,3 prosentpoeng fra 2013-kullet. Trøndelag ligger noe (1,1 prosentpoeng) under nasjonalt snitt.

Figur 16: Gjennomføring i løpet av fem/seks år i Trøndelag, Kilde: SSB

Figur 16 viser alle delstatusene i gjennomføringsindikatoren, og vi ser da hvor stor andel av elevene i et gitt årskull som etter fem/seks år fortsatt var i videregående opplæring, som fullførte uten å bestå, eller som sluttet underveis (ikke i videregående opplæring og ikke fullført etter fem/seks år). Det har de siste årene vært en jevn nedgang i andel elever som slutter underveis. Andel elever som har oppnådd planlagt grunnkompetanse innen 5/6 år ligger på 2,3 % i Trøndelag.

Gjennomføringen på studieforbereidende fag er på omtrent samme nivå som nasjonalt snitt, mens på yrkesfag ligger Trøndelag 0,4 prosentpoeng over nasjonalt snitt.

78,1% av elevene som gikk ut av Vg2 yrkesfag i Trøndelag skoleåret 2020-2021, gikk på et høyere trinn, inkludert læreplass, påfølgende skoleår («ordinær progresjon», inkludert offentlige og private skoler). En stor del av elevene med ordinær progresjon etter Vg2 yrkesfag går over i læreplass. I Trøndelag var det per 1. oktober 2021 48,2 % av elevene som gikk ut fra Vg2 yrkesfag samme år som gikk direkte over i læreplass. Dette er 1,8 prosentpoeng høyere enn året før, og Trøndelag ligger 2,0 prosentpoeng over nasjonalt snitt.

4.2 Elever/lærlinger

Strategisk mål:

Opplæringen skal gi elevene framtidshåp og fremme danning, nysgjerrighet og lærelyst for å utvikle kompetanse og livsmestring i et samfunn i endring.

Kritisk suksessfaktor: Læringsmiljø som fremmer læring

Læringsmiljø elever

Elevene ved våre videregående skoler har gjennom elevundersøkelsen svart at de i stor grad trives på skolen, det er også rapportert om lite mobbing. Andel elever som svarer at de er blitt mobbet er noe lavere enn i fjor. Trøndelag fylkeskommune har nulltoleranse for mobbing, og målsetningen er at ingen skal føle seg mobbet på de videregående skolene eller i våre lærebedrifter.

Elevene i Trøndelag er i stor grad fornøyd med læringsmiljøet, men det er fremdeles spørsmål knyttet til vurdering for læring som har lavere score sammenlignet med nivået på resten av undersøkelsen. Det er på spørsmål om de får være med å vurdere skolearbeidet sitt at en større andel svarer mer negativt. Avviket her gjelder både for Trøndelag og nasjonalt snitt.

Tallene på indikatorene for denne suksessfaktoren har for øvrig vært stabile de siste år og ligger tilnærmet likt nasjonalt snitt.

Læringsmiljø lærlinger

Svarprosenten i lærlingeundersøkelsen var i Trøndelag på 65%, opp fra 59% forrige år.

Det er viktig å være oppmerksom på at svarene varierer mye ut fra hvilken bedrift lærlingene arbeider i eller hvilket utdanningsprogram de har gått på.

Lærlingene gir tilbakemelding på at de trives godt, er motiverte for å lære i bedriftene og de synes at halvårsvurderingen samsvarer med et definert sammensatt innhold. Resultatene er stort sett på samme nivå, eller bedre, sammenlignet med forrige år og resten av landet.

En liten andel av lærlingene svarer at de er blitt utsatt for gjentakende mobbing eller uønsket seksuell oppmerksomhet. For å kunne følge opp må det være gode rutiner for å varsle. Ca. 24% av lærlingene svarer at de ikke kjenner til varslingsrutinene for mobbing eller uønsket seksuell oppmerksomhet.

Selv om resultatene fra undersøkelsen stort sett er positive, er det enkelte områder lærlingene er mindre fornøyd med. Dette gjelder i hovedsak skolen som forberedelse til opplæring i arbeidslivet, samt spørsmål om tilgang på utstyr i skolen.

Kritisk suksessfaktor: Variert, relevant og praksisnær opplæring som er tilpasset den enkelte elev

Flertallet av elevene i Trøndelag (66,4%) svarer på elevundersøkelsens spørsmål knyttet til variert opplæring at de er enige i at de jobber med det de skal lære på forskjellige måter. Mange av elevene sier at de har lærere som forklarer dem målene, forteller hva som er bra med arbeidet og hva de kan gjøre for å bli bedre i fagene, men det finnes også en liten gruppe elever som ikke mener dette. Mens 36,6% av elevene svarer at de får tilbakemeldinger fra lærerne som de kan bruke til å bli bedre i fagene én gang i uken eller oftere, svarer 22,8% at de kun får slik tilbakemelding fire ganger i halvåret eller sjeldnere. Resultatene på elevundersøkelsen har vært relativt stabile de siste årene, og er tilnærmet lik nasjonalt snitt.

Kritisk suksessfaktor: Læringsutbytte

Læringsutbytte elever

Denne suksessfaktoren inneholder både karakter og skolebidragsindikatorer.

Karakterutviklingen i Trøndelag ligger på omtrent samme nivå som nasjonalt snitt på både yrkesfag og studieforberedende utdanningsprogram. Studieforbereidende har en liten økning (hvv +0,04) i karakterutviklingen fra grunnskolen i 2021 sammenliknet med 2020.

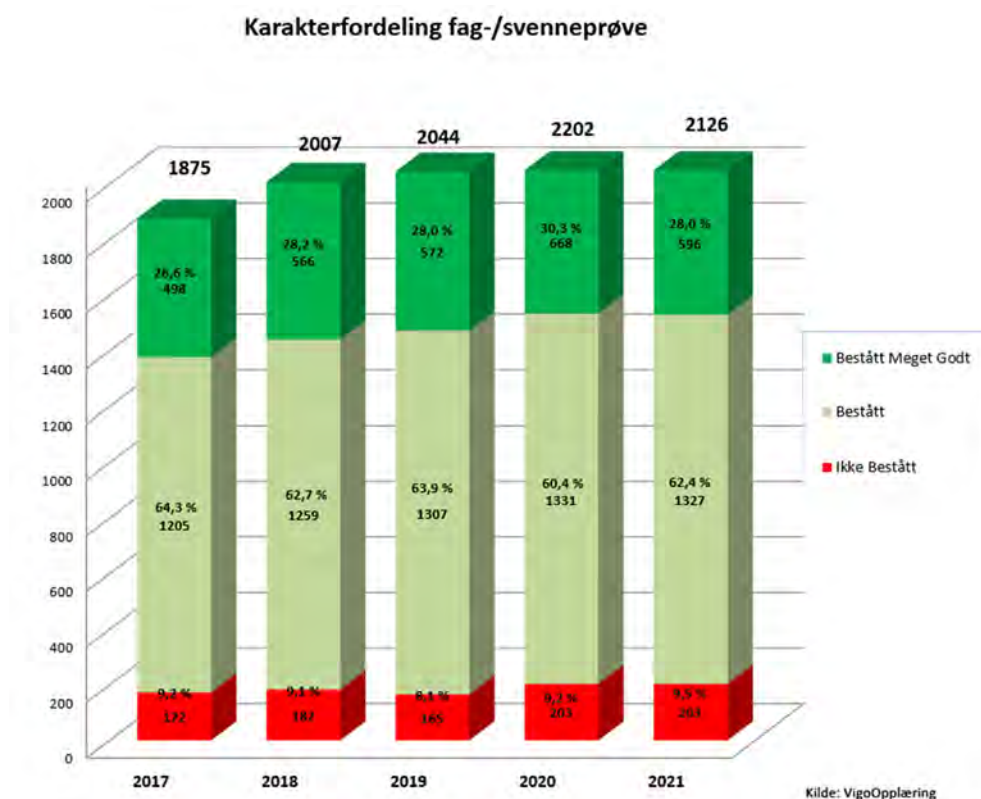
Det ligger fire skolebidragsindikatorer i styringskortet knyttet til den kritiske suksessfaktoren læringsutbytte. Gjennom utviklingen av skolebidragsindikatorerne har nasjonale myndigheter søkt å justere resultatene for elevenes forutsetninger, og slik få informasjon om hva det er den enkelte fylkeskommune eller skole bidrar med til elevenes læringsutbytte.

På grunn av avlyst eksamen både i 2020 og 2021, så mangler Utdanningsdirektoratet grunnlag for beregning av skolebidragsindikatorer 2020/2021.

Læringsutbytte lærlinger

Etter en jevn økning i antall fag- og svenneprøver i fire år, er det i 2021 en nedgang på 76 prøver sammenlignet med forrige år. Fordelingen mellom karakterene bestått og bestått meget godt viser at det var tilnærmet like mange som fikk karakteren bestått i 2021, sammenlignet med 2020. Den største reduksjonen finner vi i andelen og antallet av bestått meget godt. Antallet ikke bestått var likt med forrige år, men i prosentvis fordeling er det i 2021 en større andel med resultat ikke bestått.

En fag- og svenneprøve har status ikke bestått, hvis det er ikke bestått teori. Lærlingene får en frist på to år på å oppnå bestått teori etter at fag-svenneprøven er gjennomført. Er den praktiske prøven bestått, endres også status på fag- og svenneprøven til bestått ved bestått teori.

Figur 17: Samlet fremstilling av antall avlagte fag-/svenneprøver for lærlinger og elever med elevavtale de siste fem årene, med karakterfordeling. Karaktterskalaen i fagopplæringsammenheng er tredelt; Bestått, Bestått meget godt eller Ikke bestått. Ikke bestått teori gir status ikke bestått, selv om praktisk prøve er bestått.

4.3 Samfunnsutvikling

Strategisk mål:

Trøndelag skal være en attraktiv region ved å utnytte regionens fortrinn, utvikle bolyst og livskvalitet og fremme bærekraft, verdiskaping og kompetanse i hele Trøndelag.

Kritisk suksessfaktor: Den videregående skolen skal ha en tydelig rolle som samfunnsutvikler i samarbeid med andre aktører.

For Trøndelag fylkeskommune som skoleeier går rollen som samfunnsutvikler ut på å bidra til, og legge til rette for gode opplæringsarenaer. Dette gjelder både i skole og på læreplassen, samt andre arenaer der fylkeskommunen har ansvar for opplæringen, blant annet knyttet til institusjoner innen barnevern og helse.

2021 har vært preget av Covid-19, og situasjonen har satt en demper for mye av planene og aktiviteter som skolene har hatt. Noe har blitt avlyst, utsatt eller endret form. Blant annet melder skolene om at mange av de fysiske kursene og møtene har blitt digitale. Det har vært utfordringer knyttet til sosiale aktiviteter og spesielt internasjonalt samarbeid som ikke har vært mulig å gjennomføre. Til tross for pandemien, har elevene fått mulighet til å være utplassert i praksis.

Skolene melder om at de har samarbeid opp mot elever og elevmedvirkning i skolesammenheng, og noen skoler har opprettet felles treffpunkt for elevene.

Mange skoler lykkes med formidlingsarbeidet takket være tett oppfølging og samarbeid med opplæringskontorer, kommuner og lokalt arbeids- og næringsliv. Flere skoler er i dialog med bransjene om fremtidig behov for arbeidskraft og kompetanse. En del har formalisert dette arbeidet ved å etablere samarbeids- og partnerskapsavtaler.

Ungdom som faller utenfor videregående opplæring og arbeid er en stor utfordring både for den enkelte og for samfunnet. Den fylkeskommunale oppfølgingstjenesten skal tilby oppfølging til alle mellom 16-21 år som er utenfor videregående opplæring og arbeid. Målet er at de skal komme tilbake til opplæring og få studiekompetanse, yrkeskompetanse eller grunnkompetanse. Fylkesdirektøren har intensivert arbeidet mot de yngste ungdommene mellom 16 – 18 år. Dette på bakgrunn av at fylkestinget bevilget midler for perioden 2020 til 2023, for å videreutvikle det tidligere ungdomsprosjektet i nord, til hele Trøndelag. Dette arbeidet er godt i gang i hele fylket, og 118 ungdommer fikk hjelp gjennom dette tiltaket i løpet av skoleåret 2020/2021. For å lykkes med arbeidet i oppfølgingstjenesten er det viktig å ha et godt samarbeid med andre tjenester, og spesielt med NAV.

Tall fra Utdanningsdirektoratet fra juni 2021 (som oppsummerer skoleåret 2020/2021) viser at det var registrert 1245 ungdommer i oppfølgingstjenesten i Trøndelag per juni 2021. Av disse var 406 kommet tilbake i aktivitet, 475 var under oppfølging og veiledning, 269 hadde en avklart status og 95 hadde man ikke lyktes å komme i kontakt med.

Kritisk suksessfaktor: Utvikle kompetanse som samfunnet har behov for

Skolenes kontakt med privat og offentlig næringsliv er en god kilde til å få vite noe om hva samfunnet har behov for.

Mål for utdanningen i Trøndelag er å gi ungdommene muligheter til en fremtidsrettet utdanning som svarer til behovet i arbeidslivet. Skolene har en samfunnsutviklerrolle, og de rapporterer i den forbindelse på ulike prosjekter, satsninger og tiltak innen ordinær drift som omhandler samhandling inn mot lokalt og regionalt arbeidsliv. I handlingsplanen for kompetansestrategi i Trøndelag er det lagt opp til etablering av regionale kompetanseforum med kontakt mellom arbeids- og næringsliv på bransjenivå/virksomhetsnivå som vil være et bindeledd inn mot høyskole og universitet.

Det er også mulig å vurdere hvor godt vårt tilbud er utfra de resultater våre elever oppnår. Vi har gode tall på gjennomføring i Trøndelag, noe som viser at vi har god evne til å få de ungdommene som søker til videregående utdanning og opplæring til å gjennomføre opplæringen.

Lærlingeundersøkelsen viser at en andel av lærlingene ikke er fornøyd med skolen som forberedelse til opplæring i arbeidslivet, og at tilgang til utstyr og hjelpemidler ikke er god nok. Det kan være utfordrende for skolene å holde tritt med den teknologiske utviklingen i næringslivet, noe som kan være en del av forklaringen på dette. Enkelte skoler har løst dette ved å etablere tette bånd og partnerskap til bransjer og enkeltbedrifter, slik at en større andel av opplæringen skjer i bedrifter.

Skolene med yrkesfaglige utdanningsprogram har stort fokus på å få til gode prosesser rundt formidling til læreplass. Resultatene for fylket som helhet viser at vi i stor grad har lyktes med denne satsningen.

Det er fremdeles en utfordring at det i enkelte fag ikke finnes tilstrekkelig med læreplasser. Det er også fortsatt utfordringer med å finne balansen mellom samfunnets behov og ungdommenes ønsker. Fylkesdirektøren fortsetter å jobbe med disse områdene.

Voksenopplæring

Trøndelag fylkeskommune skal ha et fleksibelt, desentralisert voksenopplæringstilbud som møter arbeidslivets og den enkeltes kompetansebehov.

Skoleåret 2021/2022 er det tredje året med felles voksenopplæringsmodell i Trøndelag. Voksenopplæringsmodellen er organisert for å kunne innfri voksnes rett til videregående opplæring. Det er åtte videregående skoler som har et koordineringsansvar for voksenopplæring i definerte geografiske regioner. Øvrige videregående skoler i fylket bidrar ved behov med tilgang på fagkompetanse og i gjennomføringen av opplæringstiltak.

Inneværende skoleår utredes en videreutvikling av modellen.

I desember 2021 undertegnet vi en forpliktende samarbeidsavtale med NAV Trøndelag (Trøndelagsmodellen). Målet er at flere skal få opplæring for å kunne dekke arbeids- og næringslivets behov for kvalifisert arbeidskraft og redusere andelen av unge voksne i utenforskap. Her kartlegges konkrete rekrutteringsbehov hos bedrifter som også forplikter seg til å bidra i skreddersydd opplæring sammen med våre videregående skoler.

Skoleåret 2021/2022 startet 1758 voksne sitt opplæringsløp i ett eller flere fag, med mål om å få oppfylt sitt ønske om studie- eller yrkeskompetanse. Blant disse er det 357 søkere som er tatt inn med bakgrunn i nasjonale tilskudd knyttet til Utdanningsløftet.

Trøndelag høyere yrkesfagskole

Trøndelag høyere yrkesfagskole (THYF) ble opprettet som egen enhet etter sammenslåing av de sju fylkeskommunale fagskolene i Trøndelag. 2021 er det første hele året etter sammenslåingen. Skolen opplever en god vekst i studenttallet fra 880 studenter i 2018 til 1240 studenter i 2021.

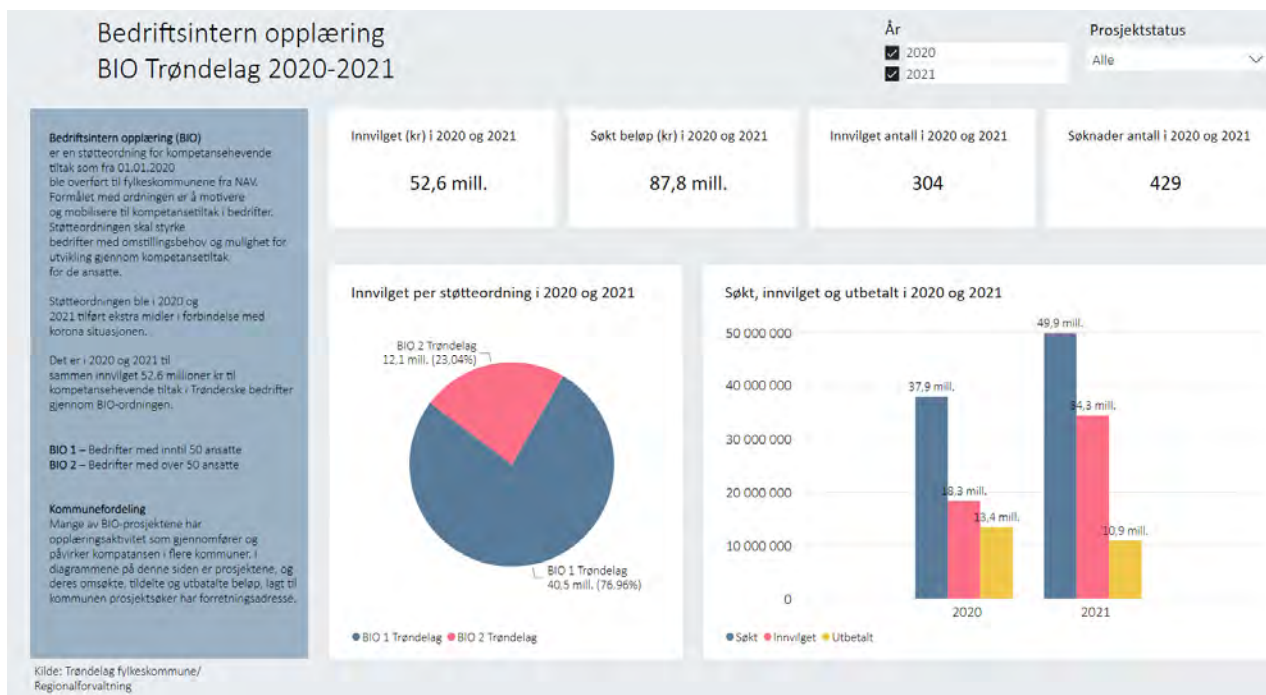
THYF har et tett samarbeid med arbeidslivet. Skolen er i ferd med å tegne nye partnerskapsavtaler med bedrifter og bransjeforeninger, samt oppdatere eksisterende avtaler, som i utgangspunktet er inngått med fagskoler før sammenslåingen. Skolen er medlem i til sammen seks næringsforeninger spredt over hele Trøndelag. Samarbeidet med enkeltbedrifter er blitt særlig aktualisert gjennom søknad og igangsetting av nye bransjeprogram og fagskolestudier.

Regional kompetanse

Avdeling utdanning og kompetanse har i løpet av 2021 forsterket innsatsen og kapasiteten i arbeidet med å videreutvikle det regionale kompetansepolitiske arbeidet, fortrinnsvis etter bestilling fra og på vegne av Kompetanseforum Trøndelag. Det er gjennomført fem møter i kompetanseforum i 2021, og partnerskapet utvikler kontinuerlig sin arbeidsform og felles forståelse for behov, utfordringer og tiltak på kompetanseområdet i ulike næringer og ulike regioner i fylket.

Etableringen av prosjektet Kompetansepilot Trøndelag har som mål å koble og tilrettelegge for et tilpasset etter- og videreutdanningstilbud i distriktene. Tre distriktsregioner i Trøndelag (Namdal, Fosen og Trøndelag Sør) deltar i utprøving av nye metoder og modeller for å identifisere kompetansebehov og iverksette nødvendig kompetansebygging. Prosjektet har i løpet av 2021 kommet godt i gang, og Trøndelag fylkeskommune har en sentral rolle i å koordinere og veilede de tre delprosjektene.

Gjennom ordningen bedriftsintern opplæring (BIO) har mange trønderske bedrifter fått støtte til å sette i gang kompetansetiltak internt for sine ansatte i 2021. Det er Avdeling plan, næring og kulturminner som forvalter ordningen. Virkemiddelet skal bidra til å styrke bedriftenes omstillingsevne gjennom å øke de ansattes kompetanse. Ordningen skal også bidra til å begrense frafall fra arbeidslivet og motvirke uheldige konsekvenser av samfunnsendringer som for eksempel Covid19. Under er en oversikt over omfanget av bedriftsintern opplæring i Trøndelag i 2020 og 2021.

Figur 18: Bedriftsintern opplæring Trøndelag

Kritisk suksessfaktor: Engasjere ungdom i Trøndelag i demokratiske spørsmål og viktige samfunnsutfordringer

Avdeling for utdanning og kompetanse har, i samarbeid med Seksjon folkehelse, idrett og frivillighet, systematisert samarbeidet mellom ungdomsorganisasjonene i løpet av skoleåret 2021-22. Ved å samle Elevorganisasjonen i Trøndelag, Ungdommens fylkesutvalg og Lærlingerådet til felles informasjons- og innspillsmøter, legges det til rette for mer systematisk medvirkning i politiske og administrative saker.

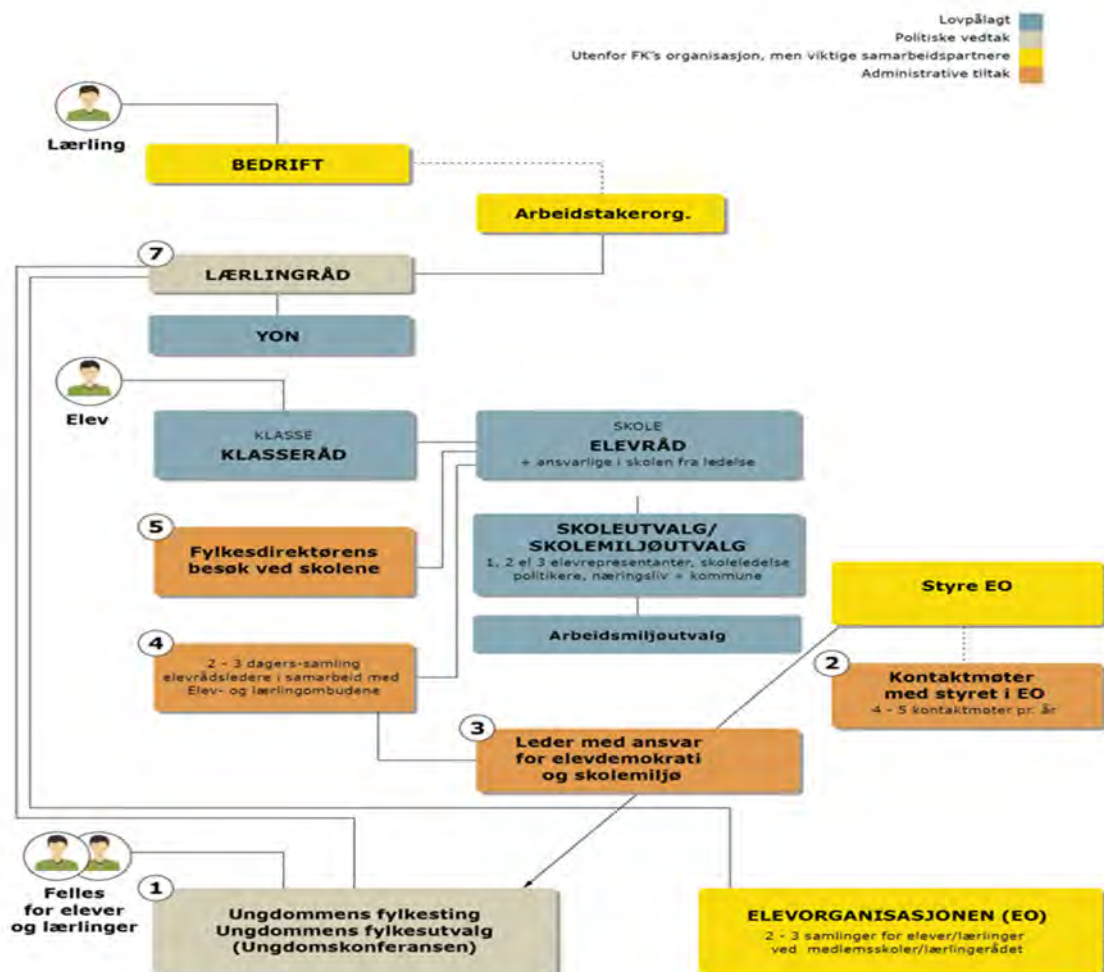
Samling for elevrådsledere og skoleansatte med ansvar for elevdemokrati og skolemiljø er et årlig arrangement. Avdeling for utdanning og kompetanse samarbeider her med elev- og lærlingeombudene, og EO Trøndelag er viktig bidragsyter under arrangementet.

Covid-19-pandemien har for øvrig påvirket EO Trøndelags muligheter for å gjennomføre sine egne planlagte aktiviteter. Høsten 2021 skulle EO Trøndelag gjennomføre en rekke skolebesøk for å gjøre organisasjonen synlig. De fleste av de fysiske skolebesøkene måtte avlyses. Mulighetene for stifting og oppfølging av lokallag i Værnes-regionen, Innherred, Fosen og Namdalen har også vært påvirket av pandemien. Nevnte aktiviteter var planlagt inn i budsjettet allerede for skoleåret 2020-21. I og med at flere av EO Trøndelags egne aktiviteter har stått på vent under pandemien, preger det både søknad om midler og årets tilskudd fra Trøndelag fylkeskommune. Det er inngått en midlertidig avtale med EO Trøndelag om at de kan søke om nye driftsmidler om tilskuddet for skoleåret 2020-21 ikke strekker til også for skoleåret 2021-22.

Lærlingerådet har videreført sitt arbeid og la fram for Fylkestinget i sak 84/21, årsrapport 2020-2021. Covid-19-pandemien har påvirket arbeidet i rådet, men har også gitt nye muligheter gjennom tettere samarbeid med EO Trøndelag og Lærlingerådet i Nordland.

Medvirkningsarena for elever og lærlinger i Trøndelag fylkeskommune

4 500 lærlinger + 16 000 elever

Figur 19: Medvirkningsarena for elever og lærlinger i Trøndelag fylkeskommune

4.4 Økonomi

Strategisk mål:

Trøndelag fylkeskommune skal ha en bærekraftig økonomi og sikre at oppgavene blir løst gjennom optimal utnyttelse av ressursene.

I avdeling utdanning og kompetanse er det et samlet mindreforbruk på 199 millioner kroner i 2021. Seksjoner i avdeling for utdanning og kompetanse har et samlet mindreforbruk på om lag 57 millioner kroner. De videregående skolene har et samlet mindreforbruk på 142 millioner kroner. Trøndelag høyere yrkesfagskole (THYF) har et resultat tilnærmet balanse i 2021.

Tabell 19: Avdeling utdanning og kompetanse, med tjenesteområder og seksjoner/skoler

Tjenesteområde (tall i 1000 kroner)	Regnskap 2021	Budsjett 2021	Revidert budsjett 2021	Avvik 2021	Regnskap 2020
Administrasjon og adm.lokaler	0	0	0	-0	0
Opplæring	3 233 479	3 001 965	3 422 243	188 763	3 123 801
Nærings- og bostedsutvikling	2 074	0	11 931	9 857	-1 286
Kollektivtrafikk	231	666	666	435	751
Kulturaktivitet	243	0	330	87	0
Avdeling utdanning og kompetanse	3 236 027	3 002 631	3 435 170	199 142	3 123 266

Seksjoner i avdeling (tall i 1000 kroner)	Regnskap 2021	Budsjett 2021	Revidert budsjett 2021	Avvik 2021	Regnskap 2020
Seksjoner i avdeling utdanning	540 366	742 167	597 184	56 817	541 871
De videregående skolene	2 604 945	2 248 364	2 747 364	142 419	2 506 882
Fagskole	90 716	12 100	90 621	-94	74 514
Avdeling utdanning og kompetanse	3 236 027	3 002 631	3 435 170	199 142	3 123 266

Seksjon elevtjenester hadde et merforbruk knyttet til behov for spesialundervisning, samt en økning i antall elever med omfattende behov for spesialundervisning tilknyttet barnevern. I tillegg er det et merforbruk knyttet til seksjon fagopplæring. Økt rekruttering til fagopplæring i videregående opplæring sammen med økt formidling til lære plass i Trøndelag gir høyere kostnader til utbetaling av lærlingetilskudd. En videre konsekvens av at flere velger å gjennomføre opplæring i bedrift er at kostnader til gjennomføring av fag- og svenneprøver også øker. Det er fortsatt en del både ungdom og voksne som står igjen uten lære plass etter at formidling er gjennomført. For å ivareta fylkeskommunens forpliktelser om å gi et godt tilbud om opplæring også for de som ikke får lære plass, øker kostnadene knyttet til gjennomføring av VG3 i skole.

Mindreforbruket på seksjoner i avdeling utdanning er ellers i hovedsak knyttet til en tilbuds- og driftsreserve. I tillegg har seksjonene i avdelingen en del midler som er planlagt brukt i 2022 og 2023.

Tabell 20: Videregående skoler og Trøndelag nettskole og Trondheim voksenopplæring

Skoler (Tall i 1000 kr)	Opprinnelig budsjett	Revidert budsjett	Regnskap 2021	Avvik
Byåsen videregående skole	143 668	173 867	165 297	8 570
Charlottenlund videregående skole	151 902	178 554	175 678	2 876
Cissi Klein videregående skole	0	4 500	798	3 702
Fosen videregående skole	42 790	48 549	49 422	-873
Gauldal videregående skole	45 139	55 090	49 417	5 673
Grong videregående skole	49 354	61 931	61 672	259
Guri Kunna videregående skole	56 618	70 764	70 304	460
Heimdal videregående skole	100 864	126 184	122 711	3 473
Kyrksæterøra videregående skole	23 466	32 666	24 631	8 035
Inderøy videregående skole	35 044	37 067	37 354	-287
Johan Bojer videregående skole skolested Leksvik	22 479	28 711	24 173	4 538
Levanger videregående skole	105 068	125 718	115 220	10 498
Malvik videregående skole	65 799	80 735	77 953	2 782
Meldal videregående skole	40 533	51 337	46 796	4 541
Melhus videregående skole	68 759	76 668	72 820	3 848
Meråker videregående skole	24 810	39 422	31 483	7 939
Mære landbruksskole	46 283	73 094	64 384	8 710
Olav Duun videregående skole	102 310	124 035	121 381	2 654
Ole Vig videregående skole	154 213	193 057	179 610	13 446
Oppdal videregående skole	38 761	44 021	46 096	-2 075
Orkdal videregående skole	60 302	71 278	70 869	409
Johan Bojer videregående skole skolested Rissa	26 835	37 932	30 234	7 698
Røros videregående skole	34 511	44 958	39 433	5 524
Selbu videregående skole	24 778	25 459	24 223	1 236
Skjetlein videregående skole	77 186	93 372	84 619	8 753
Steinkjer videregående skole	132 031	173 283	166 267	7 016
Strinda videregående skole	125 070	160 999	147 732	13 267
Thora Storm videregående skole	96 720	107 542	109 339	-1 797
Tiller videregående skole	92 776	103 141	104 500	-1 359
Trondheim Katedralskole	84 444	95 080	91 708	3 373
Verdal videregående skole	88 104	107 173	104 035	3 138
Ytre Namdal videregående skole	41 543	56 569	50 107	6 462
Åfjord videregående skole	25 221	27 313	28 800	-1 488
Trøndelag nettskole	0	0	5 221	-5 221
Trondheim voksenopplæring videregående skole	20 983	17 296	10 656	6 640
Sum	2 248 364	2 747 364	2 604 945	142 419

Blant de videregående skolene med mindreforbruk er avsetning av midler til fagfornyelsen en vesentlig årsak. I tillegg ligger det en god del oppsparte midler til større innkjøp av nødvendig utstyr som skal benyttes i årene framover. Pandemien har ført til at prosjekter og større aktiviteter er satt på vent. I mindreforbruket ligger det og en del midler som skal benyttes i vårsemester 2022. Flere av skolene ønsker å opparbeide en buffer for å møte kommende elevtallsendringer.

Videregående skoler som har hatt utfordringer med økonomien og som har klart omstille driften er Thora Storm, Tiller, Orkdal, Selbu og Tiller. Dette er skoler som tidligere var under oppfølging for større merforbruk, men som nå har gjort vesentlige tiltak som har medført at driften er i balanse eller med et redusert merforbruk.

Oppdal videregående skole har økt merforbruket med 1,5 millioner kroner i 2021 og skolen har et merforbruk på 2 millioner kroner etter gjenbevilget merforbruk på 0,6 millioner kroner fra 2020. Merforbruket kan blant annet knyttes til synkende elevtall og vansker med å fylle opp klasser. Utvidet tilbud innen alpin skisport har gitt større merkostnader, samt at driften ved Oppdal Ressurscenter har gitt lavere inntekter enn budsjettet. Skolen har ikke klart å realisere innsparingstiltak i 2021, men vil fortsette arbeidet med dette.

Åfjord videregående skole har et merforbruk på 1,5 millioner kroner i 2021. Skolen er inne i en krevende økonomisk situasjon på grunn av lave elevtall i grunnskolene på Nord-Fosen. Dette medfører at svært få klasser er fylt opp. Ressursfordelingsmodellen tar ikke høyde for perioder med lavt elevgrunnlag og skolens ramme er redusert jevnlig de siste årene.

Olav Duun videregående skole har i 2021 benyttet 6,5 millioner kroner av tidligere års oppspart mindreforbruk og endte driftsåret med et mindreforbruk på 2,6 millioner kroner. Merforbruket er i hovedsak på lønnsområdet. Hovedårsaken er lavere ressurstildeling som følge av negativ elevtallsutviklingen ved skolen. Fra 2018 til inneværende skoleår er elevtallet gått ned med 110 elevplasser. Skolen har lagt ned flere utdanningsprogram og vg2-tilbud, men fortsatt elevtallsnedgang og tilpasning til ressursmodellen gir skolen store økonomiske utfordringer kommende år. Skolen bruker også betydelig mer av budsjettammen til spesialundervisning enn det som er tildelt gjennom ressursmodellen.

Fosen videregående skole har i 2021 et merforbruk på 0,8 millioner kroner. Merforbruket er i hovedsak knyttet til overskridelser på lønnsbudsjettet. Noe av dette har sammenheng med ekstra bemanning og sykefravær i forbindelse med korona. Skolen har også utfordringer med synkende elevtall. Inntekt ved drift av kantine og ressurscenter har vært lavere enn forventet.

Tre skoler skiller seg ut med stort mindreforbruk

Ole Vig videregående skole har i 2021 et oppspart mindreforbruk på 13,4 millioner kroner. Mye av dette er midler som er tiltenkt formål skolen vil jobbe med videre i 2022.

Strinda videregående skole har i 2021 et oppspart mindreforbruk på 13,3 millioner kroner. 9,8 millioner kroner av dette er gjenbevilgning fra 2020. De har kurs og utleie som har gitt merinntekter, samt at avlyste eksamener har gitt mindre utgifter.

Levanger videregående skole har i 2021 et oppspart mindreforbruk på 10,5 millioner kroner. 9,2 millioner kroner av dette er fra 2020. Skolen har spart opp midler til utstyr, samt utsatt prosjekter og tiltak de ikke har fått gjennomført. De har også nedbemannet kraftig i støttefunksjoner og slått sammen undervisningsgrupper for å spare rammetimer.

Høyere yrkesfaglig utdanning - Trøndelag høyere yrkesfagskole

Trøndelag høyere yrkesfagskole (THYF) ble opprettet som egen enhet etter sammenslåing av de 7 fylkeskommunale fagskolene i Trøndelag. 2021 er det første hele året etter sammenslåingen, og det første året der vi får felles driftsresultat for skolen. Høyere yrkesfaglig utdanning finansieres via et eget statlig tilskudd, men fylkeskommunen bidrar også med egne midler til denne utdanningen.

THYF hadde i 2021 et totalt merforbruk på 0,1 millioner kroner. De fleste avdelingene med unntak av Chr. Thams og Stjørdal hadde et mindreforbruk i 2021. Merforbruket ved Chr. Thams skyldes i hovedsak vekst i studenttallet og påfølgende tilsetting av nye medarbeidere.

5 Avdeling plan, næring og kulturminner

5.1 Resultatvurdering

I 2021 har flere regionale planer og strategier blitt utarbeidet og tatt til politisk behandling. Slike prosesser krever betydelig arbeid med å fremskaffe kunnskapsgrunnlag, håndtere interne og eksterne innspills- og forankringsprosesser og utarbeide endelige plandokument.

Fylkesordføreren tok i mars 2020 initiativ til å etablere Samhandlingsråd for næringslivet i Trøndelag. Samhandlingsrådet består av partene i arbeidslivet, virkemiddelaktørene, flere banker, NAV, KS og Næringsalliansen i Trøndelag. Rådet har hatt flere møter i 2021.

Statistikk- og analysemiljøet på avdelingen har også det siste året levert svært viktige grunnlag for å synliggjøre hvordan pandemien har virket inn på næringslivet i Trøndelag.

Oppsummert har 2021 vært preget av meget stor aktivitet, spesielt knyttet til håndtering av forskjellige økonomiske virkemidler. I 2020 fikk fylkeskommunene overført forvaltningen av ordningen med Bedriftsintern opplæring (BIO). Med bakgrunn i koronasituasjonen har dette også i 2021 vært et meget etterspurt virkemiddel, og det er bevilget 34,3 millioner kroner i støtte til kompetansehevende tiltak i trønderske bedrifter gjennom BIO ordningen. Dette fordeler seg på 175 prosjekter.

Arena Trøndelag er en viktig del av kommunedialogen. De tre planlagte arrangementene er gjennomført i 2021 med en fysisk og to digitale samlinger.

5.2 Brukere

Strategisk mål:

I samhandling med andre yte gode tjenester til kommuner, næringsliv og øvrige interessenter i Trøndelag.

Kritisk suksessfaktor: Utøve fylkeskommunens myndighetsrolle på en forutsigbar og tydelig måte som sikrer likebehandling. Tidlig dialog og veiledning.

Fylkeskommunen har en viktig rolle i å utarbeide regionale planer for myndighetsområdene. Gjennom regionale planer kan det utøves god kommuneveiledning, sikres et kommuneoverskridende perspektiv og behov for differensiering og stedstilpassing. Samtidig vil regionale planer være et riktig instrument for myndighetsutøvelse. Vi jobber også systematisk med å utvikle samarbeidsformer og rutiner for å utøve fylkeskommunens myndighetsrolle på en forutsigbar og tydelig måte som sikrer likebehandling.

Forslag til regional plan for arealbruk ble lagt fram for fylkestinget i april. Der ble det vedtatt å sende planen ut på høring med frist 1. september. Endelig planforslag legges fram for vedtak i fylkestinget i mars 2022. Slik vi ser det, vil regional plan for arealbruk bidra slik at fylkeskommunens myndighetsrolle kan utøves på en tydelig og forutsigbar måte. Intensjonen med planen er også at den gir grunnlag for en differensiert arealpolitikk, og gir god veiledning i aktuelle areal- og planspørsmål. Dette er viktig ikke minst for kommuner med liten plankapasitet.

Regional plan for vannforvaltning for vannregion Trøndelag og Bottenhavet med tilhørende handlingsprogram ble vedtatt i fylkestinget i desember. Regional plan for vannforvaltning skal sikre at både sektormyndigheter og kommuner samarbeider på tvers av kommunegrensene for et felles arbeid for god vannkvalitet i Trøndelag. Avstemte miljømål i regional plan legges til grunn for forvaltningen, sammen med krav i vassforskriften. Det er miljømålene som legges til grunn for saksbehandlingen.

Regional plan for kulturmiljø med tilhørende handlingsprogram ble vedtatt i fylkestinget i desember. Planen tydeliggjør fylkeskommunal politikk på området. Medvirkningsprosessen har

sikret eierskap og kjennskap hos samarbeidspartnere, kommuner, museum og andre. Planen skal bidra til økt forutsigbarhet og tydelighet, blant annet ved å i større grad synliggjøre hvilke kulturminner, kulturmiljø og kulturlandskap i regionen som har regional og nasjonal verneverdi.

Det var 1091 saker til behandling innenfor arkeologifeltet i 2021. For hele kulturminneområdet under ett har vi behandlet 146 dispensasjonssøknader etter kulturminneloven. Få klager på våre vedtak tyder på at vi gir gode og forståelige begrunnelser for de vedtak vi fatter.

I løpet av 2021 har vi gjennom høringer behandlet 6 planstrategier, ca. 200 varsel om oppstart, 8 kommuneplanens samfunnsdeler, 6 kommuneplanens arealdeler, 18 kommune(del)planer, 16 områdeplaner og 246 reguleringsplaner. Vi har fremmet 30 innsigelser, de fleste av teknisk art som vegeier eller begrunnet i mangel på kunnskapsgrunnlag på vannforvaltning. Fem innsigelser ble løftet til politisk behandling, hvorav en ble brakt til mekling.

I løpet av året er det behandlet 826 dispensasjonssøknader etter plan- og bygningsloven, hvor vi har frarådet dispensasjon i 99 saker, men påklaget vedtak i 2 saker. En firedel av søknadene gjelder strandsone og vassdrag, mens omtrent halvparten omhandler byggeforbud i landbruks-, natur- og friluftsområder (LNFR-områder). Vi anser det som viktig å være lojal til vedtatte kommuneplaner. Samtidig har en del kommuner gamle planer, og mange saker innebærer en avveining mellom fylkeskommunens myndighetsutøvelse og hensynet til lokalt selvstyre.

Når det gjelder saker etter vegloven er det i løpet av året fattet vedtak i 232 søknader om avkjørslar og 195 søknader om dispensasjon fra byggegrense. Vi ga 10 avslag, hvor 6 vedtak ble påklaget.

Miljødirektoratet overførte 1,5 millioner kroner i viltformålsmidler for 2021. Vi mottok 27 søknader, og har utbetalt tilskudd til disse. Det var ingen avslag i 2021.

Kritisk suksessfaktor: Tidlig dialog og veiledning

Vi bruker mye ressurser på tidlig dialog i mange saker, uten at det kan telles eller måles. Dette skjer enten gjennom at kommunene tar kontakt med fylkeskommunen for planfaglig veiledning, eller at vi blir involvert i saker før planer bli lagt ut på høring, ofte med behov for avklaringer innenfor et eller flere av fylkeskommunens ansvarsområder. I saker som skal behandles etter vegloven er det ofte en dialog med kommunen før vedtak fattes. Denne type tidlig dialog og veiledning fører til bedre løsninger og få klager.

Regionalt planforum har fungert svært godt også i 2021, på tross av korona. Så godt som alle møter har vært avholdt heldigitalt. Kommunene og regionale myndigheter gir gode tilbakemeldinger. Totalt har 37 saker vært meldt inn, fordelt på 20 kommuner. Det er nesten dobbelt så mange kommuner som i 2020.

Innenfor kulturminnefeltet er det utstrakt dialog med tiltakshavere i mange av istandsettingsprosjektene. Flere større plansaker og byggesaker bl.a. utbygging av NTNU campus og E6-utbyggingen på Melhus har siste år krevd betydelige ressurser.

Innenfor næringsområdet prioriteres også til dels omfattende dialog med søkere av de ulike virkemidlene. Siste år har vi eksempelvis vært involvert i 80 % av søknadene på utviklingsmidler og 30 % av BIO-søknadene (Bedriftsintern opplæring) før sakene kommer til behandling.

Kritisk suksessfaktor: Effektivisering og digitalisering av tjenester

Industri 4.0 er et prosjekt i samarbeid med næringshagene i fylket og et tilbud for små og mellomstore bedrifter for å øke digital kompetanse. Målet er at prosjektet skal bidra til digital transformasjon og teknologisk utvikling for omstilling i næringslivet.

Flere medarbeidere har siste år gjennomført kurs i arcGIS (geografisk informasjonssystem) med mål om å registrere alle dispensasjonssaker etter plan- og bygningsloven i 2022. Dette gir oss bedre oversikt og vil være svært ressursbesparende ved neste års kommune- og statrapportering (Kostra).

Digitale møter, som webinar i plannettverket, planforum på teams og teamsmøter med enkeltkommuner fungerer godt. Det kan ikke erstatte fysiske møter, men er et godt supplement og bidrar til at vi kan ha møter med kommuner i hele fylket på en svært ressurseffektiv måte.

Innenfor næringsområdet legges det stadig nye søknadsbaserte ordninger til vår elektroniske søknadsplattform. BIO-ordningen med omkring 200 mottatte søknader i 2021 er den siste som er lagt til. Dette gir oss betydelige stordriftsfordeler.

5.3 Samfunnsutvikling

Strategisk mål:

Trøndelag skal være en attraktiv region ved å utnytte regionens fortrinn, utvikle bolyst og livskvalitet og fremme bærekraft, verdiskaping og kompetanse i hele Trøndelag.

Kritisk suksessfaktor: Ta en ledende rolle i utviklingen av Trøndelag og sikre bredt eierskap til regionale planer og strategier

I utarbeidelsen av regional plan for arealbruk har det vært omfattende prosesser for å få til eierskap i kommunene og hos regionale myndigheter. Det samme gjelder regional plan for vannforvaltning og regional plan for kulturmiljø.

Klimaomstillingsstrategien ble vedtatt i oktober 2020, og handlingsplan for klimaomstilling ble vedtatt i februar 2021. Rapportering på tiltak i handlingsplanen ble gjort til fylkesutvalget i desember 2021. Vi har fått på plass kampanjen «Sunt klimavett», og ser på løsninger som kan være til hjelp for klimaarbeidet i kommunene i Trøndelag.

Lavutslippsnettverket for kommunene i Trøndelag har vært lite virksomt i pandemien. Det er nå besluttet at Lavutslippsnettverket i Trøndelag fylkeskommune og Klimatilpasningsnettverket hos statsforvalteren i Trøndelag slås sammen til et Klimaomstillingsnettverk for Trøndelag. Dette nettverket skal driftes i et samarbeid mellom de to organisasjonene.

Klimapartnere ble opprettet i 2019 og er en partnerorganisasjon hvor næringsliv og noen kommuner er partnere. De jobber for grønn næringsutvikling med fokus på lavutslippsløsninger og kunnskapsdeling i nettverket. Etter vedtak i hovedutvalg for næring i november skal Trøndelag fylkeskommune ta en sterkere rolle i styringen av nettverket, og bidra til at nettverket vokser i omfang.

Bærekraftsnettverket i Trøndelag har siste år vært i oppstartfasen og har i løpet av høsten kommet i gang med statusmåling i fire pilotkommuner. Det er ansatt en egen prosjektleder som skal bygge opp nettverket. I tillegg bidrar vi med ressurser inn i det nasjonale nettverket.

Regional plan for kulturminner ble fullført og vedtatt av fylkestinget i desember. Det toårige handlingsprogrammet skal rulleres hvert år og fornyes annethvert år. Vi legger opp til brede innspillsprosesser knyttet til dette. Samtlige kommuner i fylket har nå vedtatt kulturminneplan eller er i gang med arbeidet. Vi ser at flere har hatt pågående planarbeid lenge og vi forsøker derfor å veilede og bidra slik at de kommer i mål.

I løpet av siste år har fylkeskommunen gjennomført rulleringen av regional strategi for verdiskaping. Denne ble sammen med tilhørende handlingsprogram vedtatt i fylkestinget i desember. I samme sak ble handlingsplan for landbruk i Trøndelag 2022-2025 behandlet. Planen var fastsatt av regionalt partnerskap landbruk, Landbruksforum, og ble deretter tatt til orientering av hovedutvalg næring og av fylkestinget.

Prosessen med utarbeidelse av strategi for verdiskaping involverte kommunene, næringslivet og næringslivets organisasjoner, universiteter og forskningsinstitusjoner, regional stat, virkemiddelaktører og innovasjonsselskapene i Trøndelag.

Trøndelag fylkeskommune leder i dag også følgende partnerskap på næringsområdene Innovasjonsteam Trøndelag, Forsvarsforum Trøndelag, Petroleum politisk utvalg, Næringspartnerskap Trøndelag og Kystskogbruket.

Kritisk suksessfaktor: Samhandling internt og eksternt

Samarbeid på tvers av avdelinger og seksjoner i fylkeskommunen har utviklet seg i 2021. Det er likevel behov for å jobbe videre med bevisstgjøring på dette. Det samme gjelder også eksternt, knyttet blant annet til oppfølgingen av de planer og strategier som ble vedtatt av fylkestinget i 2021. Et eksempel på slikt arbeid er prosjektet Distriktskommune 3.0. Gjennom dette er det lagt grunnlag for å initiere ei satsing som kan bidra til at distriktskommunene bedre kan møte utfordringene innenfor demografi, tilgang på kompetanse, behovet for innovasjon i egen virksomhet og oppgaver knyttet til samfunns- og næringsutvikling. Det fylkesinterne arbeidet med dette er organisert med ei gruppe av medarbeidere på tvers av avdelinger og seksjoner. I dette prosjektet samhandler vi også tett med Distriktsenteret og Nordland fylkeskommune.

Kritisk suksessfaktor: Relevant kunnskapsgrunnlag som basis for utvikling

Statistikk og analyse er viktige områder for å få på plass godt kunnskapsgrunnlag for våre regionale planer og strategier. I 2020 og 2021 med koronapandemien, har det vært viktig å få fram relevante kunnskapsgrunnlag.

I tilknytning til arbeidet med regional strategi for verdiskaping, har det kommet opp behov for ny kunnskap. Fylkeskommunen får også mye ny kunnskap fra utredninger som gjennomføres nasjonalt, og fra andre regionale organisasjoner og fra bransjene.

5.4 Økonomi

Strategisk mål:

Trøndelag fylkeskommune skal ha en bærekraftig økonomi og sikre at oppgavene blir løst gjennom optimal utnyttelse av ressursene.

Tabell 21: Avdeling plan, næring og kulturminner

Tjenesteområde (tall i 1000 kroner)	Regnskap 2021	Budsjett 2021	Revidert budsjett 2021	Avvik 2021	Regnskap 2020
Administrasjon og adm.lokaler	3	0	0	-3	14
Opplæring	33 206	0	41 978	8 772	0
Nærings- og bostedsutvikling	132 261	150 184	191 042	58 781	124 445
Fylkesveger	0	0	650	650	0
Kulturaktivitet	26 111	22 414	36 287	10 176	14 741
Avdeling plan, næring og kulturminner	191 582	172 598	269 957	78 376	139 200

Avdeling plan, næring og kulturminner har et mindreforbruk på 78 millioner kroner. På tjenesteområde næring og bostedsutvikling var det et mindreforbruk på 58,8 millioner kroner. Det meste av dette er knyttet til økonomiske virkemidler og flerårige prosjekter. Noe av mindreforbruket skyldes utsatt eller mindre aktivitet på en del prosjekter, der koronapandemien er en medvirkende årsak.

Gjennom året har vi vært nødt til å omprioritere ressurser slik at vi har evnet å håndtere et stort antall søknader til Bedriftsintern opplæring (BIO-ordningen). Dette har gjort at vi ikke har hatt tilstrekkelig med ressurser til å drive mobiliserende arbeid innenfor næringsfeltet. Av tildelte midler på BIO-ordning er det gjenværende midler på 8,7 millioner.

Kompensasjon til kommuner for vegetasjonsrydding langs vei er belastet tjenesteområde nærings og bostedsutvikling og av et budsjett på 650 000 kroner på tjenesteområde fylkesveger er det gjenværende midler på 120 000 kroner.

Tjenesteområde kulturaktivitet har et mindreforbruk på 10,1 millioner kroner. Av dette utgjør prosjektet Bergkunstreisen et mindreforbruk på om lag 5,1 millioner kroner av en ramme på 6,3 millioner kroner. Fylkeskommunens tilrettelegging av bergkunstfeltet på Bøla i Stod er avhengig av samkjøring med Bane Nor sitt restaureringsprosjekt av Bøla bru. Dette prosjektet ble av Bane Nor forskjøvet fra 2021 til 2022.

6 Avdeling kultur og folkehelse

6.1 Resultatvurdering

Balansekunst – Kulturstrategi for Trøndelag 2019-2022 gir overordnede mål og retninger for kulturpolitikken i Trøndelag.

Avdelingens arbeid har også i 2021 vært preget av koronapandemien. Samfunnet har gradvis åpnet opp igjen, men ikke alle oppgaver innen avdelingens fagområder er i normal drift. Eftervirkningene vil mest sannsynlig vare en tid fremover.

2021 ble preget av usikkerhet og mange avlyste aktiviteter. Det er bekymringer for pandemiens langtidsvirkninger og for rekruttering innen kultur og idrett - både når det gjelder utøvere og publikum. Det er også knyttet bekymring til hvordan pandemien har påvirket frivilligheten. Mye tyder på at særlig barn og unge er særlig rammet.

6.2 Brukere

Strategisk mål:

Gi tjenester av høy kvalitet, og i samspill med andre legge til rette for gode kulturopplevelser i hele regionen.

Kritisk suksessfaktor: [Service og veiledning](#)

Avdeling kultur og folkehelse utfører både drifts- og utviklingsoppgaver og har koordineringsansvar for samiske saker, ungdom og folkehelse. Rådgivingsrollen er viktig på flere av avdelingens ansvarsområder. Dialogen med kommuner og andre samarbeidspartnere oppleves som god.

Avdelingen har mange søkbare støtteordninger, innenfor folkehelse, idrett, frivillighet, kunst og kultur – og behandler mange hundre søknader i løpet av et år. Det er til enhver tid gjeldene retningslinjer og styrende dokumenter som ligger til grunn for vurderinger av søknader og forslag til prioritering av tiltak som skal motta støtte fra Trøndelag fylkeskommune.

Det er igangsatt arbeid med å revidere tilskuddsordningene som avdelingen forvalter. Dette for å gjøre disse enklere og mer tilgjengelige for brukerne og mer tilpasset samfunnets behov. Avdelingen forvalter også flere fylkeskommunale priser og stipendordninger. Disse er også en del av den revideringen som er satt i gang.

Samordningsgruppa for det samiske området fungerer godt, men det er potensiale for enda tettere samarbeid på tvers av avdelingene. Trøndelag fylkeskommunes avtale med Sametinget ligger til grunn for arbeidet innenfor det samiske feltet.

Bibliotekbussen, som fylkesbiblioteket har driftsansvar for, stod ubrukt mesteparten av året på grunn av koronapandemien. Utlån av lesesett og fjernlån har vært i vanlig drift. Fylkesbiblioteket får gode tilbakemeldinger på sine tjenester og samarbeidet med kommuner og andre. Sametinget gav også i 2021 tilskudd til drift av kultur- og bibliotekbussen, og til oversettelse av bøker for barn og unge til samiske språk, primært sørsamisk.

Kritisk suksessfaktor: [Gi alle mulighet til deltagelse i kulturaktiviteter som skaper refleksjon og engasjement](#)

2021 ble også et år preget av usikkerhet og mange avlysninger på grunn av koronapandemien. Kulturfeltet melder om vansker med å få publikum til arrangement også i periodene med minst restriksjoner. Det er bekymring for langtidsvirkninger av pandemien for rekruttering på hele kulturfeltet – både når det gjelder utøvere og publikum.

Den kulturelle skolesekken i Trøndelag (DKS)

Av 2246 planlagte hendelser er 342 avlyst. Dette tilsvarer omtrent 15 % av det antall planlagte hendelser. 82 % av avlysningene gjelder første halvdel av 2021. DKS er et viktig virkemiddel for tilgangslighet på kulturopplevelser for barn og unge. Det har derfor vært viktig gjennom 2021 å tilpasse tilbudet til gjeldende trafikklysnivå i skolene, der det har vært mulig, fremfor å avlyse.

Ung kultur møtes (UKM)

2021 har vært preget av ulike tiltak og restriksjoner med et uvisst tidsperspektiv. Dette har ført til at det har vært vanskelig å planlegge og gjennomføre fysiske møter og aktiviteter. På tross av dette har jevnlig digitale møter med UKM lokalt styrket samarbeidet med kommunene. I stedet for fysisk festival, gjennomførte vi i 2021 «digital vår», en digital visning med livesending fra de opprinnelige vertskommunene, Namsos og Ørland, med lokal ungdom som programverter. Alle 38 kommuner bidro i arrangementet med digitale filmklipp som viste lokal ung kultur. Resultatet ble en fin synliggjøring av lokal ung kultur i Trøndelag i en vanskelig tid. Enkelte av innslagene ble sendt på Trønder-TV, etter innhenting av samtykke.

Fylkesmusikerne

Som følge av pandemien ble en del av fylkesmusikerens planlagte aktivitet avlyst, men på tross av dette ble det gjennomført 70 konserter og tre seminar. I tillegg ble det gjennomført 30 barnehageforestillinger. Fylkesmusikerne er leverandører til både barnehagekonserterne og skolekonserterne, og de har gjennomført prosjekter og konserter med kjente musikere og lokale kor og korps. Om lag 1500 barnehagebarn i Trøndelag fikk oppleve møter med profesjonelle utøvere.

Fylkesbiblioteket

Det ble lagt til rette for tilbud via fysiske og via digitale kanaler – forfatterbesøk, faktafestival, arrangement med blant andre «Helsesista», en bedre app for e-bøker og utprøving av ny app med tilgang til magasiner og ukeblader for mulig nye brukergrupper. Trøndelag fylke kom på andre plass i landet i aksjonen Sommerles. 17 000 trønderske 1.-7. klassinger leste vel 230 000 bøker. Bærenett-biblioteket, bøker i barnehagegarderobene, og bærekraftbiblioteket, bøker og informasjon om bærekraft for barn i grunnskolen, ble prøvd ut og forprosjektert. Koding og kjøkkenkjemi for barn, i regi av kultur og bibliotekbussen og i samarbeid med Vitensenteret, ble også gjennomført.

Vrimmel

Den ambulerende kunst- og kulturfestivalen ble gjennomført med over 380 kulturhendelser i Røyrvik, Høylandet, Grong, Lierne, Namsskogan og Snåsa, samt Holtålen, Rennebu og Midtre Gauldal. Smittesituasjonen gjorde planlegging og gjennomføring krevende, særlig for de tre kommunene i sør som gjennomførte for første gang. Et titalls arrangement ble avlyst som følge av økt smitte.

Samisk

Fylkeskommunen gir tilskudd som bidrar til at det sørsamiske samfunnet utvikles i egen regi, og i samarbeid med flere ulike aktører i regionen. Oversettelser av barnebøker til samiske språk, støttet av Sametinget, ble videreført.

Avdelingen forvalter tospråklighetsmidlene fra Sametinget, oppdelt i en betjeningsdel og en utviklingsdel. Midlene knyttet til betjeningsdelen er blant annet brukt til oversettelse av dokumenter og karriereveiledningsfilmer og til tolking av møter. Vi har gjennomført tiltak i forbindelse med samisk nasjonaldag 6. februar og under samisk språkuke i oktober. Tilskudd til språk- og kulturfremmende tiltak av større omfang ble bl.a. gitt til et sørsamisk kulturprosjekt for barnehagene i Skaun kommune med Marja Mortensson, dokumentasjon av samiske kulturminner utenfor dagens reinbeitedistrikter i Rørø og Engerdal kommuner i regi av Saemien sijte, og utvikling av en ressursgruppe for sørsamisk medieproduksjon – et toårig utviklingsprosjekt.

Den kulturelle spaserstokken (DKSS)

DKSS skal gi eldre bedre tilgang på kunst og kultur. For 2021 var det avsatt kr 2,9 millioner til ordningen, og samtlige 38 kommuner søkte om midler.

Kulturtilskudd

Formålet med kulturtilskudd er å bidra til å realisere Balansekunst, kulturstrategien for Trøndelag, og Trøndelagsplanens mål for kunst- og kulturfeltet. Tilskuddene skal bidra til at kunst og kulturtilbud av høy kvalitet blir tilgjengelig for Trøndelags innbyggere og stimulere til vekst og utvikling innen det profesjonelle og frivillige kunst- og kulturfeltet. Den totale rammen for ordningen for 2021 var 16,8 millioner kroner. Vi mottok 390 søknader fordelt på tre ordninger. 247 søknader fikk tildelt støtte.

Regionale kulturprosjekt

Regionale kulturprosjekt skal bidra til prosjekter som gir varige endringer for kunst- og kulturfeltet i Trøndelag innenfor prioriterte satsingsområder. Tilskuddsordningen skal i tillegg komplementere eksisterende virkemidler og støtte opp under fylkeskommunens egne tjenester og ansvarsområder. Ordningen deler budsjettpost med kulturtilskuddsordningen. Tilskuddsordningen ble utlyst første gang 1. mars 2021. To søknader ble behandlet og fikk tildelt totalt 600 000 kroner. Prosjektene «Ung Samisk Scene» og «Huset i bygda Trøndelag» er under gjennomføring, men har enkelte forsinkelser på grunn av pandemien.

Bruk av fylkeskommunale lokaler for frivilligheten kom ikke i gang i 2021, men det er tilrettelagt for at det skal settes i gang i 2022.

6.3 Samfunnsutvikling

Strategisk mål:

Trøndelag skal være en attraktiv region ved å utnytte regionens fortrinn, utvikle bolyst og livskvalitet og fremme bærekraft, verdiskaping og kompetanse i hele Trøndelag.

Kritisk suksessfaktor: Samarbeid, prosesser og samspill mellom ulike aktører innenfor kultur og folkehelse

Digitale møter har gjort det mulig å samarbeide godt med kommuner og andre eksterne aktører også i 2021.

Ansatte i avdelingen har vært delaktige i arbeidet med oppfølging av strategi for kulturmiljø, handlingsprogram for klimaomstilling, regional plan for arealbruk, regional planstrategi, integreringsarbeid og oppfølging av handlingsplanen for kompetansestrategi.

Avdelinga samarbeidet godt med FOU-miljøene innen folkehelse, særlig om HUNT-undersøkelsene og program for folkehelsearbeid. Samarbeidet med Statsforvalteren på folkehelseområdet er også godt.

Avdelingen har gjennom året hatt tett samarbeid med Trøndelag idrettskrets, interkommunale friluftsråd, Trøndelag Barne- og ungdomsråd (TRØBUR), diverse lag og foreninger og Frivillighet Norge. Det har vært gjennomført en fysisk konferanse for idrett og friluftsliv. Den nasjonale folkehelsekonferanse ble gjennomført i samarbeid med Folkehelseforeningen med 400 deltakere.

Prosjektet KG2021 (kunstgressprosjektet) ble forlenget etter vedtak i fylkestinget og er inne i sitt siste år. En videreføring av samarbeidet om bærekraftige idrettsanlegg vil måtte avklares.

Elev- og lærlingeombudet har besøkt 26 av 32 videregående skoler i fylket, hatt demokratiopplæring for elevrådene, samt gjennomført egne møter med skoleledelsen. Ungdommens fylkesutvalg (UFU) har hatt ti møter/samlinger, hvorav fem digitale. UFU har hatt seks appeller i fylkestinget i 2021.

Det er gjennomført to nettverksmøter for frivilligsentraler, åtte styremøter i TRØBUR (hvorav fem fysiske og tre digitale), og faste dialogmøter med idrettskretsen og interkommunale friluftsråd. Vi har i større grad samordnet våre møteplasser tverrfaglig slik at våre brukere sparer tid og ressurser. Digitale møter har spart både tid og penger for oss som arrangør, men også for deltakerne.

For å få en bedre oversikt over det lokale kulturfeltet, samt styrke samarbeidet med kommunene i Trøndelag har fylkeskommunen en observatørrolle i styret for Norsk kulturforum Trøndelag (NOKU Trøndelag). Trøndelag fylkeskommune avholder årlig en kommunekonferanse i samarbeid med NOKU. Denne ble avholdt på Stjørdal i år med fysisk (og digital) deltakelse.

Seksjon kunst og kultur har, i samarbeid med seksjon for kulturminner i avdeling plan, næring og kulturminner, og kommuner og institusjoner, holdt medvirkningsmøter om regional plan for kulturmiljø. Prosessen ledet til at Trøndelag fylkeskommunes regional plan for kulturmiljø ble vedtatt av fylkestinget 15.12. 2021.

Seksjon kunst og kultur har deltatt i Museene i Sør-Trøndelag (MiST) sitt arbeid for å anbefale tomt til, og konsept for, nytt museum for kunst og design i Trondheim.

Samisk råd ble gjennomført digitalt den 24. mars, fysisk på Røros den 30. september og digitalt den 22. november. Samisk råd har fungert godt som møtearena, men det er aktuelt å se på videreutvikling, både med hensyn til innhold i møtene, møteform og sammensetning av rådet.

Språksenter og tospråkskommuner skal samarbeide mer systematisk. Fylkeskommunen er tilrettelegger for samhandling mellom språksentrene, i tråd med bestillingen fra fylkesutvalget, fylkesutvalgssak 262/2018. Det er viktig med kompetansebygging internt i fylkeskommunen. Fokus på dette vil bidra til at fylkeskommunen vil stå bedre rustet i sin rolle i det samiske forvaltningsområdet. Den nye konsultasjonsordningen gjør dette enda mer aktuelt fremover.

Fylkesbiblioteket har videreført tett kontakt med alle kommunene – blant annet via digital sjefsprat, kommunemøter og vel 20 kompetansehevende kurs. Seksjonen ledet prosjektet formidlingskompetanse i folkebibliotek – eid av alle fylkesbibliotekene, og videreførte kurs for nyansatte biblioteksjefer, i samarbeid med flere fylker.

Fylkesbiblioteket har samarbeidet med ulike fagmiljøer om bibliotek- og kompetanseutvikling lokalt, regionalt og nasjonalt.

Mange av bibliotekene i fylket har blitt gode møteplasser – med gode rom og gode aktiviteter. Fysiske arrangement i bibliotekene har blitt supplert av digitale gjennom året.

Kritisk suksessfaktor: [Systematisert kunnskap om kultur og folkehelse](#)

Kunnskapsgrunnlaget er tilnærmet ferskvare og må kontinuerlig korrigeres og fylles på. Det er startet et internt prosjekt for å forbedre arbeidet med å systematisere statistikken vi har tilgjengelig og utvikle kunnskapsgrunnlaget for sektoren. Dette er et særlig viktig arbeid for også å få kunnskap om hvordan koronapandemien har påvirket kultur- og folkehelseområdet.

Avdelingen bidro til åtte rapporter knyttet til HUNT 4 og UNGHUNT i 2021.

Kritisk suksessfaktor: [Initiativ og aktivt eierskap](#)

Fylkeskommunen er medeier i, og tilskuddsyter til flere kunst- og kulturinstitusjoner. I 2021 har fylkeskommunen deltatt på politisk og administrativt nivå i generalforsamlinger og eiermøter til institusjonene den har eierskap til, og har jevnlig samtaler på administrativt nivå med institusjonene den yter tilskudd til. Dette skjer både på fylkeskommunens initiativ og på institusjonenes initiativ.

Nye retningslinjer for tildeling av spillemidler ble vedtatt i 2020. Det er i 2021 utarbeidet ei sjekklister for spillemidlene noe som fører til at fylkeskommunen i enda større grad har en tydelig rolle i prioriteringene av spillemidler.

Trøndelag har store friluftsområder som er i bruk, men i tettbygde strøk, og særlig i Trondheim, er det etter hvert stort press på arealene. I kommunesentre er det god tilgjengelighet på lavterskel friluftsliv.

Til tross for koronapandemien og begrenset åpning av overnattingssteder langs pilegrimsledene/leia, har trafikken økt med norske vandrere langs alle ledene/leiene inn til Trondheim.

6.4 Økonomi

Strategisk mål:

Trøndelag fylkeskommune skal ha en bærekraftig økonomi og sikre at oppgavene blir løst gjennom optimal utnyttelse av ressursene.

Avdelingen har god budsjettkontroll. Netto driftsutgifter for avdeling kultur og folkehelse presenteres i tabell 22. Avdelingen har oppgaver innenfor tjenesteområdene presentert i tabellen.

Tabell 22: Avdeling kultur og folkehelse

Tjenesteområde (tall i 1000 kroner)	Regnskap 2021	Budsjett 2021	Revidert budsjett 2021	Avvik 2021	Regnskap 2020
Administrasjon og adm.lokaler	12 937	12 510	16 321	3 384	10 799
Opplæring	3 588	3 376	4 195	607	2 892
Nærings- og bostedsutvikling	8 525	8 794	12 113	3 588	7 590
Kulturaktivitet	247 633	231 401	277 676	30 044	226 116
Avdeling kultur og folkehelse	272 683	256 082	310 306	37 623	247 398

Avdeling kultur og folkehelse har et mindreforbruk på ca. 37,6 millioner kroner i 2021.

For tjenesteområde kulturaktivitet er det et mindreforbruk på 30 millioner kroner. Lavere reiseaktivitet, mindre driftsutgifter og mindre interne utviklingstiltak utgjør om lag 18 millioner kroner. Mindreforbruk på virkemidler er om lag 12 millioner kroner. Noe av dette skyldes utsatt og/eller avlyst aktivitet på grunn av koronapandemien, i tillegg til noe akkumulert mindreforbruk fra tidligere år. Mange av de utsatte tiltakene vil bli iverksatt i 2022.

Koronapandemien har rammet hele det norske samfunnet også i 2021, og selv om samfunnet er åpnet igjen, har kunst- og kulturfeltet fortsatt store utfordringer. Eftervirkningene vil mest sannsynlig vare en tid fremover. Pandemien har naturlig nok påvirket avdelingens aktivitet og arbeid i 2021.

Utgifter til folkehelsearbeid regnes til tjenesteområde administrasjon og adm. lokaler. Her er det et mindreforbruk på 3,4 millioner kroner.

7 Seksjon tannhelse

7.1 Resultatvurdering

Koronapandemien medførte ikke større driftsavbrudd i tannhelsetjenesten i 2021. Andel undersøkt og behandlet har økt i alle grupper sammenlignet med 2020. Dette var forventet etter nedstengningen i 2020. Konsekvensene av færre behandlede pasienter i 2020 ble et oppsamlet behandlingsbehov ut i 2021 og lavere honorarinntekter grunnet færre betalende pasienter. Tapte honorarinntekter og prisøkning på dentale forbruksvarer ble kompensert ved budsjettrevisjon i driftsrapport 1 og driftsrapport 2. Årsresultat drift etter rammeøkning er et mindreforbruk på 1,8 millioner kroner.

7.2 Brukere

Strategisk mål:

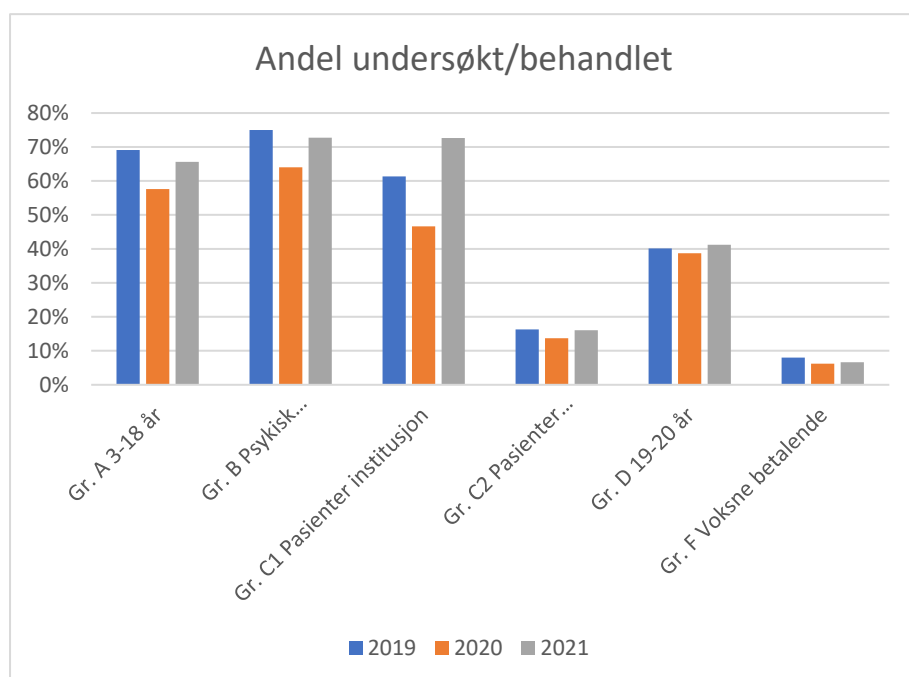
Trøndelag fylkeskommune skal fremme god tannhelse og tilby tannhelsetjenester av god kvalitet til befolkningen i alle deler av fylket

Kritisk suksessfaktor: God service

Tannhelsetjenesten har ikke statistikk over ventetid for time og har ikke gjennomført brukerundersøkelser i 2020 og 2021. Fylkeskommunen mottok i 2021 sju skriftlige klager fra pasienter som var misfornøyd med behandling eller ansattes oppførsel.

Kritisk suksessfaktor: Riktige prioriteringer: Godt samsvar mellom rettighet og tjenestetilbud

Behandlingsstatistikk gir en indikasjon på om tannhelsetjenestens prioriteringer har vært i samsvar med pasientgruppers rettigheter etter tannhelsetjenesteloven. Diagrammet nedenfor viser at andel undersøkt og behandlet har økt i alle grupper sammenlignet med 2020. Dette var forventet etter nedstengningen i 2020. Det er likevel gledelig å se at antallet pasienter undersøkt/behandlet i institusjon har økt også sammenlignet med 2019.

Figur 20: Andel undersøkt/behandlet i pasientgruppene

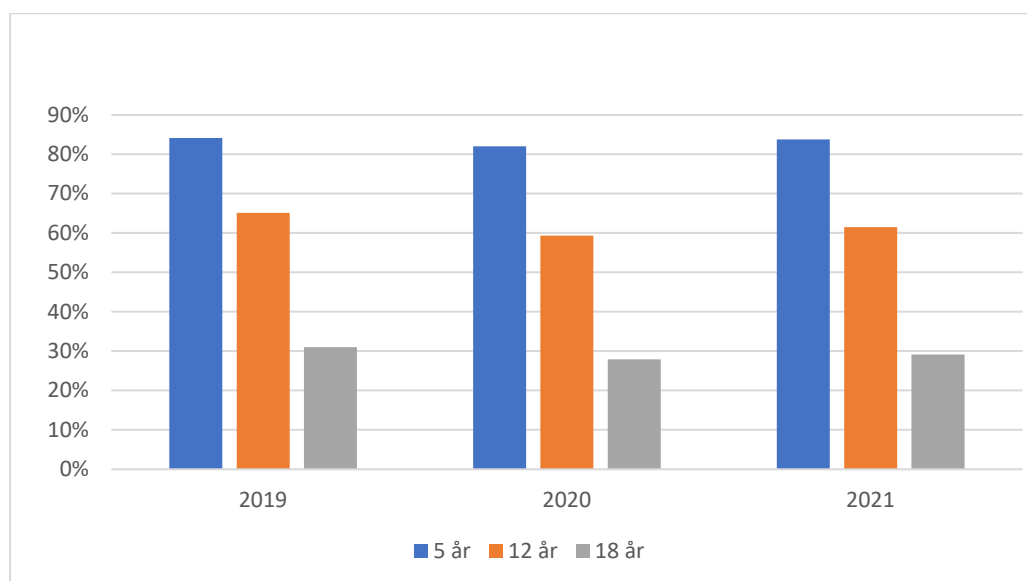
Ventetid for narkose er redusert. Det ble utført 663 behandlinger i narkose, mot 524 i 2020 og 543 i 2019. Kapasiteten er økt under pandemien med totalt en dag per uke i fylket som helhet. I 2021 ble 56 % av pasientene behandlet innen tre måneder, det er en økning på 5 prosentpoeng fra 2020 og 2019. For å redusere forskjellene i ventetid mellom sykehusene er det ansatt en koordinator som vurderer alle henvisninger og fordeler pasientene til de ulike sykehusene etter hastegrad og geografi.

Ventetid for tilrettelagt behandlingstilbud for tortur- og overgrepsofre og pasienter med tannbehandlingsangst er redusert til 22 måneder i 2021 mot 24 måneder i 2020. Tilbudet i fylkeskommunal regi er utvidet med to tannbehandlingsteam. Det er derfor grunn til å tro at ventetiden vil reduseres ytterligere i 2022.

Fylkeskommunen er pålagt å legge til rette for at tannhelsetjenesten blir i stand til å forebygge, avdekke og avverge vold og seksuelle overgrep. Bekymringsmeldinger til barnevernet brukes som en indikator på tjenestens evne til å avdekke når barn lever under vanskelige forhold. 56 bekymringsmeldinger ble sendt i 2021, mot 53 i 2020.

Kritisk suksessfaktor: Prioritering av forebyggende og helsefremmende arbeid

For å gi et bilde av tannhelsesituasjonen blant barn og unge, presenteres et diagram som viser hvor stor andel av 5-, 12- og 18-åringene som aldri har hatt hull. Diagrammet viser at tannhelsen blant 5-, 12- og 18-åringene i Trøndelag har holdt seg relativt stabil de siste årene. Kun små variasjoner fra år til år.

Figur 21: Andel 5-, 12- og 18-åringene uten karies

7.3 Samfunnsutvikling

Strategisk mål:

Trøndelag skal være en attraktiv region ved å utnytte regionens fortrinn, utvikle bolyst og livskvalitet og fremme bærekraft, verdiskaping og kompetanse i hele Trøndelag.

Kritisk suksessfaktor: Utvikle samarbeid med kommunene om folkehelse, utjevne ulikheter i helse
Tannhelsetjenesten har fått på plass overordnende samarbeidsavtale med alle kommunene i fylket bortsett fra en. Vi fortsetter imidlertid arbeidet med å få på plass avtale med den siste kommunen også.

Kritisk suksessfaktor: Desentralisert klinikkstruktur

Klinikkstrukturen er ikke endret i forbindelse med sammenslåingen eller etter. Ønsket om et desentralisert tilbud til hele befolkningen må veies mot krav til effektiv drift og levering av tjenester av høy kvalitet.

Kritisk suksessfaktor: Attraktive fagmiljø, også med muligheter for deltagelse i fagutvikling og forskning

Tannhelsetjenesten rekrutterer godt til de aller fleste klinikker, men det var i 2021 vanskelig å få rekruttert til stillinger langs kysten. Det har imidlertid også i 2021 vært mange permisjoner og interne skifter i stillinger, og ved årsskiftet var 8 tannlegestillinger ledige.

7.4 Økonomi

Strategisk mål:

Trøndelag fylkeskommune skal ha en bærekraftig økonomi og sikre at oppgavene blir løst gjennom optimal utnyttelse av ressursene.

Seksjon tannhelse hadde i 2021 en samlet netto driftsutgift på 286,9 millioner kroner og et regnskapsmessig overskudd på 1,8 millioner kroner.

Tabell 23: Seksjon tannhelse

Tjenesteområde (tall i 1000 kroner)	Regnskap	Budsjett	Revidert	Avvik	Regnskap
	2021	2021	budsjett 2021		2021
Tannhelsetjeneste - Fellesfunksjoner	69 604	384 585	393 418	323 815	60 791
Tannhelsetjeneste - Pasientbehandling	217 328	-132 146	-104 680	-322 008	219 917
Tjenesteområde tannhelse	286 932	252 439	288 738	1 806	280 708

I driftsrapport 1 og 2 ble det rapportert om vesentlige budsjettavvik mot prognose driftsinntekter grunnet koronapandemien. Tannhelse ble derfor styrket med 27,2 millioner kroner ved bruk av økte skatteinntekter og ekstra rammetilskudd. Styrking av ramme kompenserte både for prisøkning på dentale forbruksvarer og inntektstap under koronapandemien. Honorarinntekter i 2021 var 17,3 millioner kroner lavere enn honorarinntekt i normalåret 2019. Tilsvarende var honorarinntekt i 2020 28,4 millioner kroner lavere enn i 2019.

Et forsvarlig tilbud til grupper som har rettigheter etter tannhelsetjenesteloven har og vil ha høyeste prioritet i driften av tannhelsetilbudet.

8 Avdeling samferdsel

8.1 Resultatvurdering

Avdeling samferdsel sine mål for 2021 var knyttet til å:

- Finne tilbake til en ny normal sammen med AtB etter pandemien.
- Utforme et veikart for bredbånd og få utbyggingstakten tilbake på sporet.
- Utforme mandat for kommende hurtigbåt- og fergeanbud.
- Videreføre viktige prosjekter som "Fremtidens hurtigbåt", "Innherredsbyen", "Øya t'land 24/7" og gjennomføre en første "Regional godsstrømsanalyse".
- Etablere prosjektet Mot 2050

Pandemien viste seg å være langt mer utholdende enn det vi trodde og håpet i 2020. Dermed kunne ikke veien tilbake til en ny normal for kollektivtilbudet etableres i 2021. Til tross for fortsatt pandemi gjennom året har avdelingens aktiviteter blitt opprettholdt mer eller mindre uendret. Selv om antall reisende innenfor kollektivtrafikken har vært lavt, som følge av pandemien, har tjenestene i omfang og kapasitet vært opprettholdt på et tilnærmet normalt nivå.

I lange perioder er avdelingens oppgaver utført fra hjemmekontor med stor grad av digital samhandling både internt og med omgivelsene.

Mye av arbeidsinnsatsen i avdelingen legges inn mot standard årshjul i samspillet med Miljøpakken, AtB, jernbaneforumene, Luftfartsforum Værnes, utlysning og tildelinger digital infrastruktur. I tillegg har arbeidet i 2021 inneholdt en del «engangsleveranser» som:

- Utarbeidelse av vegkart for digital infrastruktur
- Tidligfasearbeid med tilrettelegging for vognanskaffelser Gråkallbanen, og tilrettelegging for anskaffelse av flytjenester på kortbanenettet fram til staten tok tilbake ansvaret
- Strategi for Luftfartsforum Værnes
- Avvikshåndtering av økonomien som følge av det inntektsbortfallet pandemien har forårsaket i kollektivtrafikken
- Utarbeidelse av mandat for anbud hurtigbåt 2024
- Oppfølging av resultater fra forvaltningsrevisjon Miljøpakken
- Dialog med løyvehavere og sjåførere i drosjenæringen med ønske om å legge en felles plattform for framtidige ITS-anbud
- Etablere og videreføre samferdselsprosjekt innenfor mobilitet og godstrafikk
- Svare ut politiske bestillinger og spørsmål
- Forberedelser til å ivareta langsiktige utviklingstrekk knyttet til ettervirkninger av koronapandemien, samt til ny teknologi og endrede reisebehov

Samferdselsavdelingen har gjennom 2021 levert gode resultater innenfor styringsperspektivene tjenesteutøvelse, samfunnsutvikling og økonomi. Dette er særlig tilfredsstillende sett i lys av de omstendighetene som har preget dette året med pandemi. Medarbeidernes bidrag til kontinuitet og legge til rette for kvalitet i tjenesteutøvelse har vært stor. Organisasjonen har vist stor evne til det å løse både de ordinære drift og utviklingsoppgavene i tillegg til de tilleggsutfordringene pandemien har bidratt til.

Men dette har et klart unntak. Etter oppstart av nye anbudskontrakter på individuelt tilrettelagt skoleskyss med drosje (ITS), viste det seg raskt å være store utfordringer, som resulterte i omfattende avvik for noen av fylkeskommunens mest sårbare elever. Dette omtales ytterligere i eget avsnitt.

8.2 Brukere

Strategisk mål:

Økt tilgjengelighet gjennom bedre mobilitet og kommunikasjon i hele Trøndelag.
Vi skal tenke nytt for å bidra til økt bærekraft

Kritisk suksessfaktor: Attraktive, effektive og bærekraftige løsninger

Passasjerutvikling og brukertilfredshet

I kollektivtrafikken har det vært store variasjoner i antall reisende i takt med smitteverntiltak i samfunnet. På tross av stor nedgang i antall reisende fra siste normalår 2019 har tilbudet vært opprettholdt på et tilnærmet normalnivå for å bidra til trygge kollektivreiser og at viktige samfunnsfunksjoner opprettholdes.

Tabell 24: Antall reisende i kollektivtilbudet

	2019	2020	2021	Endring 2020-2021	Endring 2019-2021
Buss	40 789 464	28 775 643	33 329 452	16 %	-18 %
Båt	673 978	454 230	450 689	-1 %	-33 %
Ferje	2 419 159	2 099 431	2 195 954	5 %	-9 %
Bestillingstransport	51 338	52 011	100 376	93 %	96 %
Trikk	1 100 452	795 799	791 785	-1 %	-28 %
Kollektivtilbudet totalt	45 034 391	32 177 114	35 868 256	11 %	-20 %

Vi har hatt en økning i antall kollektivreisende totalt fra 2020 til 2021, men vi ligger fortsatt 20 % lavere enn i 2019. Økningen i antall reisende med bestillingstransport kommer som følge av det nye rutetilbudet med fleksibel transport i regionanbudet som startet opp august 2021.

Tabell 25: Kundetilfredshetsindikator

	Oktober 2020	Oktober 2021
Trondheim, Melhus og Malvik (buss)	77	80
Region (Buss)	75	76
Båt	87	85
Snitt alle	80	80

AtB sin måling av kundetilfredsheten viser en god økning i Trondheim, Melhus og Malvik. For regionbuss er det ingen tydelig trend, men ligger i 2021 knapt under nivået i Trondheim. Kundetilfredsheten innenfor båt er i 2021 på et fortsatt høyt og godt nivå.

Skoleskyss -ITS (individuell tilrettelagt skoleskyss)

Individuell tilrettelagt skoleskyss (ITS) er en rettighetsbasert tjeneste for elever med særlige behov. Det er derfor spesielt viktig å sikre trygge og forutsigbare tjenester for disse elevene. Etter oppstart av ny anbudskontrakt i uke 33-2021 ble det raskt klart at operatørene hadde store utfordringer med å levere tjenestene i henhold til forventet kvalitet og AtB hadde utfordringer i dialogen med operatørene. Fylkesdirektøren har hatt tett dialog med AtB om utfordringene i perioden, og det ble etablert egen rapporteringsrutine for avvik innenfor ITS. I de første 12 ukene av kontraktperioden rapporterte AtB om 1 586 avvik, noe som utgjør i gjennomsnitt 132 avvik per uke. I de første skoleukene i 2022 er dette redusert til i snitt 60 avvik per uke. Selv om omfanget av avvik er redusert er det ved utgangen av året på et fortsatt for høyt nivå. Arbeidet vil derfor fortsette med stor intensitet framover, både overfor drosjenæringen og i relasjonene med AtB, for å få etablert tjenestekvaliteten innenfor ITS på et stabilt riktig nivå.

Kostnader per tjeneste

Kostnadene per passasjer har i 2021 gått noe ned i forhold til 2020 som en følge av økt passasjerbelegg mellom de to årene. Kapasiteten i trafikken er opprettholdt til tross for den store passasjeredgang som er forårsaket av korona-pandemien.

Tabell 26: Kostnad per passasjer per tjeneste AtB

Tall i kroner	2020	2021	Endring
Trondheim, Melhus og Malvik (buss og trikk)	36	34	-6 %
Region (buss)	92	83	-10 %
Båt	513	526	3 %
Ferje	158	150	-5 %

Grunnlaget for beregningen er de totale kostnader for rutekjøp. Tallene for 2021 er foreløpige tall, og de endelige tallene rapporteres i AtB sin årsrapport.

Bærekraftige løsninger - Klimautslipp og energibruk per tjeneste

Samlede klimagassutslipp fra kollektivtransporten i Trøndelag var 9,4 % høyere i 2021 enn året før (opp 4 642, til 54 185 tonn CO2 ekvivalenter). Fratrasket estimerte utslipp fra el-forbruk og biodrivstoff (jf. SSB-metodikk) gikk kollektivutslippene opp 16,3 %, fra 38 355 tonn i 2020 til 44 610 tonn i 2021 (6 255 tonn CO2 ekvivalenter).

Endring av avgiftssystem og regler for drivstoffbransjen i 2020 gjorde at Miljøpakken kuttet innblanding av biodiesel ut over bransjekrav. Vy gjennomførte dette skiftet våren 2021, mens Tide gjennomførte skiftet høsten 2021. Sammen med 12,6 % økning i kjørte kilometer bidro dette til 59,3 % utslippsøkning (6 782 tonn fossilt CO2) i året som helhet.

De batterielektriske fergene i sambandene Flakk – Rørvik og Brekstad – Valset har bidratt til klimagassutslippene fra fergetrafikken i Trøndelag gikk ned med 11,5 % i 2021. Elektrisitet sto for ca. 92 % av energiforbruket på Brekstad – Valset i 2021, mens hybridferjene Flakk – Rørvik hadde ca. 64 % elektrisk energiforbruk. I 2020 var elektrisitetsandelen ca. 58 % og 52% på henholdsvis Brekstad – Valset og Flakk – Rørvik. Mindre bruk av reserveferge mellom Flakk og Rørvik har også bidratt positivt.

Klimautslippet fra hurtigbåter i Trøndelag økte med 6,8 % i 2021 (954 tonn CO2). Økningen skyldes hovedsakelig økt drivstofforbruk på rute 800, Trondheim-Kristiansund.

All vesentlig kollektivtrafikk i Trøndelag er fortsatt inne i langsiktige driftsavtaler. Utslipp fra drosjer og minibusser som utøver skoleskyss, flexi-transport og TT-tjenester er ikke kjent. Omfanget og mulighetene for rapportering og forbedring av klimapåvirkningene fra slik transport bør kartlegges og avklares i 2022.

Bredbåndsutbygging

Det er fortsatt høy aktivitet innenfor utbygging av mobilt og fast bredbånd, men fokuset har i 2021 ligget på bredbånd. Antall søknader er femdoblet fra tidligere år, fra rundt 30 til 170, og fylkeskommunen har vist seg å være lite forberedt på at forvaltningsansvaret ble overført fra Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom) til fylkeskommunen i 2020. Dette har skapt utfordringer for etablerte arbeidsprosesser.

Resultater av tildelte midler, summert for statlige- og fylkeskommunale midler er oppsummert i tabell 27.

Tabell 27: Utbygging bredbånd

	2020	2021
Antall bredbåndsaksesser	3 040	2 646
Antall basestasjoner	7	5

Antallet basestasjoner er noe redusert i forhold til planlagt. Det skyldes at det har vært kansellering og forsinkelser i Laksevei-nord-prosjektene (mobilmaster i Høylandet, Grong og Nærøysund) grunnet utfordrende lokal medfinansiering, krevende strømfremføring og grunneierforhold. En omprioritering av ressurser fra mobil til bredbåndsstøtteordningen har også medført at utbyggingstakten på mobil er lavere enn tidligere år. Det at antall bredbåndsakssesser har gått noe ned kan forklares med at de resterende husstandene blir dyrere og dyrere å bygge ut. Dette fører til at man selv med høyere tilskudd ikke nødvendigvis får bygd ut bredbånd til flere. Dette er en utvikling som vil bli mer og mer tydelig i årene som kommer.

Tabell 28: Andel husstander med fast- og mobil bredbånddekning

	2020	2021
Fast bredbånddekning	89 %	87,5 %
Mobil bredbånddekning	98 %	99 %

Andel husstander med tilgang til over 30 Mbps nedlastingshastighet er 97,6 % (både fast og mobilt bredbånd). Total tilgang er en mer relevant parameter i en tid der stadig flere bredbåndstjenester dekkes over mobilnettet. Avviket i rapportert «fast bredbånddekning» er også lavere enn tidligere år da Nkom i år rapporterer på andre parameter enn i tidligere årsrapporter.

Tabellen viser andel husstander med innendørs LTE mobildekning (nesten 4G-dekning) på 99 % i 2021. Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom) rapporterer nå hovedsakelig på 5G-dekningsgraden i stedet for 4G/LTE som tidligere år, da dekningsgraden nå er så høy nasjonalt. Tallene er stipulert. Med bakgrunn i Nkom sin rapport er det rimelig å anta at Trøndelag har over 99 %, det samme som nasjonalt gjennomsnitt.

Antall saker med brudd på svarfrist

Det foretas ikke systematisk loggføring av saksbehandlingstid. Det har i 2021 ikke vært registrert alvorlige brudd eller konsekvenser som følge av overskredet saksbehandlingstid på noen områder.

Kritisk suksessfaktor: Godt samarbeid internt og eksternt.

Samarbeid og samhandlingsarenaer

En stor del av avdelingens direkte relasjon til brukere håndteres i det daglige av AtB.

Samferdselsavdelingen deltar i ulike samarbeidsforum som jernbaneforum, veg-forumer og luftfartsforumer. Arbeidet og aktivitetene i disse forumene har økt, og arbeidet inkludere også andre fylker og Sverige. I tillegg er det etablert et godt samarbeid mellom Trøndelag fylkeskommune og Møre og Romsdal fylkeskommune.

I første halvdel av året ble det gjennomarbeidet og klargjort for utlysning av nye FOT-ruter i regi av fylkeskommunen. I juni tok staten denne oppgaven tilbake fra fylkeskommunene.

Det har i 2021 vært særlig tett dialog med kommuner og bransje i følgende sammenhenger:

- Luftfart: klargjøring for utlysning av flyruter på kortbanenettet og fylkeskommunens ledelse av strategiprosess for Luftfartsforum Værnes. I tillegg startet arbeidet med en egen luftfartsstrategi.
- Veikart for bredbånd: innspillmøter med de kommunene som ønsket det.
- Prosjektet samordnede transporter har avdelingen i samarbeid med brukerorganisasjonene jobbet mye og aktivt med å finne nye og bedre løsninger for TT-ordningen
- Dialog med løyvehavere og sjåfører i drosjenæringen med ønske om å legge en felles plattform for framtidige ITS-anbud.

Kritisk suksessfaktor: Mest mulig for pengene, flere løsningsalternativer og innovative løsninger

Prosjekt samordnede transporter og ny TT-ordning

Prosjektet samordnede transporter har fram til nå vært innrettet på å utvikle TT-ordningen (ordningen tilrettelagt transport for funksjonshemmede). De største brukerorganisasjonene er tungt involvert i dette arbeidet. Det er i 2021 gjennomført flere digitale samlinger som arena for denne dialogen og partene har i løpet av året lyktes i å bli enige om flere konkrete forslag og anbefalinger til endringer. Forslagene vil bli fremmet i politiske saker utover i 2022. Det er i 2021 vedtatt noen mindre endringer i retningslinjene som omhandler oppheving av maksimal reiselengde og at tilbudet fleksibel transport må vurderes før det innvilges rett til TT-kort.

Utvikle nødvendig og sammenhengende infrastruktur og transporttilbud

Dette er kommentert under styringsperspektivet samfunnsutvikling.

8.3 Samfunnsutvikling

Strategisk mål:

Trøndelag skal være en attraktiv region ved å utnytte regionens fortrinn, utvikle bolyst og livskvalitet og fremme bærekraft, verdiskaping og kompetanse i hele Trøndelag.

Kritisk suksessfaktor: Utnytte fylkeskommunens innkjøpsmakt for økt innovasjon og verdiskaping.

Utviklingsprosjekter Hurtigbåt

Trøndelag fylkeskommune har ledet an nasjonalt i arbeidet med å utvikle utslippsfrie hurtigbåter. Det er da snakk om hurtigbåter som kan gå fort (over 30 knop), - over lange distanser (mer enn 1 time) - og med mange passasjerer (over 100). I dag finnes det ikke utslippsfrie hurtigbåter som tilfredsstillende disse kravene noe sted i verden.

Fylkesdirektøren har initiert prosjektet "Fremtidens hurtigbåt" for å realisere slike hurtigbåter, og Vestland, Nordland og Troms & Finnmark har blitt med i prosjektet. Partene fikk i november 2020 56 millioner kroner fra Klimasats for å få utformet design av utslippsfrie hurtigbåter for batteri og hydrogen, klare til bygging. I 2021 ble anbud på design av batteribåter utlyst, og tildelt til 6 konsortier bestående av utelukkende norske selskap. Våren 2022 forberedes tilsvarende konkurranse for hydrogenfartøy.

Kritisk suksessfaktor: Våre tjenester skal stimulere til bolyst i hele Trøndelag gjennom attraktive, effektive og bærekraftige småskalaløsninger

Prosjekt Innherredsbyen – felles areal og transportstrategi

Innherredsbyen er et prosjekt om utvikling av en felles areal- og transportstrategi for kommunene Steinkjer, Verdalen, Levanger, Frosta, Inderøy og Snåsa i samarbeid med fylkeskommunen, Statens vegvesen, Jernbanedirektoratet og Statsforvalteren i Trøndelag. Prosjektet har i 2021 arbeidet seg fram til en viktig og avgjørende milepæl. Prosjektplanen som er lagt til grunn for arbeidet hadde i sin framdriftsplan «endelig vedtatt strategi» som sluttpunkt. Etter at prosjektets styringsgruppe stilte seg bak en felles strategi, har prosjekteierne tilsluttet seg strategien politisk. Arbeidet har vært kjennetegnet av kunnskap – og samarbeidsutvikling. Prosjektet har i denne fasen levert på framdrift og forventet leveranse innenfor de gitte rammene. Gjennom dette er det lagt et godt grunnlag for videre samarbeidsutvikling gjennom å peke på en meny av 33 ulike handlingspunkter.

Prosjekt Jøa t'land og Øya t'land

Det er gjennomført en økonomisk utredning av flytebru til Jøa etter bestilling fra Fylkestinget. Denne rapporten forventes framlagt for Fylkestinget i juni 2022.

Prosjektet Øya t'land har som hovedmål å utrede fleksible og høyteknologiske transportkonsept som bidrar til at Trøndelag fylkeskommune kan tilby økt mobilitet/tjenestekvalitet for regionens øysamfunn/fjordkryssing. Fylkeskommunen har i samarbeid med Sintef Ocean og Autonomiklynga i Trondheim søkt Regionalt forskningsfond om støtte til et prosjekt, med formål å utvikle en autonom lekter som utgjøre en lavkostnads kapasitetsøkning både for fergesambandet til Ytterøya og for et beredskapssamband mellom Hitra og land.

Godsprosjekter

Forprosjekt *Kunnskapspakke gods* ble ferdigstilt april 2020, men på grunn av pandemien ble den først presentert på godspolitisk møte i januar 2021. Her kom det fram at det var behov for mer kunnskap innenfor fem områder som blant annet bylogistikk, samt at vi trenger en regional godsstrømsanalyse som et grunnlag for videre arbeid. Det er sammen med NTNU, SINTEF og næringslivet søkt om midler fra blant annet forskningsrådet for å jobbe videre med kunnskapspakke gods, men prosjektene har ikke vunnet fram i konkurranse med andre prosjekter.

Høsten 2020 startet et forprosjekt for bylogistikk innenfor Miljøpakken. Forprosjektet har vært ledet av fylkeskommunen og finansiert av Miljøpakken. En endelig rapport for et forprosjekt *Living lab* ble levert juni 2021 og har lagt grunnlaget til et forslag om et hovedprosjekt. Fylkeskommunen la fram et forslag til videre arbeid med *bylogistikk i Miljøpakken* til programrådet i Miljøpakken i desember 2021. I forslaget foreslås det blant annet at Trondheim kommune leder dette hovedprosjektet videre. Kontaktutvalget for Miljøpakken vil foreta en endelig behandling i 2022.

Fylkeskommunen har i 2021 fått gjennomført en regional godsstrømsanalyse. Endelig rapport sto ferdig i oktober 2021. Godsstrømsanalysen viser et bilde av gjeldende godsstrømmer og er et verktøy for å analysere konsekvenser av utviklingstrekk framover. Godsstrømsanalysen vil være et viktig verktøy både i forbindelse med samferdselsplanlegging og i det å logge den faktiske utviklingen framover.

Drosje

Oppfølging av drosjeområdet har hatt stor oppmerksomhet ut over 2021 etter at ny nasjonal yrkestransportlov ble gjort gjeldende fra 1. november 2020. Det har vært knyttet stor spenning til hvordan markedet og tjenesten ville utvikle seg etter lovendringen. I sentrale områder er det skrevet ut et stort antall nye løyver. Det er usikkert hvor mange av disse som er satt ut i trafikk. I regionen er drosjedekningen tilnærmet uendret. Endringene eller mangel på endringer kan muligens tilskrives den unntakstilstanden pandemien har utgjort. Så langt er det i et samferdselsperspektiv ikke registrert noen større konsekvenser. Fylkeskommunen forsøkte å bidra til å sikre drosjedekning og rullestolkapasitet i distriktene ved å stille krav i ITS-anbud om at tjenesten for TT-brukere og *Hjem for en 50-lapp-brukere* må ivaretas av anbudsvinner.

Som følge av den vanskelige oppstarten av nye ITS-kontrakter høsten 2021, der kontraktsparter og aktører i næringen sto delvis mot hverandre, innledet fylkeskommunen en dialog med de mest sentrale aktørene på utførersiden. Taxiforbundet som representerte løyvehaverne og fellesforbundet som representerte ansatte sjåførere. Målet og intensjonen med dialogen var om mulig å etablere en felles plattform for framtidige ITS-anbud. Invitasjonen til dialog har vært godt mottatt av bransjeaktørene og vil resultere i en videre politisk oppfølging i 2022.

Utvikling av mobilitetstilbud i samarbeid med andre offentlige aktører

Det har vært et godt samspill med AtB i arbeidet med å bedre samspillet mellom ulike kundegrupper i bestillingstransport/ skoleskyss/ individuelt tilrettelagt transport og – i samspill med Helse Midt for pasienttransport.

8.4 Økonomi

Strategisk mål:

Trøndelag fylkeskommune skal ha en bærekraftig økonomi og sikre at oppgavene blir løst gjennom optimal utnyttelse av ressursene.

Kritisk suksessfaktor: God økonomistyring

Samferdselsavdelingen har opparbeidet gode budsjetterings- og rapporteringsrutiner gjennom sin kontrollerfunksjon. I tillegg til at dette har bidratt til mer riktige og rettidige rapporteringer danner dette arbeidet også i stadig større grad et godt grunnlag for proaktiv økonomistyring.

Netto driftsutgifter for avdeling samferdsel presenteres i tabellen nedenfor. Avdelingen har oppgaver innenfor tjenesteområdene i tabellen.

Tabell 29: Avdeling samferdsel

Tjenesteområde (tall i 1000 kroner)	Regnskap	Budsjett	Revidert	Avvik	Regnskap
	2021	2021	budsjett 2021	2021	2020
Administrasjon og adm.lokaler	-1 819	0	-500	1 319	-490
Nærings- og bostedsutvikling	21 893	5 000	43 765	21 873	18 928
Fylkesveger	218	0	3 994	3 776	1 000
Kollektivtrafikk	1 472 781	1 238 504	1 539 493	66 712	1 387 558
Avdeling samferdsel	1 493 073	1 243 504	1 586 752	93 679	1 406 995

Avdeling samferdsel har i 2021 en samlet netto driftsutgift på 1 493 millioner kroner og et mindreforbruk i forhold til revidert budsjett på 93,7 millioner kroner.

Administrasjon og adm. lokaler

Drosjereformen har ført til en økning i antall søknader om drosjeløyver. Det har medført 1,3 millioner kroner i merinntekt ut over budsjett.

Nærings- og bostedsutvikling

Vi har brukt 21,8 millioner kroner til mobil og bredbåndsutbygging og godsprosjekter. Avviket på 21,8 millioner kroner skyldes at prosjektene ofte går over 2-3 år etter at midlene er gjort tilgjengelig. Alle tildelte midler er bundet opp mot dedikerte prosjekt.

Fylkesveger

Dette gjelder pågående utviklingsprosjekt for bruforbindelse Jøa. Prosjektets første fase er i slutfasen, og videre prosess vil bli behandlet i fylkestinget i april 2022.

Kollektivtrafikk

Kollektivtrafikken har vært påvirket av koronapandemien med færre reisende og lavere billettinntekter for fylkeskommunen. Staten har i 2021 bevilget 255,5 millioner kroner i kompensasjon til Trøndelag fylkeskommune for å dekke opp for koronakonsekvensene. Kompensasjonen er beregnet med bakgrunn i merkostnader, mindreinntekter og sparte utgifter som fylkeskommunen løpende har rapportert inn. Det er ikke foretatt et endelig oppgjør eller en endelig avregning av dette.

Staten vedtok at ferjetakstene skulle reduseres fra 1. juli, og i driftsrapport 1 og 2 ble budsjettet styrket med til sammen 17,3 millioner kroner for å finansiere reduserte ferjetakster. Vi har et

negativt resultat på 6,1 millioner kroner på grunn av at den økonomiske konsekvensen av reduserte ferjepriser er midlertidig underfinansiert.

Utover dette skyldes avviket innen kollektivtrafikk følgende forhold:

- 18 millioner kroner fra ubenyttet statlig tilskudd til grønn skipsfart. Vedtatt bruk til etablering infrastruktur og klimabonus i forbindelse med nytt hurtigbåtanbud i 2024.
- 3 millioner på TT-transport på grunn av koronapandemien. Det er planlagt å bruke mindreforbruket til økt reisebehov for TT-brukere etter pandemien.
- 2,5 millioner kroner i merinntekter ut over budsjett. Det skyldes inkassoinntekter og et for lavt budsjettet bidrag fra Møre og Romsdal fylkeskommune i kostnads-/inntektsdeling for gjennomgående hurtigbåt Trondheim – Kristiansund.
- 28,1 millioner kroner til pågående og vedtatte kollektivprosjekter. Dette skyldes i all hovedsak at vedtatte prosjekt ikke er slutført i 2021. Prosjektene rundt ladeinfrastruktur, Metro til sjøs, Trøndelagsekspressen og prosjektet Mot 2050 er ikke startet opp. Prosjektene Framtidens hurtigbåt del 2, Øya til Land, Innherredsbyen, kunnskapspakke Gods, Smart Transport er prosjekter som pågår, men ikke slutført. De økonomiske midlene som er vedtatt til prosjektene, og som fortsatt gjenstår, kommer fram som mindreforbruk i regnskapet.
- 11,1 millioner kroner som fylkeskommunen må stille til rådighet i miljøpakkeområdet for å dekke opp nullpunkts-forpliktelse.
- Fylkeskommunen mottok før nyttår 5,5 millioner kroner i et endelig sluttoppgjør for pensjonsforpliktelsene overfor VY. Disse midlene må sees opp imot et endelig sluttoppgjør mot andre operatører før midlene eventuelt kan stilles til fri disposisjon.

9 Avdeling veg

9.1 Resultatvurdering

Avdeling veg har gjennomført sitt andre driftsår og har hatt fokus på kostnadsstyring og utvikling av rutiner og kvalitetssystemer. Det er utviklet og tatt i bruk en digitaliseringsløsning som har effektivisert behandlingen av forvaltningssøknader. I tillegg er det igangsatt et arbeid med å utvikle et styringssystem som tas i bruk i 2022.

Innenfor visse fagområder har avdelingen utfordringer med å rekruttere og beholde viktig kompetanse. Omfanget av vakante stillinger har utfordret oppgaveløsningen, men det er ventet at dette vil bedre seg i 2022 da det er rekruttert og vil bli rekruttert nye medarbeidere.

I seksjon drift og vedlikehold styres ressursbruken dessuten av utenforliggende forhold som uforutsatte vær-situasjoner og hendelser på vegnettet.

Drift og vedlikehold

Vegavdelingen har fokus på at vegen skal være åpen og framkommelig for bilister, syklende og gående til enhver tid. Krav og forventinger fra samfunnet til framkommelighet og kvalitet på vinterdriften er stor og i noen tilfeller økende.

Driftskontraktene har utfordringer med ulike klimaforhold og ulik standard på vegnettet. Drift av fylkesvegnettet er krevende på grunn av det økende etterslepet. Et fylkesvegnett som ikke er godt vedlikeholdt, krever flere driftstiltak. Et eksempel er spor i vegbanen, som medfører at det må settes inn flere driftstiltak for å oppnå friksjonskravet i driftskontraktene.

Årets økonomiske rammer til vedlikehold har vært svært begrenset og gitt store utfordringer. I tillegg til dette har normal aktivitet av budsjettmessige årsaker vært redusert og planlagt aktivitet avlyst som følge av uforutsette hendelser, krevende vær-situasjoner og helt nødvendige reparasjoner av skadet vegnett. Dette gjelder spesielt på grusveger der program for grusing har blitt nedprioritert til fordel for reparasjon av påførte skader.

Stikkprøvekontroller på driftskontraktene er i 2021 utført i henhold til plan. Det er gitt sanksjoner for ikke utførte tiltak i henhold til funksjonskrav i alle kontraktene.

Det er anskaffet kontrakt/programvare for automatisk datainnsamling (datafangstkontrakt) av utførte mengder fra driftsentrepreneurer. Dette er første gang datainnsamling i egen regi tas i bruk og det er et pionerarbeid.

Innenfor driftskontraktene er utfordringer knyttet til lønns- og prisstigning særlig utfordrende å håndtere. Det er ikke tidligere tatt høyde for den høye indeksen for 4.kvartal for *driftstiltak*. Erfaringsmessig har denne indeksen tidligere år gått noe ned i siste kvartal, men i slutten av 2021 økte den. Når det gjelder lønns- og prisstigning på *vedlikeholdstiltak*, så har denne blitt hensyntatt budsjettmessig gjennom reduserte bestillinger.

I tillegg til egne midler er det omsatt for 27,6 millioner kroner i statlige tilskudd. Midlene er benyttet til vedlikeholdstiltak som ikke var planlagt i det ordinære vedlikeholdsprogrammet. Til tross for en hektisk produksjonsperiode ble tiltakene gjennomført innen gitte frister og midlene styrt på en veldig god måte. Tiltak gjennomført gjennom eksisterende kontrakter og ny kontrakt.

Innen asfalt er det jobbet med innovasjonsprosjektet «Måling av hulrom med georadar», GPR. Prosjektets mål er å kontrollere både kvalitet og kvantitet på nylagt asfalt på en mer effektiv og nøyaktig måte. I tillegg blir sikkerheten til kvalitetskontrollørene bedre ivaretatt da de slipper å være ute på veg.

Totalt ble det i 2021 asfaltert 180 000 tonn, noe som utgjør 141 kilometer. Dette er finansiert av både vedlikeholds- og investeringsmidler. Ved tildeling av tre asfaltkontrakter var det CO2-vekting, som hadde krav til innlevering av klimaregnskap og i tillegg krav om trekk ved utslipp ut over 5 %

av verdien oppgitt i EPD (Environmental Product Declaration).

Innen elektrofeltet har året vært krevende i form av forsinkelser knyttet til visse leveranser, blant annet elektronikk som brukes innenfor styring av lysarmaturer, styrekontroller.

Leveranseproblemer har skapt problemer for fremdrift og oppfølging, både hos entreprenør og byggherre.

9.2 Brukere

Strategisk mål:

Fylkesvegnettet skal bidra til en samlet infrastruktur som ivaretar trafiksikkerhet, fremkommelighet, miljø og balansert regional utvikling. Dette vil bidra til at regionen på bærekraftig vis er attraktiv for bosetting, etablering og utvikling av næringsvirksomhet og et senter innenfor forskning og utdanning.

Gang- og sykkelveg

Vi har jobbet med løsninger knyttet til forenklinger for gang- og sykkelveger. Vi har fått på plass finansieringsavtaler og prosjektavklaringer som vil bidra til økt gjennomføring fra 2022 og utover.

Flaskehals

I 2021 ble 1300 km fylkesveg i Trøndelag åpnet for modulvogntog. Dette økte fra 945 km i 2020. Arbeidet krever mye kartlegging og skal ikke skje på bekostning av trafiksikkerhet, fremkommelighet eller vesentlig forverring av vegstandard som igjen kan resultere i nedskrivning av vegen eller vegstrekningen.

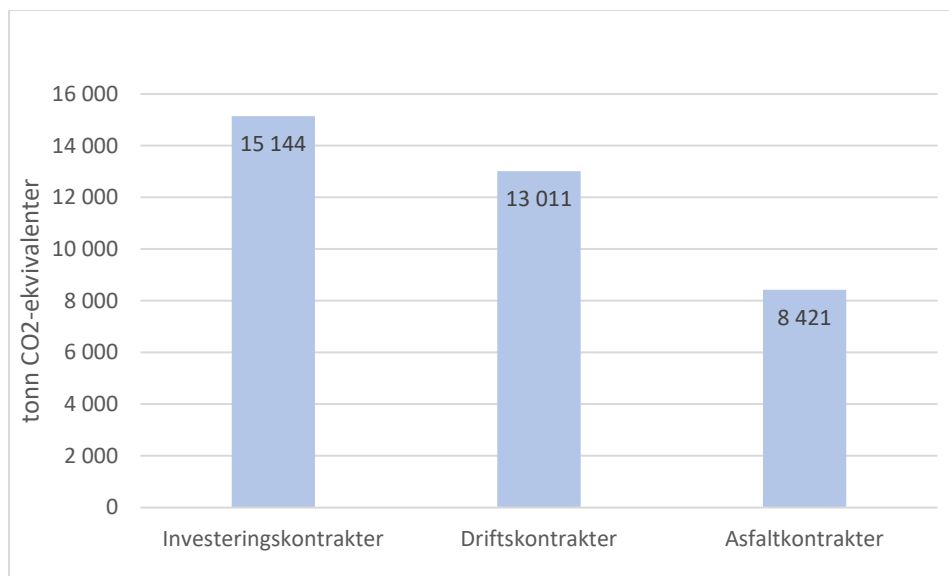
Parallelt med dette jobbes det med mer detaljert kartlegging av flaskehals lags B-veger i fylket og med fylkesveg 72 som prøveprosjektet for å utvikle metodikken. Det er avdekket behov for bæreevne målinger på B og C veger samt anskaffelse av et system for overvåking av teledybde utvikling for veger med redusert bæreevne og vinterklasse. Samlet vil dette gi et verktøy for å avdekke og identifisere flaskehals på et mer systematisk nivå og som kan inngå i strategisk planlegging.

Klimautslipp

Hoveddelen av klimagassutslippet fra avdeling veg kommer fra arbeidet som utføres på fylkesvegnettet, både utbygging, drift og vedlikehold. Avdelingen har derfor utarbeidet et forenklet klimagassregnskap for 2021.

Klimagassregnskapet tar utgangspunkt i kontrakter hvor fylkeskommunen er byggherre og omfatter i 2021 investeringskontrakter, driftskontrakter, asfaltkontrakter og et par mindre fagkontrakter.

Klimagassregnskapet for 2021 gir et utslipp på 36 576 tonn CO₂, se figur 22.

Figur 22: Klimagassutslipp knyttet til investeringskontrakter, driftskontrakter og asfaltkontrakter

Vekting av klimagassutslipp i asfaltkontrakter

I 2021 ble det lyst ut fem asfaltkontrakter og for tre av disse ble klimagassutslipp vektet som en del av konkurransen. I en av disse tre kontraktene ble vektingen av klimagassutslipp utslagsgivende for hvilken leverandør som fikk kontrakten. I det interne klimagassregnskapet har asfaltkontraktene lavere utslipp enn forventet når faktiske utslipp sammenlignes med hva vi forventer uten insentiv til å redusere utslipp.

Mulighet for bonus i investeringskontrakter

I 2021 startet arbeidet med å se på en ordning i investeringsprosjekt som skal belønne entreprenør for å redusere klimagassutslipp fra bygging av ny veg. Denne bonusordningen er tatt med i et prosjekt for å begynne og høste erfaringer, og det ble i 2021 jobbet med å legge det inn i nok et prosjekt som skal lyses ut i 2022.

Krav til kjøretøyteknologi i driftskontrakter

I flere av driftskontraktene ligger det krav om at entreprenørene skal disponere og bruke minimum 1 EL-bil i kontraktsarbeidet.

Personskader i trafikken

Tabell 30: Personskader og drepte i trafikken i Trøndelag

	2018	2019	2020	2021
Personskader				
På fylkesveger	141	146	143	127
Alle veger i Trøndelag	307	270	294	291
Andel skadde på fylkesveger	46 %	54 %	49 %	44 %
Drepte/hardt skadde				
På fylkesveger	22	29	32	10
Alle veger i Trøndelag	48	50	58	41
Andel drepte/skadde på fylkesveger	46 %	58 %	55 %	24 %

Det har vært en nedgang i antall personskader og antall drepte/hardt skadde på fylkesveger i 2021 i forhold til 2020. Tallene for 2021 er foreløpige tall.

Tilstandsutvikling asfaltdekket

Det har for året vært en mindre forverring i dekketilstand i og med andel av fylkesvegnettet som

har dårlig/svært dårlig dekketilstand er gått fra 44,8 % i 2020 til 55,8 % i 2021. Oppgitt tall kan ha feilmargen da kun 86 % av fylkesvegnettet er kartlagt av målebil.

9.3 Samfunnsutvikling

Strategisk mål:

Trøndelag skal være en attraktiv region ved å utnytte regionens fortrinn, utvikle bolyst og livskvalitet og fremme bærekraft, verdiskaping og kompetanse i hele Trøndelag.

Forutsigbar framkommelighet

Det har innen bruområdet i 2021 vært gjennomført 300 hovedinspeksjoner og 359 enkeltinspeksjoner. Bruer med middels til høy skadegrad (8 eller mer) har økt fra 483 stk. i 2020 til 548 stk. i 2021. Fokus for bruvedlikehold har vært på bruer med høy skadegrad (12 og 16). Kystbruene vil kreve omfattende vedlikehold på grunn av størrelsen på bruene som gjør dem tidkrevende å inspisere.

9.4 Økonomi

Strategisk mål:

Trøndelag fylkeskommune skal ha en bærekraftig økonomi og sikre at oppgavene blir løst gjennom optimal utnyttelse av ressursene.

Tabell 31: Avdeling veg

Tjenesteområde (tall i 1000 kroner)	Regnskap	Budsjett	Revidert	Avvik	Regnskap
	2021	2021	budsjett 2021	2021	2020
Fylkesveger	1 364 786	885 194	1 367 093	2 307	1 470 355
Avdeling veg	1 364 786	885 194	1 367 093	2 307	1 470 355

Avdeling veg har i 2021 en samlet netto driftsutgift på 1 364 millioner kroner og et mindreforbruk i forhold til revidert budsjett på 2,3 millioner kroner.

Tabell 32: Mindreforbruk avdeling veg

	Avvik 2021
Lønns- og prisstigning i driftskontrakter	-11 500
Stengte riksgrenser på grunn av korona	-3 261
Avsluttede driftskontrakter riggregulering	-5 700
Ekstraordinære værhendeler (Ras og vannskader)	-4 185
Periodisering, asfaltkontrakter, veglys med mer	10 183
Sum drift og vedlikehold	-14 463
Administrasjon	4 938
Fylkets trafiksikkerhetsutvalg (FTU)	5 032
Manglende overføring til investering	6 800
Sum mer-/mindreforbruk	2 307

Vi har et samlet merforbruk innen drift og vedlikehold på 14,4 millioner kroner.

Lønns- og prisstigning i driftskontrakter. I driftsrapport 2 ble det bevilget 16 millioner kroner til fylkesveg som følge av økte priser i driftskontraktene. På tross av dette ble det et merforbruk på 11 millioner kroner som skyldes at indeksen i 3. og 4.kvartal økte mer enn våre prognoser.

Stengte grenser på grunn av koronatiltak - Pålegg fra staten om gjennomføring av tiltak for å stenge riksgrensen mot Sverige. Tiltak som ble gjennomført var skilting, inspeksjon og ekstra renhold skilt og fartsdempende tiltak. Kostnadene er ikke budsjettert for 2021.

Avsluttede driftskontrakter riggregulering - skyldes at bestillinger i kontraktsperioden overskrider kontraktsbeløp inklusiv 15 % regulering.

Ekstraordinære værhendelser – i forbindelse med store nedbørsmengder og snøsmelting i uke 47 og 50. Det ble utfordringer med mye vann som ga til dels store skader på vegnettet i fylket.

Mindreforbruk på 10,183 millioner kroner skyldes Vegoppmerking - utsatte tiltak på grunn av værforhold, tilskudd til drift av veglys - utsatt på grunn av manglende kvalitetssikring av underlag og asfalt - trekk grunnet CO2-vekting i kontrakten.

I egen administrasjon og forvaltning har vi et mindreforbruk som skyldes vakante stillinger, forskjøvet IKT-drift/utvikling, bestilte utbedringer av lokaler som ble forsinket til etter årsskiftet og mindre omfang av reiser/kurs på grunn av koronasituasjonen.

Mindreforbruket til fylkets trafiksikkerhetsutvalg (FTU) skyldes at flere av tiltakene i handlingsprogrammet er utsatt til 2022 på grunn av korona.

Manglende overføring til investering – i driftsrapport 1 ble det vedtatt å overføre 6,8 millioner kroner fra drift til investering. Overføringen er budsjettert, men ikke regnskapsført. Dette medfører at driftsresultatet blir 6,8 millioner kroner bedre enn det faktiske resultatet.

10 Investeringer

I dette kapittelet gir vi en nærmere beskrivelse av de politisk vedtatte prosjektene. Vi omtaler ikke investeringer som er administrativt vedtatt og finansiert over driftsbudsjettet. Derfor er det også avvik mellom tabellene i dette kapittelet og kapittel 1.

10.1 Administrasjon

Tabell 33: Investeringer i ERP, administrasjonsbygg og eiendomsledelse og salg

Prosjekter	Regnskap 2021	Budsjett 2021	Revidert budsjett 2021	Avvik 2021
ERP-system	33 750	10 000	34 000	250
Planlegging nytt administrasjonsbygg - Steinkjer	471	0	600	129
Utvikling fag- og kvalitetsystem	4 082	1 500	4 000	-82
Utvikling FDV- og BIM-verktøy	3 378	1 500	3 200	-178
Salg av eiendommer	938	0	1 030	92
ERP, admn.bygg, eiendomsledelse og salg	42 618	13 000	42 830	212

Vi har arbeidet med nytt ERP system også i 2021. Hovedmålene i prosjektet var at systemet skulle bidra til å automatisere og effektiviseres våre arbeidsprosesser. Fra juni til september gjennomførte vi tester av løsningen, og avdekket at systemet ikke ville bidra til å nå hovedmålene. I oktober ble derfor prosjektet terminert. I 2021 har vi investert for 33 millioner kroner. Siden prosjektet er terminert har vi nedskrevet investeringene med 59,9 millioner kroner.

Planlegging av nytt administrasjonsbygg i Steinkjer er fortsatt under utførelse. Utredningen tar også for seg utforming av et felles arbeidsplasskonsept.

Det har siden 2018 pågått utvikling og anskaffelser av fag- og kvalitetssystemer for å imøtekomme nye krav for kontroll og rapportering av bl.a. HMS i byggeprosjekter.

Nytt FDV- og BIM verktøy ble konkurranseutsatt høsten 2021 med forventet kontrahering primo 2022.

Det har påløpt noen utgifter knyttet til arbeid med salg av gamle Frøya videregående skole og Brøset.

10.2 Skolebygg

Vi har hatt stor aktivitet i utvikling, utbedring og nybygg av skolelokaler. Vi har investert for 715 millioner kroner og har et merforbruk på 16 millioner kroner i forhold til revidert budsjett.

Tabell 34: Investeringer i skolebygg

Prosjekter	Regnskap 2021	Budsjett 2021	Revidert budsjett 2021	Avvik 2021	Akkumulert forbruk pr 2021	Totalt budsjett	Prognose sluttsum
Johan Bojer videregående skole - ny skole	63 425	50 000	53 000	-10 425	81 322	340 500	340 500
Tiller videregående skole - utviklingsplan	266 759	193 500	262 000	-4 759	414 148	595 000	595 000
Verdal videregående skole - utviklingsplan	10 989	72 600	5 000	-5 989	25 017	318 200	318 200
Trondheim katedralskole - utviklingsplan	5 945	50 000	3 700	-2 245	13 744	405 000	405 000
Cissi Klein videregående skole - ny skole	17 551	36 300	16 000	-1 551	18 282	626 500	626 500
Åfjord videregående skole - oppgradering	5 189	36 000	3 700	-1 489	5 189	71 000	71 000
Guri Kunna videregående skole - Frøya	13 691	3 000	9 500	-4 191	13 958	9 000	20 500
Guri Kunna videregående skole - Hitra	606	0	450	-156	1 823	40 000	40 000
Meråker videregående skole - kjøp	56 376	55 000	56 400	24	56 376	56 485	56 376
Kyrksæterøra videregående skole - utvikling	5 410	0	5 300	-110	10 922	56 000	56 000
Melhus videregående skole - utviklingsplan	225	5 000	300	75	2 817	384 000	384 000
Olav Duun videregående skole - utviklingsplan	2 556	0	2 000	-556	14 484	520 000	520 000
Oppdal videregående skole - utviklingsplan	47 882	35 000	45 500	-2 382	63 853	145 600	145 600
Saupstad, ombygging midlertidig Trondheim Øst	572	7 000	200	-372	572	7 000	7 000
Charlottenlund videregående skole - ombygging	-	0	0	0	342	8 650	8 650
Fagfornyelsen	14 415	50 000	17 660	3 245	22 286	97 000	85 000
Skolebruksplan 1	1 555	3 000	1 500	-55	6 418	20 000	20 000
Sum prosjekter vedtak økonomiplan 2021-2024	513 146	596 400	482 210	-30 936	751 554	3 699 935	3 699 326
<i>Årlige rammebevilgninger</i>							
Bedre skolebygg (BSB)	14 521	0	11 000	-3 521	43 462	73 800	73 800
Energi- og miljøinvesteringer (EMI)	12 950	25 000	20 000	7 050	85 904	265 615	265 615
Teknisk oppgradering skolebygg (TEKOPP)	20 496	25 000	20 000	-496	75 231	179 605	179 605
Sum årlige rammebevilgninger - skolebygg	47 966	50 000	51 000	3 034	204 597	519 020	519 020
<i>Prosjekter under utførelse gjenbevilgning 2021</i>							
Levanger videregående skole - utvikling idrettshall og tilbygg	47 738	0	56 000	8 262	49 938	57 000	57 000
Åfjord videregående skole - HMS tiltak	4 662	0	5 900	1 238	4 912	14 000	14 000
Johan Bojer videregående skole - anskaffelse og utvikling tomt	65 164	0	63 000	-2 164	72 427	60 300	90 000
Ole Vig videregående skole - ombygging bygg G	10 039	0	10 000	-39	36 607	31 900	36 607
Ole Vig videregående skole - Parkeringsplass	606	0	300	-306	3 403	15 300	15 300
Gerhard Schønning - utvikling av skoleanlegg	19 172	0	21 700	2 528	35 379	34 000	36 000
Oppføringsfartøy - planlegging	38	0	150	112	404	1 000	1 000
Skjetlein videregående skole - anlegg for brakkerigger	-	0	0	0	0	1 500	1 500
Ny skiltning bygg og anlegg - Trøndelag	321	0	400	79	2 084	1 900	2 100
Styringsreserve byggeprosjekter	-	0	0	0	0	14 111	14 111
Røros videregående skole - planarbeid finansiert fra styringsreserve	782	0	450	-332	1 000	1 000	1 000
Sum prosjekter under utførelse	148 522	0	157 900	9 378	205 155	232 011	268 618
Prosjekter rapportert avsluttet nov. 2021	6 209		8 420	2 211	1 277 885	1 338 785	1 277 885
Investeringer skolebygg	715 843	646 400	699 530	-16 313	2 439 190	5 789 751	5 764 848

Totalprosjekt og prognoser sluttsum er basert på økonomiplan 2021-24.

Johan Bojer videregående skole – nytt skolebygg og opparbeiding av tomt

Utvikling og bygging av ny felles videregående skole for Leksvik og Rissa videregående skoler. Bygget inkluderer arealer til kroppsøving. Det ble inngått kontrakt med byggentreprenør med byggestart i oktober 2021. Ferdigstilles til skolestart høsten 2023. Prosjektet består også av opparbeiding av tomt for skolebygget som ble ferdigstilt høst 2021.

Tiller videregående skole – utvikling av skoleanlegg

Vi har hatt god fremdrift gjennom året og bygging pågår for fullt. Prosjektet har en kapasitet på 700 elevplasser og ferdigstilles til skolestart i 2022. I prosjektet er det inkludert ny idrettshall. Prosjektet omfatter også ny tan klinikk som erstatter tidligere Tiller og Heimdal tan klinikker.

Verdal videregående skole – utviklingsplan skolebygg

Verdal videregående ble i økonomiplan 2021-2024 vedtatt gjennomført i ett byggetrinn, med ferdigstillelse i 2024. Arealerverv som forutsetning for prosjektet, ble gjennomført i desember. Det pågår samarbeid med entreprenør for utvikling av byggeprosjektet. Byggestart skjer etter planen høsten 2022. Prosjektet omfatter ny idrettsflate og felles fornybar energisentral med Verdal Bo- og behandlingssenter.

Trondheim katedralskole – utviklingsplan skoleanlegg

Skolen skal utvikles og ombygges for å ivareta blant annet krav om regelverk samt imøtekomme elevtallsøkning. I tillegg skal det under bakkenivå etableres en flerbrukshall for kroppsøving under

nybyggdelen i prosjektet.

Det har vært en krevende reguleringsprosess med tunge arkeologiske og antikvariske hensyn å ivareta i prosjektet. Igangsatt samspillfase for utvikling av prosjektet med entreprenør vil pågå etter planen til og med høsten 2022.

Cissi Klein videregående skole - ny videregående skole, Trondheim Øst

Ny videregående skole på Falkenberg, Trondheim øst, er vedtatt med en kapasitet på 700 elevplasser. Prosjektet er i fase for videre utvikling sammen med entreprenør og skal etter planen ferdigstilles til skolestart i 2024. Skissert maksimalt utbyggingspotensial i saken, med arealer ut over kapasitet for 700 elevplasser, skal finansieres og eies av STFK Eiendom AS med utleie inntil fremtidig elevkapasitetsøkning på 933 elevplasser er aktuelt. Samlet utbygging er på ca. 18 800 m² hvor 14 600 bygges av fylkeskommunen.

Åfjord videregående skole – oppgradering skoleanlegg

Eksisterende skoleanlegg utvikles og oppgraderes med ombygging/tilbygg for blant annet å utvide studietilbudet for VG2 Tømrer og VG2 Mur og Betong. Totalentreprenør er kontrahert med planlagt ferdigstillelse primo 2023.

Guri Kunna videregående skole avdeling Frøya – ombygging og utvikling av garderobefasiliteter og fagfornyelsen.

Prosjekt for utvikling og ombygging av garderobes i sjøhusanlegget for skolen på grunn av elevvekst. I tillegg gjøres det en større ombygging i sjøhuset, under Fagfornyelsen, for mat og restaurantfag samt naturbruk og akvakultur. For å kunne øke elevkapasiteten tilstrekkelig for naturbruk og akvakultur er det under bygging et nytt verkstedbygg for dette studietilbudet. Tiltak for garderobes og Fagfornyelsen rapporteres samlet. I tabellen er det ikke overført budsjettmidler mellom fagfornyelsen og prosjektet som utgjør ca 11,5 millioner kroner. Prognosen for prosjektet er derfor høyere enn totalbudsjett for prosjektet.

Guri Kunna videregående skole avdeling Hitra – utviklingsplan skolebygg

Ved Guri Kunna videregående skole avdeling Hitra er det gjennomført utredning for ombygging/tilbygg for automattekniker-faget og større elevgrupper som følge av sammensettingen av opplæringstilbud for avdelingene Hitra og Frøya. Tiltak for HMS er også en del av opprinnelig prosjekt. Utredningen viser at det er et stort behov for utbedringer innenfor teknisk oppgradering i et mer langsiktig perspektiv for skoleanlegget. Oppstart for tiltakene blir startet i 2022 og ferdigstilles i 2024.

Meråker videregående skole - kjøp i januar 2021

Meråker videregående skole med idrettshaller og flerbruksløyper ble i januar 2021 ervervet fra Meråker kommune til 55 millioner kroner i henhold til fylkestingsvedtak 117/20.

Kyrksæterøra videregående skole – utvikling av skolebygg

Det er tidligere gjennomført plan for utvikling av skoleanlegget for å ivareta krav i regelverk for HMS og tilpasninger for funksjonelle arealer for yrkesfagene. Prosjektet har dessverre blitt forskjøvet etter å ha vært ute på anbudskonkurranse i 2020 med manglende respons fra markedet. Det er i høst gjennomført ny anbudskonkurranse etter å ha bearbeidet prosjektet med tilpasninger for lokale entreprenører og prosjektet er iverksatt med ferdigstillelse i 2023.

Melhus videregående skole – utviklingsplan skoleanlegg

Prosjektet ble i økonomiplan 2021-2024 vedtatt utviklet, nybygget og ombygget med en kapasitet på 800 elevplasser i ett samlet byggetrinn med ferdigstilling til 2026. I desember 2021 ble det redusert gjennom nye vedtak og ferdigstillelse til 2025. Prosjektet konkurranseutsettes høsten 2022.

Olav Duun videregående skole – utviklingsplan skolebygg

Prosjektet sees sammen med beslutning for realisering av Campus Namdalen. Ny sak fremlegges Fylkestinget juni 2022.

Oppdal videregående skole med utvikling av skoleanlegg

Ombygging og utbygging pågår og tar for seg vedtak om HMS-tiltak, logistikk trafikkforhold samt nye arealer til bygg- og anleggsteknikk. Oppgradering av klasserom i eksisterende bygg var ferdigstilt til skolestart i august. I henhold til planen skal hele anlegget ferdigstilles til skoleåret 2022/2023.

Saupstad – ombygging midlertidig for Cissi Klein videregående skole

Gjennom innføring av fagfornyelsen og etablering av Cissi Klein videregående skole blir det justeringer i tilbudsstrukturen ved skolene. Fagfornyelsen gir behov for bygningsmessige tilpasninger på flere bynære skoleanlegg. Skoleanlegget på Saupstad (tidligere gamle Heimdal videregående skole) skal benyttes som midlertidig skoleanlegg for Cissi Klein videregående skole i byggetiden for nytt skolebygg.

Tiltaket må sees i sammenheng med tidligere bevilgning for tilpasninger ved skoleanlegget for blant annet elever fra Tiller videregående skole og fylkestingsvedtak 99/18, der det ble bevilget 18 millioner kroner fra Trøndelag fylkeskommune til ombygginger og tilpasninger. Mindreforbruket her inngår i plan for ombygginger og tilpasninger både på Saupstad og videre ved Charlottenlund videregående skoler.

Fagfornyelsen

Det er nasjonalt vedtatt endring av utdanningsprogram i den videregående skole fra og med 2020/2021. Dette krever ombyggingstiltak i eksisterende skolebygg og det settes som krav i planlegging av nye skoler.

Midler til tiltak blir fordelt etter behov i skoleanleggene og rapporteres samlet som portefølje der det er opprettet egne prosjekt for fagfornyelsen. Det er også overført midler til andre tidligere etablerte prosjekter under utførelse, der tiltak for fagfornyelsen innarbeides. Disse midlene blir rapportert som økning i budsjettammen for de prosjektene det gjelder.

Skolebruksplan 1

Årlig rammebevilgning til planarbeid for kvalitet og innhold for fremtidige læringsarenaer. Midlene skal sikre videre arbeid for fremtidige skoleutviklingsplaner og innhold og endringer i utdanningsprogrammer med konsekvens om endring av fysiske læringsmiljø. Endringstakten for skolebyggene må sikres å være fleksible og tilpassningsdyktige slik at de kan videreutvikles.

Årlige rammebevilgninger - investeringstiltak for skolebygg

Bedre skolebygg – gjelder mindre pedagogiske tilpasninger for tilbudsstruktur og utdanningsprogram.

Det ble i 2021 omdisponert 10 millioner kroner fra investeringsprogram teknisk oppgradering til investeringsprogram for bedre skolebygg.

Teknisk oppgradering – tiltak for universell utforming, oppgraderingstiltak herunder forskriftskrav med basis i periodiske tilstandskontroller. Midler anvendes både til eksisterende bygg og medfinansiering nye byggeprosjekter hvor oppgradering av eksisterende bygningsmasse gjennomføres samtidig.

Energi- og miljøinvesteringer – bygningstekniske tiltak for å oppnå vedtatte klimamålsetninger for trøndelag. Midler anvendes både til eksisterende bygg og medfinansiering nye byggeprosjekter, med spesielle miljøkrav.

Prosjekter under utførelse med gjenbevilgning fra tidligere år

Levanger videregående skole – utvikling av garderober og kontorer for elevtjenesten

Prosjekt med tilbygg garderober i Levangerhallen og for elevtjenester. Ferdig desember 2021.

Åfjord videregående skole – HMS tiltak

Prekære tiltak for HMS og universellutforming i eksisterende skoleanlegg er delvis utført i 2021 i påvente av at oppgraderings-prosjektet for hele skolen står ferdig.

Johan Bojer videregående skole – anskaffelse og utvikling av skoletomt

Skoletomt med utfylling i sjø er ferdigstilt høsten 2021. *Kommentert i samme avsnitt som skolebygg-prosjektet.*

Ole Vig videregående skole- bygg G

Ombygging av bygg G for flytting av elever på media og kommunikasjon, ferdig og tatt i bruk i 2021.

Ole Vig videregående skole – parkeringsplass

Det arbeides med reguleringer og ansvarsforhold knyttet til tiltaket for parkeringsplass. Prosjektet gjennomføres med tiltak knyttet til Miljøpakken 2023. Prosjektet omfatter også rivning av det gamle verkstedbygget.

Gerhard Schøning-anlegget

Arealer i skoleanlegget er ombygget og tilpasset opplæring til sosiale og medisinske institusjoner samt plasser for elever i rusomsorgen. Det skal dekke pedagogisk psykologisk-tjeneste sitt behov for lokaler samt en tilfredsstillende standard på skoleanleggets gymsal som benyttes i opplæringen. Arealene ble ferdig og tatt i bruk i august 2021.

Prosjektplan opplæringsfartøy

Prosjektet utreder anskaffelse og modell for sambruk av nytt opplæringsfartøy for maritime fag ved Ytre Namdal og Guri Kunna videregående skoler. Prosjektarbeidet videreføres i 2022.

Skjetlein videregående skole – anlegg for brakkerigger

Tiltaket er knyttet til midlertidig lagring av paviljonger i byggeprosjekter og er ikke igangsatt da paviljongene flyttes til nye byggeprosjekter uten mellomlagring.

Ny skilting bygg og anlegg

Prosjektet omfatter omskilting knyttet til sammenslåing av fylkene. Ferdig høsten 2021.

Styringsreserve byggeprosjekter

Styringsreserven utgjør 2,5 % av vedtatt investeringsramme. Midlene forvaltes som en prosjektreserve i porteføljestyringen for skoleprosjekter.

Tidligere vedtatte investeringsprosjekter under avslutning

Fylkesdirektør la frem en sluttrapport for 12 prosjekter til fylkesutvalget i november, viser til fylkesutvalgssak 255/21. Prosjektene hadde et samlet mindreforbruk på 96 millioner kroner i forhold til total prosjektramme. Budsjettet til prosjektene ble nedjustert i desember, og regnskap i forhold til revidert budsjett viser derfor bare et avvik på 2,2 millioner kroner i tabell 34.

10.3 Tannhelse

Det er investert for 1,6 millioner kroner innenfor tannhelseområdet.

Tabell 35: Investeringer i tannhelse

Prosjekter	Regnskap 2021	Budsjett 2021	Revidert budsjett 2021	Avvik 2021
Hitra tannklinikk, bygg	17	12 000	50	33
Hitra tannklinikk, utstyr		5 000	0	0
Oppgradering klinikker	1 211	2 500	1 500	289
Tiller tannklinikk	441	0	0	-441
Planlegging Melhus		1 000	0	0
Planlegging Åfjord	0	1 000	0	0
Sum investeringer tannhelse	1 668	21 500	1 550	-118

Ny tannklinikk på Hitra var opprinnelig vedtatt i budsjettet for 2021. Tiltaket ble utsatt og er planlagt med ferdigstilling i 2024.

Ved tannklinikken på Stjørdal, Rindal og Gauldal arbeides det med bygningsmessig oppgraderinger. Det er brukt 1,2 millioner kroner på disse prosjektene i 2021.

Ved Tiller videregående skole etableres ny tannklinikk i byggeprosjektet for skolen. Prosjektet skal være ferdig til skolestart august 2022.

Under planleggingen av ny tannklinikk i Åfjord er det besluttet at tannklinikken blir etablert i Åfjord kommune sitt helsehus.

10.4 Kollektivtrafikk

Det er investert for 18,4 millioner kroner i ulike tiltak innenfor kollektivtrafikken.

Tabell 36: Investeringer i kollektivtrafikk

Prosjekter	Regnskap 2021	Budsjett 2021	Revidert budsjett 2021	Avvik 2021
Tall i 1000 kroner				
Hvilebrakker	44	4 000	289	245
Knutepunktutvikling	193	10 000	500	307
Sjåførfasiliteter/hvileinfrastruktur	1 364	0	1 100	-264
Kollektiv infrastruktur	0	0	0	0
Sum kollektiv infrastruktur	1 601	14 000	1 889	288
Dyrøy ferjekai	404	0	-800	-1 204
Ferjekaier - Geisnes	6 352	0	4 351	-2 001
Fremtidige ferjekaier	0	25 000	1 945	1 945
Ferjekai 2019	1 967	0	2 115	148
Eidshaug ferje- og hurtigbåtkai	576	0	1 500	924
Ferjekai	3 564		4 200	636
Sum ferjekaier	12 863	25 000	13 311	448
Søkeportal skoleskys	0	2 000	0	0
Sjøsikkerhet, vindmålere	2 057	0	1 000	-1 057
Veikantutstyr, autopass ferje Flakk og Rørvik	1 718	0	1 612	-106
Bussdepot øst	188	5 000	182	-6
Sum andre investeringer	3 963	7 000	2 794	-1 169
Sum investeringer kollektiv	18 427	46 000	17 994	-433

Kollektiv infrastruktur

Hvilebrakker: I 2021 er det gjort investeringer for å oppgradere sjåførfasiliteten på Grilstad Marina. Tiltaket gjorde om fasiliteten fra et kaldt møterom, til et hyggelig pauserom med minikjøkken.

Knutepunktutvikling: Oppgradering av skysstasjonen på Namsos med leskur, ny oppmerking og skilting. Igangsatt prosjektering for oppgradering av skysstasjon på Orkanger. Flytting av tankanlegg på Sandviksberget er ikke gjennomført i påvente av nytt fundament.

Sjåførfasiliteter/hvileinfrastruktur: Samarbeidsprosjektet med Charlottenlund videregående har hatt god fremdrift. Den første skolebygde fasiliteten på Østmarka åpnet formelt 18. februar 2022, med oppstart av bussdrift 21. februar. I tillegg har fylkeskommunen tilgjengeliggjort en av hallene på Sorgenfri bussdepot som byggeplass for skolen. Dette har også fordret noe investering, men fører til at skolen kan bygge dobbelt så fort.

Ferjekaier

Dyrøy ferjekai: Utbedring av ferjeleiet med utvidet parkeringskapasitet, holdeplass for buss og venterom. Utfordrende grunnverv forsinker prosjektet og ingen fysiske tiltak er igangsatt.

Geisnes ferjekai hadde kapasitetsutfordringer i forhold til størrelse. Kaia ble ferdigstilt i 2021 for å være klar til oppstarten på den nye ferjekontrakten.

Fremtidig ferjekaier: Oppgradering av sikkerheten ved ferjekaia på Skei med montering dykdalb i indrehavn. Reguleringsprosess har ført til utsettelse. Arbeidet ble igangsatt i 2021 og slutføres i 2022.

Ferjekai 2019 omfatter oppgradering av kaier i forbindelse med teknologiskifte på sambandene Flakk-Rørвик og Brekstad-Valset. Prosjektet er ferdigstilt, overtatt og overlevert fra prosjekt til drift. Prosjektet ble avsluttet høsten 2020. Kostnadene i 2021 skyldes sluttoppgjør for FosenNamsosSjø, samt sluttmontasjer og tillegg.

Eidshaug ferje- og hurtigbåtkai: Igangsatt prosjektering og planlegging av flytende ferjekaibru på Eidshaug, Nærøysund.

Ferjekai: Nytt venterom med universelt utformet toalett på Ramstadlandet, Nærøysund.

Bytte av ferjekaibru på Dyrøy, Frøya.

Oppgradering til nye bunnmonterte fenderpanel på Hofles, Nærøysund.

Andre investeringer

Søkeportal skoleskyss: Det har i 2021 ikke vært mulig å allokere personellmessige ressurser til oppstart av dette prosjektet. Oppstart vil derfor bli forflyttet til 2022. Prosjektet vil innrettes i tråd med den digitaliseringsstrategi som fylket vil beslutte.

Sjøsikkerhet, vindmålere: For å øke sjøsikkerheten og redusere antall tilfeller hvor operatør må returnere grunnet usikkerhet om vindforhold er det kjøpt inn 13 temperatur- og vindmålere som er montert på utsatte plasser langs fylkeskommunale samband. Installasjon gir også økt kvalitet på dokumentasjon ved avvik. Installasjonene er delvis levert, men ennå ikke godkjent og overtatt. Aktiviteten på slutten av året ble høyere enn planlagt. Derfor fikk vi et merforbruk i 2021. Arbeidet slutføres våren 2022 innenfor opprinnelig budsjett.

Veikantutstyr, autopass ferje Flakk og Rørвик: Gammelt utstyr er skiftet på grunn av elde og for å kunne håndtere AutoPASS for ferjes regulativ for lengdemåling. Fylkeskommunen har gjennomført en anskaffelses prosess med teknisk bistand fra Vegamot AS. Installasjonen er etter en rekke forsinkelser levert, men ennå ikke godkjent og overtatt. Slutføres våren 2022

10.5 Fylkesveg

I 2021 ble det investert for 802 millioner kroner i fylkesveger.

Tabell 36: Investeringer i fylkesveger

Prosjekter	Regnskap 2021	Budsjett 2021	Revidert budsjett 2021	Avvik 2021
Fosenvegene, 1 og 2	113 342	146 100	103 046	-10 296
Fosenvegene 3	8 843	13 200	7 873	-970
Fylkesveg 14, lakseveien, trinn 1	2	0	-114	-116
Fylkesveg 14, lakseveien, trinn 2	86 449	92 900	73 715	-12 734
Fylkesveg 704, Sandmøen - Tanem	1 822	0	2 000	178
Fylkesveg 704, Sandmøen-Røddekryssset, gang-sykkelveg	26 474	26 700	33 000	6 526
Fylkesveg 6448, Knarrlagssund bru	1 969	10 000	1 600	-369
Fylkesveg 17/720 Dyrstad, Sprova, Malm	73 429	70 400	74 364	935
Fylkesveg 14, Dolmsundet bru	760	0	1 000	240
Laksevegen nord	3 039	5 500	3 000	-39
Fylkesveg 3 Støren - Røros	6 378	5 000	6 000	-378
Fylkesveg 769, Namsosbrua	11 370	0	5 000	-6 370
Avsluttede prosjekter	58	0	116	58
Sum store prosjekter	333 828	369 800	310 600	-23 336
Mindre veganlegg	-1 219	53 200	1 860	3 079
Fornyingsprogram	310 192	351 300	327 850	17 658
Tunnell-forskriftstiltak	14 593	84 100	12 800	-1 793
Gang og sykkelveger	8 896	38 000	18 522	9 626
Trafikksikkerhet	34 560	30 700	24 000	-10 560
Miljø	1 918	29 800	2 300	382
Planlegging og strategisk grunnerverv	10 277	18 600	14 752	4 474
Skredsikring	28 731	44 000	34 324	5 593
Miljøpakken Trondhiem	60 859	73 900	94 147	33 288
Sum investeringer fylkesveg	802 635	1 093 400	841 155	38 411

For de fleste prosjekter og programområder har det vært tilfredsstillende fremdrift med svært gode leveranser. Vi har videreført en effektiv kostnad- og usikkerhetsstyring samt ivarettatt god kvalitet og HMS.

Med tanke på fremdrift har det imidlertid ikke vært mulig å oppnå den gjennomføring som var planlagt for året. Det ble derfor foretatt en justering av investeringsbudsjettet i desember. Årsakene her er sammensatte, men en fellesnevner er utfordringer med hensyn til nødvendige avklaringer med eksterne parter knyttet til prosjektinnhold og finansiering.

Gjennom 2021 har det vært jobbet målrettet for å få nødvendige avklaringer på plass, og flere prosjekter og kontrakter er nå klare for utbygging i 2022. Dette gjelder også innenfor Miljøpakken, der det i 2022 forventes betydelig utbyggingsaktivitet innen store fylkesveganlegg, samtidig som det også er mange nye ressurskrevende prosjekter i forberedelsesfasen.

Avdeling veg har gjennom 2021 jobbet videre med nyskaping og innovasjon innenfor vegbygging og fornying. Avdelingen har tilegnet seg ytterligere kunnskap og erfaringer, som bidrar til å oppfylle mål og ambisjoner både knyttet til delstrategi veg og overordnet for Trøndelag fylkeskommune.

Analyser og kommentarer

Generelt har vi god økonomi- og usikkerhetsstyring av investeringsprosjektene på vegområdet, og det er få reelle avvik i form av merkostnader. Avvik mellom prognose for fremdrift lagt til grunn i budsjett og reell fremdrift fremstår som økonomisk avvik, men skyldes i all hovedsak periodisering (tidsforskyvning) og ikke reelle avvik i forhold til den økonomiske rammen som er gitt for prosjektene.

På større fylkesvegprosjekt som fylkesveg 714, fylkesveg 17/720 og fylkesveg 704 er gjeldende sluttprognoser for prosjektkostnad meget tilfredsstillende. Betydelige innsparinger på hovedprosjektene, har gjort det mulig å iverksette marginalprosjekter for fv. 714 Laksevegen og fv. 17/720. For Fosenvegene som bompengepakke, styres porteføljen mot vedtatt økonomisk ramme.

Fremdriften i 2021 for de store fylkesveganleggene, har i all hovedsak vært som planlagt. Et unntak er prosjektet Sund-Bradden (Fosenvegene) som fikk omtrent 4 måneders utsatt oppstart på grunn av en ekstra runde med geologiske undersøkelser og informasjon ut til publikum.

Som det største enkelt prosjekt gjennomført i regi av Trøndelag fylkeskommune ble Åstfjordkryssingen (fv 714 Laksevegen), med kostnadsramme på rundt 1,4 milliarder kroner, åpnet for trafikk i februar 2021. Prosjektet gir en stor gevinst i trafikksikkerhet og fremkommelighet for både næringsliv og innbyggere. Prosjektet er nominert i kåringen av årets veganlegg i Norge for 2021. Prosjektet har gått til finalerunden, som vil finne sted primo mars 2022.

Med endelig sikkerhetsgodkjenning fra Vegdirektoratet høsten 2021 av tunnelene i forbindelse med Åstfjordkryssingen på fv. 714 og ved Berfjorden i Roan, har Trøndelag tre nye tunneler som bidrar til tryggere og raskere veg.

Arbeidet med reguleringsplanen for fv. 6448 Knarrlagssundbrua har vært pågått også i 2021. Utredning av alternativ øst og vest har hatt politisk behandling i slutten av 2021, men endelig beslutning er forventet å komme i forbindelse med behandling av saken i Fylkesutvalget i mars 2022.

Fornyingsprogrammet har opprettholdt stor gjennomføringsevne. Tiltak innenfor porteføljen er i all hovedsak gjennomført og kun mindre justeringer og tiltak gjenstår i 2022.

På gang- og sykkelveger er det i løpet av 2021 gjort avklaringer både når det gjelder prosjektinnhold og finansiering av prosjektene på henholdsvis fv. 17 (Høylandet) og fv. 755 (Inderøy). Disse er nå utlyst og utbygging vil starte i 2022.

Gjennom året har det pågått mye planlegging av prosjekter i miljøpakken. Dette legger grunnlaget for utbyggingsaktivitet i flere miljøpakkprosjekter i tiden fremover.

Gjennom 2021 har vegavdelingen skaffet kunnskap om kostnadene for tiltak knyttet til tunnelsikkerhetsforskriften i fornying av Hitra- og Frøyatunnelen. I dette ligger også planlegging av den mest kostnadseffektive og hensiktsmessige gjennomføringsmåten. Herunder har det vært prosesser med involvering av lokale interessenter. Dette har også inkludert vurderinger rundt ekstra tunnelløp/rømningstunnel og beredskapssamband.

På fv. 704 Tanem-Tulluan er det i 2021 igangsatt et pilotprosjekt knyttet til modellbasert planlegging og prosjektering. En slik modellbasert tilnærming muliggjør, i langt større grad, effektiv informasjonsdeling mellom alle involverte i prosjektet, og gjør dermed hele planprosessen mer effektiv. Den modellbaserte tilnærmingen gir også langt bedre muligheter i å visualisere planlagte tiltak i terrenget.

I 2021 er bruken av droneteknologi til overvåkning, planlegging og prosjektering av vegprosjekter videreført. Bruken av droner effektiviserer innhenting av informasjon og data og gir gode beslutningsgrunnlag langt raskere enn ved bruk av tradisjonelle metoder.

Det er i tilknytning til brufornyingsprosjekter tatt i bruk nye innovative løsninger som både reduserer kostnader og byggetid. Blant annet gir ny teknologi mulighet for at det ved eksisterende stålrørskulverter kan oppnås god kvalitet ved å forsterke eksisterende rør.

Aktiv bruk av SMS-varslings i tilknytning til prosjektene er også videreført i 2021. Her mottas svært gode tilbakemeldinger fra publikum.

Store fylkesveganlegg (U310)

Fosenvegene

Anleggsarbeidene på fv. 717 Sund-Bradden ble utsatt i 4 måneder på grunn av en ekstra runde med geologiske undersøkelser og informasjon ut til publikum.

Som en synergi av fv. 717 Sund – Bradden utbedres 3 svinger på fv. 718. En fjerde sving planlegges utbedret etter at lokalt næringsliv har nå engasjert seg.

Samlet merforbruk på 11,3 millioner kroner for Fosenvegene 1 og 2 i 2021 skyldes økt kapasitet/fremdrift på hovedentreprise Sund-Bradden på slutten av året. Alt er å betrakte som et periodiseringsavvik mot 2022. For Fosenvegene som bompengepakke, styres porteføljen mot vedtatt økonomisk ramme.

Bompengesaken for innkreving til Fosenvegene fikk en avklaring våren 2021. Da ble det stadfestet at innkrevsperioden på 15 år skal gjelde, og ikke det spesifikke finansieringsbeløp knyttet til opprinnelig bompengesavtale. Dette innebærer at det endelige omfang av bompengebidrag ikke foreligger før om 3-4 år. For oppdatert bompengeprognoen holdes det tett dialog med Vegamot.

Fylkesveg 714 Laksevegen

Åstfjordkryssingen ble med 2 måneders forsinkelse åpnet februar 2021. Forsinkelsen skyldtes manglende sikkerhetsgodkjenning av tunnelene fra Vegdirektoratet sin side. En midlertidig godkjenning ble mottatt i forkant av åpningen. Videre har det gjennom 2021 pågått et arbeid med å få permanent sikkerhetsgodkjenning for tunnelene. Denne kom på plass 1. november 2021.

Det pågår fortsatt sluttoppgjør med entreprenør, noe som har vist seg å være utfordrende. Men prosjektet jobber mot et endelig oppgjør innen utgangen av 1. kvartal 2022. Mindre restarbeider for grunneiere pågår og ferdigstilles innen utgangen av året, mens slitelag med asfalt på strekningen legges i 2023.

Marginalprosjektet Vinterdalen-Tynsetodden, som ble igangsatt på grunn av samlet mindreforbruk for Laksevegen trinn 2, ble åpnet i november. Isolert sett for dette prosjektet ble totalprosjektkostnaden 10 millioner kroner høyere enn opprinnelig kostnadsoverslag. Merkostnaden skyldes dårligere grunnforhold enn antatt. Forventet fjell viste seg å være løsmasser, og ga behov for tilførsel av stein og økt sikringsbehov.

For trinn 2 er det totalt sett et samlet budsjettmessig merforbruk i 2021 på 13 millioner kroner. Merforbruket skyldes hovedsakelig omtalte kostnadsøkningen på Vinterdalen-Tynsetodden. Sluttprognosen for det samlede prosjektet viser derimot et mindreforbruk på 36 millioner kroner, slik at merforbruk i 2021 dekkes inn i 2022.

Fylkesveg 17/720

Hovedprosjektet Østvik - Sprova - Malm hadde trafikkåpning sommeren 2020 og innsparing på denne hovedparsellen ga grunnlag for finansiering av pågående utbygging av marginalprosjekt.

Arbeidet med marginalprosjektet fv 17 Jådåren – Østvik startet etter ferien 2020. I løpet av 2021 er alle arbeider med sprenging og masseflytting ferdig utført og i tillegg er alle konstruksjoner ferdigstilt (Kvarving kulverten, Jådåren kulverten og Klettbrua). Foreløpig er det signaliserer at anlegget kan stå ferdig før kontraktfristens utløp, og på en strekning av ca. 1 km er vegen allerede ferdigbygd og trafikken går her på ny fv 17.

Det er ikke vesentlig avvik mellom budsjett og forbruk for 2021. Prosjektets totalprognose er uendret.

Fylkesveg 704 Sandmoen-Tanem

Hovedprosjektet Røddekryset – Tanem ble åpnet for trafikk i 2018, men det har gjenstått Støytiltak og oppgrusing av Skjøla parkeringsplass. Dette ble ferdigstilt i 2021. Samlet for denne del av prosjektet har det vært en betydelig innsparing.

Utbygging av gang- og sykkelveg Sandmoen – Røddekrysset er i sluttfasen og sluttprognose indikere at prosjektet gjennomføres innenfor gitte rammer (53,0 millioner kroner. Jf. FU 294/20). Mindreforbruk i henhold til budsjett for 2021 knytter seg til ekstra arbeider med flytting av bolighus som forsinket fremdriften.

Fylkeskommunen har forskuttet fremtidige bompengeneinntekter knyttet til finansiering av prosjektet.

Fylkesveg 6448 Knarrlagsundbru

Arbeidet knyttet til reguleringsplan for ny fv. 6448 Knarrlagssundbrua har pågått også i 2021. Det er gjennomført en ny utredning med vurdering av alternativer for brukryssing og enkel konsekvensutredning. Utredning av alternativ øst og vest har hatt politisk behandling i slutten av 2021, men endelig beslutning er forventet å komme i forbindelse med behandling av saken i Fylkesutvalget mars 2022.

Bompengeprosjektet fylkesveg 30 Støren-Røros

Det pågår utredninger og reguleringsplanlegging samt prosess inkludert involverte kommuner med sikte på å fremme bompengesøknad høsten 2022.

Bompengeprosjektet Lakseveg nord

Det pågår utredninger og planlegging samt prosess inkludert involverte kommuner med sikte på å fremme bompengesøknad. Dette prosjektet er ikke kommet like langt som fv 30, men ligger ikke langt etter. Ved inngangen til 2022 er utredningene nådd så langt at det snart er grunnlag for politiske vedtak som gir rammer og avgrensninger for videre reguleringsplanarbeid.

Mindre veganlegg (U320)

Fv 714 Vikansvingen

Prosjekt Fv 714 Vikansvingen på Hitra har blitt forskjøvet til 2022 etter at kvalitetssikring av eksisterende plangrunnlag og grunnerverv viser behov for omprosjektering og ny teknisk godkjenning av bru/kulvertløsning. Herav gjeldende mindreforbruk for 2021.

Gartnesodden og Lianskrysset

På dette prosjektet gjenstår kun utbedring av støyskjerm Lian og avklaring rundt regresskrav fra IF forsikring etter rashendelse på Harbaksvegen høsten 2019. Prosjektene er ellers ferdigstilt, og avtale om kostnadsdeling med Fosen Vind (Statkraft) ble gjort i januar 2021. Merforbruket på disse 2 prosjektene skyldes økt prosjektomfang etter rashendelsene. Bidrag fra Fosen Vind til prosjektene blir lavere enn budsjettet i 2021. Dette må ses i sammenheng med merinntekter i foregående år.

Ratvikvegen

Ratvikvegen er i hovedsak ferdigstilt, men potensielt sett vil det påløpe ekstrakostnader knyttet til reasfalteringsbehov etter prøveprosjektet med knustasfalt som toppdekke. Eventuelt omfang vil avklares etter vintersesongen.

Fornyingsprogram (U325)

Fornyning 1.0

I arbeidet med effektivering av fornying 1.0- programmet har det også i 2021 vært jobbet effektivt med prosjektering, konkurransegrunnlag og utførelse. Kontraktene ble lyst ut etter tidsplan og prosjektene ble startet opp til planlagt tid. De aller fleste kontraktene ble avsluttet medio november 2021, mens enkelte prosjekter ble ferdigstilt så sent som i desember.

Innenfor fornyingsprogram 1.0 sin samlede ramme på 176,5 millioner kroner ble det planlagt totalt 50 prosjekter. 40 prosjekter ble fullt ferdigstilt i 2021 mens det for 10 prosjekter skjer endelig ferdigstillelse i 2022.

Fornyng 2.0

Fornyingsprosjektet fv. 710 Agdenes samfinansieres mellom fornyng 1.0 og det tidligere 2.0 program. Det pågår arbeide med å se på aktuelle løsninger ut fra kartlegging av behovet på strekningen. Det forventes at prosjekteringen er ferdig i løpet av 2022 slik utbygging kan begynne.

Punktvisе tiltak

Under punktvisе tiltak inngår det totalt 14 prosjekt. Av disse er 7 prosjekter ferdige, mens 4 av prosjektene ferdigstilles i 2022. Samlet sett er porteføljen innenfor budsjett.

Fornyng bru

Gjennomføringsevnen innen området er vesentlig forbedret i 2021 i forhold til 2020, men det er ennå et stykke til målet, og målsettingen om fornyng/utskifting av 13 bruer pr. år ble ikke oppnådd i 2021. Det har vært oppnådd gode priser i 2021 på noen av kontraktene, samtidig som nye metoder har gitt besparelse i enkelt prosjekter.

Når det gjelder Kvernøystrømmen bru blir det ikke oppstart på dette tiltaket før våren 2022. Prosjektet har hatt flere runder med godkjenning og optimalisering. Løsningen som utarbeides for Kvernøystrømmen er pilot-arbeid og danner grunnlaget for kommende utskiftinger av øvrige tredekkebruer.

Fornyng tunnel

Prosjektering innen fornyng tunnel startet etter Fylkestingets vedtak om investeringsbeslutning. Investeringsbeslutningen for Frøya ble endelig vedtatt i Fylkestinget i oktober. Tiltak for området ses i sammenheng med oppgradering etter TSF (tunnelsikkerhetsforskriften). Prosjektering pågår for fullt og avviket fra revidert budsjett er å betrakte som en periodisering.

Tiltak etter TSF må ses i sammenheng med midler til fornyng tunnel da disse henger sammen i utførelse. Grunnen til at det er skilt på rene forskriftstiltak og fornyngstiltak er at sistnevnte er nødvendige følgetiltak og må finansieres i sin helhet av fylkeskommunen, mens det for forskriftstiltakene legges til grunn at disse i sin helhet finansieres av staten.

Tunnel - tiltak etter tunnelsikkerhetsforskriften (TSF)

Fylkesdirektøren har i 2021 jobbet med å skaffe kunnskap om kostnadene spesielt for tiltak i Hitra- og Frøyatunnelen samt gjøre planlegging av tiltakenes mest hensiktsmessige gjennomførelse. Herunder har det vært prosess med, og involvering av lokale interessenter.

Dette har i henhold til vedtak fra fylkestinget juni 2021 inkludert dialog for å avklare muligheten for nødvendig lokal medfinansiering av en rømningstunnel mellom Frøya og Hitra. Også helhetlig beredskapsløsning inkludert fergeløsning for Hitra og Frøya har blitt vurdert i prosessen.

For Frøyatunnelen ble det gjort investeringsbeslutning i fylkestingssak 94/21 innenfor en ramme på 565 millioner kroner (2021-kr) inkludert både fornyng og TSF-tiltak.

Vedtaket fra fylkestinget inkluderte også premissene for videre forhandling med Frøya kommune og lokalt næringsliv knyttet finansiering av et eventuelt nytt tunnellop, samt oppdrag til fylkesdirektøren om videre utredning av beredskapssamband.

Gang- og sykkelveg (U330)

For prosjektene innen gang- og sykkelveg området har det vært jobbet med finansieringsavtaler med kommuner, grunneieravtaler samt ferdigstilling av prosjektering og utlysingsgrunnlag for fv. 17 (Høylandet) og fv. 755 (Inderøy) slik disse prosjekter nå er utlyst og klar for bygging i 2022.

Prosjektene fylkesveg 705 Frigården - Bjørgmyra og fylkesveg 72 Valstadmoen – Lysthaugen er under planlegging, samtidig som det pågår dialog rundt medfinansiering.

I 2020 og 2021 har det vært jobbet godt med løsninger knyttet til forenklinger for gang- og sykkelveger. Prosjektene på Høylandet og på Inderøy viser gode løsninger for forenklinger og tilpasninger til den økonomiske rammen for prosjektet og er også gode eksempler på hvordan samhandling med kommunen gir et godt resultat. Arbeidet har gitt viktig erfaring som tas med inn i kommende prosjekter.

Fremover er det viktig å sikre god gjennomføringsevne innen utbygging av gang- og sykkelveg.

Trafikksikkerhetstiltak (U340)

Det er totalt gjennomført 172 tiltak i perioden 2020-2021. Tiltakene som er gjennomført i 2021 har bidratt til en mer trafikksikker skolereise for mange som har krav på skoleskyss, redusert fart på strekninger der det ferdes myke trafikanter, bedre belysning på delstrekninger og ved særlig utsatte krysningspunkt på fylkesveg.

Totalt for området er det et merforbruk på 10,5 millioner kroner i henhold til revidert budsjett. Overforbruket skyldes at mange prioriterte tiltak, helt tilbake fra 2018-2019, har tatt lang tid å realisere. Samtidig har fokus på interne rutiner gitt vesentlig økt gjennomføringsevne.

Miljø- og servicetiltak (U350)

Støytiltakene som ble gjennomført i 2021 har ført til en reduksjon i antall personer plaget av trafikkstøy og dermed bidratt til oppfyllelse av nasjonale mål for støy. Flere boliger vil få lavere støynivå både innendørs og utendørs. De støyreducerende tiltakene har bidratt til å forebygge og redusere skadelige virkninger av støyeksponering. Dette gir bedre bomiljø og helse for beboere langs fylkesvegene.

Planlegging (U370)

Den totale aktiviteten innen planleggingsområdet i vegavdelingen er betydelig og omfatter ikke bare oppgaver finansiert over planleggingsprogrammet. En rekke prosjekter med tilknyttede oppgaver har ekstern finansiering. I hovedsak gjelder dette planlegging knyttet til Miljøpakkeprosjekter.

Mindreforbruk for området knytter seg i hovedsak til manglende kapasitet innen planleggingsområdet.

Fylkesdirektøren har fokus på og iverksatt helt nødvendig kapasitetsutvidelse innen planleggingsområdet for å møte de krav og behov som avdelingen har. Planleggingsområdet har en vesentlig betydning for avdeling veg sin samlede leveransekapasitet.

I tillegg til tradisjonell prosjektplanlegging er det i 2021 håndtert kartlegginger, utredninger, planlegging av bompengepakkenes fv. 30 Røros-Støren og Lakseveg Nord samt flere lignende tiltak.

Strategisk grunnerverv (U380)

Strategisk grunnerverv er knyttet opp mot hensiktsmessige eiendomsgrenser og erverv med sikte på ivaretagelse av forhold knyttet til trafikksikkerhet, støy/støv og fremtidige omlegginger og utbygginger av vegnettet.

Rassikring (U410)

Tunnelene i Berfjorden i Roan ble åpnet i desember 2020 etter å ha fått midlertidig sikkerhetsgodkjenning fra Vegdirektoratet. Endelig sikkerhetsgodkjenning ble gitt i september 2021. Forsinkelsen skyldes utfordringer knyttet til leveranser på elektroinstallasjoner.

Miljøpakken

For gateprosjektet Innherredsveien (østre) ble det våren 2020 gjort politisk vedtak om finansiering og utlysning. Det har etter dette pågått byggeplanlegging, men prosjektet har hatt utfordringer med fremdrift. Særlig gjelder dette samordning med fornying av kommunalt ledningsnett. Prosjektet forventes utlyst sommeren 2022 med anleggsstart senhøsten 2022.

Mindreforbruket innen Miljøpakken knytter seg primært til forsinket oppstart av utbygging.

Gjennom 2021 har det vært jobbet med prosjektering av fv. 704 Tanem-Tulluan

Økonomirapporten for Metrobuss-infrastrukturprosjektet ble godkjent i kontaktutvalget i april 2021. De fleste tiltak ble ferdigstilt og tatt i bruk i 2019, slik det i 2022 kun gjenstår mindre oppgraderinger.

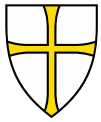
Det er noen mindre kollektiv- og støyprosjekter som pågår innenfor Miljøpakkens programområder. I tillegg pågår det reguleringsplanlegging for flere delprosjekt.

Regulerings- og byggeplan for gs-veg fv. 950 Reppe - Være er ferdigstilt og kun finansieringsavklaring gjenstår.

For gateprosjektene Kongens gate og Elgesetergate har det gjennom 2021 pågått et intensivt utredningsarbeid som har vært lagt til grunn ved politiske saker om prinsippavklaring for de to prosjektene. Dette må til for at prosjektene kan gå videre i planleggingsfasen. Det forelå imidlertid ikke noen omforente avklaringer ved utgangen av 2021.

11 Vedlegg

- **Årsregnskap 2021 Trøndelag fylkeskommune**
- **Konsolidert regnskap 2021**
- **Revisjonsberetning 2021**

ÅRSREGNSKAP 2021

TRØNDELAG FYLKESKOMMUNE

Fra: Tone Mediaas Reitlo, Seksjon Regnskap
Dato: 18.02.2022
Dokumentnr.: 202144363-8

Versjon 2:
23.03.2022.

Trøndelag fylkeskommune - Årsregnskap 2021

Innhold

1. Forskriftsrapporter	4
2. Noter til regnskapet	13
Note 1 – Endring i arbeidskapital	14
Note 2 – Pensjon, pensjonsforpliktelser, pensjonsmidler	15
Note 3 – Garantiforpliktelser	19
Note 4 – Mellomværende - fylkeskommunale foretak	20
Note 5 – Aksjer og andeler ført som anleggsmidler, obligasjoner	21
Note 6 – Egenkapital og fond - Avsetning og bruk	22
Note 7 – Kapitalkonto	24
Note 8 – Salg av finansielle anleggsmidler	26
Note 9 – Interkommunalt samarbeid Frøya Kultur og kompetansesenter	26
Note 10 – Markedsbaserte finansielle omløpsmidler	26
Note 11 – Maritime og offshorerelaterte sikkerhetskurs	26
Note 12 – Tannhelsetjeneste og spesifikasjon av regnskap	27
Note 13 – Klassifisering omløpsmidler og kortsiktig gjeld	28
Note 14 – Leverandører, kundefordringer, utlån	29
Note 15 – Utstyr, maskiner, transportmidler, eiendommer og anlegg	32
Note 16 – Langsiktig gjeld og avdrag på lån	34
Note 17 – Vesentlige transaksjoner og uavklarte forhold	37
Note 18 – Vesentlige forpliktelser, avtaler	38
Note 19 – Organisering av virksomheten, utskillelse av virksomhet	38
Note 20 – Ytelser til ledende personer, revisjonsutgifter oversikt antall ansatte	39
Note 21 – Større byggeprosjekt	40

Trøndelag fylkeskommune

Seksjon Regnskap

Note 22 - Strykninger av budsjettdisposisjoner og avsetning til disposisjonsfond ved mindreforbruk i driftsregnskapet	40
Note 23 - Vesentlige mottatte overføringer til finansiering av investeringer.....	41
Note 24 – Hendelser etter balansedagen	41
3 Lånefondet	42

1. Forskriftsrapporter

§ 5-4. Bevilgningsoversikter – drift					
Regnskap					
Tall i 1000 kroner	Regnskap 2021	Opprinnelig budsjett 2021	Regulert budsjett 2021	Reguleringer	Regnskap 2020
Generelle driftsinntekter					
Rammetilskudd	-4 268 745	-3 870 562	-4 223 378	-352 816	-4 148 798
Inntekts- og formuesskatt	-3 164 642	-2 963 986	-3 005 086	-41 100	-2 701 416
Eiendomsskatt	0	0	0	0	0
Andre generelle driftsinntekter	-48 556	-130 717	-52 986	77 731	-394 771
Sum generelle driftsinntekter	-7 481 943	-6 965 265	-7 281 450	-316 185	-7 244 986
Netto driftsutgifter					
Sum bevilgninger drift, netto	6 445 896	6 373 493	7 149 313	775 819	6 428 553
Avskrivninger	727 083	59	727 083	727 024	700 268
Sum netto driftsutgifter	7 172 980	6 373 552	7 876 396	1 502 844	7 128 821
Brutto driftsresultat	-308 963	-591 713	594 946	1 186 658	-116 164
Finans inntekter/Finansutgifter					
Renteinntekter	-39 204	-31 100	-31 100	0	-26 503
Utbytter	-1 625	-2 300	-2 300	0	-10 234
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-2 955	0	0	0	-1 272
Renteutgifter	192 276	205 099	206 323	1 224	180 722
Avdrag på lån	438 442	436 695	439 375	2 680	371 604
Netto finansutgifter	586 934	608 394	612 298	3 904	514 317
Motpost avskrivninger	-727 083	0	-727 083	-727 083	-700 268
Netto driftsresultat	-449 113	16 681	480 160	463 479	-302 116
Disponering eller dekning av netto driftsresultat					
Overføring til investering	124 736	3 970	71 593	67 623	91 816
Avsetninger til bundne driftsfond	374 640	2 664	2 664	0	585 216
Bruk av bundne driftsfond	-309 005	-14 213	-14 213	0	-341 474
Avsetninger til disposisjonsfond	258 742	25 414	49 400	23 986	195 141
Bruk av disposisjonsfond	0	-34 516	-589 604	-555 088	-110 158
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	-118 425
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	449 113	-16 681	-480 160	-463 479	302 116
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk).	0	0	0	0	0
Kontrollsum art 980 Regnskapsmessig merforbruk	0	0	0	0	0

Trøndelag fylkeskommune

Seksjon Regnskap

Bevilgninger drift, netto pr tjenestegruppe § 5-4, 2.ledd. I 1000 kr	Regnsk 2021	Budsj 2021	Rev.bud 2021	Avvik 2021	Regnsk 2020
Sum 400 Politisk styring og kontrollorganer	60 229	59 290	62 629	-2 400	54 473
Bevilgninger netto	60 229	59 290	62 629	-2 400	54 473
Overføring til investering				0	
Avsetning til bundne fond				0	
Bruk av bundne driftsfond				0	
Sum 420 Administrasjon og adm.lokaler	267 078	332 271	392 716	-125 638	331 806
Bevilgninger netto	265 858	332 271	392 597	-126 739	330 747
Overføring til investering	119	0	119	0	
Avsetning til fond	2 521	0	0	2 521	1 099
Bruk av fond	-1 420	0	0	-1 420	-41
Sum 500 Opplæring	3 096 936	3 191 970	3 353 211	-256 275	2 985 069
Bevilgninger netto	3 028 749	3 193 913	3 327 812	-299 063	2 876 878
Overføring til investering	27 090	0	27 342	-252	15 366
Avsetning til fond	143 494	564	564	142 930	107 419
Bruk av fond	-102 397	-2 507	-2 507	-99 890	-14 595
Sum 600 Tannhelse	286 911	252 439	282 813	4 098	262 326
Bevilgninger netto	286 642	252 439	282 448	4 194	259 595
Overføring til investering	365	0	365	0	2 804
Avsetning til fond	0	0	0	0	51
Bruk av fond	-96	0	0	-96	-123
Sum 700 Nærings- og bostedsutvikling	161 306	154 044	249 334	-88 028	193 944
Bevilgninger netto	140 904	163 650	258 517	-117 613	176 773
Overføring til investering	423	0	423	0	1 000
Avsetning til fond	62 348	2 100	2 100	60 248	82 614
Bruk av fond	-42 369	-11 706	-11 706	-30 663	-66 442
Sum 720 Fylkesveger	967 101	886 773	970 688	-3 587	1 062 367
Bevilgninger netto	1 035 236	886 773	963 888	71 348	1 064 672
Overføring til investering	11 764	0	6 800	4 964	16 044
Avsetning til fond				0	442
Bruk av fond	-79 899	0	0	-79 899	-18 791
Sum 730 Kollektivtrafikk	1 490 623	1 231 478	1 557 870	-67 247	1 414 538
Bevilgninger netto	1 340 264	1 231 478	1 555 370	-215 106	1 256 138
Overføring til investering	56 011	0	2 500	53 511	9 285
Avsetning til fond	153 154	0	0	153 154	369 398
Bruk av fond	-58 806	0	0	-58 806	-220 282
Sum 740 Kulturaktivitet	278 363	253 680	312 376	-34 013	405 268
Bevilgninger netto	288 014	253 680	306 052	-18 038	409 275
Overføring til investering	1 244	0	6 324	-5 080	0
Avsetning til fond	13 123	0	0	13 123	24 192
Bruk av fond	-24 018	0	0	-24 018	-28 199
Sum 800 Finansiering	286 462	-5 132	-512 484	-517 616	20 876
Bevilgninger netto	0	0	0	0	0
Overføring til investering	27 720	3 970	27 720	31 690	47 318
Avsetning til fond	258 742	25 414	49 400	74 814	0
Bruk av fond	0	-34 516	-589 604	-624 120	-26 442
Sum bevilgninger drift netto	6 445 896	6 373 493	7 149 313	-703 416	6 428 553
Overføring til investering	124 736	3 970	71 593	84 833	91 816
Avsetning til fond	633 382	28 078	52 064	446 790	585 216
Bruk av fond	-309 005	-48 729	-603 817	-918 912	-374 916
Sum fond og overføringer til investering	449 113	-16 681	-480 160	-387 289	302 116

Trøndelag fylkeskommune

Seksjon Regnskap

§ 5-6. Økonomisk oversikt etter art – drift Regnskap

Tall i 1000 kroner	Regnskap 2021	Opprinnelig budsjett 2021	Regulert budsjett 2021	Reguleringer 2021	Regnskap 2020
Driftsinntekter					
Rammetilskudd	-4 268 745	-3 870 562	-4 223 378	-352 816	-4 148 798
Inntekts- og formuesskatt	-3 164 642	-2 963 986	-3 005 086	-41 100	-2 701 416
Eiendomsskatt	0	0	0	0	0
Andre skatteinntekter	-15 049	0	0	0	-14 587
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-247 904	-130 717	-393 991	-263 274	-380 184
Overføringer og tilskudd fra andre	-1 848 829	-1 318 618	-1 459 613	-140 995	-1 787 651
Brukerbetalinger	-81 479	-103 015	-75 804	27 211	-70 335
Salgs- og leieinntekter	-197 513	-197 827	-191 965	5 862	-213 246
Sum driftsinntekter	-9 824 160	-8 584 725	-9 349 838	-765 112	-9 316 218
Driftsutgifter					
Lønnsutgifter	2 609 887	2 506 347	2 676 606	170 259	2 537 688
Sosiale utgifter	702 508	665 563	684 319	18 756	644 863
Kjøp av varer og tjenester	4 201 811	3 688 779	4 353 051	664 272	4 086 232
Overføringer og tilskudd til andre	1 273 907	1 132 265	1 503 724	371 460	1 231 002
Avskrivninger	727 083	59	727 083	727 024	700 268
Sum driftsutgifter	9 515 196	7 993 013	9 944 783	1 951 771	9 200 053
Brutto driftsresultat	-308 963	-591 713	594 946	1 186 658	-116 164
Finansinntekter/Finansutgifter					
Renteinntekter	-39 204	-31 100	-31 100	0	-26 503
Utbytter	-1 625	-2 300	-2 300	0	-10 234
Gvinster og tap på finansielle omløpsmidler	-2 955	0	0	0	-1 272
Renteutgifter	192 276	205 099	206 323	1 224	180 722
Avdrag på lån	438 442	436 695	439 375	2 680	371 604
Netto finansutgifter	586 934	608 394	612 298	3 904	514 317
Motpost avskrivninger	-727 083	0	-727 083	-727 083	-700 268
Netto driftsresultat	-449 113	16 681	480 160	463 479	-302 116
Disponering eller dekning av netto driftsresultat:					
Overføring til investering	124 736	3 970	71 593	67 623	91 816
Avsetninger til bundne driftsfond	374 640	2 664	2 664	0	585 216
Bruk av bundne driftsfond	-309 005	-14 213	-14 213	0	-341 474
Avsetninger til disposisjonsfond	258 742	25 414	49 400	23 986	195 141
Bruk av disposisjonsfond	0	-34 516	-589 604	-555 088	-110 158
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	-118 425
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	449 113	-16 681	-480 160	-463 479	302 116
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0

Trøndelag fylkeskommune
Seksjon Regnskap

§ 5-5. Bevilgningsoversikter – investering
Regnskap

Tall i 1000 kroner	Regns kap 2021	Opprinnelig Buds jett 2021	Regulert buds jett 2021	Reguleringer 2021	Regns kap 2020
Investerings utgifter					
Investeringer i varige driftsmidler	1 738 046	1 820 300	1 799 162	-21 138	1 866 096
Tilskudd til andres investeringer	3 178	0	0	0	10 549
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	28 952	3 970	27 720	23 750	62 435
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	4 581	0	4 581	4 581	529 581
Sum investeringsutgifter	1 774 756	1 824 270	1 831 463	7 193	2 468 661
Investerings inntekter					
Kompensasjon for merverdiavgift	-306 485	-326 304	-322 251	4 053	-298 115
Tilskudd fra andre	-365 135	-324 870	-373 473	-48 603	-721 260
Salg av varige driftsmidler	-3 465	0	-175	-175	-298 636
Salg av finansielle anleggsmidler	-950	0	0	0	-650
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-42	0	0	0	-538 539
Bruk av lån	-980 970	-1 159 126	-1 063 270	95 856	-545 578
Sum investeringsinntekter	-1 657 047	-1 810 300	-1 759 169	51 131	-2 402 779
Videreutlån					
Videreutlån	0	0	0	0	0
Bruk av lån til videreutlån	0	0	0	0	0
Avdrag på lån til videreutlån	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på videreutlån	0	0	0	0	0
Netto utgifter videreutlån	0	0	0	0	0
Overføring fra drift og netto avsetninger					
Overføring fra drift	-124 736	-3 970	-71 593	-67 623	-91 816
Avsetninger til bundne investeringsfond	7 657	0	0	0	412
Bruk av bundne investeringsfond	-631	0	-702	-702	-1 475
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	0	0	36 997
Bruk av ubundet investeringsfond	0	-10 000	0	10 000	-10 000
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-117 710	-13 970	-72 295	-58 325	-65 881
Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	0	0	0	0	0
Kontrollsum art 980 Regnskapsmessig merforbruk	0	0	0	0	0
Overføring til fordeling (§5-5, andre ledd)					
Inntekter til fordeling	0	0	0	0	0
Utgifter til fordeling	1 774 756	1 824 270	1 831 463	7 193	2 468 661
Sum til fordeling (netto)	1 774 756	1 824 270	1 831 463	7 193	2 468 661

Trøndelag fylkeskommune

Seksjon Regnskap

Bevilgninger investering, netto pr tjenestegruppe					
§ 5-5, 2.ledd. I 1000kr	Regnsk 2021	Budsj 2021	Rev.bud 2021	Avvik 2021	Regnsk 2020
Sum 420 Administrasjon og adm.lokaler	44 912	16 970	45 799	768	48 875
Investeringer i varige driftsmidler	41 829	13 000	41 948	119	41 437
Tilskudd til andres investeringer					
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	3 202	3 970	3 970	768	7 438
Avdrag på lån					
Overføring fra drift	-119	0	-119	-119	0
Avsetning til bundne investeringsfond					
Bruk av bundne fond					
Sum 500 Opplæring	726 147	646 400	705 859	-12 224	601 822
Investeringer i varige driftsmidler	746 450	646 400	733 903	-12 547	601 822
Tilskudd til andres investeringer					
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper					
Avdrag på lån					
Overføring fra drift	-27 090	0	-27 342	252	-15 366
Avsetning til bundne investeringsfond	7 418	0	0	0	412
Bruk av bundne fond	-631	0	-702	71	-1 475
Sum 600 Tannhelse	1 740	21 500	1 621	-118	803
Investeringer i varige driftsmidler	2 105	21 500	1 986	-118	3 607
Tilskudd til andres investeringer					
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper					
Avdrag på lån					
Overføring fra drift	-365	0	-365	0	-2 804
Avsetning til bundne investeringsfond					
Bruk av bundne fond					
Sum 700 Nærings- og bostedsutvikling	2 106	0	0	-2 106	0
Investeringer i varige driftsmidler	529	0	423	-106	0
Tilskudd til andres investeringer					
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	2 000	0	0	-2 000	1 000
Avdrag på lån					
Overføring fra drift	-423	0	-423	0	-1 000
Avsetning til bundne investeringsfond					
Bruk av bundne fond					
Sum 720 Fylkesveger	906 940	1 093 400	987 283	70 415	1 176 554
Investeringer i varige driftsmidler	915 526	1 093 400	994 083	78 557	1 177 046
Tilskudd til andres investeringer	3 178	0	0	-3 178	10 549
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	0	0	0	0	3
Avdrag på lån	0	0	0	0	5 000
Overføring fra drift	-11 764	0	-6 800	-4 964	-16 044
Avsetning til bundne investeringsfond					
Bruk av bundne fond					
Sum 730 Kollektivtrafikk	23 288	46 000	17 995	-3 097	34 240
Investeringer i varige driftsmidler	24 690	46 000	20 495	-4 195	40 040
Tilskudd til andres investeringer					
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper					
Avdrag på lån					
Overføring fra drift	-1 402	0	-2 500	1 098	-5 800
Avsetning til bundne investeringsfond					
Bruk av bundne fond					
Sum 740 Kulturaktivitet	318	0	0	-318	0
Investeringer i varige driftsmidler	1 323	0	6 324	5 001	0
Tilskudd til andres investeringer					
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper					
Avdrag på lån					
Overføring fra drift	-1 244	0	-6 324	-5 080	0
Avsetning til bundne investeringsfond	239	0	0	-239	0
Bruk av bundne fond					
Sum 800 Finansiering	-48 404	-13 970	14 581	62 985	556 914
Investeringer i varige driftsmidler	5 594	0	0	-5 594	2 144
Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	23 750	0	23 750	0	53 995
Avdrag på lån	4 581	0	4 581	0	524 581
Overføring fra drift	-82 329	-3 970	-23 750	58 579	-50 802
Avsetning til bundne investeringsfond					
Bruk av bundne fond					
Bruk av disposisjonsfond/ub invfond	0	-10 000	10 000	10 000	26 997
Investeringer i varige driftsmidler	1 738 046	1 820 300	1 799 162	61 117	1 866 096
Tilskudd til andres investeringer	3 178	0	0	-3 178	10 549
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	28 952	3 970	27 720	-1 232	62 435
Avdrag på lån	4 581	0	4 581	0	529 581
Sum investeringsutgifter	1 774 756	1 824 270	1 831 463	56 707	2 468 661
Overføring fra drift	-124 736	-3 970	-67 623	49 766	-91 816
Avsetning til bundne investeringsfond	7 657	0	0	-239	412
Bruk av bundne fond	-631	0	-702	71	412
Bruk av disposisjonsfond/ub invfond	0	-10 000	10 000	10 000	26 997
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-117 710	-13 970	-58 325	59 598	-65 881

Trøndelag fylkeskommune

Seksjon Regnskap

Oversikt over budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner etter § 5-9 Drift

§5-9 Drift		A	B	C
		Vedtatt av fylkestinget i årsbudsjettet	Vedtatt av underordnet organ etter delegert myndighet	Sum
1	Netto driftsresultat			-449 113
2	Avsetning til bundne driftsfond			374 640
3	Bruk av bundne driftsfond			-309 005
4	Overføring til investering i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	71 593	53 143	124 736
5	Avsetninger til disposisjonsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	49 400		49 400
6	Bruk av disposisjonsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	-589 604		-589 604
7	Budsjettert dekning av tidligere års merforbruk			0
8	Årets budsjettavvik (mer- eller mindreforbruk før strykninger)			-798 946
9	Strykning av overføring til investering			-
10	Strykning av avsetninger til disposisjonsfond			-
11	Strykning av dekning av tidligere års merforbruk			
12	Strykninger av bruk av disposisjonsfond			589 604
13	Mer- eller mindreforbruk etter strykninger			-209 342
14	Bruk av disposisjonsfond for reduksjon av årets merforbruk etter strykninger			
15	Bruk av disposisjonsfond for inndekning av tidligere års merforbruk			
16	Bruk av mindreforbruk etter strykninger for dekning av tidligere års merforbruk			
17	Avsetning av mindreforbruk etter strykninger til disposisjonsfond			209 342
18	Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)			

Oversikt over budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner etter § 5-9 – Investering

§5-9 Investering		A	B	C
		Vedtatt av fylkestinget i årsbudsjettet	Vedtatt av underordnet organ etter delegert myndighet	Sum
1	Sum utgifter og inntekter eksklusive bruk av lån			1 098 679
2	Avsetninger til bundne investeringsfond			7 657
3	Bruk av bundne investeringsfond			-631
4	Budsjettert bruk av lån	-1 063 270		-1 063 270
5	Overføring fra drift i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	-71 593	-53 143	-124 736
6	Avsetninger til ubundet investeringsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter			0
7	Bruk av ubundet investeringsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter			0
8	Dekning av tidligere års udekket beløp			0
9	Årets budsjettavvik (udekket eller udisponert beløp før strykninger)			82 300
10	Strykning av avsetninger til ubundet investeringsfond			
11	Strykning av bruk av lån			- 82 300
12	Strykning av overføring fra drift			-
13	Strykning av bruk av ubundet investeringsfond			
14	Udekket eller udisponert beløp etter strykninger			0
15	Avsetning av udisponert beløp etter strykninger til ubundet investeringsfond			
16	Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp).			0

Trøndelag fylkeskommune
Seksjon Regnskap

§ 5-8 Balanseregnskapet			
Tall i 1000 kroner	Note	Regnskap 2021	Regnskap 2020
EIENDELER			
A. Anleggsmidler		28 292 571	27 968 420
I. Varige driftsmidler		23 030 378	22 082 497
1. Faste eiendommer og anlegg	15	22 868 514	21 900 310
2. Utstyr, maskiner og transportmidler	15	161 864	182 187
II. Finansielle anleggsmidler		505 082	479 812
1. Aksjer og andeler	5	326 104	300 793
2. Obligasjoner		0	0
3. Utlån	14	178 978	179 020
III. Immaterielle eiendeler		0	0
IV. Pensjonsmidler	2	4 757 111	5 406 111
B. Omløpsmidler		3 409 641	3 701 761
I. Bankinnskudd og kontanter		1 686 741	2 399 556
II. Finansielle omløpsmidler		608 120	305 165
1. Aksjer og andeler	10	608 120	305 165
2. Obligasjoner		0	0
3. Sertifikater		0	0
4. Derivater		0	0
III. Kortsiktige fordringer		1 114 779	997 039
1. Kundefordringer	14	249 424	200 696
2. Andre kortsiktige fordringer	14	492 579	443 901
3. Premieavvik	2	372 776	352 441
Sum eiendeler		31 702 212	31 670 181
EGENKAPITAL OG GJELD			
C. Egenkapital	6	-14 195 401	-13 442 998
I. Egenkapital drift		-2 261 983	-1 937 606
1. Disposisjonsfond	6	-1 516 599	-1 257 857
2. Bundne driftsfond	6	-745 384	-679 749
3. Merforbruk i driftsregnskapet		0	0
II. Egenkapital investering		-45 707	-38 681
1. Ubundet investeringsfond		-37 135	-37 135
2. Bundne investeringsfond		-8 572	-1 545
3. Udekket beløp i investeringsregnskapet		0	0
III. Annen egenkapital		-11 887 712	-11 466 712
1. Kapitalkonto	7	-12 041 540	-11 620 540
2. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift		153 828	153 828
3. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering		0	0

Trøndelag fylkeskommune
Seksjon Regnskap

D. Langsiktig gjeld		-16 251 155	-16 348 699
I. Lån		-11 166 283	-10 628 336
1. Gjeld til kredittinstitusjoner	16	-11 166 283	-10 628 336
2. Obligasjonslån		0	0
3. Sertifikatlån		0	0
II. Pensjonsforpliktelse		-5 084 872	-5 720 363
E. Kortsiktig gjeld		-1 255 656	-1 878 485
I. Kortsiktig gjeld		-1 255 656	-1 878 485
1. Leverandørgjeld	14	-751 257	-492 994
2. Likviditetslån		0	0
3. Derivater		0	0
4. Annen kortsiktig gjeld		-504 399	-1 380 244
5. Premieavvik		0	-5 247
Sum egenkapital og gjeld		-31 702 212	-31 670 181
F. Memoriakonti		0	0
I. Ubrukte lånemidler		0	0
II. Andre memoriakonti		0	0
III. Motkonto for memoriakontiene		0	0

Steinkjer 31.12.2021/
18.02.2022/23.03.2022

Carl-Jacob Midttun
Fylkesdirektør

Tone Mediaas Reitlo
seksjonsleder regnskap

Dokumentet er signert digitalt av følgende undertegnere:

- TONE KRISTIN MEDIÅS REITLO, signert 24.03.2022 med ID-Porten: BankID Mobil
- CARL-JAKOB MIDTTUN, signert 25.03.2022 med ID-Porten: BankID

2. Noter til regnskapet

Notene henviser til regnskapsrapportene under kapittel 1.

Notene til årsregnskapet er gitt i henhold til regnskapsforskriften §§ 5-10 til 5-15.

Notene gir tilleggsopplysninger for regnskapet 2021 og informasjon om sammenhengene mellom de ulike regnskapsdelene.

Fylkeskommunens forvaltningsområder

Årsregnskapet for Trøndelag fylkeskommune er utarbeidet iht. ny kommunelov § 14-6 og tilhørende Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner, jfr. §§ 3-5. Forskrift heretter benevnt som regnskapsforskrift.

Fylkeskommunens årsberetning utarbeides iht. til kommunelovens § 14-7.

Årsberetningen og administrasjonens årsmelding legges fram for fylkestinget som et selvstendig dokument.

Fylkeskommunens årsregnskap viser økonomisk resultat og utvikling for fylkeskommunens primærvirksomheter.

Organisering av rapporten

Årsregnskapet omfatter forskriftsrapporter med hovedoversikter og regnskapsskjema. I tillegg er laget et vedlegg til årsregnskapet med kommentarer.

Dokumenter som inngår i årsregnskapet:

- Bevilgningsoversikt drifts-, investeringsregnskap iht. til regnskapsforskriften §§ 5-4 og 5-5.
- Økonomisk oversikt drift etter art og økonomisk oversikt balanse, regnskapsforskriften §§ 5-6 og 5-8.
- Noter iht. regnskapsforskriftens §§ 5-10 til 5-15.
- Vedlegg med kommentarer fra avdelinger og seksjoner på resultat
- Rapporter for intern, administrativ drift –med balanseregnskap og oversikt anleggsmidler-

Prinsipper for regnskapsføringen

Regnskapet er ført etter gjeldende lover og regler, med følgende hovedprinsipp:

- Anordningsprinsippet. Det vil si at alle kjente utgifter og inntekter i regnskapsåret er tatt med
- Ubenyttede eksterne, øremerkede tilskudd og inntekter for øvrig, er avsatt til bundne driftsfond og påvirker dermed ikke resultatet
- Skillet mellom drift og investering er basert på regnskapsforskriften og KRS 4.
- Bruttoprinsippet
- Pensjonskostnader, pensjonsmidler og –forpliktelser er ført i henhold til regnskapsforskriftens § 3-5.
- Utgiftsføring på avdeling/seksjoner er budsjettert og regnskapsført uten merverdiavgift. Dette gjelder utgiftstyper som berettiger momskompensasjon.

- Driftsregnskapet er avsluttet iht. regnskapsforskriftens § 4-3.
- Kompensasjon for investeringsmoms er i henhold til gjeldende regler, ført direkte i investeringsregnskapet
- Prosjekter i investeringsregnskapet med øremerkede midler eller med overføring fra driftsregnskapet er avsluttet i balanse. Andre prosjekter er avsluttet mot felles budsjettert finansiering eller refusjoner og tilskudd. Lånemidler er tatt opp fra Lånefondet etter behov med 980,97 mill. kroner. mens revidert budsjett på bruk av lån er 1.063.270 mill. kroner.
- Investeringsregnskapet er generelt avsluttet i henhold til regnskapsforskriften.

Arbeidskapitalen defineres som omløpsmidler med fradrag av kortsiktig gjeld. Tilgang på og bruk av midler, slik det er spesifisert under kapittel 2 i denne rapporten, påvirker arbeidskapitalen. En reduksjon i arbeidskapitalen betyr at forbruket av midler er større enn anskaffelsen av midler, og motsatt.

Note 1 – Endring i arbeidskapital

Arbeidskapitalen er utgangspunktet for en nærmere vurdering av likviditeten eller likviditetsgraden, og dermed fylkeskommunens evne til å møte løpende forpliktelser. I kommunal økonomi og finansforvaltning generelt, bør arbeidskapitalen være minst 4-5 % av driftsinntektene eller likviditetsgraden bør være minimum 2. Pr. 31.12.2021 var arbeidskapitalen på 2153,9 mill. kroner eller 21,9 % av sum driftsinntekter.

Avstemming - Arbeidskapitalen				
Kapittel	Balanseregnskapet	R år 2021	R år 2020	Endring
2.1	Omløpsmidler	3 409 640 719,81	3 701 760 641,62	
2.3	Kortsiktig gjeld	1 255 656 105,56	1 878 484 505,47	
Endring arbeidskapital i balanseregnskapet		2 153 984 614,25	1 823 276 136,15	330 708 478,10
Endring memoriakonto for ubrukte lånemidler (+/-)				0,00
Sum endring for avstemming mot drifts- og investeringsregnskapet				330 708 478,10

#REF!	Art	Beløp	#REF!	Art	Beløp	Sum
	+ Sum inntekter			+ Sum inntekter		
	600 - 890	9 824 159 652,55		600 - 905	675 085 285,69	
	- Sum utgifter			- Sum utgifter		
	010 - 590, 690	9 515 196 368,37		010 - 500, 690	1 741 224 077,37	
	+ Avskrivninger					
	590	727 083 317,87				
	+ Ekst. finans- innt./-transer			+ Eksterne finans. transer		
	900-905, 920	43 783 517,06		910, 920, 929	981 961 614,98	
	- Ekst. finans- utg./-transer			- Eksterne finans. transer		
	500, 510, 520	630 717 453,59		510, 520, 529	33 532 368,00	
	Sum/differanse	449 112 665,52		Sum/differanse	-117 709 544,70	331 403 120,82

Avstemming mellom regnskapsdelene	
Differanse	-694 642,72
Sum 570/970	0,00
Sum kontoklasse 9	0,00
Overtakelse av fordringer Fosenvegene (kto 213890019)	694 642,72
Sum	0,00

Note 2 – Pensjon, pensjonsforpliktelser, pensjonsmidler

Fylkeskommunens pensjonsforhold regnskapsføres og rapporteres iht. reglene i regnskapsforskriftens § 3-5 samt god kommunal regnskapsskikk. Det materielle innholdet i pensjonsføringen er regulert av aktuarberegninger fra pensjonsselskapene. Det er i avslutningen av regnskapet lagt til grunn endelige aktuarberegninger, mottatt i januar 2022.

Pensjonsselskapene er KLP Forsikring og SPK, Statens Pensjonskasse. Det siste ivaretar pensjonsrettighetene til pedagogisk personale.

Vi har i 2021 overført fra premiefond i KLP med 47,1 mill. kroner til delvis dekning av pensjonspremien. Kontoutskrift for 2021 utsendes ikke før mai 2022 slik at evt. beløp på premiefond pr 31.12.21 ikke blir kjent/beregnet før da. I 2021 fikk vi ekstraordinært tilbakeført 90,8 mill. kroner til premiefond som følge av at avsetningskravet til fremtidige alderspensjoner er redusert. Uttak av denne ekstraordinære tilbakeføringen fordeler vi over 4 år fom 2021.

Hovedtall pensjon 2021:

Beløp i mill. kr		Totalt	KLP	SPK
Sum pensjonskostnader (regnskapsbelastning)	2021	331,5	182,8	148,7
Premieavvik årets	2021	114,8	107,4	7,4
Amortisert premieavvik fra tidl. år ført	2021	92,3	63,1	29,2
Akkumulert premieavvik i balanse	2021	326,6	261,2	65,4
Pensjonsmidler	2021	4 757,1	3537,8	1 219,3
Pensjonsforpliktelser	2021	5 044,4	3335,6	1 708,8
Netto pensjonsforpliktelse eks. arb.giveravg.	2021	287,3	-202,2	489,5

Årets pensjonskostnad i sammendraget over er fylkeskommunens samlede regnskapsførte pensjonskostnader, det vi internt kaller *normalkost* for pensjon før arbeidsgiveravgiften. Denne beregnet som følger: Premie – 2 % ansattedel +/- premieavvik og amortisert tidligere års premieavvik. Det er premien – 2 % ansattedel som er grunnlag for betalbar arbeidsgiveravgift i denne sammenhengen.

Forutsetningene for aktuarberegningene av kostnader, forpliktelser og midler i 2021:

Beskrivelse	KLP		SPK	
	2021	2020	2021	2020
KLP				
Avkastning pensjonsmidler	3,50 %	4,00 %	3,50 %	3,50 %
Diskonteringsrente	3,00 %	3,50 %	3,50 %	3,50 %
Årlig lønnsvekst	1,98 %	2,48 %	2,48 %	2,48 %
Årlig G-regulering (folketrygden)	1,98 %	2,48 %	2,48 %	2,48 %
Pensjonsregulering	1,22 %	1,71 %		

Regnskapsføringen av pensjonskostnader, pensjonsforpliktelser, og -midler, bygger på nevnte forutsetninger og informasjon iht. nedenstående taloppstillinger. Disse samsvarer med mottatte aktuarberegninger fra selskapene (beløp i hele kr.):

Pensjonsnote KLP 2021		
Hovedstørrelser fra aktuarberegningen		
1	Nåverdi av årets pensjonsopptjening (<i>årets opptjening</i>)	151 898 240
2	<i>Rentekostnad</i> av påløpt pensjonsforpliktelse	99 278 528
3	<i>Forventet avkastning</i> på pensjonsmidlene	118 036 897
4	<i>Administrasjonskostnader</i>	7 311 158
5	Premieinnbetaling inkl adm.kostnader (<i>forfalt premie</i>)	247 854 007
6	Utbetalte pensjoner (<i>utbetalinger</i>)	145 936 151
5a	Arb.avgift av arbeidsgivers andel av nr 5 (fradratt 2 % lønnstrekk)	31 895 792
7	Påløpt pensjonsforpliktelse 01.01. (<i>faktisk forpliktelse</i>)	-3 230 354 103
8	Estimert påløpt pensjonsforpliktelse 31.12., full amort.	-3 335 594 720
9	Verdi av pensjonsmidler 01.01. (<i>faktiske pensjonsmidler</i>)	3 325 179 448
10	Estimert verdi av pensjonsmidler 31.12., full amortisering	3 537 823 043
11	Netto pensjonsforpliktelse 01.01.(re-estimert/virkelig)	94 825 345
12	Estimert netto pensjonsforpliktelse 31.12.	202 228 323
Årets netto pensjonskostnad §13-1 nr c og §13-3 nr a		
1	Nåverdi av årets pensjonsopptjening	151 898 240
2	Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	99 278 528
3	Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-118 036 897
13	Netto pensjonskostnad eks adm.	133 139 871

Trøndelag fylkeskommune
Seksjon Regnskap

	Beregnet premieavvik §13-1 nr d og §13-4 nr a (evt b)	
5-4	Premieinnbetaling ekskl. administrasjonskostnader	240 542 849
13	Årets netto pensjonskostnad	-133 139 871
14	Premieavvik 2021 (her positivt)	107 402 978
	Sats for arbeidsgiveravgift	14,1 %
14a	Arbeidsgiveravgift av premieavviket nr 14 (her 14,1%)	15 143 820
	Akkumulert og amortisert premieavvik §13-1 nr e og §13-4 nr c,d,e	
	Antall år premiavik skal dekkes inn på (1 eller 15/10/7). Nye regler 2011	15,10 og 7
15	Akkumulert premiavik 31.12. forrige år	217 054 390
15a	Sum amortisert premieavvik	-63 175 446
15b	Arbeidsgiveravgift av 15a	-8 907 738
16	Akkumulert premieavvik 31.12. i regnskapsåret	261 281 922
	Akkumulert estimataavvik §13-3 c og d / §13-4 d2 (tidligere grunnlag amort. estimataavvik)	
17	Estimataavvik forpliktelse	-115 542 970
18	Estimataavvik pensjonsmidler	-2 135 987
19	Netto estimataavvik	-117 678 957
	Spesifisert pensjonsforpliktelse §13-1 nr a og e og §13-2 nr c	
20	Påløpt pensjonsforpliktelse 01.01.	-3 350 490 118
1	Nåverdi av årets pensjonsopptjening	-151 898 240
2	Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	-99 278 528
6	Utbetalte pensjoner	145 936 151
21	Estimataavvik forpliktelse IB 1.1.	120 136 015
22	Estimert påløpt pensjonsforpliktelse 31.12. = UB	-3 335 594 720
	Spesifiserte pensjonsmidler §13-1 nr a og e og §13-2 d	
23	Verdi av pensjonsmidler 01.01.	3 328 110 713
3	Forventet avkastning på pensjonsmidlene	118 036 897
5-4	Premieinnbetaling ekskl. adm.kostnader	240 542 849
6	Utbetalte pensjoner	-145 936 151
24	Estimataavvik midler 01.01.	-2 931 265
25	Estimert pensjonsmidler 31.12. = UB	3 537 823 043
26	Netto balanseført pensjonsforpliktelse (før avgift)	202 228 323
26a	arbeidsgiveravgift av nto pensjonsforpliktelse	28 514 194

Trøndelag fylkeskommune
Seksjon Regnskap

Pensjonsnote Statens Pensjonskasse (SPK) 2021		
Hovedstørrelser fra aktuarberegningen		
1	Nåverdi av årets pensjonsopptjening (<i>årets opptjening</i>)	131 840 144
2	Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	45 930 104
3	Forventet avkastning på pensjonsmidlene	33 300 695
4	Administrasjonskostnader	4 214 780
5	Premieinnbetaling inkl adm.kostnader (<i>forfalt premie</i>)	156 143 452
6	Utbetalte pensjoner (<i>utbetalinger</i>) / Avregning fra tidligere år	
5a	Arb.avgift av arbeidsgivers andel av nr 5 - 2 % lønnstrekk	17 895 530
7	Påløpt pensjonsforpliktelse 01.01.(<i>brutto</i>)	-2 331 039 028
8	Estimert påløpt pensjonsforpliktelse 31.12., full amort	-1 708 773 714
9	Verdi av pensjonsmidler 01.01. (<i>brutto</i>)	2 078 000 239
10	Estimert verdi av pensjonsmidler 31.12., full amort	1 219 288 183
11	Netto pensjonsforpliktelse 01.01. (reestimert/virkelig)	-253 038 789
12	Estimert netto pensjonsforpliktelse 31.12. (full amort)	-489 485 531
Årets netto pensjonskostnad §13-1 nr c og §13-3 nr a		
1	Nåverdi av årets pensjonsopptjening	131 840 144
2	Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	45 930 104
3	Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-33 300 695
13	Netto pensjonskostnad eks adm.	144 469 553

Beregnet premieavvik §13-1 nr d og §13-4 nr a (evt b)		
5-4	Premieinnbetaling ekskl. administrasjonskostnader	240 542 849
13	Årets netto pensjonskostnad	-133 139 871
14	Premieavvik 2020 (her positivt)	107 402 978
	Sats for arbeidsgiveravgift	14,1 %
14a	Arbeidsgiveravgift av premieavviket nr 14 (her 14,1%)	15 143 820
Akkumulert og amortisert premieavvik §13-1 nr e og §13-4 nr c,d,e		
	Antall år premieavvik skal dekkes inn på (1 eller 15/10/7). Nye regler 2011	15,10 og 7
15	Akkumulert premieavvik 31.12. forrige år	217 054 390
15a	Sum amortisert premieavvik	-63 175 446
15b	Arbeidsgiveravgift av 15a	-8 907 738
16	Akkumulert premieavvik 31.12. i regnskapsåret	261 281 922
Akkumulert estimataavvik §13-3 c og d / §13-4 d2 (tidligere grunnlag amort. estimataavvik)		
17	Estimataavvik forpliktelse	-115 542 970
18	Estimataavvik pensjonsmidler	-2 135 987
19	Netto estimataavvik	-117 678 957

Trøndelag fylkeskommune
Seksjon Regnskap

Spesifisert pensjonsforpliktelse §13-1 nr a og e og §13-2 nr c		
20	Påløpt pensjonsforpliktelse 01.01.	-2 331 039 028
1	Nåverdi av årets pensjonsopptjening	-131 840 144
2	Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	-45 930 104
6	Utbetalte pensjoner	-
21	Amortisert estimatavvik - forpliktelse 1/15 av linje 17. Nye regler fom 2011	800 035 563
22	Estimert påløpt pensjonsforpliktelse 31.12. = UB	-1 708 773 713
Spesifiserte pensjonsmidler §13-1 nr a og e og §13-2 nr d		
23	Verdi av pensjonsmidler 01.01.	2 078 000 239
3	Forventet avkastning på pensjonsmidlene	33 300 695
5-4	Premieinnbetaling ekskl. adm.kostnader	151 928 672
6	Utbetalte pensjoner	-
24	Amortisert estimatavvik - midler 1/15 av linje 18	-1 043 941 423
25	Estimert pensjonsmidler 31.12. = UB	1 219 288 183
26	Netto balanseført pensjonsforpliktelse <i>(før avgift)</i>	-489 485 530
26a	<i>Arbeidsgiveravgift av nto pensjonsforpliktelse</i>	-69 017 460

Note 3 – Garantiforpliktelser

Fylkeskommunen har stilt diverse simple garantier overfor tredjeparts långivere. Dette er dels 100 % og dels avgrensede garantistillelser, der eksempelvis kommuner er garantist for det resterende. I FT-sak 66/14 i NT er det gitt simpel garanti for 5,5 mill. kroner i inntil 30 år på fremtidig husleie i nybygg for Turneteateret i Trøndelag AS. Husleiegaranti er ikke med i oversikten nedenfor.

Garantiene reguleres ned eller opp i takt med nedbetaling av lån, innfrielse av samme eller at lånevolumet er økt innenfor gitte rammer. Bekreftelse på fylkeskommunens garantiansvar pr. 31.12.21 er innhentet fra långiverne og fra Vegamot AS.

Endringer i garantiforpliktelsene pr 31.12.21 er ordinære reguleringer og nye aktive garantier. Det finnes ikke en samlet oversikt over Trøndelag fylkeskommunes garantiansvar for lån tatt opp av Vegamot AS fra långiverne. De låner i flere markeder hvor Nordic Trustee forvalter obligasjonsmarkedet og delvis sertifikatmarkedet. Ordinært bankmarked forvaltes av den enkelte finansinstitusjon og vi får årsoppgaver derfra. For 2021 har vi fått oversikt fra Vegamot AS for avstemming.

Samlet endring i garantiforpliktelsene i oversikten er fra 2020 til 2021 1.084.186 mill. kroner.

Trøndelag fylkeskommune

Seksjon Regnskap

Garantioversikt for Trøndelag fylkeskommune pr. 31.12.2021											
Garanti gitt til	Formål	Type garanti	Kreditorer / långivere	Lånenummer	Vedtatt garantiramm	Forventet låneopptak (utover saldo)	Andel	Tilleg	Saldo 31.12.	Godkjenning	Utløpsdato
Fylkets Hus AS	Refinansiering		Den Norske Bank ASA	74608076917			100 %		9 660 000	Godkjent	28.08.2025
Steinkjerhallen AS	Refinansiering og nyinv	Selvskyldn erkausion	Kommunalbanken	20160115			49 %	renter/omk	76 000 000	Godkjent KMD 31.10.2011	06.06.2042
Kolstad Arena AS	Flerbrukshall		Kommunalbanken	20160501			100 %		161 925 000	Godkjent	01.11.2038
Ildrettstunet AS	Nybygg hybelbygg Meråker vgs		KLP Kommunekreditt	8317.52.95944			100 %				22.04.2038
Trøndelag folkemuseum Stiftelse	Adm.bygg Sagvollen		KLP Kommunekreditt	8317.50.31726			100 %		5 380 428		01.03.2030
Vegamot AS	Fv 714 Lakseveien	Selvskyldn erkausion	KLP	8317.56.41087			100 %	10 %	1 700 000	Godkjent KMD 06.07.2018, ref 18/3113-3	21.02.2030
Vegamot AS	v 714 Lakseveien	Selvskyldn erkausion	KLP	8317.56.41095	250 000 000		100 %	10 %	250 000 000		21.02.2025
Vegamot AS	Fv 714 Lakseveien	Selvskyldn erkausion	DnB	ISIN:NO0010893720	180 000 000		100 %	10 %	250 000 000		18.09.2023
Vegamot AS	E6 Vindålsliene - Korporalsbru		Swedbank	ISIN:NO0010882814	200 000 000		100 %	10 %	180 000 000	Godkjent KMD 06.07.2018, ref 18/3115-3	22.05.2023
Vegamot AS	E6 Vindålsliene - Korporalsbru	Selvskyldn erkausion	Nordea	ISIN:NO0010885718	250 000 000		100 %	10 %	200 000 000		22.06.2026
Vegamot AS	E6 Vindålsliene - Korporalsbru	Selvskyldn erkausion	DnB	ISIN:NO0010895592	200 000 000		100 %	10 %	250 000 000		19.10.2029
Vegamot AS	Fv 17720 Dyrstad, Sprova, Malm	Selvskyldn erkausion	Swedbank	ISIN:NO0010885361	200 000 000		100 %	10 %	200 000 000	Godkjent KMD 04.04.2019, ref 17/229-5	22.06.2027
Vegamot AS	Fv 17720 Dyrstad, Sprova, Malm	Selvskyldn erkausion	SB 1 Markets	ISIN:NO0010882723	150 000 000		100 %	10 %	200 000 000		19.05.2023
Vegamot AS	Fv 17720 Dyrstad, Sprova, Malm	Selvskyldn erkausion	Handelsbanken	ISIN:NO0010885262	200 000 000		100 %	10 %	150 000 000		19.06.2025
Vegamot AS	Fv 17720 Dyrstad, Sprova, Malm	Selvskyldn erkausion	DnB	ISIN:NO0010894116	180 000 000		100 %	10 %	200 000 000		21.12.2029
Vegamot AS	Fosenpakken	Selvskyldn erkausion	Nordea	ISIN:NO0010873920	300 000 000		100 %	10 %	180 000 000	Godkjent KMD 19.07.2019, ref 19/3488-4	30.01.2023
Vegamot AS	E6 Ulsberg Melhus	Selvskyldn erkausion	DnB	ISIN:NO001207250	8 600 000 000		100 %	10 %	300 000 000	Godkjent KMD 02.11.2020, ref 20/5290-2	21.01.2032
Vegamot AS	E6 Ranheim Åsen	Selvskyldn erkausion	SEB/DnB	ISIN:NO0011173601	8 500 000 000		100 %	10 %	300 000 000	Godkjent KMD 02.11.2020, ref 20/5291-2	21.12.2026
Vegamot AS	Miljøpakke Trondheim	Selvskyldn erkausion			1 000 000 000	0	50 %	10 %	1 200 000 000	Godkjent KMD 04.09.2018, ref 18/3592-3	27.07.1905
Trøndelag Borneiselskap AS/Vegamot	E6 Stjør-Tr. heim (62,5 % av antatt lånevolum/Gar.del.	Selvskyldn erkausion	Sertifikatmarked	Utstedte sertifikater/obligasjonslån	2 200 000 000		62,5 %	10 %	200 000 000		15.06.2022
			SUM Garantier 31.12.2021						4 427 165 428		
			SUM Garantier 31.12.2020						3 342 978 816		
			ENDRING 2021						1 084 186 612	Økning	

Note 4 – Mellomværende - fylkeskommunale foretak

Trøndelag fylkeskommune har følgende fylkeskommunale foretak

- UKM, Ungdommens kulturmønstring Norge FKF. Det er ikke noe mellomværende pr 31.12.2021 ført på konsernintern fordring eller konsernintern gjeld. På ordinære kundefordringer er ført ubetalte faktura med forfall i januar 2022 med kroner 135.257,13.
- Kompetansesenteret Tannhelse Midt Trøndelag FKF. Mellomværende pr 31.12.21. er 4.505.684 kroner i kortsiktig gjeld til foretaket.

Note 5 – Aksjer og andeler ført som anleggsmidler, obligasjoner

Orgnr	Konto	Selskapets navn	Anskaffelses- kost kr	Bokført akjseverdi kr	Eierand el i %
	221110001	Aksjer og andeler sektor 110	9 000,00	9 000,00	
994 686 011	221152001	ATB AS	20 000 000,00	20 000 000,00	100,0
931 518 666	221152002	Fylkeshuset AS 100 aksj. a 1000	100 000,00	100 000,00	100,0
979 615 361	221152003	Tjeldbergodden Utv.AS/4831 aksj. a 93,13	449 911,03	449 911,03	3,9
967 544 256	221152005	Trondheim Bussterminal 900 à 1000/8500 á 100	9 400 000,00	9 400 000,00	100,0
988 488 402	221152006/020	Midtnorsk Filmsenter AS 67 aksjer	67 000,00	67 000,00	67,0
935 162 718	221152008	Vegamot AS 600 aksjer a kr 3.500	2 121 478,00	2 121 478,00	67,0
	221152009	Trondheim Bilkollektiv 11 andeler á 2500,-	30 000,00	30 000,00	
918 785 905	221152010	Kolstad Arena AS 228 aksjer a 100, inkl stiftelse	27 132,00	27 132,00	100,0
917 091 579	221152011/020	Filminvest3 AS 200 aksjer a 1000,-	400 000,00	400 000,00	
999 287 204	221152012	Meldalshallen eier 100%	2 000 000,00	2 000 000,00	100,0
	221152013	Biblioteksentralen 30 a 300	9 000,00	9 000,00	
925 535 974	221520014	Grønt Hjerte AS 1000 aksjer på kr 100, overkurs	1 000 000,00	1 000 000,00	100,0
923 418 849	221152015	Nord-Trøndelag Eiendom II AS, 30000 aksjer på	30 000,00	30 000,00	100,0
	221200001,00	Leierettigheter studenthybler	7,00	7,00	
	221200002	Hybelrettigheter Sverresgt. 8	3,00	3,00	
	221200003	Midtnorsk Opplæring 3 aksjer à 100	3 000,00	3 000,00	
988 067 075	221200004/020	OI! Trøndersk mat og drikke AS 24 aksjer à 5000	371 800,00	371 800,00	15,2
	221200005	Hemne Kraftlag - andeler	400,00	400,00	
	221200006	Midt-Norsk reiseliv - andelsbevis	300 000,00	300 000,00	
961 245 117	221200007/020	Trøndelag Reiseliv AS	633 000,00	633 000,00	
984 829 906	221200008/020	Leiv Eirikssons Nyskaping AS 29938 aksjer	29 938,00	29 938,00	2,0
993 595 675	221200009	Museene i Sør-Trøndelag	760 880,00	760 880,00	
914 886 252	221200010	Blått kompetansesenter, 1950000 aksjer à 1	1 950 000,00	1 950 000,00	49,4
916 501 013	221200011	Trondheim kunsthall 110 aksjer á 1000	110 000,00	110 000,00	
917 663 513	221200012	STFK eiendom AS	10 042 570,00	10 042 570,00	100,0
993 793 515	221200013	Idrettstunet AS	7 796 349,00	7 796 349,00	100,0
995 802 082	221200014	Sportstunet AS	7 288 682,00	7 288 682,00	100,0
956 298 660	221200015	Stiklestad nasjonale kultursenter	8 000 000,00	8 000 000,00	50,0
994 933 787	221200016	Turneteateret i Trøndelag AS	4 200 000,00	4 200 000,00	100,0
929 101 898	221200017	Steinkjerhallen AS 40 aksjer	10 040 000,00	10 040 000,00	40,0
946 282 596	221200018/020	Fylkes hus AS, Steinkjer	10 450 000,00	10 450 000,00	100,0
985 706 093	221200020	T:Lab AS	500 000,00	500 000,00	8,0
987 794 453	221200020	Lierne nasjonalparksenter IKS	100 000,00	100 000,00	20,0
975 856 828	221200020	Sentrumsgården AS	900 000,00	900 000,00	15,0
812 822 012	221200020	Tidligfasefondet	7 500 000,00	7 500 000,00	49,8
989 229 389	221200020	Trøndelag forskning og utvikling	510 000,00	510 000,00	10,2
991 500 502	221200021	Museet Midt IKS	150 000,00	150 000,00	33,0
998 528 011	221200022/020	Sikkerhetssenter Rørvik AS	1 795 500,00	1 795 500,00	23,0
	221200023	Div mindre andeler	128 262,00	128 262,00	
985 483 450	221200024	Børgin Maskinlag SA	500,00	500,00	10,0
912 463 893	221200025	Trondheim stasjonssenter AS 12320 aksjer	77 745 000,00	77 745 000,00	50,0
928 113 493	221200026	Steinkjer fylkeshus AS 2000 aksjer a kr 1000	2 000 000,00	2 000 000,00	33,3
986 399 445	221395001	Innovasjon Norge, andel 2,58 %	1 010 526,00	1 010 526,00	2,6
938 708 606	221550001	KLP egenkapitalinnskudd	112 273 996,00	112 273 996,00	
	221650002	Innsk. Idrettshall Oppdal Vgs	1 200 000,00	1 200 000,00	
	221650003	Innsk. Idrettshall Malvik Vgs	3 940 000,00	3 940 000,00	
	221650004	Innsk. Idrettshall Melhus Vgs	5 424 000,00	5 424 000,00	
	221650005	Innsk. Rissahallen FT 46/89	3 500 000,00	3 500 000,00	
	221650006	Innsk. Idrettshall Hitra Vgs	3 600 000,00	3 600 000,00	
	221650007	Innsk. Hemnehallen	3 503 525,00	3 503 525,00	
	221650008	Innsk. Teknologisk inst.	165 000,00	165 000,00	
919 902 310	221650009	Egenkapitalinnskudd Revisjon Midt-Norge	600 000,00	600 000,00	
987 672 196	221650011	Egenkapitalinnskudd Konsek Trøndelag IKS	660 000,00	660 000,00	
	221890001	Studentsamskipnaden 40 hybler a 30000	1 200 000,00	1 200 000,00	
	221890002	Skjetlein gårdsbruk div. andeler	3 000,00	3 000,00	
556503-2322	221900001/020	Naboer AB, 100 aksjer a SEK 100	74 160,00	74 160,00	
			326 103 619,03	326 103 619,03	

Trøndelag fylkeskommune

Seksjon Regnskap

Endring 2021:	
EK-innskudd KLP	3 201 793,00
Nord-Trøndelag Eiendom II AS	30 000,00
Trondheim stasjonssenter	23 750 000,00
Idrettshall Huseby skole	-3 621 000,00
Steinkjer fylkeshus AS	2 000 000,00
Egenkapitalinnskudd KonSek Trøndelag IKS	-50 000,00
Sum endring	25 310 793,00

Trøndelag fylkeskommune er medeier i Interkommunalt arkiv Trøndelag IKS med eierandel 19%. I dette selskapet er det ikke innbetalt Egenkapitaltilskudd, men kun ordinært tilskudd hvert år.

Avstemming av aksjer og andeler:

Aksjer og andeler				
Kapittel	Balanseregnskapet	R år 2021	R år 2020	Endring
2.21	Aksjer og andeler	326 103 619,03	300 792 826,03	25 310 793,00
Sum		326 103 619,03	300 792 826,03	25 310 793,00

Sum endring balanseregnskapet 25 310 793,00

#REF!	Beløp	#REF!	Beløp	Sum
Art		Art		
		929	950 000,00	
		529	28 951 793,00	
		Differanse	28 001 793,00	28 001 793,00

Avstemming mellom regnskapsdelene	Beløp
Differanse	-2 691 000,00
Nedskrivning/tap aksjer Idrettshall Husby skole	2 721 000,00
Aksjer ført inn i balansen Nord-Trøndelag Eiendom II AS, 30000	-30 000,00
Ny differanse	0,00

Note 6 – Egenkapital og fond - Avsetning og bruk

Egenkapitalen består av fonds, endring i regnskapsprinsipp og kapitalkonto.

Fondene er dels bundne fonds (øremerkede midler) og dels frie fonds eller disposisjonsfond. Endring i egenkapitalen og fonds, skal stemme med endringen i de øvrige deler av regnskapet.

Sammenhengen og avstemming mellom regnskapsdelene framgår bl.a. av note 1.

Trøndelag fylkeskommune

Seksjon Regnskap

Avstemming av egenkapital:

Avstemming - Egenkapitalen				
Kapittel	Balanseregnskapet	R år 2021	R år 2020	Endring
2.5	Egenkapital	14 195 400 884,70	13 442 997 869,81	
2.5990	Kapitalkonto	12 041 540 070,43	11 620 540 176,36	
<i>Differanse</i>		<i>2 153 860 814,27</i>	<i>1 822 457 693,45</i>	<i>331 403 120,82</i>

#REF!	Art	Beløp	#REF!	Art	Beløp	Sum
	- Sum bruk av avsetninger			Sum bruk av avsetninger		
	930 - 960	309 004 874,70		930 - 960	631 360,00	
	- årets underskudd			- årets underskudd		
	980	0,00		980	0,00	
	+ Sum avsetninger			Sum avsetninger	7 657 386,40	
	530 - 570	633 381 969,12		+ årets overskudd		
	+ årets overskudd			580	0,00	
	580	0,00		- Overføring til invest. regnskapet		
	- Overføring til invest. regnskapet			570	124 735 571,10	
	570	124 735 571,10		- Overføring fra invest. Regnsk	124 735 571,10	
				970		
	<i>Sum/differanse</i>	<i>-449 112 665,52</i>		<i>Sum/differanse</i>	<i>117 709 544,70</i>	<i>-331 403 120,82</i>

Avstemming mellom regnskapsdelene

Differanse 0,00

Avstemming og spesifikasjon av fonds:

Fond				
Kapittel	Balanseregnskapet	R år 2021	R år 2020	Endring
2.56 - 2.58	Disposisjonsfond	1 362 770 282,60	1 104 028 332,18	258 741 950,42
2.55	Bundne invest. fond	8 571 521,17	1 545 494,77	7 026 026,40
2.53 - 2.54	Ubundne invest. fond	37 135 146,20	37 135 146,20	0,00
2.51 - 2.52	Bundne driftsfond	745 383 864,30	679 748 720,30	65 635 144,00
<i>Sum</i>	<i>Fond</i>	<i>2 153 860 814,27</i>	<i>1 822 457 693,45</i>	<i>331 403 120,82</i>

#REF!	Art	Beløp	#REF!	Art	Beløp	Sum
	940	0,00		940 + 948	0,00	
	540	258 741 950,42		548	0,00	
	Differanse	258 741 950,42		Differanse	0,00	258 741 950,42
	950	309 004 874,70		950	631 360,00	
	550	374 640 018,70		550	7 657 386,40	
	Differanse	65 635 144,00		Differanse	7 026 026,40	72 661 170,40
	<i>Endring drifts- og investeringsregnskapet</i>					<i>331 403 120,82</i>

Avstemming mellom regnskapsdelene

Differanse Beløp 0,00

Trøndelag fylkeskommune

Seksjon Regnskap

Vesentlige bundne fond:

Konto	Beskrivelse	IB 2021	Endring 2021	UB 2021
251080005	Regionale utviklingsmidler KMD	-19 141 648,78	-705 047,87	-19 846 696,65
251080006	Kompensasjonsmidler økt arbeidsgiveravgift	-4 259 617,23	-100 277,87	-4 359 895,10
251080007	Interreg V	-10 062 240,00	10 062 240,00	0,00
251080008	Kultur	-9 651 774,20	-594 240,74	-10 246 014,94
251080009	Spillemidler	-18 595 472,60	10 798 640,41	-7 796 832,19
251080011	Riksantikvarmidler	-3 504 713,48	3 504 713,48	0,00
251080013	DKS	-16 372 458,19	-2 539 870,47	-18 912 328,66
251080014	Regionalt forskningsfond	-19 376 295,13	-6 418 664,78	-25 794 959,91
251080015	Plan og næring – prosjekt/ tilskuddsordninger	-38 540 762,87	649 212,20	-37 891 550,67
251080016	Samferdselsdep, belønningsmidler	-213 422 197,62	-14 384 920,15	-227 807 117,77
251080020	Trafikksikkerhetstiltak	-2 571 349,98	0,00	-2 571 349,98
251080021	Utviklingsfond for vegprosjekter	-6 957 847,92	0,00	-6 957 847,92
251080023	Frøya undervisningskonsesjon	-27 016 134,56	6 234 892,00	-20 781 242,56
251080024	Frøya Kultur- og Kompetansesenter	-1 980 648,27	-771 948,25	-2 752 596,52
251080025	Interreg bundet driftsfond, egenkapital	-22 949 211,88	3 117 881,00	-19 831 330,88
251080027	Samferdsel- Mobilitet og bredbånd	-91 511 030,90	-28 198 873,56	-119 709 904,46

Utviklingsfond for vegprosjekter vil bli gjennomgått i 2022 da det ikke har vært bevegelse på denne på flere år.

Interreg bundet driftsfond, egenkapital må ses i sammenheng med Interreg V.

Note 7 – Kapitalkonto

Kapitalkontoen inngår i egenkapitalen sammen med egenkapitalens fondsdeler, og er en del av det totale verdikretsløpet. Kapitalkontoen har en egen funksjon i fylkeskommuneregnskapet og viser hovedsakelig den samlede egenfinansiering av anleggsmidler.

Trøndelag fylkeskommune

Seksjon Regnskap

KAPITALKONTO, 31.12.2021

Trøndelag fylkeskommune

Inngående balanse		11 620 540 176,36	
Avgang fast eiendom og anlegg	D		
Av- og nedskrivning fast eiendom og anlegg	D	698 990 626,13	
	K		Aktivisering av fast eiendom og anlegg
	K		1 667 194 709,09
			Oppskrivning anlegg (tidl år)
Av- og nedskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	D	91 173 755,84	
Avgang utstyr	D		
	K		Aktivisering av utstyr, maskiner og transportmidler
			70 850 918,28
Avgang aksjer og andeler	D	2 721 000,00	
Salg aksjer	D	950 000,00	
	K		Kjøp av aksjer og andeler
			28 981 793,00
	K		Utlån
Avdrag på utlån (mottatte avdrag)	D	41 500,00	
Avskrivning utlån	D		
Bruk av midler fra eksterne lån	D	980 970 114,98	
	K		Avdrag på eksterne lån
			443 022 427,37
Økning pensjonsforpliktelser	D	648 999 726,00	
	K		Økning pensjonsmidler
			635 491 412,00
Innbetalinger kjøp av fordringer Fjord 1	D	694 642,72	
Overtakelse fordringer Demand Norge	K		
Posteringer vedr EK TkMidt	D		
Utgående balanse		12 041 540 070,43	
		14 466 081 436,10	14 466 081 436,10

I noten for kapitalkonto er det ekstraordinær linje og gjelder innbetalinger på fordringer overtatt og kjøpt fra Fjord 1 som inntektsføres, men for å holde oversikt over resterende beløp føres det via en fordringskonto 213890019 og motpost kapitalkonto.

Ved avstemming UB kapitalkonto mot balansen 22* Anleggsmidler og 24* Langsiktig gjeld er det et avvik på kr 123.800 fra tidligere år som gjennomgås i 2022.

Note 8 – Salg av finansielle anleggsmidler

I 2021 er følgende finansielle anleggsmidler solgt/avhendet

- Eierinnskudd idrettshall Huseby kr 3.621.000 iht. avtale, kto 221650001.
- Egenkapitalinnskudd KonSek Trøndelag tilbakebetalt med kr 50.000. Kto 221650011. Eierandel redusert med to til 28 eierandeler.

Note 9 – Interkommunalt samarbeid Frøya Kultur og kompetansesenter

Prosjektet som føres under ansvar 322628 Guri Kunna videregående skole er et interkommunalt samarbeid mellom Frøya kommune og Trøndelag fylkeskommune iht. Kommunelovens § 27 og administreres av seksjon Eiendom.

Samarbeidsprosjektet startet opp i 2014 i Sør-Trøndelag fylkeskommune.

På prosjektet var det i 2021 et mindreforbruk som er avsatt til bundet driftsfond. Fondskonto 2510080024 har pr 31.12.2021 en saldo på 2.752.596 kroner.

Konto	Regnskap 2021	Budsjett 2021	Avvik
Utgifter drift	4 470 102	4 294 707	175 395
Inntekter drift	-1 859 049	-1 475 642	-383 407
Finansieringskostnad	0	0	0
Avsatt bundet driftsfond	771 948	563 936	208 012
Resultat	3 383 001	3 383 001	0

Note 10 – Markedsbaserte finansielle omløpsmidler

Plassering i:	Anskaffelsesverdi	IB 01.01.21.	Verdiendring 2021	UB 31.12.21
KLP Pengemarked	2 459 129	3 944 806	23 096	3 967 902
Danske Invest Norsk Likv NO0010873680	300 000 000	301 220 556	2 038 595	303 259 151
Odin Likviditet A 100002527653 30.04.21	100 000 000		369 102	100 369 102
Storebrand likv B ISIN NO0008000957 25.06.21	200 000 000		524 065	200 524 065
Sum	602 459 129	305 165 362	2 954 858	608 120 220

Verdiendring på KLP fra kjøpsår 2002 reinvesteres og kostpris endres hvert år.

Note 11 – Maritime og offshorerelaterte sikkerhetskurs

Trøndelag fylkeskommune har i 2021 ikke tilbudt maritime og offshorerelaterte sikkerhetskurs i markedet i tillegg til den ordinære opplæringen. Trøndelag fylkeskommune er deleier i Sikkerhetssenteret Rørvik AS. Ytre Namdal vgs kjøper kurs til sine egne elever fra sikkerhetssenteret.

Note 12 – Tannhelsetjeneste og spesifikasjon av regnskap

Iht. forskrift av 19.12.2014 til tannhelsetjenesteloven er det fra 01.01.2015 krav til føring av adskilte regnskaper i § 5. Resultatoppstillingene skal gis som tilleggsopplysninger i note til årsregnskapet. Begrunnelsen for dette er at vi skal kunne dokumentere at vi ikke bruker statlige midler til ulovlig subsidiering av voksenbehandlingen, noe som er ulovlig etter EØS-reglene om statsstøtte. Inntektene fra betalende pasienter må dekke alle utgiftene og gi en rimelig fortjeneste.

I NTFK var det i 2015 en omfattende gjennomgang av tannhelseregnskapet med formål å dele opp de forskjellige deler av virksomheten knyttet til

1. Tannhelsetjenester som tilbys helt eller delvis vederlagsfritt til pasienter
2. Tannhelsetjenester som tilbys voksne mot betaling i områder hvor det ikke er annet tilstrekkelig tilbud
3. Tannhelsetjenester som tilbys voksne mot betaling i områder med konkurranse fra private tjenesteytere.

Som basis ble 2014-regnskapet gjennomgått i detalj for å kartlegge utgiftene/inntektene, problemstillingene med fordeling av kostnader, antatt timebruk og vurdering av område. Utgifter og inntekter ble fordelt (til kategorien konkurranseutsatt virksomhet) etter følgende prinsipper:

- A. Utgifter og inntekter som i sin helhet kan knyttes til behandling av prioriterte pasienter og andre oppgaver som tilhører «samfunnsoppdraget», dvs. ikke tilhører konkurranseutsatt virksomhet, utelates.
- B. Utgifter og inntekter som kun gjelder behandling av betalende pasienter, fordeles i sin helhet til regnskapet for konkurranseutsatt virksomhet.
- C. Utgifter og inntekter som er knyttet kun til pasientbehandlingen, fordeles etter andel av tid brukt til pasientbehandling.
- D. Andre utgifter og inntekter, de som med andre ord ikke er knyttet kun til pasientbehandlingen, fordeles etter andel av total arbeidstid. Begrunnes med at annen tid i all hovedsak benyttes til samfunnsoppdraget.

Tannlegenenes tidsbruk (data hentet ut fra OPUS) på ulike oppgaver (tannbehandling av prioriterte pasienter, behandling av betalende pasienter og andre oppgaver) i de enkelte distrikt ble lagt til grunn. I tillegg til hovedprinsippene ovenfor foreligger det et eget notat som nærmere beskriver fordelingen av utgifter.

Etter gjennomgangen ble resultatet at det i 2014 var overskudd i alle distrikter på voksenbehandling. Vår vurdering var derfor at det var tilstrekkelig med en todeling av regnskapet, da vi ikke hadde tannhelsedistrikter etter punkt 2 ovenfor hvor det var behov for subsidiering av tannhelsetjenester som tilbys voksne mot betaling.

Vi besluttet i 2015 at prinsippene for fordeling av utgifter skulle gjennomgås hvert tredje år. Dette ble gjort i 2018 og igjen i 2021.

Vi har funnet at prinsippene uten endringer kan benyttes i TRFK.

Resultatoppstilling for 2021 i kroner:

Samlet for hele Trøndelag		
Beskrivelse	Regnskap som inngår i beh. betalende pasienter	Regnsk betalende
Lønn	253 380 593	55 032 628
Fordelte adm kostnader	3 273 000	3 273 000
Kjøp av varer og tjenester, leie av lokaler	61 853 155	21 260 594
Kap. kostn. og avskrivninger	6 847 863	1 558 942
Brukerbetaling	-82 639 774	-82 639 774
Refusjoner	-2 984 706	-533 244
Sum Trøndelag	239 730 131	-2 047 855

Regnskap pr. tannhelsedistrikt		
Tannhelsedistrikt	Regnskap som inngår i beh. betalende pasienter	Regnsk betalende
Tannhelse felles	11 737 620	5 477 295
Namdal tannhelsedistrikt	28 624 987	-163 736
Innherred tannhelsedistrikt	32 721 718	-924 215
Værnes tannhelsedistrikt	29 920 309	-1 582 328
Trondheim øst tannhelsedistrikt	41 739 777	-1 458 554
Trondheim syd tannhelsedistrikt	32 694 364	-2 757 802
Sørvest tannhelsedistrikt	27 734 173	533 377
Innlandet tannhelsedistrikt	34 557 183	-1 171 890
Sum Trøndelag	239 730 131	-2 047 855

Tabellene viser at det var overskudd på voksenbehandlingen i seks av de sju distriktene. I administrasjonen (tannhelse felles) har vi ingen inntekter og vil naturligvis aldri kunne ha et overskudd.

For fylket sett under ett vises et overskudd på 2 mill. kroner på voksenbehandlingen. I Sørvest tannhelsedistrikt har det i løpet av året vært så mye som åtte vakanser. Dette har i vår modell negativ innvirkning på regnskapet for betalende pasienter og forklarer underskuddet på betalende pasienter i dette distriktet.

I 2021 har det vært tilnærmet normal drift på alle klinikker, men pasienter som har rettigheter etter tannhelsetjenesteloven har fått prioritet. Arbeidstidens fordeling mellom fritt og betalende klientell var derfor annerledes i 2021 enn i et normalår.

Note 13 – Klassifisering omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Klassifisering av disse gruppene er gjort i henhold til regnskapsforskrift og standarder.

Note 14 – Leverandører, kundefordringer, utlån

Leverandører

I 2021 innhentet vi saldoforespørsler fra 10 store leverandører. For øvrig vises til generell og løpende oppfølging av fylkeskommunens leverandørreskontro. Fylkeskommunen samhandler med en rekke leverandører med dels store innkjøp. Som en illustrasjon på dette vises til oversikten nedenfor med leveranser/innkjøp over 10 mill. kroner i 2021.

Leverandørnavn	Beløp i kroner	Leverandørnavn	Beløp i kroner
ATB AS	1 738 856 591	Møre og Romsdal Fylkeskommune	22 098 178
Veidekke Industri AS	433 397 755	Plandent AS	21 978 265
HENT AS	269 259 960	Solberg Maskin AS	21 957 534
KLP	252 051 018	KS	21 205 879
Mesta AS	241 269 409	Sweco Norge AS	20 613 229
Statens pensjonskasse, SPK Forsikring	156 143 452	Multiconsult Norge AS	20 461 771
Svevia Norge AS	139 203 582	Museet Midt IKS	19 383 767
Trondheim kommune	114 498 858	HR Entreprenør AS	18 385 706
RUTA Entreprenør AS	102 361 095	Asplan Viak AS	17 271 439
Trondheim kommune	99 432 683	NORCONSULT	17 232 512
Winsnes Maskin og Transport AS	92 617 434	Trøndelag Teater AS	16 906 795
Johs. J. Syltern AS	81 785 656	Nærøysund Entreprenør AS	16 372 495
Innovasjon Norge	72 300 000	Otera Traftec AS	15 352 812
Peab Asfalt Norge AS	69 858 641	Verdal kommune	15 176 173
KN Entreprenør AS	68 499 634	Crayon AS	14 832 095
Veidrift AS	68 335 318	Consolvo AS	14 806 545
Røstad Entreprenør AS	67 466 407	Elkjøp Norge AS	14 677 480
Trondheim kommune	57 796 671	BOUVET	14 482 779
Arntzen de Besche Advokatfirma AS	56 376 140	Stiklestad Nasjonale Kultursenter AS	14 406 459
AF Kne-Røstad fv.17 ANS	56 346 908	Trondheim Symfoniorkester	14 343 000
NTE MARKED AS	50 979 579	Rædergård Entreprenør AS	13 453 656
NCC Industry AS	47 642 265	Marøya Næringsutvikling AS	13 200 000
Implenia Norge AS	46 941 972	KLP Skadeforsikring	13 082 762
Nordic Road Services AS, NCC	46 560 675	Oddmund Groven AS	13 008 484
Rogaland Taxi AS	45 699 879	Vestland fylkeskommune	12 994 994
Lag Entreprenør AS	45 243 975	Inderøy kommune	12 867 346
Metrostav	43 737 238	Vuku Naturstein AS	12 813 603
NTE Marked AS	42 380 096	NTNU	12 799 253
MUSEENE I SØR-TRØNDELAGE AS	40 450 258	STATKRAFT VARME AS	12 718 053
Atea AS E-Faktura	34 525 618	Trøndelag Reiseliv AS	12 434 605
SIVA - Selskapet for industrivekst SF	33 147 000	Trondheim kommune	12 370 186
Arvid Gjerde AS	32 119 159	Kolstad Arena AS	12 104 270
Orkland kommune	31 938 837	Peab Anlegg AS	11 694 767
Åfjord kommune	31 560 000	Levanger kommune	11 610 871
Frosta Entreprenør AS	31 026 803	Anleggstjenester AS	11 539 443
ViaNova Trondheim AS	29 302 531	Maske Gruppen AS	11 357 604
Capgemini Norge AS	25 947 830	Bispen AS	11 126 072
Bs Undervisning AS	25 781 962	STEINKJERHALLEN AS	10 653 499
Visafo AS	24 884 085	Nær Engros Trondheim AS	10 524 256
Bane NOR Eiendom AS	24 871 824	SOPRA STERIA AS	10 128 294
Namsos kommune	23 877 286	Olavshallen AS	10 000 000
Telenor Norge AS	23 251 913	Studentersamfundet i Trondhjem	10 000 000
Søbstad AS	22 809 679		

Kundefordringer

Kundefordringer gjennomgås løpende og fordringer som ikke lar seg inndrive sendes inkasso. Vi har avtale med Intrum (skiftet navn fra Lindorff AS). Kreditorforeningen i Nord-Trøndelag har fortsatt en del gamle krav for inndrivning før ny avtale ble inngått. Det er i 2021 tapsført og korrigert kundefordringer med til sammen 722.401 kroner i driftsregnskapet. Tilsvarende i 2020 var 646.100 kroner. Innbetalinger i 2021 på tidligere tapsførte fordringer var 403.377 kroner.

Seksjon	Beløp i hele kr	Beløp
2250	Kommunikasjon	4 590,00
2281	Namdal tannhelsedistrikt	28 836,00
2282	Innherred og Fosen tannhelsedistrikt	88 538,00
2283	Værnes tannhelsedistrikt	7 219,00
2285	Trondheim øst tannhelsedistrikt	13 278,00
2286	Trondheim sør tannhelsedistrikt	17 103,00
2287	Sørvest Tannhelsedistrikt	32 424,00
2288	Sørøst tannhelsedistrikt	14 102,20
2320	IKT	350,00
3160	Inntak og eksamen	132 167,60
3211	Byåsen videregående skole	23 461,95
3214	Charlottenlund videregående skole	5 980,00
3217	Fosen videregående skole	1 365,00
3220	Gauldal videregående skole	4 215,50
3223	Grong videregående skole	77 504,08
3226	Guri Kunna videregående skole	2 176,20
3229	Heimdal videregående skole	14 400,00
3238	Johan Bojer videregående skole skolested Leksvik	1 032,00
3241	Levanger videregående skole	12 417,00
3244	Malvik videregående skole	3 748,00
3247	Meldal videregående skole	5 730,00
3250	Melhus videregående skole	1 075,00
3253	Meråker videregående skole	6 750,01
3256	Mære landbruksskole	12 984,00
3259	Olav Duun videregående skole	18 076,50
3262	Ole Vig videregående skole	43 899,93
3268	Orkdal videregående skole	6 331,00
3271	Johan Bojer videregående skole skolested Rissa	3 060,00
3273	Rørros videregående skole	9 135,00
3275	Selbu videregående skole	720,00
3277	Skjetlein videregående skole	2 873,00
3279	Steinkjer videregående skole	50 347,00
3281	Strinda videregående skole	12 117,20
3283	Thora Storm videregående skole	8 931,99
3288	Trondheim Katedralskole	588,25
3291	Verdal videregående skole	22 026,40
3294	Ytre Namdal videregående skole	1 225,12
3297	Åfjord videregående skole	7 191,17
3299	Trondheim voksenopplæring videregående skole	8 562,00
3310	Trøndelag høyere yrkesfagskole	65 870,00
	Sum	772 401,10

Trøndelag fylkeskommune

Seksjon Regnskap

Utlån i hele kroner		Restgjeld 2021	Restgjeld 2020	Endring 2021
222110001	Sikkerhetssenter Rørvik AS SSR	41 450	82 950	41 500
222152002	Fosenvegene AS	82 788 649	82 788 649	0
222152003	Fylkeshuset AS	35 750 000	35 750 000	0
222200002	STFK Eiendom AS	27 700 000	27 700 000	0
222650001	Trondheim kommune Bibiliotek FU 155/85	15 658 000	15 658 000	0
222650002	Åfjord kommune	10 340 006	10 340 006	0
222650003	Bjugn kommune	2 900 000	2 900 000	0
222650004	Ørland kommune	3 800 000	3 800 000	0
	Sum utlån pr 31.12.2021	178 978 105	179 019 605	41 500

Hvordan utlån er finansiert og om det er egne midler eller lån, mangler vi informasjon om.

Vedrørende utlån så skal det iht. regnskapsprinsipper ikke inntektsføres låneavdrag før de er betalt. Faktura på låneavdrag er utsendt i desember 2021 på følgende lån og med betalingsforfall i 2022:

Ørland kommune utsendt 17.12.22	500 000
Åfjord kommune 17.12.22	366 666
Fylkeshuset utsendt 22.12.22	3 250 000
Vegamot 17.12.22	91 932 691
Sum låneavdrag føres 2022	96 049 357

Vegamot AS har overtatt bompengefinansieringen av Fosenvegene fra 2019. De har dermed også overtatt lånet Fosenvegene AS hadde hos Trøndelag fylkeskommune. På grunn av ulik fortolkning av stortingsproposisjonen vedrørende bompengerammene for Fosenvegene og bompengeavtalen Vegamot har inngått, har oppgjøret tatt lengre tid enn forutsatt. Størrelsen på restlånet er i desember 2021 satt til 91.932.691 kroner. På lånesaldo står 82.788.649 kroner. I tillegg er det avdekket at det i 2013 ikke var medtatt et låneopptak på 19 mill. kroner i avstemmingen, men som inngikk i mellomregnskapskonto med SVV. Når låneavdraget er betalt vil avstemmingen medføre en saldo på 9.855.958 kroner som må føres bort i balanseregnskapet.

Note 15 – Utstyr, maskiner, transportmidler, eiendommer og anlegg

Anleggsmidler skal vurderes til anskaffelseskost. Anleggsmidler som har begrenset økonomisk levetid, skal avskrives med like store årlige beløp over levetiden til anleggsmiddelet.

Følgende avskrivningsperioder skal legges til grunn iht. forskrift om Årsregnskap § 3-4:

5 år	IKT-utstyr, og programvare, kontormaskiner og lignende
10 år	Inventar og innredning, større utstyr, verktøy og maskiner, kjøretøy og lignende
20 år	Brannbiler og andre større nyttekjøretøy, større anleggsmaskiner, båter og ferger, og lignende
40 år	Barnehagelokaler, skolelokaler, idrettshaller og idrettsanlegg, boliger og lokaler til bofellesskap, vegger og parkeringsplasser, terminalbygninger, kaier og kaianlegg, forbrenningsanlegg, renseanlegg, pumpestasjoner, høydebasseng og ledningsnett, og lignende
50 år	Administrasjonslokaler, institusjonslokaler, kulturbygg, lagerbygg, brannstasjoner, og lignende.

Anleggsmidler i form av utstyr, transportmidler og eiendommer er spesifisert nærmere nedenfor. Henvisningene er hovedgrupper i balansen.

Utstyr 5 år 224080010

Endringen i bokført verdi fremkommer slik (beløp i hele kr)

Anskaffelseskost	128 624 411
- akk. avskrivninger	119 003 463
= Inngående balanse 1.1	9 620 948
- Avskrivninger	4 544 262
- Nedskrivninger	0
+ Nyaktivering	3 936 412
= Utgående balanse 31.12	9 013 098

Maskiner 10 år 224080030

Endringen i bokført verdi fremkommer slik (beløp i hele kr)

Anskaffelseskost	82 110 031
- akk. avskrivninger	42 177 454
= Inngående balanse 1.1	39 932 577
- Avskrivninger	7 421 924
- Nedskrivninger	
+ Nyaktivering	11 300 842
= Utgående balanse 31.12	43 811 496

Utstyr 10 år 224080020

Endringen i bokført verdi fremkommer slik (beløp i hele kr)

Anskaffelseskost	285 202 696
- akk. avskrivninger	152 569 628
= Inngående balanse 1.1	132 633 069
- Avskrivninger	19 284 717
- Nedskrivninger	59 922 853
+ Nyaktivering	55 613 664
= Utgående balanse 31.12	109 039 163
	109039162,8

Anlegg 20 år 227080050

Endringen i bokført verdi fremkommer slik (beløp i hele kr)

Anskaffelseskost	183 253 916
- akk. avskrivninger	13 752 671
= Inngående balanse 1.1	169 501 246
- Avskrivninger	10 512 598
- Nedskrivninger	0
+ Nyaktivering	6 221 599
= Utgående balanse 31.12	165 210 246

Trøndelag fylkeskommune

Seksjon Regnskap

Bygg 40 år 227080010

Endringen i bokført verdi fremkommer slik (beløp i hele kr)

Anskaffelseskost	1 339 568 923
- akk. avskrivninger	106 573 439
= Inngående balanse 1.1	1 232 995 484
- Avskrivninger	34 360 785
- Nedskrivninger	2 124 078
+ Nyaktivering	745 447 528
= Utgående balanse 31.12	1 941 958 150

Veger 40 år 227080040

Endringen i bokført verdi fremkommer slik (beløp i hele kr)

Anskaffelseskost	15 408 048 947
- akk. avskrivninger	1 778 342 219
= Inngående balanse 1.1	13 629 706 729
- Avskrivninger	399 806 053
- Nedskrivninger	
+ Nyaktivering	915 525 582
= Utgående balanse 31.12	14 145 426 257

Ikke avskrivbare anlegg 227080000

Endringen i bokført verdi fremkommer slik (beløp i hele kr)

Anskaffelseskost	18 481 263
- akk. avskrivninger	0
= Inngående balanse 1.1	18 481 263
- Avskrivninger	0
- Nedskrivninger	0
+ Nyaktivering	0
= Utgående balanse 31.12	18 481 263

Totalt 2.24 Utstyr, maskiner, transportmidler

Endringen i bokført verdi fremkommer slik (beløp i hele kr)

Anskaffelseskost	495 937 139
- akk. avskrivninger	313 750 545
= Inngående balanse 1.1	182 186 594
- Avskrivninger	31 250 903
- Nedskrivninger	59 922 853
+ Nyaktivering	70 850 918
= Utgående balanse 31.12	161 863 756

Skolebygg 40 år 227080020

Endringen i bokført verdi fremkommer slik (beløp i hele kr)

Anskaffelseskost	8 539 273 781
- akk. avskrivninger	1 835 858 178
= Inngående balanse 1.1	6 703 415 603
- Avskrivninger	246 434 253
- Nedskrivninger	1 034 133
+ Nyaktivering	0
= Utgående balanse 31.12	6 455 947 217

Bygg 50 år 227080030

Endringen i bokført verdi fremkommer slik (beløp i hele kr)

Anskaffelseskost	192 881 888
- akk. avskrivninger	46 671 803
= Inngående balanse 1.1	146 210 085
- Avskrivninger	4 718 726
- Nedskrivninger	0
+ Nyaktivering	0
= Utgående balanse 31.12	141 491 360

Totalt 2.27 Faste eiendommer og anlegg

Endringen i bokført verdi fremkommer slik (beløp i hele kr)

Anskaffelseskost	25 681 508 719
- akk. avskrivninger	3 781 198 308
= Inngående balanse 1.1	21 900 310 410
- Avskrivninger	695 832 415
- Nedskrivninger	3 158 211
+ Nyaktivering	1 667 194 709
= Utgående balanse 31.12	22 868 514 493

For sammenhengens skyld tas med avstemming mellom anleggsmidler, langsiktig gjeld og egenfinansiering av anleggsmidler i form av kapitalkontoen.

Trøndelag fylkeskommune

Seksjon Regnskap

Kretsløp 3 - Anleggsmidler og langsiktig gjeld				
Kapittel	Balanseregnskapet	Rår 2021	R år 2020	Endring
2.2	Anleggsmidler (+ v/økning)	28 292 571 202,33	27 968 420 389,93	324 150 812,40
2.4	Langsiktig gjeld (- v/økning)	16 251 154 931,88	16 348 698 656,27	97 543 724,39
<i>Differanse</i>				421 694 536,79
	Memoriakonto for ubruke lånemidler			
2.9100	(+ økning / - reduksjon)			0,00
<i>Sum endring i balanseregnskapet (beregnet endring kapitalkonto)</i>				421 694 536,79
Kapittel	Balanseregnskapet	#REF!	#REF!	Endring
2.5990	Kapitalkonto	12 041 540 070,43	11 620 540 176,36	420 999 894,07

Avstemming mellom regnskapsdelene		Beløp
Differanse		694 642,72
Overtakelse av fordringer Fosenvegene (kto 213890019)		-694 642,72
Fordringer bompenger 66063/66067 Demand Norge Fjord1 2019 (11002445)		
Ovf balanse fra TF til TkMidt (bnr 11002138/11002362)		
Ny differanse		0,00

Kretsløp 3 er inkludert pensjoner.

Note 16 – Langsiktig gjeld og avdrag på lån

Trøndelag fylkeskommune foretar sine innlån gjennom eget lånefond slik at hele fylkeskommunens langsiktige lånegjeld er tatt opp gjennom lånefondet. Se eget regnskap for lånefondet. I regnskapet til Trøndelag fylkeskommune er samlet lån i lånefondet ført med 11 126 231 403,88 kroner og tilsvarende utlånsbeløp i regnskapet til lånefondet. UKM og TkMidt har ikke lån.

Trøndelag fylkeskommune
Seksjon Regnskap

Lånefondets lånegjeld pr 31.12.21. er fordelt slik:

	Lånenummer	Saldo i kroner	Basisrente	Margin	Rentesats 31.12.21	Neste rentereg.	Forfall
Obligasjonslån							
Danske bank	NO0010858848	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,360%	1,280 %	25.03.2022	25.06.2024
Danske bank	NO0010915242	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,319%	1,149 %	18.03.2022	18.12.2025
DNB	NO0010859556	500 000 000	fastrente		2,013%		08.07.2024
DNB	NO0010868250	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,374%	1,164 %	07.02.2022	07.11.2025
DNB	NO0010868847	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,340%	1,130 %	15.11.2022	15.11.2024
Nordea	NO0010831209	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,359%	1,169 %	28.02.2022	28.08.2023
Nordea	NO0010852544	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,323%	1,103 %	16.02.2022	16.05.2024
SEB	NO0010799331	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,474%	1,334 %	23.03.2022	23.06.2022
Swedbank	NO0010788250	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,514%	1,294 %	09.03.2022	09.03.2022
Swedbank	NO0010849888	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,274 %	0,904 %	11.01.2022	11.04.2023
Lån med obligasjonsvilkår							
Kommunalbanken	20190157	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,385%	1,225 %	21.03.2022	21.03.2024
Kommunalbanken	20070109	10 541 180	Nibor 3 mnd	0,600%	1,360 %	16.03.2022	20.09.2028
Kommunalbanken	20100314	250 000 000	Nibor 3 mnd	0,600%	1,360 %	16.03.2022	19.06.2030
Kommunalbanken	20100316	200 000 000	Nibor 3 mnd	0,600%	1,360 %	16.03.2022	19.06.2030
Kommunalbanken	20100882	19 409 160	Nibor 3 mnd	0,600%	1,360 %	16.03.2022	16.12.2030
Kommunalbanken	20110510	350 000 000	Nibor 3 mnd	0,600%	1,360 %	16.03.2022	17.09.2031
Kommunalbanken	20120156	200 000 000	Nibor 3 mnd	0,600%	1,360 %	16.03.2022	18.03.2037
Kommunalbanken	20180244	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,380%	1,220 %	22.03.2022	22.06.2023
Kommunalbanken	20180336	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,395%	1,215 %	07.03.2022	06.09.2024
Kommunalbanken	20180541	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,355%	1,165 %	23.02.2022	23.11.2022
Kommunalbanken	20180579	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,480%	1,260 %	11.03.2022	11.12.2023
Kommunalbanken	20200115	500 000 000	fastrente		1,763%		17.03.2025
Kommunalbanken	20200428	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,390%	1,110 %	20.01.2022	20.10.2026
Kommunalbanken	20200554	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,165%	0,945 %	09.03.2022	09.09.2022
Kommunalbanken	20210169	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,249%	1,059 %	10.02.2022	11.05.2026
Kommunalbanken	20210375	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,100%	0,830 %	31.01.2022	30.10.2023
Lån i KLP							
KLP	83175285566	188 405 808	Nibor 3 mnd	0,600%	1,360 %	15.09.2022	21.12.2037
Sertifikatlån							
DNB	NO 00111829990	150 000 000	fastrente		0,854 %		21.08.2022
SUM		11 368 356 148					

Av fylkeskommunen sin samlede lånegjeld anslås den selvfinansierende delen å utgjøre ca. 300 mill. kroner. I tillegg er noen lån knyttet til skolebruksplan 3 vedtatt som selvfinansierende.

Vi får statlig rentekompensasjon for en låneramme på ca. 2,1 milliarder kroner som fordeler seg med ca. 1,8 milliarder kroner til veg og 300 mill. kroner på skolebygg.

Det er gitt et rentebærende lån til Fylkeshuset AS som per 31.12.2021 har en saldo på 35,75 mill. kroner. På grunn av sen utsendelse av faktura har vi ikke mottatt avdragsbetaling fra Fylkeshuset AS i 2021, men vi vil motta dobbelt avdrag i 2022. På lån til Fosenvegene AS har vi ikke mottatt avdrag i 2021.

Det er i løpet av årene 2011 til 2019 inngått rentesikringsavtaler med oppstart fra juni 2011 til januar 2025. Iht. KRS 11 (F) pkt. 3.6 gis følgende noteopplysninger for sikringene:

- a Sikringene er, iht. Reglement for finans og gjeldsforvaltning pkt. 4.2.1, gjort som renteswaper.
- b Sikringene gjelder sikring av lånerisiko for å sikre finansiering av investeringer til lavest mulig rentekostnad, jfr. Reglement for finans og gjeldsforvaltning pkt. 4.1.
- c Sikringene har løpetid på opptil 14 år med sluttdatoer fra 15.12.23 til 02.01.39. En sikring hadde forfall 15.12.2021.

Trøndelag fylkeskommune
Seksjon Regnskap

Fylkeskommunen har pr. 31.12.2021 følgende rentebytteavtaler:

Renteswap	Start-dato	Slutt-dato	Rest-hovedstol	Fast rente (%)	Variabel rente (%) 31.12.2021	Markedsverdi
Danske bank	15.01.2015	15.01.2025	200 000 000	1,9700 %	0,68 %	- 2 345 263
Danske bank	15.01.2015	15.01.2025	200 000 000	1,6900 %	0,68 %	- 540 270
Danske bank	19.01.2015	15.01.2025	200 000 000	1,7100 %	0,68 %	- 669 198
Danske bank	21.01.2015	15.01.2025	200 000 000	1,6600 %	0,68 %	-346 877
Danske bank	27.01.2015	15.01.2025	200 000 000	1,5900 %	0,68 %	104 371
Danske bank	04.02.2015	15.01.2025	200 000 000	1,6000 %	0,68 %	39 907
Danske bank	27.02.2015	15.01.2025	200 000 000	1,7800 %	0,68 %	-1 120 446
Danske bank	10.03.2015	15.01.2025	200 000 000	1,9300 %	0,68 %	-2 087 407
Danske bank	12.03.2015	15.01.2025	200 000 000	1,8800 %	0,68 %	-1 765 087
Danske bank	10.04.2015	15.01.2025	200 000 000	1,7600 %	0,68 %	-991 518
Danske bank	09.05.2019	15.10.2026	400 000 000	1,9056 %	0,68 %	-3 547 007
Danske bank	09.05.2019	15.10.2027	400 000 000	1,9518 %	0,68 %	-4 649 793
Danske bank	03.05.2019	15.10.2028	400 000 000	2,0342 %	0,68 %	-7 188 924
Danske bank	03.05.2019	15.10.2029	400 000 000	2,0896 %	0,68 %	-9 552 323
Danske bank	15.01.2025	15.01.2030	400 000 000	2,4026 %		-9 274 865
Danske bank	15.01.2025	15.01.2031	400 000 000	2,4982 %		-13 352 100
Danske bank	15.01.2025	15.01.2032	400 000 000	2,5121 %		-16 029 593
<i>Sum Danske Bank</i>			<i>4 800 000 000</i>			<i>- 73 316 393</i>
Nordea	18.12.2013	20.12.2023	100 000 000	3,8380 %	0,76 %	- 4 745 055
Nordea	17.12.2014	16.12.2026	100 000 000	3,8890 %	0,76 %	- 10 323 235
Nordea	02.03.2020	02.03.2033	200 000 000	2,5900 %	0,83 %	- 16 487 890
Nordea	02.03.2020	02.03.2033	200 000 000	2,5900 %	0,83 %	- 16 487 890
Nordea	02.03.2020	02.03.2033	200 000 000	2,6100 %	0,83 %	- 16 898 281
Nordea	02.01.2025	03.01.2039	850 000 000	2,1900 %		- 45 479 143
<i>Sum Nordea</i>			<i>1 650 000 000</i>			<i>- 110 421 494</i>
Sum totalt			6 450 000 000			- 183 737 887

Dette gir en markedsverdi pr. 31.12.2021 i vår disfavør på 183,7 mill. kroner.

Trøndelag fylkeskommune
Seksjon Regnskap

Minste tillatte avdrag 2021		Beløp i kroner	
Art	Årets avskrivninger		
159*	727 083 318		
	727 083 318	totale avskrivninger 2021	
		Avskriv	
224*	IB		
inventar m.m	182 186 594	31 250 903	
227*			
bygg	21 900 310 411	695 832 415	
Tomter	18 481 263		
	22 064 015 742	727 083 318	0
Lånegjeld	-10 628 335 547		art 241-247*
	Formel:		
Forenklet metode:	$\frac{\text{Sum årets avskrivninger *)} \times \text{Lånegjeld pr. 1/1 i regnskapsåret}}{\text{Bokførte anleggsmidler kap. 224-227 pr. 1/1 i regnskapsåret **}}$		= Kontrollgrense
	*) Brutto avskrivninger i balansen **) Bokførte anleggsmidler minus ikke avskrivbare eiendeler, for eksempel tomteområder		
	Åretsavskrivninger	Lånegjeld	
	727 083 318	-10 628 335 547	
	22 064 015 742		
	-350 239 302	Minste tillatte avdrag for 2021	
	Betalte avdrag		
	438 441 852	Bokført 31.12.2021 estimat	
	-350 239 302	Minste tillatte avdrag	
	88 202 550	Betalt mer enn minimumsavdrag	

Note 17 – Vesentlige transaksjoner og uavklarte forhold

Prosjekt 200725 nytt ERP ble høst 2021 terminert og nedskrevet til 0.

Prosjekt 29701201 Ny vgs i Åfjord ble i 2021 terminert iht. vedtak i FT-sak 111/20 og nedskrevet til 0.

Det er ellers ikke gjennomført transaksjoner av betydning i 2021 utover planlagt drift og investering, eller avvik fra dette i form av merinntekter og mindre utgifter.

Note 18 – Vesentlige forpliktelser, avtaler

Fylkeskommunen har på Steinkjer en 20-årig leieavtale med Fylkets Hus AS. Denne utgikk i 2019 og ble forlenget med 5 år. Avtalen representerer en kostnad for fylkeskommunen på 8 mill. kroner (inkl. mva.) i 2021. Fylkeskommunen har akseptert et bud på salg av aksjene i Fylkets Hus AS fra Steinkjerbygg AS med forventet overtakelse i 2022. Eksisterende leieavtaler videreføres hos ny eier.

I Trondheim er det leieavtale med Fylkeshuset AS. Leieavtalen ble inngått fra 01.05.92 med varighet 20 år. Deretter løper den med gjensidig oppsigelsesfrist på ett år. Sum betalt i 2021 er 4,6 mill. kroner inkl. 4.kvartal 2020. Husleien her er ikke avgiftspliktig.

Om garantiforpliktelser, se note 3.

Note 19 – Organisering av virksomheten, utskillelse av virksomhet

Trøndelag fylkeskommune eier mindre andeler i en rekke selskaper og andelslag, jfr note 5. Bakgrunn for eierskapet i det enkelte eierskap varierer.

Trøndelag fylkeskommune har 12 heleide aksjeselskap som er Turneteateret i Trøndelag AS, Atb AS, Fylkets Hus AS Steinkjer, Fylkeshuset AS Trondheim, Sportstunet AS, Idrettstunet AS, STFK Eiendom AS, Trondheim Bussterminal AS og Grønt Hjerte AS, Kolstad Arena AS, Nord-Trøndelag Eiendom II AS og Meldalshallen AS.

Innenfor kontroll og tilsyn kjøper fylkeskommunen ved kontrollutvalget, tjenester fra Revisjon Midt Norge SA og KonSek Trøndelag IKS.

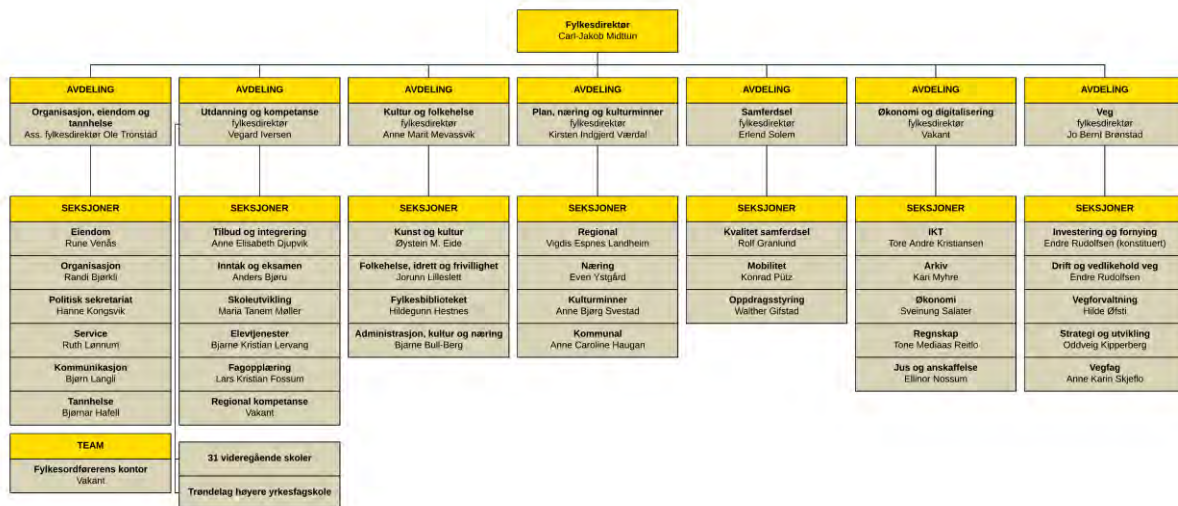
Organisasjonskart

Etter vedtak i de to fylkestingene den 27. april 2016, vedtok Stortinget 08.06.2016, sammenslåing av Nord- og Sør-Trøndelag fylkeskommuner, med virkning fra 01.01.2018.

Trøndelag fylkeskommune

Seksjon Regnskap

Den administrative organiseringen i Trøndelag fylkeskommune:

Note 20 – Ytelser til ledende personer, revisjonsutgifter, oversikt antall ansatte

Oversikt ansatte og årsverk	2020	2021
Antall ansatte	4614	4536
Antall årsverk	4198	4214
Kvinneandel antall ansatte	59 %	59 %
Kvinneandel årsverk	59 %	59 %

Godtgjørelser til ledelse i hele kroner:

Godtgjørelse eks sos. utgifter	2020	2021
Fylkesrådmann/Fylkesdirektør:		
Fastlønn inkl feriepenger 1)	1 476 424	1 475 015
Annen godtgjørelse	4968	4 392
Reiseutg/diett	53 757	32 765
1) 2020 inkl etterbetaling lønnsoppgjør 2019 3,25 % og 2020 1,15 %		
Fylkesordfører:		
Fastgodtgjøring	1 146 100	1 149 221
Annen godtgjørelse	576	4392
Reiseutg/diett	4 750	4 245

Revisjonsutgifter	2020	2021
Revisjon Midt Norge SA	5 901 000	5 100 002

Revisjonsutgifter er eks mva.

Note 21 – Større investeringsprosjekt

De vesentligste investeringene er innenfor fylkesveg og bygg/anlegg.

I 2021 er følgende prosjekt med brutto investeringsutgift større enn 5 mill. kroner med tall i hele kroner:

Konto	Prosjekt	Regnskap	Rev. Bud.	Avvik
29701211	Åfjord vgs. - oppgradering skoleanlegg FT 111/20	5 188 984	3 700 000	-1 488 984
23201191	Kyrksæterøra vgs. - Utv. skoleanlegg - FT 179/18	5 410 042	5 300 000	-110 042
28802161	Trh. katedralskole - utviklingsplan SBP4	5 944 820	3 700 000	-2 244 820
21101201	Byåsen vgs. - Fagfornyelsen 2020	8 517 120	8 596 000	78 880
26207181	Ole Vig vgs. - Ombygging bygg G	10 200 735	10 161 550	-39 185
201135	Geisnes ferjekai	10 367 856	4 351 140	-6 016 716
29101181	Verdal vgs. - Utviklingsplan skolebygg	10 989 047	5 000 000	-5 989 047
22602202	Guri Kunna vgs, Frøya - ombygg. og utvid. garderober	13 691 315	9 500 000	-4 191 315
20000140	Cissi Klein vgs. - NY vgs. Trondheim	17 550 914	16 000 000	-1 550 914
21901171	Gerhard Schøning – utvikling av skoleanlegg	19 172 468	21 700 000	2 527 532
200725	Nye ERP	33 750 253	34 000 000	249 747
32413191	Levanger vgs. - utvikl. idrettshall og tilbygg	47 738 403	56 000 000	8 261 597
26501181	Oppdal vgs. Utviklingsplan skoleanlegg	47 881 656	45 500 000	-2 381 656
20000157	Meråker vgs. - kjøp av eiendom Meråker vgs.	56 375 585	56 400 000	24 415
20000122	Utvikling NY vgs. - Johan Bojer vgs. (Indre Fosen)	63 425 146	53 000 000	-10 425 146
20000144	Anskaff. og utv. av skoletomt for NY vgs. - Johan Bojer vgs (Indre Fosen) FT97/18	65 164 120	63 000 000	-2 164 120
28604161	Tiller vgs. - utviklingsplan SBP4	267 199 758	262 000 000	-5 199 758
	Veginvesteringer	918 704 031	994 082 999	-75 378 968

Prosjekt 200725 Nye ERP ble terminert i oktober og nedskrevet til 0 i 2021.

Note 22 - Strykninger av budsjettdisposisjoner og avsetning til disposisjonsfond ved mindreforbruk i driftsregnskapet

Nye regler fra 2020 i regnskapsforskriftens § 4-3 gir regler om bruk av disposisjonsfond vedtatt i driftsbudsjettet eller hjemmel i delegert myndighet, likevel ikke skal gjennomføres hvis disposisjonene medfører at driftsregnskapet avsluttes med et mindreforbruk på bunnlinjen. Driftsregnskapet viser før årsavslutningsdisposisjoner et mindreforbruk på 798,945 mill. kroner.

Årsoppgjørdisposisjon med strykning medfører reversering av tidligere ført bruk av disposisjonsfond med tilsvarende beløp. Strykning bruk disposisjonsfond er gjennomført i sin helhet 589,604 mill. kroner. Mindreforbruk etter dette er 209,341 mill. kroner som er avsatt disposisjonsfond. Driftsregnskapet etter dette er avsluttet med bunnlinje 0.

Investeringsregnskapet har et mindrebehov på lån på 82,3 mill. kroner ift. årets budsjett.

Note 23 - Vesentlige mottatte overføringer til finansiering av investeringer

Beløp i hele kroner:

Bompenger	Store fylkesvegprosjekter	240 000 000
Bompenger	Miljøpakken	58 512 598
Statens vegvesen	Statlig tilskudd	7 169 800
Statens vegvesen	Refusjon fra staten	11 390 403
Orkland kommune	Spillemidler Sondrehallen	7 000 000

Note 24 – Hendelser etter balansedagen

Andre hendelser av betydning er ikke registrert etter balansedagen pr. 31.12.21.

3 Lånefondet

Lånefondet i

Trøndelag fylkeskommune Regnskap 2021

**§ 5-4. Bevilgningsoversikter – drift
Regnskap**

Tall i 1000 kroner	Opprinnelig Regulert budsjett				
	Regnskap 2021	budsjett 2021	2021	Reguleringer	Regnskap 2020
Generelle driftsinntekter					
Rammetilskudd	0	0	0	0	0
Inntekts- og formuesskatt	0	0	0	0	0
Eiendomsskatt	0	0	0	0	0
Andre generelle driftsinntekter	0	0	0	0	0
Sum generelle driftsinntekter	0	0	0	0	0
Netto driftsutgifter					
Sum bevilgninger drift, netto	-438 437	-422 464	-422 464	0	-371 304
Avskrivninger	0	0	0	0	0
Sum netto driftsutgifter	-438 437	-422 464	-422 464	0	-371 304
Brutto driftsresultat	-438 437	-422 464	-422 464	0	-371 304
Finansinntekter/Finansutgifter					
Renteinntekter	-216 884	-214 063	-214 063	0	-224 402
Utbytter	0	0	0	0	0
Gvinster og tap på finansielle om løpsmidler	0	0	0	0	0
Renteutgifter	196 646	213 713	213 713	0	244 326
Avdrag på lån	438 442	0	0	0	390 996
Netto finansutgifter	418 204	-350	-350	0	410 920
Motpost avskrivninger	0	0	0	0	0
Netto driftsresultat	-20 233	-422 814	-422 814	0	39 615
Disponering eller dekning av netto driftsresultat					
Overføring til investering	20 233	422 814	422 814	0	211 972
Avsetninger til bundne driftsfond	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	0	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	-251 588
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	20 233	422 814	422 814	0	-39 615
Fremført til inndecking i senere år (merforbruk).	0	0	0	0	0
Kontrollsum art 980 Regnskapsmessig merforbruk	0	0	0	0	0

Trøndelag fylkeskommune
Seksjon Regnskap

§ 5-6. Økonomisk oversikt etter art – drift
Regnskap

Tall i 1000 kroner	Regnskap 2021	Opprinnelig budsjett 2021	Regulert budsjett 2021	Reguleringer 2021	Regnskap 2020
Driftsinntekter					
Rammetilskudd	0	0	0	0	0
Inntekts- og formuesskatt	0	0	0	0	0
Eiendomsskatt	0	0	0	0	0
Andre skatteinntekter	0	0	0	0	0
Andre overføringer og tilskudd fra staten	0	0	0	0	0
Overføringer og tilskudd fra andre	-438 512	-422 900	-422 900	0	-371 671
Brukerbetaling	0	0	0	0	0
Salgs- og leieinntekter	0	0	0	0	0
Sum driftsinntekter	-438 512	-422 900	-422 900	0	-371 671
Driftsutgifter					
Lønnsutgifter	0	0	0	0	0
Sosiale utgifter	0	0	0	0	0
Kjøp av varer og tjenester	5	350	350	0	300
Overføringer og tilskudd til andre	70	86	86	0	67
Avskrivninger	0	0	0	0	0
Sum driftsutgifter	75	436	436	0	367
Brutto driftsresultat	-438 437	-422 464	-422 464	0	-371 304
Finansinntekter/Finansutgifter					
Renteinntekter	-216 884	-214 063	-214 063	0	-224 402
Utbytter	0	0	0	0	0
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0
Renteutgifter	196 646	213 713	213 713	0	244 326
Avdrag på lån	438 442	0	0	0	390 996
Netto finansutgifter	418 204	-350	-350	0	410 920
Motpost avskrivninger	0	0	0	0	0
Netto driftsresultat	-20 233	-422 814	-422 814	0	39 615
Disponering eller dekning av netto driftsresultat:					
Overføring til investering	20 233	422 814	422 814	0	211 972
Avsetninger til bundne driftsfond	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	0	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	-251 588
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	20 233	422 814	422 814	0	-39 615
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0
Kontrollsum art 980 Regnskapsmessig merforbruk	0	0	0	0	0

Trøndelag fylkeskommune
Seksjon Regnskap

§ 5-5. Bevilgningsoversikter – investering
Regnskap

Tall i 1000 kroner	Regns kap 2021	Opprinnelig Budsjett 2021	Regulert budsjett 2021	Reguleringer 2021	Regns kap 2020
Investeringsutgifter					
Investeringer i varige driftsmidler	0	0	0	0	0
Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	0	0	0	0	0
Utlån av egne midler	980 970	1 159 126	1 063 270	-95 856	545 578
Avdrag på lån	0	0	0	0	520 000
Sum investeringsutgifter	980 970	1 159 126	1 063 270	-95 856	1 065 578
Investeringsinntekter					
Kompensasjon for merverdiavgift	0	0	0	0	0
Tilskudd fra andre	0	0	0	0	0
Salg av varige driftsmidler	0	0	0	0	0
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	0	0	-520 000
Bruk av lån	-960 737	-736 312	-640 456	95 856	-333 606
Sum investeringsinntekter	-960 737	-736 312	-640 456	95 856	-853 606
Videreutlån					
Videreutlån	0	0	0	0	0
Bruk av lån til videreutlån	0	0	0	0	0
Avdrag på lån til videreutlån	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på videreutlån	0	0	0	0	0
Netto utgifter videreutlån	0	0	0	0	0
Overføring fra drift og netto avsetninger					
Overføring fra drift	-20 233	-422 814	-422 814	0	-211 972
Avsetninger til bundne investeringsfond	0	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	0	0	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-20 233	-422 814	-422 814	0	-211 972
Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	0	0	0	0	0
Kontrollsum art 980 Regnskapsmessig merforbruk	0	0	0	0	0

Bevilgninger investering, netto pr funksjon

§ 5-5, 2.ledd. I 1000kr	Regnsk 202	Budsj 2021	Rev.bud 2021	Avvik 2021	Regnsk 2020
Sum 870 Renter/utbytte og lån (innlån og utlån)	960 737	736 312	640 456	-320 281	853 606
Utlån av egne midler	980 970	1 159 126	1 063 270	82 300	545 578
Avdrag på lån					520 000
Overføring fra drift	-20 233	-422 814	-422 814	-402 581	-211 972
Utlån av egne midler	980 970	1 159 126	1 063 270	82 300	545 578
Avdrag på lån					520 000
Sum investeringsutgifter	980 970	1 159 126	1 063 270	82 300	1 065 578
Overføring fra drift	-20 233	-422 814	-422 814	-402 581	-211 972
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-20 233	-422 814	-422 814	-402 581	-211 972
Sum investering	960 737	736 312	640 456	-320 281	853 606

Trøndelag fylkeskommune
Seksjon Regnskap

§5-9 Drift	A	B	C
	Vedtatt av fylkestinget i årsbudsjettet	Vedtatt av underordnet organ etter delegert myndighet	Sum
Netto driftsresultat			-20 233
Avsetning til bundne driftsfond			0
Bruk av bundne driftsfond			0
Overføring til investering i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	422 814		422 814
Avsetninger til disposisjonsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	0		0
Bruk av disposisjonsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	0		
Budsjettert dekning av tidligere års merforbruk			0
Årets budsjettavvik (mer- eller mindreforbruk før strykninger)			402 581
Strykning av overføring til investering			-402 581
Strykning av avsetninger til disposisjonsfond			
Strykning av dekning av tidligere års merforbruk			
Strykninger av bruk av disposisjonsfond			
Mer- eller mindreforbruk etter strykninger			
Bruk av disposisjonsfond for reduksjon av årets merforbruk etter strykninger			
Bruk av disposisjonsfond for inndekning av tidligere års merforbruk			
Bruk av mindreforbruk etter strykninger for dekning av tidligere års merforbruk			
Avsetning av mindreforbruk etter strykninger til disposisjonsfond			
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)			

Trøndelag fylkeskommune

Seksjon Regnskap

§5-9 Investering	A	B	C
	Vedtatt av fylkestinget i årsbudsjettet	Vedtatt av underordnet organ etter delegert myndighet	Sum
Sum utgifter og inntekter eksklusive bruk av lån			980 970
Avsetninger til bundne investeringsfond			0
Bruk av bundne investeringsfond			0
Budsjettet bruk av lån	-640 456		-640 456
Overføring fra drift i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	-422 814		-422 814
Avsetninger til ubundet investeringsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter			0
Bruk av ubundet investeringsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter			0
Dekning av tidligere års udekket beløp			0
Årets budsjettavvik (udekket eller udisponert beløp før strykninger)			-82 300
Strykning av avsetninger til ubundet investeringsfond			
Strykning av bruk av lån			-320 281
Strykning av overføring fra drift			402 581
Strykning av bruk av ubundet investeringsfond			
Udekket eller udisponert beløp etter strykninger			
Avsetning av udisponert beløp etter strykninger til ubundet investeringsfond			
Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp).			

Det er i 2021 brukt 320 281 mill. kroner mer til utlån til TRFK enn budsjettet. Dette avviket er et resultat av mindre overføringer fra drift til investering.

Trøndelag fylkeskommune
Seksjon Regnskap

§ 5-8. Balanseregnskapet

Tall i 1000 kroner	Note	Regnskap 2021	Regnskap 2020
EIENDELER			
A. Anleggsmidler		11 126 231	10 583 703
I. Varige driftsmidler		0	0
1. Faste eiendommer og anlegg		0	0
2. Utstyr, maskiner og transportmidler		0	0
II. Finansielle anleggsmidler		11 126 231	10 583 703
1. Aksjer og andeler		0	0
2. Obligasjoner		0	0
3. Utlån		11 126 231	10 583 703
III. Immaterielle eiendeler		0	0
IV. Pensjonsmidler		0	0
B. Omløpsmidler		320 915	705 243
I. Bankinnskudd og kontanter		320 894	705 223
II. Finansielle omløpsmidler		0	0
1. Aksjer og andeler		0	0
2. Obligasjoner		0	0
3. Certifikater		0	0
4. Derivater		0	0
III. Kortsiktige fordringer		21	20
1. Kundefordringer		0	0
2. Andre kortsiktige fordringer		21	20
3. Premieavvik		0	0
Sum eiendeler		11 447 146	11 288 946
EGENKAPITAL OG GJELD			
C. Egenkapital		-46 782	-26 549
I. Egenkapital drift		0	0
1. Disposisjonsfond		0	0
2. Bundne driftsfond		0	0
3. Merforbruk i driftsregnskapet		0	0
II. Egenkapital investering		0	0
1. Ubundet investeringsfond		0	0
2. Bundne investeringsfond		0	0
3. Udekket beløp i investeringsregnskapet		0	0
III. Annen egenkapital		-46 782	-26 549
1. Kapitalkonto		-46 782	-26 549
2. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift		0	0
3. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering		0	0
D. Langsiktig gjeld		-11 368 356	-11 230 132
I. Lån		-11 368 356	-11 230 132
1. Gjeld til kredittinstitusjoner		-5 218 356	-4 230 132
2. Obligasjonslån		-6 000 000	-7 000 000
3. Certifikatlån		-150 000	0
II. Pensjonsforpliktelse		0	0
E. Kortsiktig gjeld		-32 009	-32 266
I. Kortsiktig gjeld		-32 009	-32 266
1. Leverandørgjeld		0	0
2. Likviditetslån		0	0
3. Derivater		0	0
4. Annen kortsiktig gjeld		-32 009	-32 266
5. Premieavvik		0	0
Sum egenkapital og gjeld		-11 447 146	-11 288 946

Trøndelag fylkeskommune
Seksjon Regnskap

F. Memoriakonti	0	0
I. Ubrukte lånemidler	268 912	526 549
II. Andre memoriakonti	0	0
III. Motkonto for memoriakontiene	-268 912	-526 549
Kontrollsum balanse	0	0

Steinkjer, 31.12.2021
18.02.2022/23.03.2022

Carl-Jacob Midttun
Fylkesdirektør

Tone Mediaas Reitlo
seksjonsleder regnskap

Dokumentet er signert digitalt av følgende undertegnere:

- TONE KRISTIN MEDIÅS REITLO, signert 24.03.2022 med ID-Porten: BankID Mobil
- CARL-JAKOB MIDTTUN, signert 25.03.2022 med ID-Porten: BankID

Noter til regnskapet for lånefondet

Økonomisk oversikt drift viser regnskap 2020 og 2021, samt budsjett 2021. Bevilgningsoversikt drift viser regnskap og budsjett 2021, samt regnskap 2020. Bevilgningsoversikt investering viser regnskap og budsjett 2021. Økonomisk oversikt balanse viser regnskap 2020 og 2021.

Trøndelag fylkeskommune

Seksjon Regnskap

Note 1 – Endring i arbeidskapital

Avstemming - Arbeidskapitalen				
Kapittel	Balanseregnskapet	R år 2021	R år 2020	Endring
2.1	Omløpsmidler	320 914 812,46	705 243 313,26	
2.3	Kortsiktig gjeld	32 008 522,62	32 266 422,63	
Endring arbeidskapital i balanseregnskapet		288 906 289,84	672 976 890,63	-384 070 600,79
Endring memoriakonto for ubrukte lånemidler (+/-)				257 636 607,34
Sum endring for avstemming mot drifts- og investeringsregnskapet				-126 433 993,45

Driftsregnskapet år 2021		Investeringsregnskapet år 2021		Sum
Art	Beløp	Art	Beløp	
+ Sum inntekter		+ Sum inntekter		
600 - 890	70 181,40	600 - 905	0,00	
- Sum utgifter		- Sum utgifter		
010 – 590, 690	74 747,92	010 – 500, 690	0,00	
+ Avskrivninger				
590	0,00			
+ Ekst. finans- innt./-transer		+ Eksterne finans. transer		
900-905, 920	655 325 393,93	910, 920, 929	960 737 093,16	
- Ekst. finans- utg./-transer		- Eksterne finans. transer		
500, 510, 520	635 087 805,59	510, 520, 529	980 970 114,98	
Sum/differanse	20 233 021,82	Sum/differanse	-20 233 021,82	0,00

Avstemming mellom regnskapsdelene	
Differanse	-126 433 993,45
Differansen skyldes endring av regnskapsføring i 2020, hvor kapitalkonto og memoriakonti for ubrukte lånemidler ble opprettet	126 433 993,45
Sum	0,00

Note 2 Spesifikasjon av lånegjeld

Spesifikasjon av lånegjeld i balansen er angitt som note 16 i Trøndelag fylkeskommunes regnskap.

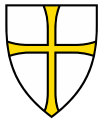
Note 3 Kapitalkonto

	DEBET		KREDIT
Saldo 01.01.2021 (underskudd i kapital)		Saldo 01.01.2021 (kapital)	26 548 524
Debetposter i året:		Kreditposter i året:	
Avdrag på utlån	438 441 852	Utlån	980 970 115
Bruk av lånemidler	960 737 093	Avdrag på eksterne lån	438 441 852
Balanse 31.12(kapital)		Balanse 31.12 (underskudd i kapital)	-46 781 546
	1 399 178 945		1 399 178 945

Ved avstemming av UB kapitalkonto mot balansens 22* Anleggsmidler og 24* Langsiktig gjeld er det et avvik på kr 19 994 373,28 kroner fra tidligere år som gjennomgås i 2022.

Note 4 Ubrukte lånemidler

Det er i 2021 ubrukte lånemidler på 268 911 916,56 kroner.

KONSOLIDERT ÅRSREGNSKAP 2021

**for enheter i
TRØNDELAG FYLKESKOMMUNE**

Fra: Tone Mediaas Reitlo, Seksjon Regnskap
Dato: 22.02.2021
Dokumentnr.: 202144363-9

Versjon 2:
23.03.2022

Trøndelag fylkeskommune - Konsolidert regnskap 2021

1. Forskriftsrapporter.....	3
2. Noter til regnskapet.....	6
Note 1 - Endring i arbeidskapital.....	7
Note 2 - Pensjon, pensjonsforpliktelser, pensjonsmidler	8
Note 3 - Garantiforpliktelser.....	8
Note 4 - Enheter som inngår i det konsoliderte regnskapet	9
Note 5 - Mellomværende mellom selskaper	10
Note 6 - Aksjer og andeler	11
Note 7 - Varige driftsmidler, utstyr, maskiner, transportmidler, eiendommer og anlegg	12
Note 8 - Ytelser til ledende personer og revisjonsutgifter og antall ansatte	14
Note 9 - Egenkapital og fond - Avsetning og bruk	15
Note 10 - Utlån	16
Note 11 - Langsiktig gjeld og avdrag på lån	17
Note 12 - Strykninger av budsjettdisposisjoner og avsetning til disposisjonsfond ved mindreforbruk i driftsregnskapet.....	20

1. Forskriftsrapporter

KONSOLIDERT REGNSKAP - DRIFT

	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Eliminering	Regnskap
or.	Trøndelag fylkeskommune	Lånefond	Kompetansesenteret Tannhelse Midt FKF	UKM Norge		Konsolidert
Ramme- og tilskudd	-4 268 745					-4 268 745
Inntekts- og formueskatt	-3 164 642					-3 164 642
Andre skatteinntekter	-15 049					-15 049
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-247 904			-13 860		-261 764
Overføringer og tilskudd fra andre	-1 847 932	-70	-49 360	-921		-1 898 282
Salg til KF egen kommune			-7 233		-7 233	
Overføring fra KF egen kommune			-8 200		-8 200	
Brukerbetaling	-81 479		-6 862			-88 341
Salgs- og leieinntekter	-198 410		-613			-199 022
Sum driftsinntekter	-9 824 160	-70	-72 267	-14 781	-15 433	-9 895 844
Lønnsutgifter	2 609 887		29 830	4 426		2 644 144
Sosiale utgifter	702 508		7 671	1 041		711 220
Kjøp av varer og tjenester	4 194 578	5	21 747	3 116		4 219 446
Kjøp fra KF fra egen kommune	7 233				7 233	
Overføringer og tilskudd til andre	1 265 707	70	2 528	2 941		1 271 248
Overføring til KF egen kommune	8 200				8 200	
Avskrivninger	727 083		1 031			728 115
Sum driftsutgifter	9 515 196	75	62 808	11 525	15 433	9 574 171
Brutto driftsresultat	-308 963	5	-9 458	-3 256	0	-321 673
Renteinntekter	-39 204	-25 907	-158	-126		-65 395
Konserni ntørne renteinntekter		-190 977			-190 977	
Utbytter	-1 625					-1 625
Gevinster og tap på finansielle omlopsmidler	-2 955					-2 955
Renteutgifter	1 299	196 646	0			197 945
Konserni ntørne renteutgifter	190 977				190 977	
Avdrag på lån		438 442				438 442
Konserni ntørne avdrag/mottatt avdrag	438 442	-438 442				
Netto finansutgifter	586 934	-20 238	-158	-126	0	566 412
Motpost avskrivninger	-727 083		-1 031			-728 115
Netto driftsresultat	-449 113	-20 233	-10 648	-3 382	0	-483 376
<i>Disponering eller dekning av netto driftsresultat</i>						
Overføring til investering	124 736	20 233	1 163	12		146 144
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	65 635		662			66 298
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	258 742		8 823	3 370		270 935
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	449 113	20 233	10 648	3 382		483 376
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0

Trøndelag fylkeskommune

Seksjon Regnskap

KONSOLIDERT REGNSKAP - INVESTERING

	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Eliminering	Regnskap
	Trøndelag fylkeskommune	Lånefond	Kompetansesenteret Tannhelse Midt FK	UKM Norge		Konsolidert
Investeringer i varige driftsmidler	1 738 046		1 195			1 739 241
Tilskudd til andres investeringer	3 178					3 178
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	28 952		41	12		29 005
Konserninterne utlån		980 970			980 970	
Avdrag på lån	4 581					4 581
Sum investeringsutgifter	1 774 756	980 970	1 236	12	980 970	1 776 004
Kompensasjon for merverdiavgift	-306 485		-73			-306 558
Tilskudd fra andre	-365 382					-365 382
Salg av varige driftsmidler	-3 217					-3 217
Salg av finansielle anleggsmidler	-950					-950
Mottatte avdrag på utlån	-42					-42
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-42					-42
Interne avdrag fra fylkeskassen						
Konserninterne mottatte avdrag utlån						
Bruk av lån		-960 737				-960 737
Konserninterne bruk av lån	-980 970				-980 970	
Sum investeringsinntekter	-1 657 047	-960 737	-73		-980 970	-1 636 887
Netto utgifter videreutlån						
Overføring fra drift	-124 736	-20 233	-1 163	-12		-146 144
Netto avsetninger til eller bruk av bundne	7 026					7 026
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-117 710	-20 233	-1 163	-12		-139 118
Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)		0			0	

Trøndelag fylkeskommune

Seksjon Regnskap

KONSOLIDERT REGNSKAP - BALANSE

Note	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Eliminering	Regnskap
	Trøndelag fylkeskommune	Lånefond	Kompetansesenteret Tannhelse Midt FKf	UKM Norge		Konsolidert
<i>/ 1.000 kr.</i>						
Eiendeler						
	2.2 Anleggsmidler	28 292 571	11 126 231	33 037	6 859	11 126 231
	2.27 Fasteiendommer og anlegg	22 868 514				22 868 514
	2.24 Utstyr, maskiner og transportmidler	161 864		5 644		167 508
5.11	2.23 Konserninterne langsiktige fordringer		11 126 231			11 126 231
10	2.22 Utlån	178 978				178 978
6	2.21 Aksjer og andeler	326 104		63	146	326 312
2	2.20 Pensjonsmidler	4 757 111		27 330	6 713	4 791 154
	2.1 Omløpsmidler	3 409 641	320 915	34 541	11 137	-4 506
2	2.19 Premieavvik	372 776		724		373 499
	2.18 Aksjer og andeler	608 120				608 120
	2.15 Derivat					
5	2.14 Konserninterne kortsiktige fordringer	-4 506			-4 506	
	2.13 Kortsiktige fordringer	746 509	21	5 225	304	752 059
	2.12 Sertifikater					
	2.11 Obligasjoner					
	2.10 Kasse, post giro, bankinnskudd	1 686 741	320 894	28 592	10 833	2 047 060
	Sum eiendeler	31 702 212	11 447 146	67 578	17 995	11 121 726
	Fegenkapital og gjeld					
	2.5 Egenkapital	-14 195 401	-46 782	-39 799	-9 048	-14 291 029
	2.581 Endring i regnsk.prins. som påv. AK (drift)	153 828				153 828
	2.580 Endring i regnsk.prins. som påv. AK (inv)					
9	2.56 Disposisjonsfond	-1 516 599		-19 252	-8 768	-1 544 619
9	2.51 Bundne driftsfond	-745 384		-7 165		-752 549
9	2.53 Ubundne investeringsfond	-37 135				-37 135
9	2.55 Bundne investeringsfond	-8 572				-8 572
	2.5950 Regnskapsmessig mindreforbruk					
	2.5900 Regnskapsmessig merforbruk					
	2.5960 Udisponert i investeringsregnskapet					
	2.5970 Udekket i investeringsregnskapet					
	2.5990 Kapitalkonto	-12 041 540	-46 782	-13 382	-279	-12 101 983
	2.4 Langsiktig gjeld	-16 251 155	-11 368 356	-23 611	-6 580	-11 126 231
2	2.40 Pensjonsforpliktelse	-5 084 872		-23 611	-6 580	-5 115 063
	2.41 Ihendehaverobligasjonslån		-6 000 000			-6 000 000
	2.42 Ihendehaverobligasjonslån med forf. n. å.					
	2.43 Sertifikatlån		-150 000			-150 000
	2.45 Andre lån	-40 052	-5 218 356			-5 258 408
5.11	2.47 Annen konsernintern langsiktig gjeld	-11 126 231			-11 126 231	
	2.3 Kortsiktig gjeld	-1 255 656	-32 009	-4 168	-2 367	-1 298 706
	2.31 Kassekredittlån					
	2.32 Annen kortsiktig gjeld	-1 255 656	-32 009	-8 674		-1 296 339
5	2.33 Annen konsernintern korts. gjeld			4 506	4 506	
	2.34 Derivat					
2	2.39 Premieavvik			-2 181	-186	-2 181
	Sum egenkapital og gjeld	-31 702 212	-11 447 146	-67 578	-17 995	-11 121 726
	Memoriakonti					
	2.9 Memoriakonto					
	2.9100 Ubrukt lånemidler		268 912			268 912
	2.9200 Andre memoriakonti					
	2.9999 Motkonto for memoriakontiene		-268 912			-268 912

Steinkjer 31.12.2021/
17.02.2022/23.03.2022

Carl-Jacob Midttun
Fylkesdirektør

Tone Mediaas Reitlo
seksjonsleder regnskap

Dokumentet er signert digitalt av følgende undertegnere:

- TONE KRISTIN MEDIAS REITLO, signert 24.03.2022 med ID-Porten: BankID Mobil
- CARL-JAKOB MIDTTUN, signert 25.03.2022 med ID-Porten: BankID

2. Noter til regnskapet

Notene henviser til regnskapsrapportene under kapittel 1.

Notene til årsregnskapet er gitt i henhold til regnskapsforskriften §§ 5-10 til 5-15.

Notene gir tilleggsopplysninger for regnskapet 2020 og informasjon om sammenhengene mellom de ulike regnskapsdelene.

Forvaltningsområder

Årsregnskapet for Trøndelag fylkeskommune, lånefond og foretak er utarbeidet iht. ny kommunelov § 14-6 og tilhørende Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner, jfr. kap 3-5. Forskrift heretter benevnt som regnskapsforskrift.

Årsberetning utarbeides iht. til kommunelovens § 14-7. For Trøndelag fylkeskommune og lånefondet legges årsberetning, årsregnskap og administrasjonens årsmelding fram for fylkestinget som et selvstendig dokument. De to fylkeskommunale foretakene har egne styrever som disse dokumenter behandles før det legges fram for av fylkestinget

Det konsoliderte regnskapet viser økonomisk resultat og utvikling for fylkeskommunens enheter.

Organisering av rapporten

Årsregnskapet omfatter forskriftsrapporter med hovedoversikter og regnskapsskjema. I tillegg er laget et vedlegg til årsregnskapet med kommentarer.

Dokumenter som inngår i årsregnskapet:

- Bevilgningsoversikt drifts-, investeringsregnskap iht. til regnskapsforskriften §§ 5-4 og 5-5.
- Økonomisk oversikt balanse, regnskapsforskriften §§ 5-6 og 5-8.
- Noter iht. regnskapsforskriftens §§ 5-10 til 5-15, § 6-2 og § 10-4.

Prinsipper for regnskapsføringen

Regnskapet er ført etter gjeldende lover og regler, med følgende hovedprinsipp:

- Anordningsprinsippet. Det vil si at alle kjente utgifter og inntekter i regnskapsåret er tatt med
- Ubenyttede eksterne, øremerkede tilskudd og inntekter for øvrig, er avsatt til bundne driftsfond og påvirker dermed ikke resultatet
- Skillet mellom drift og investering er basert på regnskapsforskriften og KRS 4.
- Brutto prinsippet
- Pensjonskostnader, pensjonsmidler og –forpliktelser er ført i henhold til regnskapsforskriftens § 3-5.
- Utgiftsføring på avdeling/seksjoner er budsjettert og regnskapsført uten merverdiavgift. Dette gjelder utgiftstyper som berettiger momskompensasjon.
- Driftsregnskapet er avsluttet iht. regnskapsforskriftens § 4-3.
- Kompensasjon for investeringsmoms er i henhold til gjeldende regler, ført direkte i investeringsregnskapet

- Prosjekter i investeringsregnskapet med øremerkede midler eller med overføring fra driftsregnskapet er avsluttet i balanse. Andre prosjekter er avsluttet mot felles budsjettert finansiering eller refusjoner og tilskudd. Lånemidler er tatt opp fra Lånefondet etter behov med 545,578 mill. kroner. mens revidert budsjett på bruk av lån er 723,261 mill. kroner.
- Investeringsregnskapet er generelt avsluttet i henhold til regnskapsforskriften.
- I det konsoliderte regnskapet er overføringer som kjøp/salg mellom selskapene eliminert

Arbeidskapitalen defineres som omløpsmidler med fradrag av kortsiktig gjeld. Tilgang på og bruk av midler, slik det er spesifisert under kapittel 2 i denne rapporten, påvirker arbeidskapitalen. En reduksjon i arbeidskapitalen betyr at forbruket av midler er større enn anskaffelsen av midler, og motsatt.

Note 1 - Endring i arbeidskapital

Arbeidskapitalen er utgangspunktet for en nærmere vurdering av likviditeten eller likviditetsgraden, og dermed fylkeskommunens evne til å møte løpende forpliktelser. I kommunal økonomi og finansforvaltning generelt, bør arbeidskapitalen være minst 4-5 % av driftsinntektene eller likviditetsgraden bør være minimum 2. Pr. 31.12.2021 var arbeidskapitalen på 2 193,1 mill. kroner eller 22,1 % av sum driftsinntekter.

Avstemming - Arbeidskapitalen					
Kapittel	Balanseregnskapet	R år 2021	R år 2020	Endring	
2.1	Omløpsmidler	3 780 738 685,85	4 480 283 159,61		
2.3	Kortsiktig gjeld	1 298 705 760,81	1 954 750 347,18		
<i>Endring arbeidskapital i balanseregnskapet</i>		<i>2 482 032 925,04</i>	<i>2 525 532 812,43</i>		<i>-43 499 887,39</i>
Endring memoriakonto for ubrukte lånemidler (+/-)					257 636 607,34
<i>Sum endring for avstemming mot drifts- og investeringsregnskapet</i>					<i>214 136 719,95</i>
Driftsregnskapet år 2021		Investeringsregnskapet år 2021		Sum	
Art	Beløp	Art	Beløp		
+ Sum inntekter		+ Sum inntekter			
600 - 890	9 911 277 289,72	600 - 905	675 158 204,67		
- Sum utgifter		- Sum utgifter			
010 – 590, 690	9 589 604 283,27	010 – 500, 690	1 742 419 227,10		
+ Avskrivninger					
590	728 114 804,67				
+ Ekst. finans- innt./-transer		+ Eksterne finans. transer			
900-905, 920	699 393 126,39	910, 920, 929	1 942 698 708,14		
- Ekst. finans- utg./-transer		- Eksterne finans. transer			
500, 510, 520	1 265 805 259,48	510, 520, 529	1 014 555 218,98		
<i>Sum/differanse</i>	<i>483 375 678,03</i>	<i>Sum/differanse</i>	<i>-139 117 533,27</i>		<i>344 258 144,76</i>
Avstemming mellom regnskapsdelene					
Differanse			-130 121 424,81		
Sum 570/970			0,00		
Sum kontoklasse 9			0,00		
TF: Fordringer bompenger 66063/66067 Demand Norge Fjord1 2019 (11002445)			694 642,72		
TK: Tilbakeført tilskudd drift fra 2016 og 2017			-5 428 165,08		
TK: Inntektsføring tilskudd drift fra 2016			8 420 953,72		
Differansen skyldes endring av regnskapsføring i 2020, hvor kapitalkonto og memoriakonti for ubrukte låndemidler ble opprettet.			126 433 993,45		
Sum			0,00		

Note 2 - Pensjon, pensjonsforpliktelser, pensjonsmidler

Fylkeskommunens og foretakenes pensjonsforhold regnskapsføres og rapporteres iht. reglene i regnskapsforskriftens § 3-5 samt god kommunal regnskapsskikk. Det materielle innholdet i pensjonsføringen er regulert av aktuarberegninger fra pensjonsselskapene. Det er i avslutningen av regnskapet lagt til grunn endelige aktuarberegninger, mottatt i januar 2021.

Pensjonsselskapene er KLP Forsikring og SPK, Statens Pensjonskasse. Det siste ivaretar pensjonsrettighetene til pedagogisk personale

Beløp i mill. kr	År	TF	TK	UKM	Konsolidert
Sum pensjonskostnader (regnskapsbelastning)	2021	331,5	3,69	0,53	335,7
Premieavvik årets	2021	114,8	0,63	0,11	115,5
Amortisert premieavvik fra tidl. år ført	2021	92,3	0,18	0,10	92,6
Akkumulert premieavvik i balanse inkl arb.giveravg	2021	372,7	0,72	-0,16	373,3
Pensjonsmidler	2021	4 757,1	27,33	6,70	4 791,1
Pensjonsforpliktelser inkl arbeidsgiveravgift	2021	5 084,8	23,60	6,60	5 115,0
Netto pensjonsforpliktelse inkl. arb.giveravg.	2021	327,7	-3,7	-0,1	323,9

Trøndelag fylkeskommune og UKM har 7 års amortiseringstid på premieavvik og TkMidt har 1 års amortiseringstid.

Årets pensjonskostnad i sammendraget over er fylkeskommunens samlede regnskapsførte pensjonskostnader, det vi internt kaller *normalkost* for pensjon før arbeidsgiveravgiften. Denne beregnet som følger: Premie – 2 % ansattedel +/- premieavvik og amortisert tidligere års premieavvik. Det er premien – 2 % ansattedel som er grunnlag for betalbar arbeidsgiveravgift i denne sammenhengen.

Forutsetningene for aktuarberegningene av kostnader, forpliktelser og midler i 2021:

Beskrivelse	KLP		SPK	
	2021	2020	2021	2020
KLP				
Avkastning pensjonsmidler	3,50 %	4,00 %	3,50 %	3,50 %
Diskonteringsrente	3,00 %	3,50 %	3,50 %	3,50 %
Årlig lønnsvekst	1,98 %	2,48 %	2,48 %	2,48 %
Årlig G-regulering (folketrygden)	1,98 %	2,48 %	2,48 %	2,48 %
Pensjonsregulering	1,22 %	1,71 %		

Note 3 - Garantiforpliktelser

Fylkeskommunen, note 3, har stilt diverse simple garantier overfor tredjeparts långivere. Dette er dels 100 % og dels avgrensede garantistillelser, der eksempelvis kommuner er garantist for det resterende.

Garantiene reguleres ned eller opp i takt med nedbetaling av lån, innfrielse av samme eller at lånevolumet er økt innenfor gitte rammer. Bekreftelse på fylkeskommunens garantiansvar pr. 31.12.21 er innhentet fra långiverne og fra

Trøndelag fylkeskommune

Seksjon Regnskap

Vegamot AS. Garantiansvar pr 31.12.2021 er 4427,1 mill. kroner. Hoveddelen er ift veginvesteringer.

Garantioversikt for Trøndelag fylkeskommune pr. 31.12.2021												
Garanti gitt til	Formål	Type garanti	Kreditorer / långivere	Låne nummer	Vedtatt garantiramme	Forventet låneopptak (utover saldo)	Andel	Tilleg	Saldo 31.12.	Godkjenning	Utløpsdato	
Fylkets Hus AS	Refinansiering		Den Norske Bank ASA	74608078917			100 %		9 880 000	Godkjent	28.08.2025	
Steinkjerhallen AS	Refinansiering og nyinv	Selskylde erkausion	Kommunalbanken	20160115			49 %	renter/omk	76 000 000	Godkjent KMD 31.10.2011	08.08.2042	
Kolstad Arena AS	Flerbrukshall		Kommunalbanken	20160501			100 %		161 925 000	Godkjent	01.11.2038	
Iddretts tunet AS	Nybygg hybelbygg Meråker vgs		KLP Kommunekreditt	8317.52.95944			100 %		5 380 428		22.04.2038	
Trøndelag folkemusium Stiftelse	Adm.bygg Sagvollen		KLP Kommunekreditt	8317.50.31726			100 %		1 700 000		01.03.2030	
Vegamot AS	Fv 714 Laksveien	Selskylde erkausion	KLP	8317.56.41087	250 000 000		100 %	10 %	250 000 000	Godkjent KMD 06.07.2018, ref 18/3113-3	21.02.2030	
Vegamot AS	v 714 Laksveien	Selskylde erkausion	KLP	8317.56.41095	250 000 000		100 %	10 %	250 000 000		21.02.2025	
Vegamot AS	Fv 714 Laksveien	Selskylde erkausion	DnB	ISIN: NO0010893720	180 000 000		100 %	10 %	180 000 000		18.09.2023	
Vegamot AS	E6 Vindålsliene - Korporals bru		Swedbank	ISIN:NO0010882814	200 000 000		100 %	10 %	200 000 000	Godkjent KMD 06.07.2018, ref 18/3115-3	22.05.2023	
Vegamot AS	E6 Vindålsliene - Korporals bru	Selskylde erkausion	Nordea	ISIN:NO0010885718	250 000 000		100 %	10 %	250 000 000		22.06.2026	
Vegamot AS	E6 Vindålsliene - Korporals bru	Selskylde erkausion	DnB	ISIN:NO0010895592	200 000 000		100 %	10 %	200 000 000		19.10.2029	
Vegamot AS	Fv 17/720 Dyrstad, Sprova, Malm	Selskylde erkausion	Swedbank	ISIN:NO0010885361	200 000 000		100 %	10 %	200 000 000	Godkjent KMD 04.04.2019, ref 17/229-5	22.06.2027	
Vegamot AS	Fv 17/720 Dyrstad, Sprova, Malm	Selskylde erkausion	SB 1 Markets	ISIN:NO0010882723	150 000 000		100 %	10 %	150 000 000		19.05.2023	
Vegamot AS	Fv 17/720 Dyrstad, Sprova, Malm	Selskylde erkausion	Handelsbanken	ISIN:NO0010885262	200 000 000		100 %	10 %	200 000 000		19.06.2025	
Vegamot AS	Fv 17/720 Dyrstad, Sprova, Malm	Selskylde erkausion	DnB	ISIN:NO0010894116	180 000 000		100 %	10 %	180 000 000		21.12.2029	
Vegamot AS	Fosenpakkien	Selskylde erkausion	Nordea	ISIN:NO0010873920	300 000 000		100 %	10 %	300 000 000	Godkjent KMD 19.07.2019, ref 19/3488-4	30.01.2023	
Vegamot AS	E6 Ulsberg Melhus	Selskylde erkausion	DnB	ISIN:NO001207250	8 600 000 000		100 %	10 %	300 000 000	Godkjent KMD 02.11.2020, ref 20/5290-2	21.01.2032	
Vegamot AS	E6 Ranheim Åsen	Selskylde erkausion	SEB/DnB	ISIN:NO0011173601	8 500 000 000		100 %	10 %	300 000 000	Godkjent KMD 02.11.2020, ref 20/5291-2	21.12.2026	
Vegamot AS	Miljøpakke Trondheim	Selskylde erkausion			1 000 000 000	0	50 %	10 %	1 200 000 000	Godkjent KMD 04.09.2018, ref 18/3592-3	27.07.1905	
Trøndelag Bomeiselskap AS/Vegamot	E6 Stjer-Tr. heim (62,5 % av antatt lånevolum/Gar.del.	Selskylde erkausion	Sertifisert marked	Ustedte sertifisert/obligasjonslån	2 200 000 000		62,5 %	10 %	312 500 000		15.08.2022	
			SUM Garantier 31.12.2021						4 427 165 428			
			SUM Garantier 31.12.2020						3 342 978 816			
			ENDRING 2021						1 084 186 612	Økning		

Note 4 - Enheter som inngår i det konsoliderte regnskapet

Idet konsoliderte regnskapet for Trøndelag fylkeskommune inngår følgende enheter:

- Trøndelag fylkeskommune, org. nr 817 920 632
- Lånefondet
- UKM Norge Trøndelag fylkeskommunalt foretak, org.nr 981 656 172
- Kompetansesenteret Tannhelse Midt Trøndelag fylkeskommunalt foretak, org.nr 924 378 611

Det er ingen enheter som er utelatt i det konsoliderte regnskapet.

Note 5 - Mellomværende mellom selskaper

- UKM - Mellomværende pr 31.12.2021. ikke mellomværende med Trøndelag fylkeskommune.
- Kompetansesenteret Tannhelse Midt Trøndelag FKF. Mellomværende med Trøndelag fylkeskommune pr 31.12.21 er 4.505.684 kroner. Fordring i foretaket og gjeld i fylkeskommunen.
- Lånefondet tar opp lån og låner ut til fylkeskommunen. Konsernintern gjeld for Trøndelag fylkeskommune til lånefondet er 11,126 mrd. kroner

Note 6 - Aksjer og andeler

Aksjer og andeler Trøndelag fylkeskommune:

Orgnr	Konto	Selskapets navn	Anskaffelses- kost kr	Bokført akjseverdi kr	Eierand el i %
	221110001	Aksjer og andeler sektor 110	9 000,00	9 000,00	
994 686 011	221152001	ATB AS	20 000 000,00	20 000 000,00	100,0
931 518 666	221152002	Fylkeshuset AS 100 aksj. a 1000	100 000,00	100 000,00	100,0
979 615 361	221152003	Tjeldbergodden Utv.AS/4831 aksj. a 93,13	449 911,03	449 911,03	3,9
967 544 256	221152005	Trondheim Bussterminal 900 à 1000/8500 à 10	9 400 000,00	9 400 000,00	100,0
988 488 402	221152006/020	Midtnorsk Filmsenter AS 67 aksjer	67 000,00	67 000,00	67,0
935 162 718	221152008	Vegamot AS 600 aksjer a kr 3.500	2 121 478,00	2 121 478,00	67,0
	221152009	Trondheim Bilkollektiv 11 andeler à 2500,-	30 000,00	30 000,00	
918 785 905	221152010	Kolstad Arena AS 228 aksjer a 100, inkl stiftelse	27 132,00	27 132,00	100,0
917 091 579	221152011/020	Filminvest3 AS 200 aksjer a 1000,-	400 000,00	400 000,00	
999 287 204	221152012	Meldalshallen eier 100%	2 000 000,00	2 000 000,00	100,0
	221152013	Biblioteksentralen 30 a 300	9 000,00	9 000,00	
925 535 974	221520014	Grønt Hjerter AS 1000 aksjer på kr 100, overkurs	1 000 000,00	1 000 000,00	100,0
923 418 849	221152015	Nord-Trøndelag Eiendom II AS, 30000 aksjer på	30 000,00	30 000,00	100,0
	221200001,00	Leierettigheter studenthybler	7,00	7,00	
	221200002	Hybelrettigheter Sverresgt. 8	3,00	3,00	
	221200003	Midtnorsk Opplæring 3 aksjer à 100	3 000,00	3 000,00	
988 067 075	221200004/020	O! Trøndersk mat og drikke AS 24 aksjer à 5000	371 800,00	371 800,00	15,2
	221200005	Hemne Kraftlag - andeler	400,00	400,00	
	221200006	Midt-Norsk reiseliv - andelsbevis	300 000,00	300 000,00	
961 245 117	221200007/020	Trøndelag Reiseliv AS	633 000,00	633 000,00	
984 829 906	221200008/020	Leiv Eirikssons Nyskaping AS 29938 aksjer	29 938,00	29 938,00	2,0
993 595 675	221200009	Museene i Sør-Trøndelag	760 880,00	760 880,00	
914 886 252	221200010	Blått kompetansesenter, 1950000 aksjer à 1	1 950 000,00	1 950 000,00	49,4
916 501 013	221200011	Trondheim kunsthall 110 aksjer à 1000	110 000,00	110 000,00	
917 663 513	221200012	STFK eiendom AS	10 042 570,00	10 042 570,00	100,0
993 793 515	221200013	Idrettstunet AS	7 796 349,00	7 796 349,00	100,0
995 802 082	221200014	Sportstunet AS	7 288 682,00	7 288 682,00	100,0
956 298 660	221200015	Stiklestad nasjonale kultursenter	8 000 000,00	8 000 000,00	50,0
994 933 787	221200016	Turneteateret i Trøndelag AS	4 200 000,00	4 200 000,00	100,0
929 101 898	221200017	Steinkjerhallen AS 40 aksjer	10 040 000,00	10 040 000,00	40,0
946 282 596	221200018/020	Fylkes hus AS, Steinkjer	10 450 000,00	10 450 000,00	100,0
985 706 093	221200020	T:Lab AS	500 000,00	500 000,00	8,0
987 794 453	221200020	Lierne nasjonalparksenter IKS	100 000,00	100 000,00	20,0
975 856 828	221200020	Sentrumsgården AS	900 000,00	900 000,00	15,0
812 822 012	221200020	Tidligfasefondet	7 500 000,00	7 500 000,00	49,8
989 229 389	221200020	Trøndelag forskning og utvikling	510 000,00	510 000,00	10,2
991 500 502	221200021	Museet Midt IKS	150 000,00	150 000,00	33,0
998 528 011	221200022/020	Sikkerhetssenter Rørvik AS	1 795 500,00	1 795 500,00	23,0
	221200023	Div mindre andeler	128 262,00	128 262,00	
985 483 450	221200024	Børgin Maskinlag SA	500,00	500,00	10,0
912 463 893	221200025	Trondheim stasjonssenter AS 12320 aksjer	77 745 000,00	77 745 000,00	50,0
928 113 493	221200026	Steinkjer fylkeshus AS 2000 aksjer a kr 1000	2 000 000,00	2 000 000,00	33,3
986 399 445	221395001	Innovasjon Norge, andel 2,58 %	1 010 526,00	1 010 526,00	2,6
938 708 606	221550001	KLP egenkapitalinnskudd	112 273 996,00	112 273 996,00	
	221650002	Innsk. Idrettshall Oppdal Vgs	1 200 000,00	1 200 000,00	
	221650003	Innsk. Idrettshall Malvik Vgs	3 940 000,00	3 940 000,00	
	221650004	Innsk. Idrettshall Melhus Vgs	5 424 000,00	5 424 000,00	
	221650005	Innsk. Rissahallen FT 46/89	3 500 000,00	3 500 000,00	
	221650006	Innsk. Idrettshall Hitra Vgs	3 600 000,00	3 600 000,00	
	221650007	Innsk. Hemnehallen	3 503 525,00	3 503 525,00	
	221650008	Innsk. Teknologisk inst.	165 000,00	165 000,00	
919 902 310	221650009	Egenkapitalinnskudd Revisjon Midt-Norge	600 000,00	600 000,00	
987 672 196	221650011	Egenkapitalinnskudd Konsek Trøndelag IKS	660 000,00	660 000,00	
	221890001	Studentsamskipnaden 40 hybler a 30000	1 200 000,00	1 200 000,00	
	221890002	Skjetlein gårdsbruk div. andeler	3 000,00	3 000,00	
556503-2322	221900001/020	Naboer AB, 100 aksjer a SEK 100	74 160,00	74 160,00	
			326 103 619,03	326 103 619,03	

Andeler foretak:

Selskap	Konto	TKMidt	Anskaffelseskost	Bokført verdi 31.12.2021.
TkMidt	521550001	93 870 806 KLP egenkapitalinnskudd	63 260	63 260
UKM	52141001	93 870 806 KLP egenkapitalinnskudd	145 512	145 512

Note 7 - Varige driftsmidler, utstyr, maskiner, transportmidler, eiendommer og anlegg

Anleggsmidler skal vurderes til anskaffelseskost. Anleggsmidler som har begrenset økonomisk levetid, skal avskrives med like store årlige beløp over levetiden til anleggsmiddelet.

Følgende avskrivningsperioder skal legges til grunn iht. forskrift om Årsregnskap § 3-4:

5 år	IKT-utstyr, og programvare, kontormaskiner og lignende
10 år	Inventar og innredning, større utstyr, verktøy og maskiner, kjøretøy og lignende
20 år	Brannbiler og andre større nyttekjøretøy, større anleggsmaskiner, båter og ferger, og lignende
40 år	Barnehagelokaler, skolelokaler, idrettshaller og idrettsanlegg, boliger og lokaler til bofelleskap, veger og parkeringsplasser, terminalbygninger, kaier og kaianlegg, forbrenningsanlegg, renseanlegg, pumpestasjoner, høydebasseng og ledningsnett, og lignende
50 år	Administrasjonslokaler, institusjonslokaler, kulturbygg, lagerbygg, brannstasjoner, og lignende.

Anleggsmidler Trøndelag fylkeskommune:

Utstyr 5 år 224080010

Endringen i bokført verdi fremkommer slik (beløp i hele kr)

Anskaffelseskost	128 624 411
- akk. avskrivninger	119 003 463
= Inngående balanse 1.1	9 620 948
- Avskrivninger	4 544 262
- Nedskrivninger	0
+ Nyaktivering	3 936 412
= Utgående balanse 31.12	9 013 098

Utstyr 10 år 224080020

Endringen i bokført verdi fremkommer slik (beløp i hele kr)

Anskaffelseskost	285 202 696
- akk. avskrivninger	152 569 628
= Inngående balanse 1.1	132 633 069
- Avskrivninger	19 284 717
- Nedskrivninger	59 922 853
+ Nyaktivering	55 613 664
= Utgående balanse 31.12	109 039 163
	109039162,8

Maskiner 10 år 224080030

Endringen i bokført verdi fremkommer slik (beløp i hele kr)

Anskaffelseskost	82 110 031
- akk. avskrivninger	42 177 454
= Inngående balanse 1.1	39 932 577
- Avskrivninger	7 421 924
- Nedskrivninger	
+ Nyaktivering	11 300 842
= Utgående balanse 31.12	43 811 496

Anlegg 20 år 227080050

Endringen i bokført verdi fremkommer slik (beløp i hele kr)

Anskaffelseskost	183 253 916
- akk. avskrivninger	13 752 671
= Inngående balanse 1.1	169 501 246
- Avskrivninger	10 512 598
- Nedskrivninger	0
+ Nyaktivering	6 221 599
= Utgående balanse 31.12	165 210 246

Trøndelag fylkeskommune

Seksjon Regnskap

Bygg 40 år 227080010

Endringen i bokført verdi fremkommer slik (beløp i hele kr)

Anskaffelseskost	1 339 568 923
- akk. avskrivninger	106 573 439
= Inngående balanse 1.1	1 232 995 484
- Avskrivninger	34 360 785
- Nedskrivninger	2 124 078
+ Nyaktivering	745 447 528
= Utgående balanse 31.12	1 941 958 150

Veger 40 år 227080040

Endringen i bokført verdi fremkommer slik (beløp i hele kr)

Anskaffelseskost	15 408 048 947
- akk. avskrivninger	1 778 342 219
= Inngående balanse 1.1	13 629 706 729
- Avskrivninger	399 806 053
- Nedskrivninger	
+ Nyaktivering	915 525 582
= Utgående balanse 31.12	14 145 426 257

Ikke avskrivbare anlegg 227080000

Endringen i bokført verdi fremkommer slik (beløp i hele kr)

Anskaffelseskost	18 481 263
- akk. avskrivninger	0
= Inngående balanse 1.1	18 481 263
- Avskrivninger	0
- Nedskrivninger	0
+ Nyaktivering	0
= Utgående balanse 31.12	18 481 263

Totalt 2.24 Utstyr, maskiner, transportmidler

Endringen i bokført verdi fremkommer slik (beløp i hele kr)

Anskaffelseskost	495 937 139
- akk. avskrivninger	313 750 545
= Inngående balanse 1.1	182 186 594
- Avskrivninger	31 250 903
- Nedskrivninger	59 922 853
+ Nyaktivering	70 850 918
= Utgående balanse 31.12	161 863 756

Skolebygg 40 år 227080020

Endringen i bokført verdi fremkommer slik (beløp i hele kr)

Anskaffelseskost	8 539 273 781
- akk. avskrivninger	1 835 858 178
= Inngående balanse 1.1	6 703 415 603
- Avskrivninger	246 434 253
- Nedskrivninger	1 034 133
+ Nyaktivering	0
= Utgående balanse 31.12	6 455 947 217

Bygg 50 år 227080030

Endringen i bokført verdi fremkommer slik (beløp i hele kr)

Anskaffelseskost	192 881 888
- akk. avskrivninger	46 671 803
= Inngående balanse 1.1	146 210 085
- Avskrivninger	4 718 726
- Nedskrivninger	0
+ Nyaktivering	0
= Utgående balanse 31.12	141 491 360

Totalt 2.27 Faste eiendommer og anlegg

Endringen i bokført verdi fremkommer slik (beløp i hele kr)

Anskaffelseskost	25 681 508 719
- akk. avskrivninger	3 781 198 308
= Inngående balanse 1.1	21 900 310 410
- Avskrivninger	695 832 415
- Nedskrivninger	3 158 211
+ Nyaktivering	1 667 194 709
= Utgående balanse 31.12	22 868 514 493

Trøndelag fylkeskommune
Seksjon Regnskap

Anleggsmidler Kompetansesenter Tannhelse Midt Trøndelag FKF:

Anleggs gruppe	Avskrivings sats	Opprinnelig verdi	Inngående balanse 2021	Avskrivning 2021	Tilgang/ Aktivering	Avgang/ Nedskrivning *1)	Utgående balanse 2021
Anlegg 5 år	20,0 %	3 171 977	2 164 270	819 190	509 145		1 854 225
Anlegg 10 år	10,0 %	3 959 797	3 315 838	212 296	686 004		3 789 546
Sum		7 131 774	5 480 108	1 031 486	1 195 149	-	5 643 771

Lånefond og UKM har ikke anleggsmidler.

Note 8 – Ytelser til ledende personer og revisjonsutgifter og antall ansatte

Beløp i hele kroner.

Trøndelag fylkeskommune:

Godtgjørelse eks sos. utgifter	2020	2021
Fylkesrådmann/Fylkesdirektør:		
Fastlønn inkl feriepenger 1)	1 476 424	1 475 015
Annen godtgjørelse	4968	4 392
Reiseutg/diett	53 757	32 765
1) 2020 inkl etterbetaling lønnsoppgjør 2019 3,25 % og 2020 1,15 %		
Fylkesordfører:		
Fastgodtgjøring	1 146 100	1 149 221
Annen godtgjørelse	576	4392
Reiseutg/diett	4 750	4 245

UKM:

Stilling	Lønn inkl. feriepenger	Annen fast godtgjørelse	Sum
Daglig leder	863 208	4 188	867 396
Styreleder	75 000	0	75 000
Nestleder	20 000	0	20 000

Kompetansesenteret Tannhelse Midt Trøndelag FKF:

Navn	Lønn inkl. feriepenger	Annen fast godtgjørelse	Sum
Daglig leder	845 345	0	845 345
Styreleder	7 866	0	7 866
Nestleder	6 912	0	6 912

Trøndelag fylkeskommune

Seksjon Regnskap

Trøndelag fylkeskommune:

Revisjonsutgifter	2020	2021
Revisjon Midt Norge SA	5 901 000	5 100 002

Revisjonsutgifter er eks mva.

Ansatte:

	Trøndelag fylkeskommune	TkMidt	UKM
Antall ansatte	4536	55	9
Årsverk	4214	41,6	5,6

Note 9 – Egenkapital og fond – Avsetning og bruk

Egenkapitalen består av fonds, endring i regnskapsprinsipp og kapitalkonto.

Fondene er dels bundne fonds (øremerkede midler) og dels frie fonds eller disposisjonsfond. Endring i egenkapitalen og fonds, skal stemme med endringen i de øvrige deler av regnskapet.

Sammenhengen og avstemming mellom regnskapsdelene framgår bl.a. av note 1.

Avstemming av egenkapital:

Avstemming - Egenkapitalen				
Kapittel	Balanseregnskapet	R år 2021	R år 2020	Endring
2.5	Egenkapital	14 291 029 289,00	13 503 882 284,05	
2.5990	Kapitalkonto	12 101 982 637,04	11 668 091 202,21	
Differanse		2 189 046 651,96	1 835 791 081,84	353 255 570,12

Driftsregnskapet år 2021		Investeringsregnskapet år 2020		Sum
Art	Beløp	Art	Beløp	
- Sum bruk av avsetninger		Sum bruk av avsetninger		
930 - 960	317 680 617,45	930 - 960	631 360,00	
- årets underskudd		- årets underskudd		
980	0,00	980	0,00	
+ Sum avsetninger		Sum avsetninger		
530 - 570	654 912 735,81	+ årets overskudd	7 657 386,40	
+ årets overskudd		580	0,00	
580	0,00	- Overføring fra invest. Regnsk		
- Overføring til invest. regnskapet		970	146 143 559,67	
570	146 143 559,67			
Sum/differanse	-483 375 678,03	Sum/differanse	139 117 533,27	-344 258 144,76

Avstemming mellom regnskapsdelene

Differanse	8 997 425,36
Overføring fra kapitalkto til dispfond	-8 997 425,36
Ny differanse	0,00

Trøndelag fylkeskommune

Seksjon Regnskap

Avstemming og spesifikasjon av fonds:

Fond				
Kapittel	Balanseregnskapet	R år 2021	R år 2020	Endring
2.56 - 2.58	Disposisjonsfond	1 373 716 502,01	1 110 858 950,23	262 857 551,78
2.55	Bundne invest. fond	8 571 521,17	1 545 494,77	7 026 026,40
2.53 - 2.54	Ubundne invest. fond	37 135 146,20	37 135 146,20	0,00
2.51 - 2.52	Bundne driftsfond	752 549 060,55	686 251 490,64	66 297 569,91
Sum	Fond	2 171 972 229,93	1 835 791 081,84	336 181 148,09

Driftsregnskapet år 2021		Investeringsregnskapet år 2020		Sum
Art	Beløp	Art	Beløp	
940	4 881 824,00	940 + 948	0,00	
540	258 741 950,42	548	0,00	
Differanse	253 860 126,42	Differanse	0,00	253 860 126,42
950	312 798 793,45	950	631 360,00	
550	379 096 363,36	550	7 657 386,40	
Differanse	66 297 569,91	Differanse	7 026 026,40	73 323 596,31
Endring drifts- og investeringsregnskapet				327 183 722,73

Avstemming mellom regnskapsdelene		Beløp
Differanse		8 997 425,36
Overføring fra kapitalkto til dispfond		-8 997 425,36
Ny differanse		0,00

Note 10 – Utlån

Trøndelag fylkeskommune:

Utlån i hele kroner		Restgjeld 2021	Restgjeld 2020	Endring 2021
222110001	Sikkerhetssenter Rørvik AS SSR	41 450	82 950	41 500
222152002	Fosenvegene AS	82 788 649	82 788 649	0
222152003	Fylkeshuset AS	35 750 000	35 750 000	0
222200002	STFK Eiendom AS	27 700 000	27 700 000	0
222650001	Trondheim kommune Bibliotek FU 155/85	15 658 000	15 658 000	0
222650002	Åfjord kommune	10 340 006	10 340 006	0
222650003	Bjugn kommune	2 900 000	2 900 000	0
222650004	Ørland kommune	3 800 000	3 800 000	0
	Sum utlån pr 31.12.2021	178 978 105	179 019 605	41 500

Hvordan utlån er finansiert og om det er egne midler eller lån, mangler vi informasjon om.

Vedrørende utlån så skal det iht. regnskapsprinsipper ikke inntektsføres låneavdrag før de er betalt. Faktura på låneavdrag er utsendt i desember 2021 på følgende lån og med betalingsforfall i 2022:

Trøndelag fylkeskommune

Seksjon Regnskap

Ørland kommune utsendt 17.12.22	500 000
Åfjord kommune 17.12.22	366 666
Fylkeshuset utsendt 22.12.22	3 250 000
Vegamot 17.12.22	91 932 691
Sum låneavdrag føres 2022	96 049 357

Vegamot AS har overtatt bompengefinansieringen av Fosenvegene fra 2019. De har dermed også overtatt lånet Fosenvegene AS hadde hos Trøndelag fylkeskommune. På grunn av ulik fortolkning av stortingsproposisjonen vedrørende bompengerammene for Fosenvegene og bompengeavtalen Vegamot har inngått, har oppgjøret tatt lengre tid enn forutsatt. Størrelsen på restlånet er i desember 2021 satt til 91.932.691 kroner. På lånesaldo står 82.788.649 kroner. I tillegg er det avdekket at det i 2013 ikke var medtatt et låneopptak på 19 mill. kroner i avstemmingen, men som inngikk i mellomregnskapskonto med SVV. Når låneavdraget er betalt vil avstemmingen medføre en saldo på 9.855.958 kroner som må føres bort i balanseregnskapet.

Lånefondet har kun konserninterne utlån til Trøndelag fylkeskommune 11,1 mrd. kroner.

Note 11 – Langsiktig gjeld og avdrag på lån

Trøndelag fylkeskommune foretar sine innlån gjennom eget lånefond slik at hele fylkeskommunens langsiktige lånegjeld er tatt opp gjennom lånefondet. Se eget regnskap for lånefondet. I regnskapet til Trøndelag fylkeskommune er samlet lån i lånefondet ført med 11 126 231 403,88 kroner og tilsvarende utlånsbeløp i regnskapet til lånefondet. UKM og TkMidt har ikke lån.

Trøndelag fylkeskommune

Seksjon Regnskap

Lånefondets lånegjeld pr 31.12.21. er fordelt slik:

	Lånenummer	Saldo i kroner	Basisrente	Margin	Rentesats 31.12.21	Neste rentereg.	Forfall
Obligasjonslån							
Danske bank	NO0010858848	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,360%	1,280 %	25.03.2022	25.06.2024
Danske bank	NO0010915242	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,319%	1,149 %	18.03.2022	18.12.2025
DNB	NO0010859556	500 000 000	fastrente		2,013%		08.07.2024
DNB	NO0010868250	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,374%	1,164 %	07.02.2022	07.11.2025
DNB	NO0010868847	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,340%	1,130 %	15.11.2022	15.11.2024
Nordea	NO0010831209	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,359%	1,169 %	28.02.2022	28.08.2023
Nordea	NO0010852544	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,323%	1,103 %	16.02.2022	16.05.2024
SEB	NO0010799331	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,474%	1,334 %	23.03.2022	23.06.2022
Swedbank	NO0010788250	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,514%	1,294 %	09.03.2022	09.03.2022
Swedbank	NO0010849888	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,274 %	0,904 %	11.01.2022	11.04.2023
Lån med obligasjonsvilkår							
Kommunalbanken	20190157	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,385%	1,225 %	21.03.2022	21.03.2024
Kommunalbanken	20070109	10 541 180	Nibor 3 mnd	0,600%	1,360 %	16.03.2022	20.09.2028
Kommunalbanken	20100314	250 000 000	Nibor 3 mnd	0,600%	1,360 %	16.03.2022	19.06.2030
Kommunalbanken	20100316	200 000 000	Nibor 3 mnd	0,600%	1,360 %	16.03.2022	19.06.2030
Kommunalbanken	20100882	19 409 160	Nibor 3 mnd	0,600%	1,360 %	16.03.2022	16.12.2030
Kommunalbanken	20110510	350 000 000	Nibor 3 mnd	0,600%	1,360 %	16.03.2022	17.09.2031
Kommunalbanken	20120156	200 000 000	Nibor 3 mnd	0,600%	1,360 %	16.03.2022	18.03.2037
Kommunalbanken	20180244	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,380%	1,220 %	22.03.2022	22.06.2023
Kommunalbanken	20180336	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,395%	1,215 %	07.03.2022	06.09.2024
Kommunalbanken	20180541	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,355%	1,165 %	23.02.2022	23.11.2022
Kommunalbanken	20180579	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,480%	1,260 %	11.03.2022	11.12.2023
Kommunalbanken	20200115	500 000 000	fastrente		1,763%		17.03.2025
Kommunalbanken	20200428	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,390%	1,110 %	20.01.2022	20.10.2026
Kommunalbanken	20200554	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,165%	0,945 %	09.03.2022	09.09.2022
Kommunalbanken	20210169	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,249%	1,069 %	10.02.2022	11.05.2026
Kommunalbanken	20210375	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,100%	0,830 %	31.01.2022	30.10.2023
Lån i KLP							
KLP	83175285566	188 405 808	Nibor 3 mnd	0,600%	1,360 %	15.09.2022	21.12.2037
Sertifikatlån							
DNB	NO 00111829990	150 000 000	fastrente		0,854 %		21.03.2022
SUM		11 368 356 148					

Av fylkeskommunen sin samlede lånegjeld anslås den selvfinansierende delen å utgjøre ca. 300 mill. kroner. I tillegg er noen lån knyttet til skolebruksplan 3 vedtatt som selvfinansierende.

Vi får statlig rentekompensasjon for en låneramme på ca. 2,1 milliarder kroner som fordeler seg med ca. 1,8 milliarder kroner til veg og 300 mill. kroner på skolebygg.

Det er gitt et rentebærende lån til Fylkeshuset AS som per 31.12.2021 har en saldo på 35,75 mill. kroner. På grunn av sen utsendelse av faktura har vi ikke mottatt avdragsbetaling fra Fylkeshuset AS i 2021, men vi vil motta dobbelt avdrag i 2022. På lån til Foservegene AS har vi ikke mottatt avdrag i 2021.

Det er i løpet av årene 2011 til 2019 inngått rentesikringsavtaler med oppstart fra juni 2011 til januar 2025. Iht. KRS 11 (F) pkt. 3.6 gis følgende noteopplysninger for sikringene:

a Sikringene er, iht. Reglement for finans og gjeldsforvaltning pkt. 4.2.1, gjort som renteswaper.

Trøndelag fylkeskommune

Seksjon Regnskap

b Sikringene gjelder sikring av lånerisiko for å sikre finansiering av investeringer til lavest mulig rentekostnad, jfr. Reglement for finans og gjeldsforvaltning pkt. 4.1.

c Sikringene har løpetid på opptil 14 år med sluttdatoer fra 15.12.23 til 02.01.39. En sikring hadde forfall 15.12.2021.

Fylkeskommunen har pr. 31.12.2021 følgende rentebytteavtaler:

Renteswap	Start-dato	Slutt-dato	Rest-hovedstol	Fast rente (%)	Variabel rente (%) 31.12.2021	Markedsverdi
Danske bank	15.01.2015	15.01.2025	200 000 000	1,9700 %	0,68 % -	2 345 263
Danske bank	15.01.2015	15.01.2025	200 000 000	1,6900 %	0,68 % -	540 270
Danske bank	19.01.2015	15.01.2025	200 000 000	1,7100 %	0,68 % -	669 198
Danske bank	21.01.2015	15.01.2025	200 000 000	1,6600 %	0,68 %	-346 877
Danske bank	27.01.2015	15.01.2025	200 000 000	1,5900 %	0,68 %	104 371
Danske bank	04.02.2015	15.01.2025	200 000 000	1,6000 %	0,68 %	39 907
Danske bank	27.02.2015	15.01.2025	200 000 000	1,7800 %	0,68 %	-1 120 446
Danske bank	10.03.2015	15.01.2025	200 000 000	1,9300 %	0,68 %	-2 087 407
Danske bank	12.03.2015	15.01.2025	200 000 000	1,8800 %	0,68 %	-1 765 087
Danske bank	10.04.2015	15.01.2025	200 000 000	1,7600 %	0,68 %	-991 518
Danske bank	09.05.2019	15.10.2026	400 000 000	1,9056 %	0,68 %	-3 547 007
Danske bank	09.05.2019	15.10.2027	400 000 000	1,9518 %	0,68 %	-4 649 793
Danske bank	03.05.2019	15.10.2028	400 000 000	2,0342 %	0,68 %	-7 188 924
Danske bank	03.05.2019	15.10.2029	400 000 000	2,0896 %	0,68 %	-9 552 323
Danske bank	15.01.2025	15.01.2030	400 000 000	2,4026 %		-9 274 865
Danske bank	15.01.2025	15.01.2031	400 000 000	2,4982 %		-13 352 100
Danske bank	15.01.2025	15.01.2032	400 000 000	2,5121 %		-16 029 593
<i>Sum Danske Bank</i>			<i>4 800 000 000</i>			<i>- 73 316 393</i>
Nordea	18.12.2013	20.12.2023	100 000 000	3,8380 %	0,76 % -	4 745 055
Nordea	17.12.2014	16.12.2026	100 000 000	3,8890 %	0,76 % -	10 323 235
Nordea	02.03.2020	02.03.2033	200 000 000	2,5900 %	0,83 % -	16 487 890
Nordea	02.03.2020	02.03.2033	200 000 000	2,5900 %	0,83 % -	16 487 890
Nordea	02.03.2020	02.03.2033	200 000 000	2,6100 %	0,83 % -	16 898 281
Nordea	02.01.2025	03.01.2039	850 000 000	2,1900 %		- 45 479 143
<i>Sum Nordea</i>			<i>1 650 000 000</i>			<i>- 110 421 494</i>
Sum totalt			6 450 000 000			- 183 737 887

Dette gir en markedsverdi pr 31.12.2021 i vår disfavør på 183,7 mill. kroner.

Trøndelag fylkeskommune
Seksjon Regnskap

Minste tillatte avdrag 2021		Beløp i kroner	
Art	Årets avskrivninger		
159*	727 083 318		
	727 083 318	totale avskrivninger 2021	
		Avskriv	
224*	IB		
inventar m.m	182 186 594	31 250 903	
227*			
bygg	21 900 310 411	695 832 415	
Tomter	18 481 263		
	22 064 015 742	727 083 318	0
Lånegjeld	-10 628 335 547		art 241-247*
	Formel:		
Forenklet metode: $\frac{\text{Sum årets avskrivninger **)} \times \text{Lånegjeld pr. 1/1 i regnskapsåret}}{\text{Bokførte anleggsmidler kap. 224-227 pr. 1/1 i regnskapsåret **}} = \text{Kontrollgrense}$			
*) Brutto avskrivninger i balansen			
**) Bokførte anleggsmidler minus ikke avskrivbare eiendeler, for eksempel tomteområder			
	Åretsavskrivninger	Lånegjeld	
	727 083 318	-10 628 335 547	
	22 064 015 742		
	-350 239 302	Minste tillatte avdrag for 2021	
	Betalte avdrag		
	438 441 852	Bokført 31.12.2021 estimat	
	-350 239 302	Minste tillatte avdrag	
	88 202 550	Betalt mer enn minimumsavdrag	

Note 12 - Strykninger av budsjettdisposisjoner og avsetning til disposisjonsfond ved mindreforbruk i driftsregnskapet

Nye regler fra 2020 i regnskapsforskriftens § 4-3 gir regler om bruk av disposisjonsfond vedtatt i driftsbudsjettet eller hjemmel i delegert myndighet, likevel

ikke skal gjennomføres hvis disposisjonene medfører at driftsregnskapet avsluttes med et mindreforbruk på bunnlinjen.

Trøndelag fylkeskommune: Driftsregnskapet viser før årsavslutningsdisposisjoner et mindreforbruk på 798,945 mill. kroner. Årsoppgjørdisposisjon med strykning medfører reversering av tidligere ført bruk av disposisjonsfond med tilsvarende beløp. Strykning bruk disposisjonsfond er gjennomført i sin helhet 589,604 mill. kroner. Mindreforbruk etter dette er 209,341 mill. kroner som er avsatt disposisjonsfond. Driftsregnskapet etter dette er avsluttet med bunnlinje 0. Investeringsregnskapet har et mindrebehov på lån på 82,3 mill. kroner ift. årets budsjett.

Lånefondet: Investeringsregnskapet har et merforbruk av lån på 320,281 mill. kroner ift. årets budsjett som resultat av mindre overføring fra drift til investering med 402,581 mill. kroner.

UKM: Driftsregnskapet viser før årsavslutningsdisposisjoner et mindreforbruk på 8.251.622,55 kroner som er avsatt disposisjonsfond. Driftsregnskapet etter dette er avsluttet med bunnlinje 0.

TkMidt: Driftsresultatet før årsoppgjørdisposisjoner 8.822.799,48 kroner som er avsatt disposisjonsfond. Driftsregnskapet etter dette er avsluttet med bunnlinje 0.

**Til fylkestinget i
Trøndelag fylkeskommune**

Revisjon Midt-Norge SA
Brugata 2
7715 Steinkjer

Org nr: 919 902 310 mva
Bank: 4270 18 38658

M post@revisjonmidt norge.no

T +47 907 30 300

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Trøndelag fylkeskommunes årsregnskap som viser et netto driftsresultat på kr. 449 112 665 i fylkeskommunekassen, og et netto driftsresultat i det konsoliderte årsregnskapet på kr. 483 375 678. Årsregnskapet består av:

- Fylkeskommunekassens årsregnskap som består av balansen per 31. desember 2021, bevilgningsoversikter drift og investering, økonomisk oversikt drift og oversikt over samlet budsjettavvik og årsoppgjørdisposisjoner for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.
- Konsolidert årsregnskap som består av balanse per 31. desember 2021, driftsregnskap og investeringsregnskap, for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og noter, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening:

- oppfyller fylkeskommunekassens årsregnskap gjeldende lovkrav og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av fylkeskommunekassens finansielle stilling per 31. desember 2021, og av resultatet for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med kommunelovens regler og god kommunal regnskapsskikk i Norge.
- oppfyller det konsoliderte årsregnskapet gjeldende lovkrav og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Trøndelag fylkeskommune som økonomisk enhet per 31. desember 2021, og av resultatet for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med kommunelovens regler og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards om Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av kommunen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Årsberetningen og annen øvrig informasjon

Fylkesdirektøren er ansvarlig for informasjonen i årsberetningen og den øvrige informasjonen som er publisert sammen med årsregnskapet. Årsberetningen er pliktige opplysninger i årsberetningen etter kommuneloven § 14-7, og øvrig informasjon er alle annen informasjon i samme dokument eller annen

årsrapport som følger årsberetning og årsregnskap. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke informasjon i årsberetningen eller annen øvrig informasjon.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen. Vi viser for øvrig til avsnittet «Konklusjon om årsberetningen» og «Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik» under uttalelse om øvrige lovmessige krav.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen og annen øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen, annen øvrig informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen og annen øvrig informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen eller annen øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi uttaler oss om årsrapport 2021 signert 31.03.2022 og har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav og
- at opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet.

Vi henviser for øvrig til avsnittet «Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik» under uttalelse om øvrige lovmessige krav.

Fylkesdirektørens ansvar for årsregnskapet

Fylkesdirektøren er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med kommunelovens bestemmelser god kommunal regnskapskikk i Norge.

Fylkesdirektøren er også ansvarlig for slik intern kontroll som vedkommende finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:

www.nkrf.no/revisjonsberetninger - revisjonsberetning nr. 1

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av fylkeskommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Trøndelag fylkeskommunes redegjørelse for vesentlige budsjettavvik, enten det skyldes beløpsmessige avvik eller avvik fra fylkestingets premisser for bruken av bevilgningene.

Konklusjon

Basert på de utførte handlingene og innhentet bevis er vi ikke blitt kjent med forhold som gir grunn til å tro at årsberetningen ikke gir dekkende opplysninger om budsjettavvik

Se www.nkrf.no/revisjonsberetninger - revisjonsberetning nr. 1

Steinkjer, 1. april 2022

Knut Tanem
statsautorisert revisor
oppdragsansvarlig

**Trøndelag
fylkeskommune**

Tröndelagen fylhkentjielte